

Isaac Asimov Szuperneutron

Tartalomjegyzék:

A Sol emberszabású lényei	2
A képzeletbeli.....	12
Félvérek a Vénuszon	20
História	32
Átöröklés	38
Karácsony a Ganymedesen	49
Az átverés.....	56
A kis ember a földalattin	63
Törvényes rituálék.....	68
Időcica	81
Szuperneutron.....	83

A Sol emberszabású lényei

A Galaktikus Kongresszus hétezer-ötvennegyedik ünnepélyes ülését az Eón - az Arkturusz második bolygója - hatalmas, félkör alakú nagytermében tartották.

Az ülés elnöke lassan felemelkedett. Széles arktúriai orcája izgatott pírban égett, amint végignézett a körülötte lévő küldötteken. Drámai érzékkel egy percnyi szünetet hagyott a hivatalos bejelentés előtt. Elvégre egy ember élete során aligha esik meg kétszer, hogy bejelenthesse: új bolygórendszer lép be a Galaktika nagy családjába.

E rövidke szünetben halálos csend uralkodott. A kétszáznyolcvannyolc delegátus - egy-egy a Rendszer kettőszáznyolcvannyolc oxigén-légkörű, víz-kémiájú világából - türelmesen várt az elnöki megnyitóra.

Az emberformájú lények valamennyi típusa és változata képviseltette magát. Némelyik magas és hórihorgas volt, mások szélesek és termetesek, de voltak apró és zömök alakúak is. Voltak itt hosszú, drótszerű hajúak, vagy olyanok, akiknek fejét és orcáját gyér, szürke szőrzet fedte. Egyeseknek sűrű, göndör, szőke fürtök bodrosodtak a fejük búbján, de akadtak teljesen kopaszok is. Néhányuk füle hosszú, szőrös trombitához hasonlított, másoknak háromszögletű membránok rezegtek a halántékukon. Azután voltak itt hatalmas, gazellaszzerű szeműek, ráadásul mélybíbor foszforeszkálással, másoknak aprócska, fekete gyöngyhöz hasonló látószerv ékeskedett az arcukban. Az egyik küldött tetőtől talpig zöld volt, egy másik nyolchüvelyknyi orrmánnyal dicsekedhetett, és akadt egy farkcsökevényen röstelkedő is. Változatosságuk csaknem kimeríthetetlen volt.

Két dologban azonban mind hasonlítottak egymásra. Mindnyájan Humanoidok voltak, és mind egy szálíg intelligensek.

Hirtelen felharsant az elnöki küldött hangja.

- Küldöttek! A Sol rendszere felfedezte a csillagközi utazások titkát, és ezzel kiérdemelte, hogy belépjen a Galaktikus Föderációba.

A megjelentek hatalmas tetszésnyilvánításban törtek ki, az arktúriai felemelt kézzel csendet intett.

- Amit a kezemben tartok - folytatta -, az az Alfa Centauriőről érkezett hivatalos jelentés. Az Alfa ötödik bolygóján humanoidok szálltak le a Sol nevű rendszerből. A jelentés minden tekintetben kifogástalan; a Sol rendszerébe való beutazás, illetve a vele való kommunikáció eddigi tilalma ezennel érvényét veszti. A Sol immáron szabad rendszer: nyitva áll a Föderáció hajói előtt. Jelenleg már folynak az előkészületek egy Sol-expedícióra, amely az Alfa Centaurin szolgálatot teljesítő Joselin Arn vezetésével hivatalosan is fel fogja ajánlani az újonnan megnyitott Rendszernek a Föderációba való belépést.

Az elnök elhallgatott, és kétszáznyolcvannyolc torokból egyszerre harsant a sztentori kiáltás.

- Hurrá, Homo Sol, Hurrá, Homo Sol, Hurrá!

A Föderáció minden újonnan felfedezett világot ezzel a hagyományos kiáltással üdvözölt.

Tan Porus teljes öt láb két hüvelyknyi magasságában felemelkedett - ahhoz képest, hogy a Rigelről származott, magasnak számított -, és éles tekintetű, zöld szemével bosszúsan pillogott.

- Na tessék, Lo-fan! Már hat hónapja, hogy ez a fránya tintahal a Béta Drakonisz IV-ről a sarokba szorít! Lo-fan hosszú ujjával finoman megsimogatta homlokát. Egyik szőrös füle néhányat rándult. Nyolcvanöt fényévet utazott, hogy a Föderáció legnagyobb pszichológusával együtt megérkezzék az Arkturusz II-re - méghozzá azzal a speciális céllal, hogy megtekintse ennek a különös puhatestűnek a reakcióit, aki a nagy rigelit a sarokba szorította.

Most is ezt a lényt nézegette: a pufók, mélybíbor színű, lágy húst, amely szívócsápjáival békés közönyösséggel tekergőzött hatalmas víztartályában. Derűsen rágicsált valami zöld, víz alatti páfránylevelet.

- Elég közönségesnek tűnik - jegyezte meg Lo-fan. - Nono! - horkant fel Tan Porus. - Figyelj csak! Elhúzta a függönyt, és a szoba sötétségbe borult. Csak halovány fény esett a víztartályra, és ebben a homályban alig lehetett kivenni a drakónias tintahalat.

- Jöhet az inger - motyogta Porus. - A feje felett lévő ernyőből halványzöld fénysugarat bocsátott a tartályra. Egy pillanatra zölden világított, majd hirtelen tompavörös, és szinte egy pillanat múlva ragyogó sárga fényt sugárzott. Hihetetlen gyorsasággal egyenetlenül átvillant a spektrumon, végül fehérén felragyogott, és ugyanakkor éles, magas hang hallatszott.

Ahogy a hang elhalt, a tintahal testén valami remegés futott át. Azután megnyugodott, és lassan lesüllyedt a tartály aljára.

Porus elhúzta a függönyt.

- Alszik, mint a tej - mormogta. - Még mindig nem értem. Eddig még mindegyik példány, amely hozzánk került így viselkedett, amikor ezt a hangot meghallotta.

- Alszik, mi? Ez különös. Leméred az inger adatait? - Hát persze! Itt van ni, tessék. Az adott fény pontos hossza, plusz az egyes fényegységek erősségének hossza, plusz a végén felhangzó hangok pontos mélysége.

A másik kétkedve nézegette a számokat. Homlokát összeráncolta, füle a meglepetéstől felegyenesedett. Belső zsebéből kikotorta logarlécét.

- Milyen típusú ennek az állatnak az idegrendszere? - Kettő-Bé, egyszerű, közönséges Kettő-Bé. Itt vannak az anatómusok, pszichológusok és ökológusok ellenőrzései, minden, amivel eddig elvacakoltak. Mindegyiknek a Kettő-Bé jött ki. Az átkozott hülyék!

Lo-fan egy mukkot sem szólt, csak megfontoltan huzigálta a logarlécét. Aztán megállt, közelebről is megszemlélte az eredményt. Vállat vont, és odanyúlt a polcra, hogy egy vastkos kötetet leemeljen. Lapozgatott benne, és végigböngészett egy hosszú számoszlopot. Aztán megint a logarlécével bibelődött.

- Ennek nincs semmi értelme - mondta végül tanácstalanul.

- Tudtam! Hat alkalommal próbáltam hat különböző módon megmagyarázni a reakciót, és minden alkalommal felsültem. Még ha fel is állítok egy olyan módszert, ami megmagyarázza, hogy elalszik, akkor sem tudom megmagyarázni, hogy miért pont ez az inger van ilyen hatással.

- Miért, annyira különleges az inger? - kérdezte sipító hangon Lo-fan.

- Ez a legrémesebb az egészben - kiáltotta Tan Porus. Előrehajolt, és megveregette Lo-fan térdét. - Ha csak ötven angströmmel eltolod akár csak egyetlen fényegység hullámhosszát is, teljesen mindegy, melyikét, és teljesen mindegy, melyik irányba: nem alszik el. Elég csak két másodperccel megnyújtani vagy megrövidíteni bármelyik fényegység hosszát - nem alszik el. Elég, ha a végén a hang magassága egynyolcad oktávnyit változik - mindegy, hogy felfele vagy lefelé -, nem alszik el. De ha mindent a megfelelő kombinációban csinálsz nos, akkor azonnal szinte kómába esik.

Lo-fan szőrös, trombita alakú füle az égnek állt.

- Galaxis! - suttogta. - Hogy jöttél rá erre a kombinációra?

- Nem én jöttem rá. A Béta Drakoniszon történt. Valamelyik bugris kolléga meg a gólyái éveken át fényes hangreakciókat bocsátottak a puhatestűikre. Az egyik diákja hang- és fénykombinációt futtatott át a medencén, és az átkozott példány elaludt. A kölyök természetesen szörnyen megrémült az eredményétől, és rohant az instruktorához. Az újból kipróbálta, ezúttal másik tintahallal - és az is menten elaludt. Amikor változtattak a kombináción, akkor semmi sem történt. Visszatértek az eredetihez - és az állat újból elaludt. Elég sokáig tartott, amíg rájöttek, hogy semmire sem mennek vele, aztán elküldték az Arkturuszra, és azt akarták, hogy én is nézzem meg. Ez hat hónappal ezelőtt volt, de mondhatom, azóta nincs egy nyugodt éjszakám.

Zeneszó hallatszott, és Porus türelmetlenül megfordult.

- Mi az?

- Küldönc érkezett a Kongresszus elnökségétől, uram - közölte egy fém hang az íróasztalon lévő szerkezetből.

- Küldd be.

A küldönc karnyújtásnyira tőlük megállt, és átadott egy alaposan lepecsételt borítékot, majd erős hangon így szólt.

- Nagy újság, uram! A Sol rendszere tárva-nyitva áll a belépés előtt!

- Mi a fene? - horkant fel Porus, amikor a küldönc eltávozott. - Ezt már rég tudtuk.

Feltépte a borítékot, és kivette belőle a levelet. Átfutotta, és elfintorodott.

- Ó, Rigel!

- Mi a baj? - érdeklődött Lo-fan.

- Ezek a politikusok mindig a lehető legrosszabbkor zavarnak. Szinte azt hihetné az ember, hogy más pszichológus nincs is a Galaxisban. Nézzenek oda! Még jó, hogy nem tölünk várják el, hogy megoldjuk a Naprendszer hiperatom-elvét. De végre megoldották, és egy expedíciójuk leszállt az Alfa Centaurin. Most aztán ünnepelnek a politikusok! Nekünk is oda kell küldenünk egy expedíciót, hogy megkérjük őket, csatlakozzanak a Föderációhoz. Persze azon nyomban pszichológust is kell küldenünk, hogy megbizonyosodjanak a helyes reakciókról, mert a hadseregnek természetesen egyetlen tisztességesen képzett pszichológusa sincs.

- Tudom, tudom - bólogatott komolyan Lo-fan. Nekünk is ugyanez a problémánk. Amíg nincs baj, addig bezzeg nincs szükségük pszichológusra, de ha valami történik, akkor adj, uramisten, de mindjárt.

- Nos légy erős, arról szó sem lehet, hogy én látogassam meg a Solt. Ez a hortyogó tintahal túlságosan fontos nekem, semhogy elhanyagoljam. Különben is, az új világok begereblyézése rutinmunka. A-típusú reakció, amit minden másodéves fél kézzel megcsinál.

- Kit küldesz el?

- Még nem tudom. Van néhány ügyes hallgatóm, akik az efféle munkát behunyt szemmel is elvégzik. Majd odaküldöm valamelyiket. De addig még találkozunk a holnapi tanszéki összejövetelen, ugye?

- Örülök, hogy ott leszel és meghallgatsz. Az ujjérítés-ingereiről fogok beszélni.

- Remek! Magam is foglalkoztam ezzel, és kíváncsi vagyok, mit akarsz előadni. Akkor hát viszlát holnap!

Amikor Porus magára maradt, még egyszer átolvasta a Sol rendszeréről szóló hivatalos értesítést. Hanyagul, minden különösebb érdeklődés nélkül végiglapozta, majd egy sóhajjal letette.

- Lor Haridin megcsinálhatná-motyogta magában. - Rendes gyerek... megérdemli, hogy érvényesüljön. Felemelte a székéből apró testét, és hóna alatt a jelentéssel végigkocogott a hosszú folyosón. Amikor a túlsó oldalon megállt egy ajtó előtt, azonnal kigyulladt az automata világítás, és egy hang kiszólt, hogy fájjon be.

A rigeli kinyitotta az ajtót, és bekukkantott.

- Zavarlak, Haridin?

- Nagy úr, főnök, dehogy! - ugrott fel menten Haridin. - Semmi dolgom, amióta befejeztem a haragreakció munkát. Talán valami feladatot kapok?

- Lenne itt valami... ha érzel rá hajlandóságot. Hallottál már a Solról, ugye?

- Hát persze! A televízorokban egyébről sem hallani. Csillagközi utazásokat szerveznek, ugye?

- Úgy van. Egy hónappal ezelőtt az Alfa Centauriról elindult egy Sol-expedíció. Pszichológusra van szükségük, aki rendszeren dolgozik, és az az ötletem támadt, hogy téged küldelek oda.

Az ifjú tudós kopasz feje búbjáig elpirult örömeiben. - Tényleg így gondolja, főnök?

- Miért ne? Ha úgy gondold, hogy rendszeren meg tudod csinálni.

- Egész biztosan megcsinálom! - húzta ki magát Haridin. - A-típusú reakció! Nem hibázhatom el!

- De azt tudod, ugye, hogy meg kell tanulnod a nyelvüket, és Sol-rendszeri nyelven kell igazgatnod az ügyeiket? Azért ez nem olyan könnyű munka!

- Eddig még semmit sem toltam el - vont vállat Haridin. - Az ilyen esetben, mint ez, elég ha a fordítás csak hetvenöt százalékban pontos, hogy a kívánt eredmény kilencvenkilenc egész hat tized századát megkapjuk. Pontosan ilyen probléma megoldását kaptam felvételi vizsgakérdésnek. Úgyhogy ezzel nem tud megfogni, főnök.

- Jól van, Haridin - nevetett Porus -, tudom, hogy te megbirkózol vele. Akkor hát szedd össze a holmijaidat itt az egyetemen, és szólj, ha készen állsz. Ha lehetséges, akkor írd majd valami tanulmányt ezekről a Sol-rendszerbeliekről. Ha jól sikerül, akár végzős státuszt kaphatsz...

- De főnök, ez már lejárt lemez - húzta össze a szemöldökét az ifjú pszichológus. - A humanoidok reakcióit már úgy, de úgy ismerik, mint a... ezekről már igazán nincs mit írni!

- Ha erősen figyelsz, mindig rábukkanhatsz valamire, Haridin. Semmit sem ismerünk eléggé, ezt jól véd az eszedbe. Ha például egy pillantást vetsz ennek a jelentésnek a 25. oldalára, találhatsz egy szakaszt, amely arra utal, hogy a Sol-rendszerbeliek mindig felfegyverzik magukat, amikor elhagyják az űrhajóikat.

Haridin elolvasta a jelzett helyet.

- Ez ésszerű - mondta. - Teljesen normális reakció.

- Minden bizonnyal. Ők azonban az egész tartózkodásuk idejére megkövetelték, hogy a fegyvereik náluk maradjanak, jóllehet saját humanoid társaik meleg szívvel üdvözölték és fogadták őket. Ez már meglehetősen eltér a normálistól. Nyomozd ki - megéri.

- Ahogy kívánja, főnök. És köszönet a lehetőségért, amit kapok magától. Mondja főnök, hogy viselkedik a tintahala?

Porus összeráncolta az orrát.

- A hatodik próbálkozásom épp tegnap mondott csődöt. Rémes. - Ezzel megfordult, és elment.

A rigeli Tan Porus dühtől remegve összehajtotta a kezében lévő papírlapot, majd kettétépte. Bekapcsolta a televízort.

- Azonnal kapcsolja nekem Santinst a matematikatanszékről - vetette oda.

Tan Porus zöld szeme tűzben égett, és öklével fenyegette a szelíd jelenséget, amely nyomban felbukkant a képernyőn.

- Miféle förtelmes ötlet volt az az analízis, amit az imént ideküldött nekem, maga nyomorúságos, nyálas kukac!

A jelenség bánatos meglepődéssel felhúzta a szemöldökét.

- Ne engem vádoljon, Porus. Ezek a maga egyenletei, nem az enyéme. Honnan szedte őket?

- Semmi köze hozzá, honnan szedtem! Ez a pszichológiai részleg dolga, nem a magáé!

- Rendben van! A megoldás pedig a matematikai részleg dolga. Ez a hetedik nyavalyás egyenlet teljesen értéktelen volt. A legpocsékabb, amit valaha láttam. Maga eddig legalább tizenhét olyan feltevést alkotott, amit nem is lett volna joga megcsinálni. Két hetünkbe telt, amíg valahogy kibogoztuk magának, végül tömören összefoglaltuk...

Porus felugrott, mint akit megmarta a kígyó.

- Mondhatom, szép kis összefoglalás! Épp most téptem darabokra! Maga tizennyolc független variációt vett hús egyenlethez, ezzel két hónapig vacakolt, aztán a legeslegutolsó lap alján megadja a megoldást, amelyet joggal nevezhetnének a sületlenség gyöngyszemének, a bölcs semmitmondós legfényesebb ékkövének: "A" egyenlő "A"-val! Amilyen sokat dolgoztam rajta, most olyan kevés az eredményem - egy vacak kis azonosság!

- Akkor sem az én hibám, Porus. Körkörösén értelt, és a matematikában ez azt jelenti, hogy végül csak egy azonosságot kap, és ez ellen kár is kapálózni. - Szája sarkában egy apró rezzelés lassú mosollyá változott. Különbösen is, mi baja van az eredménnyel? "A" egyenlő "A"-val, vagy nem igaz?

- Pofa be! - üvöltötte Porus. A képernyő elsötétedett, és a pszichológus összeszorította az ajkát, de belül tovább fortyogott. A monitor felett újból kigyulladt a fény.

- Mi a fenét akar?

Ám csak egy személytelen, hűvös hang válaszolt. - Üzenet a kormánytól, uram.
- Francba a kormány! Mondja meg nekik, hogy elpatkoltam!
- Fontos, uram. Lor Haridin visszatért a Sol-rendszerből, és beszélni óhajt önnel.
- Sol-rendszer? Miféle Sol-rendszer? - kérdezte Porus morcosan. - Ja, már emlékszem! Küldje fel, de mondja meg neki, hogy igyekezzen.

- Gyere be, Haridin - mondta Porus kissé később, lehiggadva, amikor a fiatal arkturuszi belépett. Az ifjú kissé soványabb volt, és fáradtabbnak látszott, mint hat hónappal ezelőtt, amikor elhagyta az Arkturusz rendszerét.

- Nos, fiatalember? Megírtad a dolgozatod?
- Nem, uram - mondta Haridin, miközben heves kíváncsisággal vizsgálta a körmeit.
- Miért nem? - kérdezte Porus, és zöld szemével áthatóan a fiúra nézett. - Csak nem azt akarod mondani, hogy valami problémád akadt?

- Egy kicsi, főnök. A pszichológiai bizottság küldött önhöz, miután meghallgatták a jelentésemet. A helyzet az, hogy... hogy a Sol-rendszer... izé... megtagadja a Föderációba való belépést.

Tan Porus úgy ugrott fel a székéből, akár egy keljfeljancsi, és merő véletlenségből Haridin lábán landolt. - Micsoda!?

Haridin nagyon szerencsétlennek látszott, bólogatott, a lábát rázogatta, és a torkát köszörülte.

- Hogy az a vörös óriás... - káromkodott Porus bedühödve. - Micsoda nap ez! Először azt közlik velem, hogy A egyenlő A-val, aztán meg idejössz, és azt mondd, hogy eltoltad az A-típusú reakciót - teljesen eltoltad!

- Nem toltam el - jött tűzbe a fiatalember. - A Sol-rendszerbeliekkel valami nincs rendjén. Nem normálisak. Amikor leszálltunk, azt sem tudták, mit csináljanak velünk. Fantasztikus ünnepséget csaptak, szinte féktelenek voltak. Mindent a lábunk elé hordtak. Azután a saját nyelvükön átadtam nekik a meghívást. Nagyon egyszerű nyelvről van szó, ők eszperantónak nevezik. A nyakamat rá, hogy kilencvenöt százalékban jól fordítottam.

- Na és azután? Mi volt azután?

- Azután már semmit sem értettem, főnök. Először kissé közömbösen reagáltak rá, inkább meglepődtek, és utána - Haridin megborzongott a visszaemlékezéstől a hetedik napon, szóval hét nap múlva, főnök, az egész bolygó teljesen megváltozott. Nem tudtam követni a pszichológiájukat. Magammal hoztam néhány akkori újságot, amelyek a Föderációhoz való csatlakozást úgy írják le, mint az "idegen szörnyetegekkel" való egyesülést, és elutasítják, hogy "embertelen világokkal osszák meg a kormányzást". Kérdem én, főnök, hát nem ment el az eszük?

De ez még csak a kezdet volt. Aztán fényekkel rosszabb lett. Nagy Galaxis, már a G-típusú reakciót is kipróbáltam, de semmire sem mentem vele. A végén el kellett jönnünk. Valóságos fizikai veszélynek voltunk kitéve ezektől a... ezektől a földlakóktól, ahogyan ők nevezik magukat.

Tan Porus az ajkát harapdálta.

- Érdekes! Magaddal hoztad a jelentésedet?

- Nem. A pszichológiai tanács elkérte tőlem. Egész álló nap mikroszkóppal vizsgálgták.

- Mi a véleményük?

- Nyíltan nem mondták meg - hunyorított a fiatal arkturuszi -, de azt az érzést keltették bennem, hogy nagyon pontosnak találják.

- No ezt majd eldöntöm, ha elolvastam. Te most velem jössz a Parlamentbe, és útközben még egy-két kérdésemre felelni fogsz.

Joseli Arn az Alfa Centauriáról összedörzsölgette hatalmas, hatujjú mancsát, és borzas szemöldöke alól rápislogott a félkörben előtte lévő különféle arcokra. A pszichológiai tanács a világ számtalan pszichológusából állt, és nem volt könnyű kiállni a tekintetüket.

- Úgy informáltak bennünket - kezdte a vegai születésű, zöld bőrű Frian Obel, a bizottság elnöke -, hogy a jelentésnek a Sol katonai helyzetét érintő fejezeteit ön készítette el.

Joselin Arn néma főbólintással válaszolt.

- Hajlandó megerősíteni mindazt, amit megállapít annak ellenére, hogy a benne lévő tények elég valószínűtlenek? Hiszen maga nem pszichológus, igaz?

- Nem. De katona vagyok! - Joselin Arn állkapcsa makacsul összeszorult, amikor basszus hangja végigmennydörgött a teremben. - Nem tudok egyenleteket megoldani, és nem ismerem a grófikonokat, de annál jobban értek az űrhajózáshoz. Megnéztem az űrhajóikat, a mieinket pedig ismerem, és állítom, hogy az övéik jobbak. Láttam az első csillagközi űrhajójukat. Száz év múlva jobb hiperatomot állítanak elő, mint mi. Láttam a fegyvereiket. Szinte mindent megszerezték, ami nekünk is megvan, és műszakilag is csak mintegy ezer évvel vannak lemaradva mögöttünk. Amit pedig eddig nem tudtak megszerezni, azt meg fogják - még hozzá hamarosan. Ha pedig megszerezték, használni is fogják.

Láttam a lőszereiket, a hadianyagaikat. A mieink is fejlettek, de az övéik sokkal hatékonyabbak. Láttam a katonáikat - és mondhatom, inkább velük harcolnék, mint ellenük. Mindezt beleírtam a jelentésembé. Most csak elismétlem.

Súlyos mondandója végére ért, és Frian Obel megvárta, amíg elül a mormogás.

- A többi tudománnyal hogy állnak? Orvostudomány, kémia, fizika?
- Ennek megítélésére nem én vagyok a legalkalmasabb. Megkapták a jelentést azoktól, akik értenek hozzá, s amiket legjobb tudásom szerint csak megerősíthetek.

- Ezek a Sol-rendszerbeliek valódi emberszabású lények?

- A Centauri keringő világaira mondom, igen!

Az öreg tudós hátratámaszkodott székében, és duzzogó mozdulattal az asztal körül ülőkre pillantott.

- Kollégák - kezdte -, meglehetősen kevés előrehaladást tettünk, amikor újra feldolgoztuk ezt a képtelen ügyet. Adva van egy emberszabású faj, amely felülmúlhatatlanul tehetséges a technikában, ugyanakkor megszállottan hisz a tudománytalan természetfeletti erőkben, hihetetlenül gyermeteg előszeretettel fordul az individualitás felé, és ami még ennél is rosszabb, híján van annak az előrelátásnak, amely ahhoz szükséges, hogy bekapcsolódjék egy Galaxist átfogó kultúrába.

Végignézett a borús centauri orcákon.

- Ha hiszünk a jelentésnek, akkor ilyen fájnak léteznie kell, így viszont az alapvető pszichológiai axiómáknak össze kell omlaniuk. De ami engem illet, én visszautasítok minden efféle hitet, és - hogy vulgárisan fejezzem ki magam - az egészet csak felfújt üstökös-gáznak tekintem. Ez az eset jó példa arra, hogy nem a megfelelő szakértőket küldtük oda. Remélem, önök is egyetértenek velem, amikor kijelentem, hogy ezt a jelentést lomtárba tesszük, és újabb expedíciót indítunk, amelyet ezúttal szakértő fog vezetni, nem pedig egy tapasztalatlan, ifjú pszichológus vagy egy katona...

A tudósnak torkán akadt a szó, amikor egy vasököl váratlanul az asztalra csapott. Joselin Arn teljesen elveszítette a fejét, és vadul felbömbölt.

- A teremtsit, a Templisz vonagló békaporontyaira, a csúszómászó kukacokra és a röpködő szúnyogokra, és magára a csuklyás halálra mondom, én nem értek ezzel egyet! Maguk csak üldögélnek itt a teóriáikkal és a szakállas tudományukkal, és tagadják, amit én a két látó szememmel láttam! A szemembe merik mondani - villogtatta rájuk rémesen a szemét, miközben üvöltött -, hogy jobban hisznek néhány krikshkraksznak a papíron, amit a béna kezükkel odafirkáltak?

A Centauri szívére, maguk itt egy rakás bölcs vénség, ezt én mondom - és ez elsősorban a pszichológusoknak szól! Megette a fene az olyan embert, aki a könyvébe és a laboratóriumába temetkezik, és nem lát tovább az orránál, vak minden iránt, ami odakint, az élő világban történik. Ez pszichológia? Ez egy rohadt, korhadó, bűzös...

Valaki hirtelen megérintette a derekát, és Joselin Arn abbahagyta dörgedelmét. Egy pillanatig vérben forgó szemmel nézte, ki lehetett az, majd lepillantott, és meglátta, hogy egy picurka ember rejtélyes zöld szemének jeges pillantása fűrődik belé.

- Ismerlek téged, Joselin Arn - mondta Tan Porus lassan, gondosan megválogatva szavait. - Derék ember vagy és jó katona, de úgy látom, nem kedveled a pszichológusokat. Ez nem szép tőled, mert a Föderáció politikai sikere a pszichológusokon múlik. Ha ezt elvesztjük, Uniónk összeomlik, nagy Föderációnk semmivé olvad, a Galaktikus rendszer megszűnik. Épp az imént esküdöttél, Joselin Arn, hogy ellenségeink megtámadják a Rendszert, és most magad váltál legnagyobb ellenségünké. Kétségbe akarod vonni a Rendszer alapjait. Kiásood a gyökereit. Megmérgezed forrásait. Becstelenné váltál, Joselin Arn. Áruló vagy.

A centauri katona tehetetlenül rázta a fejét. Porus beszéde közben mind mélyebb keserűség öntötte el. Újból elismételte magában Porus szavait. Amikor a pszichológus elhallgatott, Arn lehajtotta a fejét, és könnyekre fakadt. Háborúban összeszabdalt állán leperegtek könnyei, ami negyven éve nem esett meg vele.

Porus újból beszélni kezdett, és hangja ezúttal mennydörgésnek hatott.

- Hagyd abba ezt a siránkozást, te gyáva! A veszély közeleg. Fegyverbe!

Joselin Arn felkapta a fejét. Bánata, amely néhány másodperccel előbb teljesen erőt vett rajta, egy pillanat alatt elszállt.

A szobában harsogó nevetés tört ki, és a katona rájött, hogy mi volt ez. Porus büntetése. A pszichológus mindent tud a humanoidok észjárásáról, csak a megfelelő gombot kell benyomnia a megfelelő pillanatban, és...

A katona zavartan az ajkába harapott, de egy szót sem szólt.

Tan Porus azonban nem nevetett. Meggyötörni a katonát, az egy dolog; megalázni már egészen más. A tudós felállt egy székre, és szelíden a katona széles vállára tette a kezét.

- Nem akartam bántani, barátom. Ez csak egy kis lecke volt. Harcoljon a szubhumanoidok és az ötven ellenséges világ ellen. Vágjon bátran az űrnek rozoga konzervdoboznak is hitvány űrhajókon. Köpjön csak a veszélyek szemébe. De soha, soha ne bántsa a pszichológusokat. Legközelebb komolyan megharagszom ezért.

Arn hátrahajtott fejével felkacagott - mennydörgő hangja egy földrengés erejével is felért.

- Köszönöm a tanácsát, pszichológus - mondta. Égessenek atomokká, ha azt mondom, nincs igaza. Azzal kivonult a szobából, válla még mindig remegett a visszafojtott nevetéstől.

Porus leugrott a székről, és a többiek felé fordult.

- Érdekes humanoid fajba botlottunk bele, kollégák - közölte.

- Á - jegyezte meg Obel szárazon -, a nagy Porus eljött, hogy megvédje tanítványát. Úgy látszik, az emésztése kitűnő egészségnak örvend, ha le tudja nyelni Haridin jelentését.

Haridin, aki eddig a szoba sarkában állt, lehajtotta fejét, elvörösödött, de meg se moccan.

Porus összehúzta a szemöldökét, de nyugodt hangon válaszolt.

- Úgy látszik, le tudom nyelni, és amennyiben a jelentést pontosan analizálták, forradalmasítani fogja a tudományt. Kész pszichológiai aranybánya, és a Sol embere az évezred felfedezése.

- Legyen pontosabb, Tan Porus - mordult fel valaki. - Ennek a centauribeli tökfeknek talán megfeleltek a maga trükkjei, de bennünket nem hat meg.

A tüzes kis rigelit elfutotta a pulykaméreg. Öklét rázta a bekiabáló felé.

- Akkor hát még pontosabb lesznek, Inar Tubal, maga szőrös úrpoloska! - Haragja és esze szemmel láthatóan küzdött egymással. - A humanoidokban több van, mint maga hinné, de minden bizonnyal több, mint amit egy ilyen húgyagyú egyén megérthet. Hogy megmutassam egy kicsit, mi az, amit a maga kiszikkadt, fosszilis agya amúgy sem érthet meg, hajlandó vagyok bemutatni egy pszicho-technológiai apróságot, ami majd elveszi az étvágyukat! Pánik, idioták, pánik! Egész világra kiterjedő pánik!

Borzasztó csend támadt.

- Mit mondott? Egész világra kiterjedő pánik? suttogta Frian Obel. Zöld bőre egészen elsűrűskült. Pánik?

- Igen, te papagáj! Adj nekem hat hónapot és ötven asszisztenst, és majd én megmutatom, hogy az egész Humanoid Világ pánikba esik!

Obel minden erejét összeszedte, hogy válaszoljon. Hősies erőfeszítéssel igyekezett visszafojtani nevetését - de nem sikerült. Mintegy jeladásra, az egész nagytiszteletű tanács hátravetette magát székén, és egy emberként kitért belőlük a nevetés.

- Emlékszem - mondta levegő után kapkodva a szíriuszi Inar Tubal -, hogy egy növendékem egyszer azt állította, hogy felfedezett egy stimulálószeret, amivel világméretű pánikot tud kelteni. Amikor leellenőriztem az eredményét, rájöttem, hogy az egyik kitevőnél eltévesztett egy tizedesvesszőt, ezért tízszer annyi mágnességet talált, mint amennyi volt. Mondja, Porus kolléga, maya hány helyiértéket tévedett?

- És mi van a Kraut-törvénnyel, Porus, amely szerint ötnél több humanoidban egyszerre nem kelthet pánikot? Talán hatálytalanítsuk a törvényt? Netán az atomteóriát is, ha már így belejöttünk? - és a kapellai Semper Gor majd megfulladt a vihorászástól.

Porus felkapaszkodott az asztal tetejére, és megragadta Obel elnöki kalapácsát.

- Ha még valaki röhögni merészel, annak szétverem a fejét! - kiáltotta. Hirtelen csend lett.

- Magam mellé veszek ötven asszisztenst - kiabálta Porus -, és Joselin Arn elvisz bennünket a Sol-rendszerébe. Azt akarom, hogy ötven közületek jöjjenek velem: Inar Tubal, Semper Gor, és még hárman, bármelyikötök. Akkor szeretném látni az ostoba pofákat, amikor rádöbbenek, hogy igenis, képes voltam megcsinálni, amit ígértem! - Fenyegetőn felemelte a kalapácsot. - Nos?

Frian Obel higgadtan a plafonra nézett.

- Rendben van, Porus. Tubal, Gor, Helvin, Prat és Winson veled mehet. A kitűzött idő lejártával pedig roppant elégedetten fogjuk szemlélni a világméretű pánikot, vagy azt, ahogy szégyenedben visszakozót fűjsz, ami természetesen már sokkal nagyobb örömeinkre fog szolgálni. - Frian Obel már előre roppant elégedetten vihorászott.

Tan Porus elgondolkodva kibámult az ablakon. Alatta, ameddig a szem ellát, ott nyüzsgött Terrapolisz, a Föld fővárosa. Végtelen moraja még abba a félmérföldes magasságba is elhatolt, ahol Porus álldogált.

Volt valami e város felett, láthatatlan és megfoghatatlan, de azért ott volt. Jelenléte túlságosan is kézzelfogható volt a csöpp pszichológus számára. Iszamos, nyirkos félelem köpönyege terült a város fölé, és szinte beszötte a bizonytalanság e borzalmas, sötét köpönyege, amely hideg ujjaiával összeszorította az emberiség szívét, és gyorsabban, mind gyorsabban megdobogtatta. A pánik.

A város morajában is hallható volt, minden egyes hang egy-egy apró félelemdübörgés.

Porus undorral elfordult az ablaktól. - Hé, Haridin! - kiáltotta.

- Nekem szólt, főnök? - nézett fel a fiatal arkturuszi a televízorból.

- Mégis mit képzelsz? Magamban beszélek? Mi a legutolsó hír Ázsiából?

- Semmi újság. A stimulálás még nem elég erős. A sárga emberek - úgy látszik - egykedvűbb természetűek, mint Amerika és Európa lakói. Utasítást adtam, hogy ne növeljék az adagot.

- Nem, nem is kell - értett egyet Porus. - Nem kockáztathatjuk meg, hogy aktív pánik törjön ki. - Egy darabig csendben töprengett. - Figyelj, nagyjából túl vagyunk rajta. Mondd meg nekik, hogy a nagyobb városokba nyomjanak egy kicsivel többet - azok sokkal fogékonyabbak -, aztán álljanak le.

Porus újból az ablak felé fordult.

- Nagy Úr, micsoda világ, micsoda világ! A pszichológia teljesen új ága nyílt meg, egy soha nem is álmódott ága. Tömegpszichológia, Haridin, tömegpszichológia. Elgondolkodva megcsóválta a fejét.

- De ez sok szenvedéssel jár, főnök - motyogta a fiatalember. - A passzív pánik teljesen megbénítja a kereskedelmet és a gazdaságot. Az egész bolygó üzleti élete stagnál. A szerencsétlen kormány tehetetlen: nem tudják, mi történik.

- Majd rájönnek, ha mindennel elkészültem. És ami a szenvedést illeti, azt én sem szeretem, cseppet sem szeretem, de ez szükséges a végkifejlethez, az átkozott végkifejlethez.

Egy kicsit hallgattak, aztán Porus ajka rút mosolyra görbült.

- Az az öt tökkelütött tegnap visszajött Európából, ugye?

Haridin visszamosolygott, és bólintott.

- És mérgükben toporzékolnak! Az előrejelzései öt tizedesig beváltak. Kötzönivaló bolondok...

- Jó! Csak azt sajnálom, hogy nem láthatom Obel arcát, amikor megkapja a legutolsó üzenetemet. Egyébként - halkította le a hangját - róluk mi a legutolsó hír?

Haridin felemelte két ujját.

- Még két hét, és itt lesznek.

- Két hét... két hét - mondta ünnepélyesen Porus. Felkelt és az ajtó felé ment. - Most megyek, és megkeresem azokat a kedves, drága kollégáimat, és a nap hátralevő részét velük töltöm.

Az öt tudós felpillantott jegyzeteiből, és zavartan elhallgatott, amikor Porus belépett. A rigeli huncutul vigyorgott.

- Nos, uraim, elégedettek a jegyzetekkel? Semmi kétség, nyilván legalább ötven-hatvan félrevezető adatot találtak az alapvető megállapításaimban, ugyebár?

Hybron Prat, az Alfa Cefeuszról megrázta azt a szürkén lobogó sörényt, amelyet ő hajnak nevezett.

- Én nem bízom a matematikai számok hülye trükkjeiben.

Porus kurta kacajt hallatott.

- Akkor találg ki valami jobbat. Legalább egy kicsit gyakorlod a reakció kezelését, igaz?

Torokkösörülés kórusa hallatszott, de ezt nem lehetett válaszként értelmezni.

- Nos? - harsogta Porus.

- Nos, mit csináljunk? - kérdezte kétségbeesve Kim Winson. - Hol van az a híres pánikod? Minden szép és jó. Ezek a humanoidok kozmikus csodabogarak, de hol van az a nagy bemutató, ami miatt azt akartad, hogy idejőjjünk? Amíg a Kraut-törvényt nem cáfolod meg, az egész előadásod egy nyiszlett meteort sem ér.

- Legyőztem önöket, uraim, legyőztem! - kukorékolta a kis mesterpszichológus. - Mindent bebizonyítottam, ugyanis a passzív pánik éppoly lehetetlen a klasszikus pszichológiában, mint az aktív. Önök megpróbálták tagadni e tényt, most pedig félnek szembenézni vele, és technikai apróságokon lovagolnak. Menjenek szépen haza; menjenek haza uraim, és bújjanak az ágy alá.

A pszichológusok is csak emberek. Ki tudja analizálni azokat a motívumokat, amelyek vezetik őket, de éppúgy rabszolgái ezeknek, mint minden közönséges halandó. Ezek a galaxis szerte híres pszichológusok sértett büszkeségük és összezúzott hiúságuk miatt gyötrődtek, és ebből a vak makacsságukból gépies reakció következett. Tudták, és azt is tudták, hogy Porus tudja - és ez még jobban megnehezítette a dolgot.

Inar Tubal dühösen meresztette vörös karikás szemét. - Aktív pánikot vagy semmit, Tan Porus. Ezt ígérted, és ezt követeljük tőled. Vagy a kötelezvényt akarjuk, vagy minden ürre és időre, fűtyülünk az összes szakmai szempontra. Aktív pánikot, vagy jelentjük, hogy felsültél!

Porus rettentően kihúzta magát, és hatalmas erőfeszítéssel higgadtan válaszolt.

- Legyenek belátással, urak! Nincsenek meg a pánikhoz a kellő tartozékaink. Sohasem ütközhetünk össze azzal a felsőbbrendű formával, amely itt van a Földön. Mi van, ha ellenőrzés alatt tartanak? - kérdezte, és vadul megrázta a fejét.

- El kell szigetelni őket - horkant fel Semper Gor. - Állítsd le, tedd félre. Tégy meg minden előkészületet, amit csak akarsz, de csináld meg!

- Ha tudod - vicsorogta Hybron Prat.

De Tan Porusnak is megvolt a gyenge pontja. Törekeny alkata ellenére hamar felfortyant. Fürge nyelve mintha felhólyagzott volna, és egyik tömény káromkodást a másik után öntötte a nehézkes pszichológusokra.

- Mars innen, üresfejűek! Kotródjatok innen, ki veletek az ürbe! - Felháborodásában alig bírt levegőt venni. - Amint mindnyájan eltűntök az útból, mindent elindítunk itt, Terrapoliszban! Csak eltűnnétek már végre-
valahára!

Még egyet hördült, aztán kimasírozott a szobából.

Tan Porus szétrántotta a függönyt, és az öt pszichológus elfordította róla a tekintetét. A Föld fővárosának utcáin nem lehetett polgárokat látni. A katonai őrség léptei gyászindulóként hatottak. A fagyos, téli égbolt alacsonyán lógott a holttestek felett. Dermedt csönd honolt. Az a csönd, amely az orgiákat vagy a vad pusztulást követi.

- Néhány óra alatt vált ilyen veszélyessé a dolog, kollégák - mondta Porus. Hangja fáradtan csengett. Ha eléri a város határát, nem tudjuk megállítani.

- Borzasztó, borzasztó! - motyogta Hybron Prat. - Olyan jelenet volt, amiért egy pszichológus levágná a jobb karját, hogy lássa, és az egész élete kevés ahhoz, hogy elfelejtse.

- Ezek humanoidok! - nyögte Kim Winson. Semper Gor hirtelen elhatározással felállt.

- Érti ennek a jelentőségét, Porus? Ezek a földlakók hamisítatlanul ellenőrizhetetlen atomokból állnak. Kezelhetetlenek. Még ha kétszer ekkora technikai lángésszel rendelkeznének is, akkor is haszontalanok lennének. A tömegpszichológiájukkal, a tömegpánikjukkal, a különleges érzékenységükkel nem illenek bele a humanoid képbe.

Porus felhúzta az egyik szemöldökét.

- Üstökösgáz! Egyéneként mi pontosan olyan érzelmesek vagyunk, mint ők. Ők viszont ezt átviszik a tömegakcióikba, mi pedig nem; mindössze ennyi különbség van közöttünk.

- Ez épp elég! - kiáltotta Tubal. - Mi már döntöttünk, Porus. Múlt éjjel döntöttünk, amikor tetőfokára hágott a... a... az a dolog. A Sol magára hagyta önmagát. Ez egy pestisfészek, és mi nem kérünk belőle. Ami pedig a Galaxist illeti, a Sol emberszabású lényének szigorú karanténban lesz a helye. Ez a végső döntés.

Tan Porus halkan felnevetett.

- A Galaxisra, lehet, hogy csakugyan ez a végső megoldás. De vajon a Sol emberei mit szólnak hozzá? - Az már nem a mi dolgunk - vont vállat Tubal. Porus újból nevetett.

- Mondd, Tubal, csak úgy négy szemközt, próbáltál te időt integrálni a 128. egyenletbe, amely kiterjeszti a tenzorokat?

- N-nem. Nem mondhatnám.

- No akkor vess egy pillantást ezekre a számításokra, és jó szórakozást.

Az öt tudós összesereglett a papírlap felett, amelyet Porus átnyújtott nekik. Arckifejezésük érdeklődőből csodálkozóvá, majd értetlenné, végül pánikszervé vált.

- Ez hazugság! - visította Naru Helvin, és görcsös mozdulattal kettétépte a lapot.

- Jelenleg ezer évvel előttük járunk, és mire ez az idő eljön, újabb kétszáz évvel előbbre leszünk! - csattant fel Tubal. - Ezek képtelenek lesznek bármit is csinálni a Galaxis népének sokasága ellen.

Tan Porus színtelen hangon nevetett, amit elég nehéz megtenni, hallgatni azonban igen kellemetlen.

- Még mindig nem hisztek a matematikának. Természetesen, hisz ez a ti szokásos viselkedési mintátok. Na jó, akkor lássuk azokat a szakértőket, akik majd meggyőznek benneteket, ahogy tudnak, hacsak az ilyen nem normális humanoidokkal való kapcsolat nem hoz ki titeket a sodrotokból. Joselin, Joselin Arn, jöjjön be!

A centauri parancsnok belépett, gépiesen tisztelgett és érdeklődve figyelt.

- Mondja, kérem, ha a szükség úgy hozza, meg tud semmisíteni a maga hajója harc közben egy Sol-rendszerbeli hajót?

- Erre semmi esély sincs, uram - mosolygott savanyúan Arn. - E humanoidok pánikja megszegi a Kraut-törvényt, és ez a csatában is így van. A mi hajóinkon szakértőkből álló személyzet tevékenykedik; nekik azonban egyszerű legénységük van, amely individualitás nélkül, egységként funkcionál. Olyan harcformát manifesztálnak, amire azt hiszem, a pánik a legmegfelelőbb kifejezés. A hajó minden egyes egyéne a hajó szerves részévé válik. Számunkra az ilyesmi lehetetlen.

Továbbá ez a világ egy sereg örült lángelméből áll. Biztos értesülésem szerint legalább huszonnégy érdekes, de haszontalan szerkentyűt néztek meg a Thalsoon Múzeumban, amikor meglátogattak bennünket, és kiderült, hogy ezekből a legveszedelmesebb katonai eszközöket gyártották, amelyeket valaha láttam. Ismerik a Julmun Thill-féle gravitációs vonalkeresőt? Ezt használtuk meglehetősen hatástalanul - a modern elektronikus módszer bevezetése előtt. Nos, a Sol-rendszerbeliek átalakították, ebből lett a leghalálosabb automatafegyver irányítója. Nem is láttam még hozzá foghatót. Automatikusan kikeresi és letarolja az ágyút vagy a rakétát, még ha az teljesen láthatatlan célpontként van is jelen az úrben, a levegőben, a vízben vagy a sziklatetőn.

- De nekünk sokkal nagyobb flottánk van - mondta vígan Tan Porus. - Legyőzhetjük őket, igaz?

Joselin Arn megcsóválta a fejét.

- Megverni valószínűleg sikerülne őket. De hogy végképp győzhetnénk, arra nem mernék fogadást kötni. Az a baj, hogy szinte mániákusan begyűjtik a legborzalmasabb hatású szerkezeteket. Technikailag éppoly labilisak, akár a tenger hulláma; a mi civilizációnk pedig a homokzátó. Saját szememmel láttam azt a technikai pazarságot, amellyel felszerelték a földi gépjárműveket összeállító gyáraikat, csak hogy hat hónap múlva az egészet kidobják, egyszerűen - mert elavult! Való igaz, most rövidke időre kapcsolatba léptünk civilizációjukkal. Megismertük még egy új civilizáció módszereit, és nagyvonalúan hozzáillesztettük a többi kétszáznyolcvanvalahányról felhalmozott tudásunkhoz. Ez százalékban kifejezve alig jelent változást. Ők azonban az egyetlen ismert civilizációjukhoz képest most még egyet megismertek uraim, ez számunkra száz százalékos előrelépés!

- Milyen lenne a katonai helyzetünk - kérdezte Porus halkan -, ha kétszáz éven át egyszerűen tudomást sem vennénk róluk?

Joselin Arn kurtán felnevetett.

- Ha ezt tennék, úgy értem, ha hagynák, hogy megtegyük, akkor erre kapásból és teljes biztonsággal válaszolhatok. Mindenképpen óvakodnék ettől a taktikától. Kétszáz év alatt felfedeznének minden újdonságot, amely rövid kapcsolatunkból kiderült, és olyan technológiákkal állnának elő, amelyeket még elképzelni sem

tudok. Várjunk kétszáz évet, és nem is kerül sor arra, hogy megverekedjünk; egyszerűen bekebeleznek bennünket.

- Köszönöm, Joselin Arn - bölintott hivatalos képpel Tan Porus. - Pontosan ez volt matematikai számításaim eredménye.

Joselin Arn szalutált, és kiment a teremből.

Porus az öt benuktanulástól tudós felé fordulva folytatta. - Remélem, tanult barátaim még mindig a maguk határozatlan humanoid módján reagálnak. Meggyőztem önöket arról, hogy nem rajtunk áll az elhatározás, hogy ezzel a fajjal megszakítjuk-e az érintkezést. Mi megszakíthatjuk, de ők nem fogják!

Bolondok! - tört most ki Porus. - Tán azt hiszitek, hogy rátok fogom pazarolni az időmet, és folyvást veletek fogok vitatkozni? Most én diktálom a törvényt, értitek? A Sol emberének be kell lépnie a Föderációba. Kétszáz év alatt megérnek rá. Ezt nem kérem tőletek, hanem követelem! - Tan Porus vadul rájuk meresztette a szemét. - Gyertek velem! - morogta kegyetlenül.

A tudósok sápadtan követték Tan Porust, aki a saját hálószobájába vezette őket. A pöttöm pszichológus elhúzott egy függőnyt, és előttük állt egy életnagyságú festmény.

- Mit szölköztök ehhez?

A festmény egy Földlakót ábrázolt, de ilyen Földlakót a pszichológusok közül még soha senki nem látott. Tiszteletet parancsoló, komoly, férfias vonású arc volt, egyik kezével fejedelmi szakállát simogatta, a másikkal pedig szorosan tartotta egyszerű, könnyű öltözékét. Királyi megjelenése volt.

- Ez itt Zeusz - magyarázta Porus. - A primitív földlakók teremtették, hogy a vihart és a villámlást megszemélyesítsék. Nem emlékeztet titeket valakire? - fordult oda a kővé vált ötösfogathoz.

- Talán a Homo Kanopuszra? - kérdezte Helvin bizonytalanul.

Porus arca egy pillanatra felderült és megenyhült, de aztán újból megkeményedett.

- Hát persze - csattant fel. - Miért haboztok? Ez a megelevenedett Kanopusz, tetőtől talpig, a sárga szakálláig.

- Itt is van még valami - tette hozzá, és most egy másik függőnyt húzott el.

A kép női alakot ábrázolt. Telt keblű, széles csípőjű teremtés volt. Kimondhatatlanul bájosan mosolygott, és keze a lábánál felszökkenő bűzakalászokat cirógatta.

- Démétér! - mondta Porus. - A mezőgazdasági termékenység megszemélyesítője. Az idealizált anya. Ő kire emlékeztet benneteket?

Ezúttal egy percig sem haboztak. Öt torokból egyszerre jött a kiáltás:

- Homo Betelgeuse!

Tan Porus örömeiben elvigyorodott. - Eltaláltatok! Nos?

- Nos? - visszhangozta Tubal.

- Hát nem értitek? - hervadt le Porus mosolya. Nem világos? Ostobák! Ha száz Zeusz és száz Démétér landolna a Földön egy "kereskedelmi küldöttség" részeként, és kiderülne, hogy képzett pszichológusok... Értitek már?

- Úr, idő, és apró meteorok! - kacagott fel hirtelen Semper Gor. - Hát persze! A Földlakó nyakig beleesne a saját maga által megszemélyesített vihar-; villám- és anyaságkép megelevenedett másába! Nekünk meg kétszáz évig semmit sem kellene csinálnunk.

- De ezt a te úgynevezett kereskedelmi missziódat, Porus - vetette közbe Prat -, mit gondolsz, hogy fogadja majd a Sol embere?

Porus oldalra billentette a fejét.

- Drága jó Prat kolléga - mormogta -, feltételezi, hogy csupán bemutatót rendeztem, amikor passzív pánikot keltem? Avagy azért, hogy öt fafejűnek örömet szerezzek? Ez a passzív pánik megbénította az ipart, és a Föld kormánya forradalommal szembesül, ami a tömegakciónak szintúgy egyik kinyomozandó tárgya. Gondolja, hogy nem ugranak a nyakunkba, ha felajánljuk nekik a galaktikus kereskedelmet és az örökös jólétet?

A tudósok izgatott fecsegésbe kezdtek, de Tan Porus türelmetlenül leintette őket.

- Ha nincs más kérdésük, uraim, akkor kezdjük meg a hazautazásra való előkészületeket. Őszintén szólva belefáradtam a Földbe, és már alig várom, hogy visszamehessek a tintahalacskaimhoz.

Kinyitotta a folyosóra vezető ajtót.

- Hé, Haridin! - kiabálta. - Szólj Arn-nak, hogy hat óra múlva álljon készen a hajónk. Visszamegyünk! - De... de... - izgatott kórusban összevissza beszéltek, míg végül Semper Gor megragadta Porust, épp abban a pillanatban, amikor az már ki akart menni. A kis rigeli mindhiába kapálózott Gor erős markában.

- Eressz!

- Épp eleget elviseltünk már tőled, Porus - mondta Gor. - Most pedig légy szíves, nyugodj le, és viselkedj úgy, mint egy humanoid. Mondhatsz bármit, addig egy tapodtat sem megyünk, amíg nem végeztünk. Intézkednünk kell a Föld kormányzatánál a kereskedelmi küldöttségre vonatkozóan, és meg kell szereznünk a tanács jóváhagyását. Ki kell válogatnunk a pszichológusainkat. Meg kell...

Porus egy rántással kiszabadította magát.

- Azt hiszitek, hogy én majd megvárom, amíg a drágálatos tanácsotok elkezdi húsz-harminc éven át fontolgatni, hogy mit is határozzon? A Föld már egy hónappal ezelőtt feltétel nélkül beleegyezett a

kikötéseimbe. A kanopuszi és a betelgeusi űrhajók már öt hónappal ezelőtt elindultak, és tegnapelőtt landoltak. Csakis az ő segítségüknek köszönhető, hogy a tegnapi pánikot megállítottuk - amit ti nem is sejtettetek. Nyilván azt gondoltátok, hogy ezt is ti csináltátok. Mától kezdve, uraim, a helyzet teljes ellenőrzés alatt áll, és az önök szolgálatára nincs többé szükség. Hazamegyünk.

Astounding Science Fiction, 1940.

A képzeletbeli

A telecaster jelzőfénye villogni kezdett, miközben Tan Porus önelégülten ült a helyén. Éles tekintetű, zöld szeme győzedelmesen csillogott, apró teste remegett az izgalomtól. Semmi nem jelezte volna jobban az alkalom nagyszerűségét, mint szokatlan testtartása: Tan Porus az asztalon nyugtatta a lábát!

A caster életre kelt, és egy széles arcturusi arc tekintett dühösen a rigeli pszichológusra.

- Muszáj volt az éjszaka közepén kirángatnod az ágyamból, Porus?

- A világnak ezen a felén fényes nappal van, Final. De olyasmit mondok neked, amitől egyszerűen elfeledkezel az alvásról.

Gar Final, a J. G. P. - Journal of Galactic Psychology - szerkesztője megengedte, hogy némi érdeklődés üljön ki az arcára. Akármennyit is hibázott Tan Porus - az Arcturus a megmondhatója, hányszor -, vaktában még sosem riasztott. Ha ő egyszer azt mondja, hogy valami nagy dolog lóg a levegőben, akkor az nem egyszerűen nagy, hanem kolosszális!

Teljesen nyilvánvaló, hogy Porus most jót mulat magában.

- Final - kezdte -, a következő cikk, amit a szennylapodnak elküldök, a legnagyobb szenzáció lesz, amit valaha is kinyomtatnál.

Finalnak ez tetszett.

- Tudod te, hogy mit beszélsz? - kérdezte unottan. - A következő hülye kérdés...? Hát persze hogy tudom. Figyelj... - Drámai csend következett, mialatt Final arcán a feszültség szemmel láthatóan nőtt. Azután Porus érzelemtó) fűtött hangon azt suttogetta:

- Megoldottam a tintahal problémáját.

A reakció természetesen pontosan olyan volt, amilyenre Porus számított. A caster túlsó végén mintha valami felrobbant volna, s a rigeli harminc teljes másodpercen át élvezhette a higgadt és megfontolt Final reá zúduló kérdésözönét.

Porus tintahala Galaxis-szerte köznevetség tárgya volt. A pszichológus már két éve kajtat egy rejtélyes dracói lény után, amely kitartóan mindig akkor vonul el aludni, amikor nem kellene. Porus rendszeresen mindenféle egyenleteket állított fel, majd rendre összetépte jegyzeteit - ami Föderáció-szerte a viccek legkedveltebb témája lett a pszichológusok körében -, de a különös jelenségre nem lelte meg a választ. Most pedig kirángatta Finalt az ágyából, hogy közölje vele, megvan a megoldás - és ez minden.

Final olyan képet vágott, ami felért azzal, mintha kikapcsolta volna a castert.

Porus megvárta, míg elvonul a vihar, azután higgadtan újra megszólalt:

- És tudod, hogyan jöttem rá?

A szerkesztő válasza csak egy határozatlan morgás volt. A rigeli hadarni kezdett. Arcáról lassan eltűnt a helyzet felett érzett öröm utolsó nyoma is, a második mondat után pedig Final arcáról a harag.

Az arcturuli arckifejezése egyfajta rácsodálkozó érdeklődést tükrözött.

- Nem! - tátogta. - De!

Amikor Porus befejezte, Final felkapta a telefont, és felhívta a nyomdát, hogy a J. G. P. következő számának nyomását halasszák el két héttel.

Furo Santis, az Arcturuli Egyetem Matematikai Tanszékének vezetője hosszasan és határozottan meredt sinusi kollégájára.

- Nem, nem, nincs igazad! Az egyenletek szabályszerűek. Én magam ellenőriztem őket.

- Matematikailag igen - válaszolta a kerek képű sinusi. - De pszichológiailag nincs értelmük.

Santis magas homlokára csapott.

- Értelem! Figyeld csak a matematikusok beszélgetését. Hatalmas úr, ember, mihez kezd egy matematikus az értelemmel? A matematika csupán eszköz, és amíg manipulálni lehet vele, hogy korrekt válaszokat kapjunk, és bizonyos dolgokat előre jelezzünk, addig az értelemnek nincs jelentősége. Ezt megmondom Tan Porusnak is; a legtöbb pszichológus annyira sem ismeri a matematikát, hogy a logarlécet eredményesen használni tudná, csak a saját szakterületéhez ért.

A másik bizonytalanul bólintott.

- Igen, igen. De képzeletbeli mennyiségeket behelyettesíteni egy pszichológiai egyenletbe, ez egy kissé megrendíti a tudományba vetett hitemet. Mínusz egy négyzetgyöke!

Megvonta a vállát...

A seniorok társalgója a Pszichológia Székházában zsúfolásig megtelt, és beszélgetéstől volt hangos. Gyorsan elterjedt a pletyka, hogy Porus megoldotta a tintahalak már-már klasszikusnak számító problémáját, és most másról sem beszéltek.

A legnépesebb csoport közepén Lor Haridin állt. Még fiatal volt, most nyerte el a senior státust. De mert ő volt Porus asszisztense, jelen helyzetben az érdeklődés középpontjába került.

- Nézzétek, fiúk... azt sem tudom, hogy miről van szó. Ez az egész az öreg titka. Csak annyit tudok nektek mondani, hogy némi halvány elképzelésem van arról, hogyan oldhatta meg.

A többiek közelebb húzódtak.

- Hallottam, hogy új számrendszert vezetett be a tintahalak miatt - mondta az egyik -, mint akkor, amikor problémáink támadtak a Sol humanoidjaival. Lor Haridin a fejét rázta.

- Rosszabb! És hogy mi készítette erre, azt nem tudom megmondani. Lehet, hogy agymenése volt, vagy rémálmok gyötörték, mindenesetre képzeletbeli mennyiséget vezetett be - a mínusz egy négyzetgyökét.

Szörnyű csend támadt, majd valaki azt mondta:

- Ezt nem hiszem el!

- Ez tény! - hangzott az öntelt válasz.

- De ennek nincs értelme. Pszichológiai értelemben mit reprezentál mínusz egy négyzetgyöke? Ez annyit jelenthet - fejben gyors kalkulációt végzett, akárcsak a többiek -, hogy az idegi szinapszisokat nem kevesebb mint négy dimenzióval hozza összefüggésbe!

- Hát persze - vágott közbe egy másik. - Ha tegyük fel - ma ingerli a tintahalakat, azok tegnap reagálnak rá. Ezt jelenti a képzeletbeli. Kozmikus porhintés. Ezt meg én mondom.

- Ezért nem vagy te olyan ember, mint Porus - vágta rá Haridin. - Azt hiszed, érdekl, mennyi képzeletbeli van a közbenső lépésekben, ha azok a végső megoldásban nem mínusz egy négyzetei? Csak az érdekl, hogy a helyes választ adják meg számára - a választ erre az egész alvás-dologra. Ami pedig a fizikai jelentőségét illeti, az mit számít? A matematika úgyszólván csak eszköz.

A többiek ámulva hallgatták.

Tan Porus a legújabb és legfényűzőbb csillagközi járat luxuskabinjában ült, és boldogan bámult a vele szemben ülő fiatalemberre. Fényes jókedvében volt, és talán életében először azt sem bánta, hogy az Ether Press buzgó és rámenős riportere faggatja.

Az etherriporter elcsodálkozott a tudós kedvességén. Keserű tapasztalatai voltak arról, hogy a tudósok mennyire megvetik a riportereket, különösen a pszichológusok, jóllehet, ha az ember rajtuk gyakorolja az alkalmazott pszichológiát, iszonyúan mulatságos reakciókat válthat ki belőlük.

Emlékezett még arra az időre, amikor egyik canopusi öreg barátja arról gyözködte, hogy a fán lakó életmódnál nincs jobb. Hús ember tudta csak lerángatni a fa tetejéről, és csak egy gyakorlott pszichológus volt képes visszahozni a normális életbe.

De mindezek között Tan Porus volt a legnagyobb, s aki lényegében ugyanúgy válaszolt a kérdésekre, mint egy normális emberi lény.

- Azt szeretném tudni, professzor - mondta a riporter -, hogy mi is ez az egész képzeletbeli mennyiség dolog. Ez az ön állítása szerint nem matematikai, hanem csupán egy általános fogalom, amit minden közönséges humanoid meg tud érteni. De azt is hallottam, hogy a tintahalaknak négydimenziós agyuk van.

Porus felmordult.

- Ó, Rigel! Négydimenziós számárság! Az igazat megvallva az a képzeletbeli, amit alkalmaztam - s ami szemmel láthatóan megbolygatta a közvélemény fantáziáját -, valószínűleg nem jelent többet, mint egy abnormitást a tintahal idegrendszerében, de hogy mit, azt én magam sem tudom. Valószínűleg semmi olyasmit, ami megzavarná az ökológia és a mikrofiziológia metódusait. Nem vonom kétségbe, hogy a válasz a lény agyának atomfizikájában keresendő, de semmi reményem arra, hogy ott megtaláljam. - Némi megvetés érződött a hangjában. - Az atomfizikusok annyira le vannak maradva a pszichológusok mögött, hogy azt hiszem, aligha tudják behozni.

A riportert lesújtotta ez a modor. A másnapi szalagcím már megfogalmazódott benne: A neves pszichológus gyalázza az atomfizikusokat!

Lelki szemei előtt a következő napit is látta már: A felháborodott fizikusok feljelentették a neves pszichológust!

A tudósok közti viszálykodás kedvelt témája volt az Ether Pressnek, különösen a pszichológusok és a fizikusok közti viták, mert ők köztudottan utálták egymást.

A riporter derűsen pillantott fel.

- Nézze professzor, a galaxis humanoidjait nagyon érdekl a tudósok magánélete. Remélem, nem veszi rossz néven, ha felteszek néhány kérdést az otthonába, a Rigel IV-re történő látogatásával kapcsolatban?

- Csak nyugodtan - bólogatott Porus szívélyesen. - Megírhatja, hogy két éve ez az első alkalom, hogy hazamegyek, pedig már régóta várok rá. Az Arcturus túl sárga az én szememnek, és itt minden olyan túlméretezett.

- Ugye igaz, hogy otthon van egy felesége? Porus köhintett.

- Hm, igen. A galaxis legaranyosabb asszonya. Már alig várom, hogy láthassam. Ezt azonban hagyja ki.

A riporter kihúzta.

- Miért nem hozta magával az Arcturusra? A rigeli arcán kissé megfakult a jókedv.

- Amikor dolgozom, szeretek egyedül lenni. Jó, ha van egy feleség - de a saját helyén. Azonkívül a szabadságomat is szeretem magamban eltölteni. Ezt ne húzza ki.

A riporter nem húzta ki. Őszinte csodálattal pillantott a kis alakra.

- Mondja prof, egyáltalán hogy tudja otthon tartani? Szeretném, ha elárulná a titkát. - Majd túlradó lelkesedéssel hozzátette: - Én is hasznát tudnám venni!

Porus felnevetett.

- Elárulom, fiam. Majd ha kiváló pszichológus lesz, a saját otthonában is maga lehet az úr!

Szerette volna már befejezni az interjút, s hirtelen előrehajolva megragadta a másik karját. Zöld szeme élesen villant meg.

- És figyeljen fiam, ez az utolsó megjegyzés nem tartozik a sztorihoz. Rendben?

A riporter elsápadt és visszahúzódott.

- Nem uram, nem! A mi szakmánkban van egy mondás, ami így szól: "Ne próbálj bolondot csinálni egy pszichológusból, mert az csinál bolondot belőled".

- Ez jó! Tudja, ezt szó szerint meg is tehetem, ha muszáj.

Az ifjú újságíró ezek után megtörölte izzadt homlokát, és a jegyzeteivel együtt elsomfordált. Egy percig úgy érezte magát, mint akit keresztre feszítettek. Magában eltökélte, hogy a jövőben nem készít interjút pszichológusokkal - hacsak nem emelik a fizetését.

Több tízmillió mérföldnyire a történetektől Porus megpillantotta a fehér Rigelt, és valami belemarkolt a szívébe.

B típusú reakció - nosztalgia: a Rigellel és az ifjúkori élményekkel kapcsolatos feltételes reflex...

Szavak, kifejezések, egyenletek futottak át nyugtalan agyán, de ettől függetlenül boldognak érezte magát. Kis idő múlva az ember győzedelmeskedett a pszichológus felett, és Porus felhagyott azzal, hogy a kritikátlan boldogság felsőbbrendű örömét elemezze.

Két éjszakával korábban ébredt fel alvási periódusából csak azért, hogy landolás előtt egy pillantást vethessen a Hanlonra, a Rigel negyedik bolygójára, az otthonára. Ott, azon a világon, egy csendes tenger partján áll kétszintes kis háza. Kicsi ház, nem akkora monstrum, amekkora az arcturusiaknak meg a többi bököm humanoidnak kell.

Már javában nyár van, s a ház bizonyára a Rigel gyöngyházfényében ragyog, nem durva sárgás-vörösben, mint az arcturusi házak. Mennyivel megnyugtatóbb ez!

És - majdnem felkiáltott a gondolatra - rögtön az első éjszaka telezabálja magát roston sült tryptex-szel. Már két éve, hogy nem ízlelte, és a felesége készíti a rendszerben a legjobb tryptex-et.

A felesége gondolatára egy pillanatra összereszt. Nem volt tisztességes a részéről, hogy erre a két évre itthon hagyta őt, de így kellett lennie. Még egyszer az előtte heverő papírokra pillantott. Az ujjai kissé megremegtek, amikor közéjük túrt. Az egész napot azzal töltötte, hogy megpróbálta kikalkulálni a reakcióit azok után, hogy két éve nem látta őt, s az eredmény nem volt kellemes.

Nina Porus zabolátlan szenvedélyű asszony, jobb lesz, ha alaposan felkészül.

Gyorsan megtalálta a tömegben. Mosolygott. Jó volt megpillantani, még ha a számításai hosszú és komoly viharokat jósoltak is. Még egyszer átgondolta, amit mondani akart neki, és az utolsó pillanatban még változtatott rajta.

Akkor a felesége is észrevette őt. Vadul integetni kezdett és a tömeg elé furakodott. Mire Porus észbe kapott volna, már ott állt előtte. Gyengéd ölelésétől egészen meglepődött és elérzékenyült.

Egyáltalán nem erre a reakcióra várt! Valami nem stimmel!

Felesége ügyesen átvezette a riporterek tömegén a stratokocsihoz, és egyfolytában hadart.

- Tan Porus, már azt hittem, sosem látlak többé. Olyan jó, hogy megint itt vagy velem; el sem tudod képzelni. Itthon minden a legnagyobb rendben van, de nélküled természetesen semmi sem ugyanaz.

Porus zöld szeme megvillant. Ez a szöveg egyáltalán nem illett Ninához. A pszichológus kifinomult fülének sokkal inkább úgy hangzott, mint egy örült szertelen, összefüggéstelen hadarása. Még annyira sem tért magához, hogy a szünetekben válaszképpen dörmögjön valamit. A tengerparti házig tartó úton mindvégig az ülésbe süppedve inkább az alattuk elsuhanó tájat figyelte, és a levegő sűvítését hallgatta.

Nina Porus vidáman csacsogott; csacsogásának egyetlen normális jellemvonása az volt, hogy végig egyenletesen, zökkenőmentesen beszélt.

- És persze drágám, elkészítettem egy egész tryptexet, mindkét felét jól átsütöttem, és szarnisszal körítettem. És, ó, igen, hallottam a tavalyi afférodáról ott azon az új bolygón - hogy is nevezted, Földnek? Olyan büszke voltam rád. Azt mondtam magamban...

És így tovább, mígnem szavai egyetlen összefüggő hangfolyammá nem olvadtak.

Mi van a könnyekkel? Hol marad a szemrehányás, a fenyegetés, a szenvedélyes önsajnálát?

Tan Porus úgy érezte, a vacsora kész kinszenvedés a számára. Csak meredt maga elé a tányérján tornyosuló tryptex-re, és furcsa módon étvágytalanságot érezve azt mondta:

- Ez azokra az időkre emlékeztet, amikor az Arcturulon az elnök megbízottjával ebédeltem...

Belemerült a részletekbe, hosszasan ecsetelte, hogy mennyire élvezte, költői módon kiszínezte, hogy milyen élvezetes volt számára, és nem túl finoman kihangsúlyozta, hogy egyáltalán nem hiányzott neki a felesége, s végül egy utolsó, kétségbeesett tördőfészként mintegy mellékesen megemlítette, mennyire meglepődött azon, hogy az Arcturul rendszerében milyen sok rigeli nő található.

De a felesége a végén csak mosolygott:

- Csodálatos, drágám - lelkendezett. - Úgy örülök, hogy jól érezted magad. Egyél tryptex-et.

De Porus nem ette meg a tryptex-et. Az étel pusztá gondolatára is émelygett. Egyetlen futó pillantást vetett a feleségére, majd a maradék büszkeségét latba vetve felállt, és visszavonult a szobájába.

Darabokra tépte az egyenleteit, és beleroskadt a karosszékebe. Megpróbálta lecsillapítani a dühét, mert nyilvánvaló volt, hogy Ninával történt valami. Valami borzalmasan rossz! Még ha beleszeretett is valakibe - ez volt első pillanatban a kézenfekvő magyarázat -, az sem okozott volna ilyen forradalmi változást a jellemében.

A hajába túrt. Ennél sokkal meglepőbb dologra utaló rejtett feszültséget érzett... de nem tudta, mit. Tan Porus minden vagyonát odaadta volna, ha a felesége akkor belép, és tesz egy - csak egyetlen - kísérletet arra, hogy letépje a skalpját, mint a régi időkben...

Odalent az ebédlőben Nina Porus szemében alattomos fény villant.

Lor Haridin letette a tollat, és azt mondta:

- Gyere be!

Kinyílt az ajtó, és a barátja, Eblo Ranin lépett be. Lesepergte az asztal sarkát, és ráült.

- Haridin, van egy ötletem. - Úgy suttogott, mint akit büntudat gyötör.

Haridin gyanakvóan pillantott rá.

- Mint amikor rejtett csapdát állítottál az öreg Obelnek?

Ranin vállat vont. Az után a nagyszerű munka után két teljes napig bujkált a szellőző kürtőjében.

- Nem, ez törvényes. Figyelj, Porus rád bízta a tintahalat, ugye?

- Ó, értem már, miben sántikálsz. Nem fog menni. Csak etethetem, ennyi az egész. Ha csak összecsapnám a kezem, és a tintahal megváltoztatná a színét, Porust megütné a guta.

- Az ürbe vele! Végül is parszekekre van innen.

- Ranin elővette a J. G. P. egy kéthónapos példányát, és visszahajtotta a borítóját. - Nem kísérted figyelemmel Livell kísérleteit a Procyon U-n? Tudod... ultraibolya sugárzás nélküli mágneses mezők.

- Nem az én területem - mordult fel Haridin. Hallottam róla, de ez minden. Mi van vele?

- Nos ez egy E-típusú reakció, ami akár hiszed, akár nem, gyakorlatilag minden esetben Fimban-effektust hoz létre, különösen a magasabb rendű gerinceseknél.

- Hm!

- Na már most, ha kipróbálnánk a tintahalakon... - Nem, nem, nem, nem! - Haridin vadul megrázta a fejét. - Porus letörné a derekamat. Hatalmas csillagok és apró meteorok, hogy kitekerné a nyakamat!

- Figyelj, te féleszű, nem Porus mondja meg, mit csinálj a tintahalakkal. Frian Obelé az utolsó szó. Ő a Pszichológiai Választmány feje, nem Porul. Csak annyit kell tenned, hogy kéred az engedélyét, és ő meg fogja adni. Köztünk maradjon, a tavalyi Homo Sol eset óta látni sem bírja Porust.

Haridin elbizonytalanodott. - Kérd meg te.

Ranin köhintett.

- Nem. Egészében véve talán jobb, ha nem teszem. Él még benne a gyanú, hogy én állítottam azt a rejtett csapdát, jobb, ha nem kerülök az útjába.

- Hm. Hát jó... rendben van.

Lor Haridin úgy nézett ki, mint aki két hete nem aludt - ami azt bizonyítja, hogy a külső olykor sok mindent elárul,

Eblo Ranin türelmes kedvességgel pillantott rá, és felsóhajtott.

- Figyelj! Leülnél, kérlek? Santin ugye ma végre eredményre jutott?

- Tudom, tudom, de ez olyan megalázó. Hét évig foglalkoztam magasabb matematikával. S most valami ostoba hibát követtem el, amire nem jövök rá.

- Talán nem jó helyen keresed.

- Ne légy ostoba. A válasz az, hogy lehetetlen. Lehetetlennek kell lennie. Annak kell lennie. - Összeráncolta magas homlokát. - Ó, azt sem tudom, mit higgyek.

Továbbra is arra koncentrált, hogy kisimítsa maga alatt a takarót, s közben keserűen elmélázott. Hirtelen felült. - Itt vannak ezek az időintegrálok. Én mondom, nem lehet velük dolgozni. Kikeresed őket a táblázatból, de alig találsz meg a helyes címszót, ráadásul tizenhét lehetséges választ kapsz. Neked kell kitalálnod, hogy melyik az, aminek értelme van, és - Arcturus segíts! vagy mindegyik jó, vagy egyik sem! Ha esetünkben végigfuttatod mind a nyolcon, annyi permutációt kapsz, hogy az kitarít életed végéig. Rossz válasz! Csoda, hogy túléltem az egészet.

A pillantás, amit Helo: Időintegrál táblázatok című vaskos munkájára vetett, Ranin legnagyobb meglepetésére nem perzselt meg a könyv borítóját.

Jelzőfény villant, és Haridin az ajtóhoz ugrott. Kikapta a küldönc kezéből a csomagot, és vadul feltépte.

Az utolsó oldalra lapozott, és elolvasta Santin megjegyzését:

"A számításaid helyesek. Gratulálok - de ne csapd le Porus fejét! Inkább azonnal lépj kapcsolatba vele."

Ranin a másik válla fölött elolvasta, azután egy hosszú percig egymásra néztek.

- Helyes volt - nyögte Haridin duzzadt szemmel. - Találtunk valamit, amit a képzeletbelivel nem lehet összeegyeztetni. A megjósolt reakciót kaptuk meg, de az tartalmaz egy képzeletbeli mennyiséget!

A másik nyelt egyet, és elhessegette bódulatát. - Hagy értelmezted ezt?

- Hatalmas úr! Hogy a galaxisba is tudnám? Meg kell nyernünk Porust, ez minden.

Ranin pattintott az ujjával, és megragadta a másik vállát.

- Ó nem, nem kell. Ez a mi nagy lehetőségünk. Ha ezt keresztül tudjuk vinni, hatalmasat kaszálunk. - Izzalmában dadogni kezdett. - Ó, Arcturus! Bármely pszichológus kétszer is odaadná az életét egy ilyen lehetőségért.

A dracói tintahal nyugodtan úszkált a medencéjében, nem zavarták a körötte tornyosuló szolenoidok. A tekergőző vezetékek, az elektromos elektródák, a fellógatott merkúrium-gőz lámpák mit sem jelentettek számára. Baromi nyugalommal majszolta maga körül a tengeri páfrány leveleit, s elégedett volt a világgal.

Nem úgy a két pszichológus, Eblo Ranin a bonyolult berendezések közt rohangált, az utolsó pillanatban még egyszer ellenőrizni akart mindent. Lor Haridin ezalatt a körmét rágta.

- Minden be van állítva - lihegte Ranin, és kimerülten megtörölte gyöngyöző homlokát. - Fűtsünk be neki!

A merkúrium-gőz lámpák kigyulladtak, és Haridin összehúzta a függőnyt. A vörös nélküli hideg fényben két zöld arc figyelte közvetlen közletről a tintahalat. Az lomhán úszkált, meleg rózsaszín teste feketére változott a merkúrium-fényben.

- Add rá a kakaót - suttogta Haridin rekedten. Halk kattanás hallatszott, de ez volt minden.

- Semmi reakció? - kérdezte Ranin félíg-meddig önmagától. Azután amikor a másik közelebb hajolt, visszatartotta a lélegzetét.

- Valami történik a tintahallal. Mintha világítana vagy a szemem káprázik?

A derengés most láthatóvá vált, aztán mintha leválna az állat testéről, s önálló gömb alakot venne fel. Hosszú percek teltek el.

- Valamilyen sugárzást bocsát ki, erőteret vagy mezőt - nevezd aminek akarod -, ami, úgy látom, folyamatosan növekszik.

Nem tudták, mi az, és nem is erre számítottak. Megint csak vártak és figyeltek.

Azután Ranin tompán felkiáltott, és megragadta Haridin könyökét.

- Sistergő üstökös, ez meg mit csinál?

A gömb alakú csillogás vagy micsoda egy pszeudolábat eresztett. Ahol ez a fényes jelenség hozzáért a hajladozó páfrány leveléhez, az megbarnult és elhervadt!

- Kapcsold ki az áramot!

Egy kattanás, és a merkúrium-gőz lámpa kialudt, az árnyak eltűntek, és a két alak idegesen egymásra meredt. - Mi volt ez?

Haridin a fejét rázta.

- Nem tudom. Valami egészen örületes dolog. Ilyet még sose láttam.

- Te sem láttál még képzeletbeli tényezőt egy reakcióegyenletben, ugye? Mindenesetre én sem gondoltam, hogy a táguló mezőnek van bármilyen ismert energiaformája...

Hatalmasat sóhajtott, és leült a tintahal tartályának peremére. A puhatestű mozdulatlan volt, de körülötte a páfrány hervadtan lógott.

Haridinnak elakadt a lélegzete. Széthajtogatta a páfrányokat, és ott találta a homályos derengést: már elfoglalta a fél medencét. Apró, görbe fénycsápok nyúltak ki belőle a páfrány felé, s az egyik túlnyúlva a tartályon, az asztalra kúszott.

A réműlettől Ranin hangja kellemetlen károghássá változott.

- Utóreakció. Nem tesztelted a Wilbon-teorémát?

- Hogyan tudtam volna? - Haridin szíve hevesen kalimpált, s kiszáradt szája nehezen formálta a szavakat. - Wilbon teorémájának semmi köze az egyenletek képzeletbeli tényezőihez. Kihagytam.

Ranin lázasan munkához látott. Kirohant a helyiségből, és a saját laboratóriumából egy visítózó, mókusféle állattal tért vissza. Gyorsan az asztalra dobta, a fénycsáp útjába, és egy hosszú vonalzóval a helyén tartotta.

A fényes nyaláb valamilyen módon érzékelte az élet jelenlétét, és feléje szűrt. A kis rágcsáló éles hangon felvisított, majd ernyedten összeroskadt. Két másodperc múlva megrezsent és összezsugorodott.

Ranin káromkodott, és nagyot kiáltva eldobta a vonalzót, mert a fénycsáp - most kissé vastagabb és fényesebb - lassan feléje kezdett kúszni.

- Várj! - kiáltotta Haridin. - Ez majd segít! Azzal kihúzott egy fiókot, és elővett belőle egy krómozott Tonite pisztolyt. A fegyver hajszálvékony, vörös fénysugara a tintahal felé szúrt, és az erőtergőmb peremén hangtalan robbanással felvillant. A pszichológus újra és újra tüzelt, azután benyomva tartotta a ravaszt, és a pusztítás csak akkor maradt abba, amikor elengedte.

De a homályos derengés sértetlen maradt. Már az egész tartályt megtöltötte. Minden páfrány elpusztult.

Minden simán ment - a humanoidok nagy tömegben nem feltétlenül jelentenek okot a pánikra, leszámítva a Sol bolygóján élő fél-zseni, fél-humán fajt -, és az Univerzum evakuálása fennakadás nélkül történt meg.

- Egyetlen hülye - közölte az öreg Mir Deana, az Arcturus U kiemelkedő fizikusa - több kérdést tud feltenni, mint amennyit száz bölcs meg tud válaszolni. - Megvakarta bozontos szakállát, majd megvetése jeléül hangosan megszívta az orrát.

- Mit akar ezzel mondani? - kérdezte Frian Obel élesen, és zöld vegai bőre elsötétült a haragtól.

- Áttételezen csak annyit, hogy egyetlen ostoba pszichológus nagyobb bajt tud okozni, mint amekkorát ezer fizikus helyre tud hozni.

Obel dühösen visszatartotta a lélegzetét. Neki saját véleménye volt Haridintről és Raninról, de egy ilyen béna agyú fizikus mit tudhat...

Qual Wynnek, az univerzum elnökének köpcös alakja közeledett feléjük. Alig kapott levegőt, és lihegve beszélt:

- Beszéltem a Galaktikus Kongresszussal, és azt mondták, elrendelik az egész Elron kiürítését, ha szükséges.

- Mintegy mentegetőzve tette hozzá: - Nem tehetünk semmit?

- Egyelőre semmit - sóhajtott Mir Deana. - Csak annyit tudunk, hogy a tintahal valamilyen pseudo-eleven sugármezőt bocsátott ki, aminek nem voltak elektromágneses jellemzői. A terjedését nem tudtuk megállítani, hiába próbálkoztunk anyaggal, vákuummal. A fegyvereink nem tettek kárt benne, mert a mezőn belül a valós tér-idő sajátosságai nem érvényesek.

Az elnök aggódva rázta meg a fejét.

- Rossz, nagyon rossz! Ugye Porusért elküldtek már? - Szavai úgy hangzottak, mintha ez volna számára az utolsó szalmaszál.

- Igen - mordult fel Frian Obel. - Porus az egyetlen, aki igazán ismeri a tintahalakat. Ha ő nem tud segíteni, akkor senki. - Az egyetem fehér épületeire bámult, ahol a fél campusban elszáradt a fű, és a fák is üszkös csonkként meredeztek.

- Gondolja - fordult az elnök ismét Deana felé -, hogy a mező képes interplanetáris méreteket ölteni?

- Sístergő nova, nem tudom, miről beszél - csattant fel Deana, és idegesen elfordult.

Sűrű csend támadt körülöttük.

Tan Porus mély apátiába süllyedt. Nem vette észre a feje felett sziporkázó színpompás csillogást. Nem hallotta a kellemes hangokat sem, amik betöltötték az auditóriumot.

Csak egyetlen dolgot tudott: rábeszélték, jöjjen el a koncertre. A koncert valóságos átok volt számára, és házassága húsz esztendeje alatt oly ügyesen sikerült elkerülnie őket, hogy azt bármelyik pszichológus megirigyelhetné. És most...

Kábulatából a háta mögül hirtelen felhangzó disszonáns hang riasztotta fel.

A bejáratnál, ahonnan a hangzavar támadt, a jegyszedők kétségbeesetten lengették egyenruhás karjukat, majd egy metsző hang harsant:

- Sürgős ügyben érkeztem az Arcturusról, az Elron Galaktikus Kongresszusától. Tan Porus a helyiségben van?

A pszichológus felpattant székéből. Sűrű bocsánatkérések közepette igyekezett a gondviselés küldötte elé. Azonnal feltépte az üzenet borítékját, amit a küldőnc nyújtott át neki, és olvasni kezdte. A második mondat után lelkesedése alábbhagyott. Amikor végzett, felemelte tekintetét, de csak zöld szeméből sugárzott némi élet. - Mikor indulhatunk?

- A hajó már vár bennünket. - Akkor gyerünk!

Egy lépést tett előre, majd megállt. Egy kéz megragadta a könyökét.

- Hová mész? - kérdezte a felesége. Hangjának metsző éle volt.

Tan Porus egy percig nem kapott levegőt. Már előre látta, mi fog történni.

- Drágám, azonnal az Elronra kell mennem. A világ, vagy talán az egész galaxis sorsa forog kockán. El sem tudod képzelni, milyen fontos ez most. Mondhatom neked...

- Rendben van. Veled megyek. A pszichológus fejet hajtott.

- Igen, drágám - lehelte. Felsőhajtott.

A pszichológiai választmány egy emberként hímezett-hámozott, majd kételkedő pillantást vetett az előttük álló nagyléptékű grafikonra.

- Őszintén szólva uraim - folytatta Tan Porus -, én magam sem vagyok benne teljesen biztos, de... nos, mindannyian láttuk a következményeket, és ellenőriztük is. Ez lehet az egyetlen stimulus, ami semlegesítheti a reakciót.

Frian Obel idegesen simogatta az arcát.

- Igen, matematikailag ez világos. A hidrogénion aktivitásának pH3 fölé történő emelése Demane-integrálhoz vezet, az pedig... De figyeljen, Porul, mi nem a tér-idővel dolgozunk. A matematika lehet hogy nem alkalmas erre... talán semmi sem alkalmas.

- Ez az egyetlen lehetőségünk. Ha a normális téridőben akarunk elbánni vele, akkor legfeljebb savval önthetjük le, vagy Tonite sugárral pörkölhetjük meg. Nincs más választásunk, mint élni a lehetőséggel...

Egy erőteljes hang szakította félbe.

- Azt mondom, vágjunk bele. Az sem érdekel, ha tíz konferenciát hagyok is ki.

Qual Wynn potrohos alakja állt az ajtóban. Porust kereste, és amikor megtalálta, odament hozzá.

- Porus, azt hiszem, meg fogok örülni. A parlament mint az egyetem elnökét, engem hibáztat a törtétekért, Deana meg most azt mondja... - hirtelen elhallgatott, mert észrevette, hogy Mir Deana mögötte áll, és csendben figyel.

- A mező most már több mint ezer négyzetmérföldnyi területet fed be, és folyamatosan növekszik. Úgy tűnik, kétségtelenül képes bolygóközi méreteket is ölteni, ha úgy tartja kedve, és akár megtöltheti a csillagközi teret is.

- Halljátok ezt? Halljátok ezt? - Wynn szinte rángatózott aggodalmában. - Nem tudtok valamit tenni? A galaxis a végzetéhez közeledik, én mondom, ez a vég!

- Ó, maradj a nadrágodban - mordult rá Porus -, minket meg hagyj, hadd foglalkozzunk ezzel. - Deanához fordult. - A fizikusok nem végeztek elemzéseket arra vonatkozóan, hogy a mező milyen sebességgel hatol át különféle anyagokon?

Deana kímérten bólintott.

- Az áthatolás sebessége fordítottan arányos a sűrűséggel. Az ozmium, irídium és a platina a legjobb. Az ólom és az arany a legkönnyebb.

- Jó! Ez tetszik. Akkor már csak egy ozmium-páncél ruhára van szükségem, meg egy ólomüveg sisakra. Mindkettő jó vastag legyen.

Qual Wynn igencsak meglepődött.

- Ozmium-páncél! Ozmium! Hatalmas csillagköd, gondoljon a költségekre!

- Gondolok rájuk - vetette oda Porus fagyosan.

- De az egyetemre fogják terhelni; ezek... - Az összegyűlt fizikusok reá szegeződő komor tekintetét látva kezdte felfogni a helyzetet. - Mikorra kéri?

- Tényleg maga akar menni?

- Miért ne? - kérdezte Porus bekászálódva az öltözőkbe.

- A sisaküvege - tájékoztatta Mir Deana - csupán egy óra hosszat áll ellen az energiamezőnek, de valószínűleg nem tartózkodik olyan sokáig a részecskesugárzásban. Nem tudom, sikerül-e.

- Emiatt majd én aggódom. - Kis szünet után bizonytalanul hozzátette: - Egy perc, és készen vagyok. Előtte még szeretnék a feleséggel beszélni - négy szemközt.

A beszélgetés rövid volt. Azon ritka alkalmak egyike esett meg Tan Porus-szal amikor el tudta felejteni, hogy ő pszichológus, és amit mondott, az a szívéből jött, s még a másik természetes reakcióira is figyelemmel tudott lenni.

Egy dolgot biztosan érzett - azt is inkább csak ösztönösen -, mégpedig azt, hogy a felesége nem fog elkeseredni vagy elérzékenyülni, és ebben igaza is lett. Csak az utolsó másodpercben sütötte le a szemét, és reszketett a hangja. Egy zsebkendőt rángatott elő a zsebéből, és kirohant a szobából.

A pszichológus utánabámult, azután lehajolt, hogy felvegye a könyvet, amit akkor vert le, amikor előkapta a zsebkendőt. Anélkül, hogy rápillantott volna, a tunikája belső zsebébe tette.

- Egy talizmán! - suttozta gonosz mosollyal.

Tan Porus egyszemélyes cirkálója süvítve belezúgott a "halál-mezőbe". A magányosság nyúlós érzése azon nyomban rátelepedett.

- Képzeldőm! Nem szabad felizgatnom magam. Megvonta a vállát.

Körülötte halványan szikrázott a levegő, de azt is inkább csak érezte, mint látta. A jelenség bekúszott a hajóba is, és a rigeli pszichológus látta, hogy az öt eroni sármány, amit magával hozott, döglötten, zilált tollakkal fekszik a kalitka aljában.

- A "halál-mező" bejött - sziszegte. - Áthatolt a hajó acélburkolatán.

A cirkáló az egyetlen leszállás következtében ráhuppant az egyetem tornapályájára, és Tan Porus egyetlen ozmium-ruhába öltözött alakja kikászálódott a hajóból. Felmérte lehangoló környezetét. A lába alatti tarlótól a normális kék eget rejtő homályig minden halottnak tűnt.

Belépett a Pszichológia Tanszékre.

A laboratóriumában sötét volt, az árnyékolók még le voltak eresztve. Felhúzta őket, és alaposan szemügyre vette a tintahal medencéjét. A vízcserélő még működhetett, mert a tartály tele volt. Jóllehet ez az egyetlen dolog tűnt normálisnak. Azon a helyen, ahol egykor a tengeri páfrány virított, most csupán néhány rothadás-foltot látott. A tintahal mozdulatlanul feküdt a tartály fenekén.

Tan Porus felsóhajtott. Fáradt volt és kába. Hosszú percekig csak bámult maga köré, de nem látott semmit. Azután erőt vett magán, felemelte a kezében tartott üveget, és a címkéjére pillantott: 12 mólos hidroklor sav. - Kétszáz köbcenti - morogta magában -, csak bele kell öntenem. Az majd leszorítja a pH-t, már amennyire a hidrogénion aktivitás itt jelent valamit.

Ügyetlenül matatott az órájával, majd felnevetett. Pontosan úgy érezte magát, mint aki becsípett. Gyorsan összeszedte magát.

Csak pár percem van, hogy... mit is kell csinálnom? Nem tudom... valamit mindenesetre. Ezt bele kell öntenem.

- Beleönteni! Beleönteni! Belesurgatni-csurigálni! - dalolta, mint valami ostoba gyerekdalt, miközben a savat a nyitott tartályba folyatta.

Tan Porus elégedett volt önmagával, és felnevetett. Kesztyűs kezével megkavarta a vizet, és tovább kacarászott. Még mindig énekelgette a dalocskát.

Akkor hirtelen észrevette, hogy a környezete megváltozott. Gyorsan körülnézett, és abbahagyta az éneklést. Mintha hideg vizet zúdítottak volna rá, úgy érte a felismerés. Az atmoszféra csillogása megszűnt!

Hirtelen mozdulattal lecsatolta a sisakot, és félredobta. Nagyokat lélegzett az áporodott, de nem mérgező levegőből.

Azzal, hogy besavazta a tartály vizét, tönkretette az erőtér forrását. A pszichológia tiszta matematikája újabb győzelmet aratott!

Kilépett ozmium-öltözékéből, és nagyot nyújtózott. A mellére nehezedő nyomás eszébe juttatott valamit. Elővette a vékony könyvecskét, és azt mondta:

- Ez a talizmánnak köszönhető! - Elnézően mosolygott saját bogarán.

De a mosoly az arcára fagyott, amikor megpillantotta a könyv címét.

Az így szólt: Alkalmazott pszichológia, középfokú kurzus, 5. kötet.

Mintha egy hatalmas súly kólintotta volna fejbe, Porus hirtelen mindent megértett. Nina két éve biflázza az alkalmazott pszichológiát.

Ez volt a hiányzó faktor. Számíthatott volna rá. Harmadfokú integrálokat kellett volna alkalmaznia, de... Lenyomta a kommunikátor gombját, és várta a kapcsolást.

- Halló, itt Porus! A halál-mezőnek vége! Legyőztem a tintahalat - megszakította a kapcsolatot, és győzedelmesen hozzátette: - és a feleségemet!

Különös módon - vagy talán nem is annyira - ez utóbbi győzelemnek kissé jobban örült.

Super Science Stories, 1942

Félvérek a Vénuszon

A nyirkos, álmatag légkör hirtelen felkavarodott és megelevenedett. A kopár fennsík háromszor megrázkódott, amint az úrból érkezett súlyos, tojás alakú szerkezet odavágódott a felszínére. A landolás zaja a hegy egyik erdős oldalától a másikig visszhangzott, azután minden újból elcsöndesedett.

Három ajtó nyílt ki, egyik a másik után, és emberi alakok jelentek meg, kissé habozva. Először lassan, majd türelmetlenül topogva tették meg első lépéseiket az új világban, miközben az úrból még egyre érkeztek a hajók.

Végül ezer szempár bámulta a fejleményeket, ezer száj beszélt izgatottan. A szélben ezer üstökös hófehér, égnek álló hajkoronája lobogott kecsesen.

A Vakarcsok leszálltak a Vénuszon!

Max Scanlon fáradtan felsóhajtott.

- Hát itt volnánk!

Elfordult a hajóablaktól, és belesüppedt különleges karosszékébe.

- Olyan boldogok, akár a kisgyerekek - és nem is vádolom őket ezért. Új világot kaptunk, ami csak a miénk, és ez nagyon nagy dolog. Ám azért nehéz napok állnak előttünk. Szinte félek! Nagyon is könnyű volt belevágni, ám annál nehezebb lesz véghezvinni.

Lágy kar simult a vállára, és Max megfogta, majd belemosolygott abba a világoskék szempárba, amely a tekintetét kereste.

- De te nem félsz, ugye, Madeline?

- Egyáltalán nem! - válaszolta Madeline, majd hirtelen elszomorodott. - Bárcsak a papa is velünk jöhetett volna! Ugye tudod, hogy nekünk egy kicsit többet jelentett, mint a többieknek? Mi voltunk az elsők, akiket a szárnyai alá vett, ugye?

Hosszan hallgattak, és gondolataikba mélyedtek.

- Úgy emlékszem még arra a régi, negyven évvel ezelőtti napra - sóhajtotta Max. - Akkor vett magához engem, a megvetett, korcs félvért! És ő volt az, aki megtalált téged számomra, Madeline!

- Tudom - mondta Madeline könnyes szemmel. De ő még mindig velünk van, Max, és mindig is velünk marad itt és ott. - Kezével megérintette először a saját szívét, majd Maxét.

- Hé, Papa, kapd el, kapd el!

Max megfordult idősebb fia hangjára, épp időben, hogy elkapja a felé repülő, kézzel-lábbal kalimpáló kis batyut.

Szorosan magához ölelte unokáját.

- Ne vigyelek oda apához, Elsie? Már vár rád. A kislány minden erejéből rúgkapált.

- Nem, nem! Veled akarok maradni, nagyapó! Azt akarom, hogy a hátadon vigyél, és menjünk oda nagyanyóhoz, és együtt nézzük meg, milyen gyönyörű itt minden!

Max odafordult a fiához, és komoly hangon szólt:

- Eredj, megvetett atya, és hagyd az agg nagyapának egy lehetőséget.

Arthur nevetett, és megtörölte vörös arcát.

- Tartsd egy kicsit, az ég szerelmére! A feleségem és én reggel óta kergetjük. A ruhájánál fogva kellett visszacibálnunk, hogy ne szaladjon be az erdőbe. Igaz, Elsie?

Elsie-nek most eszébe jutottak a múlt sérelmei.

- Nagyapó, mondd meg neki, hogy engedje megnéznem a gyönyörű fákat! Nem akarja megengedni! Kitépte magát Max öleléséből, és a kajütblakhoz szaladt. - Nézd, nagyapó, nézd! Milyen gyönyörű fák vannak odakint. Nincs többé feketeség. Úgy utáltam, amikor folyton sötét volt. Ugye, te is utáltad?

Max lehajolt, és megsimogatta a kislány lágy, hófehér haját.

- Igen Elsie, én is utáltam, amikor folyton sötét volt. De már nincs, és többé nem is lesz. Most pedig menj, fuss oda nagyanyóhoz. Valami nagyon finomat sütsz neked. Szaladj!

Mosolygó szemmel követte felesége és unokája távozó alakját, aztán elkomolyodott, és a fiához fordult.

- Nos Arthur?

- Papa, mi lesz most?

- Nincs vesztegetni való időnk, fiam. Nyomban meg kell kezdenünk az építkezést - a föld alatt.

- A föld alatt? - Arthur csalódottan összehúzta szemöldökét.

- Tudom, tudom. Erről semmit sem beszéltem előzőleg, de meg kell csinálnunk. Mindenáron el kell tűnnünk a Rendszer szemei elől. A Vénuszon is vannak emberek - tisztavérűek. Igaz, nincsenek sokan, csupán néhányan. Nem szabad, hogy ránk találjanak, legalábbis addig nem, amíg mindenre felkészülünk, legyen az bármi is. Ez viszont évekbe fog telni.

- De apám, a föld alatt! Hogy úgy éljünk, akár a vakond, és elbújunk a fény és a levegő elől! Ez nem tetszik nekem.

- Ugyan, számárság! Nem kell túldramatizálni. A felszínen fogunk élni, de a város, az erőművek, az élelem és vízraktárak, meg a laboratóriumok, ezek mind a föld alatt lesznek, bevehetetlenül.

Az idős Vakarcos türelmetlen mozdulattal elvágta a vitát.

- Különben is, felejtsd el. Valami másról akarok veled beszélni... olyasmiről, amiről már szó esett köztünk.

Arthur tekintete megkeményedett, és a plafonra bámult. Max felkelt helyéről, és kezét fia széles vállára tette.

- Hatvanéves elmúltam, Arthur. Nem tudom, meddig élek. De mindenestre számomra jobb, ha a múltnak élek, és a vezetést átadom egy fiatalabb, tette később embernek.

- Papa, ez csak afféle szentimentális halandzsa, és ezt te is tudod. Senki sincs közöttünk, aki méltó lenne akár csak arra, hogy megtörölje a cipődet, és senki sem hallgat meg semmiféle öröklésre vonatkozó tervet, amíg élsz.

- Nem is kérem, hogy meghallgassanak. Elvégeztetett: te vagy az új vezető.

A fiatalember hevesen megrázta a fejét.

- Nem kényszeríthetsz rá az akaratom ellenére. Max jóindulatúan elmosolyodott.

- Félek, hogy ki akarsz bújni a felelősség alól, fiacskám. Magára hagyod szegény, öreg apádat, hogy agyonhajtsa magát egy olyan munkával, ami az ő korában már igazán megerőltető.

- Papa! Ez nem így van! Te is tudod. Te...

- Akkor bizonyítsd be. Figyelj rám. A mi fajunknak életerős és elszánt vezetőre van szüksége, és én már nem bírom tovább. Mindig itt leszek, amíg csak élek, tanácsot adok, és segítek, amiben csak tudok, de mostantól kezdve neked kell átvenned a kezdeményezést.

Arthur összehúzta a szemöldökét.

- Hát jó. Átveszem a hadművelési parancsnokságot. De tudd, hogy a főparancsnok továbbra is te vagy!

- Jó! Most pedig ünnepeljük meg a kinevezést. Max kinyitott egy fiókot, és elővett belőle egy dobozt, amiből két szál szivart varázsolt elő. Felsőhajtott. - A dohánytartalékunk is eltűnőben van, és addig nem is lesz, ameddig magunk nem termesztünk, de most gyűjtsunk rá az új vezető kinevezésének örömére.

Kék füstkarikák szálltak a magasba, és Max a fiára pillantott.

- Hát Henry merre van?

- Mit tudom én? - vigyorgott Arthur. - Azóta nem láttam, amióta leszálltunk. Habár azt nem nehéz kitalálni, hogy kivel van.

- Azt én is sejtem - dörmögte Max.

- A kölykök addig ütik a vasat, amíg meleg. Nem telik bele sok év, papa, és még egy rakás unokád lesz. - Ha azok is olyan rendesek lesznek, mint az első három, akkor remélem, hogy megérem azt a napot.

Apa és fia egymásra nevettek, és csendben hallgatták a Vakarcosok százainak beszűrődő boldog nevetését.

Henry Scanlon oldalra hajtott fejjel fülelt.

- Te is hallod a rohanó víz zaját, Irene?

- Abból az irányból - bólintott a mellette ülő lány.

- Akkor menjünk oda. Amikor leszálltunk, egy folyó villant fel előttünk. Talán épp ez volt az.

- Jó, ha gondolod, bár azt hiszem, most már vissza kellene mennünk a hajóra.

- Minek? - Henry megtorpant, és a lányra bámult.

- Azt hittem, örülsz, hogy végre kinyújthatod a lábad az után a zsúfolt hajó után.

- Hát, talán veszélyes lehet, nem?

- Itt a magasföldön semmi veszély sincs, Irene. A vénuszi magasföld gyakorlatilag olyan, mint a földi. Látod, ez erdő, nem dzsungel. Ha itt maradunk a szélén... - Elhallgatott, mint akinek hirtelen valami eszébe jutott. - Különben is, uritól félsz? Veled vagyok, nem? - Ezzel megtapogatta az oldalán lógó Tonite-pisztolyt.

Irene visszamosolygott, és rajongó pillantást vetett büszke társára.

- Épp arra gondoltam, hogy ez az, ami veszélyes. Hogy te vagy itt velem...

Henry hallhatóan kiengedte mellkasából a levegőt. Összehúzta a szemét.

- Hát ez furcsa. Pedig igazán nagyon jól viselkedem. - Azzal odébb ment, és mintha egy távoli fához beszélne, így szólt. - Most jut eszembe, holnap lesz Daphne születésnapja. Ajándékot ígértem neki.

- Adj neki egy fogyasztó övet - jött a gyors válasz. - Micsoda kövér jószág!

- Ki a kövér? Daphne? Ó, igazán nem mondhatnám. - Henry óvatosan fontolgatta szavait, közben fél szemmel a lányt figyelte. - Szerintem inkább úgy mondhatnánk, hogy "bájosan dundi", vagy "kényelmesen kipárnázott".

- Hájjas - szögezte le Irene, a hangja szinte vágott, és szép arcát egészen összeráncolta a bosszúság. - A szemem meg zöld! - Elfordult, magasra emelte az állát, és egész aprócska alakján rendkívüli öntudat látszott.

- No persze, nekem jobban tetszenek a zörgős csontú lányok - gúnyolódott Henry.

Irene elépördült, apró kezét ökölbe szorította.

- Én nem vagyok zörgős csontú, te ostoba majom! - De Irene, ki mondta, hogy pont rád gondoltam? Henry hangja komoly volt, de a szeme nevetett.

A lány a füle tövéig elpirult, és elfordult, alsó ajka remegett. Henry szeméből eltűnt a mosoly, és nyugtalanul a lányra nézett. Karját haborzva kinyújtotta, és a lány vállára csúsztatta.

- Haragszol, Irene?

Olyan ragyogó volt a lány hirtelen felszikkadó mosolya, mint amilyen ezüstösen csillogott a haja a Nap fényében.

- Nem - közölte.

Pillantásuk találkozott, és Henry egy pillanatig habozott, aztán úgy találta, hogy aki habozik, az veszít; majd egy hirtelen csavarodás és rövid nevetés következett, és Irene újból kiszabadult.

- Nini, ott egy tó! - kiáltotta, és a fák közé mutatott. Már szaladt is arra.

Henry mérgesen morgott valamit, aztán a lány után futott.

A látvány csakugyan teljesen földinek tűnt. Gyorsfolyású patak rohant le a meredek parton a fák között, majd befutott egy csendes tóba, amely úgy egymérföldnyi széles lehetett. A csöndet semmi sem törte meg, csupán a magas fák lombkoronájában fészkelő örvösnyíkok torokzsákjainak tompa csattogása.

A két Vakarc - fiú és lány - kéz a kézben állt a tó partján, s bódultan itták a jelenet szépségét.

Halk plattyanás hallatszott a közelben, és Irene hirtelen belekapaszkodott társa karjába.

- Mi a baj?

- S-semmi. Csak azt hiszem, valami mozgott a víz alatt.

- Csak képzelődtél, Irene.

- Nem. Tényleg láttam valamit. Feljött a vízhől... jaj Henry, ne szoríts annyira!

Irene majdnem elvesztette az egyensúlyát, amikor Henry hirtelen elkapta, és ugyanakkor a Tonite-pisztolyához nyúlt.

Közvetlenül előttük egy csöpögő, zöld fej emelkedett ki a vízből, és rájuk meresztette kidülledő szemét. Ajaktalan száját szélesre tátotta, majd összecsukta, de hang nem jött ki belőle.

Max Scanlon elgondolkodva nézegette az előttük elterülő szaggatott dombvonulatot, kezét összekulcsolta a háta mögött.

- Erre gondoltál?

- Épp erre, papa - mondta elragadtatva Arthur. Ha itt a gránitsziklák alá ásunk, az egész Föld sem lesz képes elfoglalni. Két hónapba sem telik, és az egész barlangrendszer kialakíthatjuk.

- Hmmm! Nagyon óvatosan kell csinálni!

- Úgy fogjuk!

- A hegységek általában földrengéses tájak.

- Annyi sugárállványt állítunk fel, hogy akár az egész Vénuszt alátámaszthatnák, akár reng a talaj, akár nem.

- A sugárállványzat rengeteg energiát pocsékol, és ha egy nagyobb földrengés miatt energia nélkül maradunk, az maga Lenne a vég.

- Öt különálló energiaházat állítunk fel, és olyan üzembiztosra építjük őket, amire csak futja az erőnkéből. Mind az öt nem robbanhat le egyszerre.

- Jól van, fiam - mosolygott Max. - Látom, jól átgondoltad a tervet. Rajta! Kezdd, amikor csak akarod, és jusson eszedbe, hogy most minden rajtad áll!

- Jó. Akkor most menjünk vissza a hajókhoz. - A két férfi fürgén lemászott a sziklás meredélyről.

- Tudod Arthur - állt meg hirtelen Max -, ezeken az oszlopokon töröm meg fejem.

- Igen? - nyújtotta a karját Artur az apjának, és folytatták útjukat.

- Úgy tűnik, hogy ha kétdimenziós kiterjedésűre csinálnánk, akkor tökéletes védelmet nyújtanának, amíg csak az energiánk kitart.

- Ahhoz négydimenziós sugárzás kell, papa. Szép tőled, hogy gondoltál rá, de nem tudjuk megcsinálni. - Ó, csakugyan? Ide hallgass...

Hogy Arthurnak mit kellett volna meghallgatnia, az rejtély maradt, legalábbis a nap hátralevő részére. Beszélgetésüket éles kiáltás szakította félbe. Henry Scanlon alakja bukkant fel előttük, mögötte pedig Irene baktatott.

- Jaj papa, hol az ördögben voltál? Már annyit kerestelek! - kiabálta már messziről Henry.

- Nos itt vagyok, fiacskám. Ti merre jártatok?

- Csak itt a környéken. Figyelj, papa! Tudod, hogy azok a kétélűek, akikről a kutatók azt mondták, hogy a Vénusz felföldi tavainak őslakói, csakugyan itt vannak? Láttuk is őket, egy egész rakást láttunk belőlük. Ugye, Irene?

A lány csak bólintott, mert még mindig levegő után kapkodott.

- Igazán aranyos jószágok, Mr. Scanlon - mondta végül. - Egészen zöldek. - Majd mulatságosan elfintorította az orrocskáját.

Arthur kétkedő pillantásokat váltott az apjával, majd vállat vont.

- Biztosak vagytok abban, hogy ilyesmit láttatok? Emlékszem, Henry, hogy egyszer egy meteort pillantottál meg az égen, és halálra rémítettél bennünket, aztán kiderült, hogy a saját tükörképét láttad az ablaküvegen.

Henrynek szörnyen rosszul esett, amikor látta, hogy Irene vihogni kezd, és harciasan lebiggyesztette az alsó ajkát.

- Nézd Art - mondta a bátyjának-, ha mindenáron el akarod érní, hogy képen töröljelek, akkor csak rajta...
Elég idős vagyok már hozzá...

- Hé, hallgass! - vágott közbe a legidősebb Scanlon. - Te meg Arthur, jobban tennéd, ha tisztelnéd az öcsédet. Nos Henry, Arthur csak úgy érti, hogy ezek a kétélűek olyan félénkek, akár a nyulak. Még soha senki nem látta őket egy szempillantásnál hosszabb ideig.

- Hát mi láttuk őket, papa. Jó sokat. Azt hiszem, Irene teljesen elbűvölte őket. Egy sem bírt ellenállni neki. - Azt hiszem, te sem tudsz - hahotázott Arthur. Henry újból sértődött képet vágott, de az apja közójük lépett.

- Jöjjen meg már végre az esetek! Menjünk, nézzük meg ezeket a szerzeteket.

- Hát ez elragadó! - kiáltott fel Max Scanlon. Nézzétek, olyan barátságosak, akár a gyerekek. Nem is értem.

- Én sem, papa - csóválta a fejét Arthur. - Ötven évvel ezelőtt a felfedezők szinte észre sem vették őket, most meg tessék, itt nyüzsgönek egymás hegyén-hátán.

Henry kavicsokat dobott a tóba. - Figyeljétek csak!

Az egyik kavics nagy ívben a vízbe röpült, és ahogy belepottyant, hat zöld alak hátrabukfencezett, és simán a víz alá siklott. Még egy lélegzetvételnyi idő sem telt el, az egyik már újból felbukott, és visszadobta Henry lábához a kavicsot.

A kétélűek egyre közelebb tolokodtak, rengetegen voltak, belekapaszkodtak a tóparti nádba, és düledt szemmel bámulták a Vakarcsokat. Izmos, úszóhártyás lábukat lehetett a víz alatt látni, amint lusta kecsességgel fel és alá mozogtak. Az ajaktalan szájuk szünet nélkül, ritmikusan ki- és becsukódtak.

- Azt hiszem, ezek beszélnek, Mr. Scanlon - szólalt meg hirtelen Irene.

- Lehetséges - hagyta rá Max elgondolkodva. Az agyüregük elég nagy, úgyhogy nem lepődnek meg, ha viszonylag intelligensek lennének. És ha a hangképző szerveik és a hallásuk a miénknél alacsonyabb vagy éppen magasabb frekvenciára van hangolva, akkor természetes, hogy nem halljuk, amit mondanak. Ez éppenséggel megmagyarázhatná a némaságukat is.

- Talán ők is épp annyira szeretnének beszédbe elegyedni velünk, mint mi övelük - jegyezte meg Arthur. - Igen, és tátott szájjal nézik, miféle csodabogarak vagyunk - tette hozzá Irene.

Henry egy szót sem szólt. Óvatosan a tó széléhez közelített. Lába alatt vastag sár terjengett és sűrű nád ropogott. A legközelebb lévő kétélűek nyugtalanul nézegették, néhányan eleresztették a partszegélyt, majd visszacsusszantak a vízbe.

Ám a legközelebb álló ottmaradt. Száját szélesre tátotta, szeme kimeredt - de meg se moccant.

Henry habozott, várt, aztán felemelte a kezét.

- Hé! Phib* Kétélű!

"Kétélű" rámeredt a kinyújtott kézre. Roppant óvatosan felemelte a mellső lábát, kinyújtotta, és megérintette Henry ujjait. Aztán hirtelen ijedten visszahúzta, és szája hangtalan tátogásba fogott.

- Vigyázz! - intette a fiát Max. - Még megsebzed. A bőrük rettentően érzékeny, és a száraz érintés rosszul eshet nekik. Nedvesítsd meg egy kicsit a kezed.

Henry bedugta kezét a vízbe, és megnedvesítette. A kétélű izmai megfeszültek, úgy leste a legkisebb hirtelen mozdulatot is; Henry nem kapkodta el. Óvatos lassúsággal újra kinyújtotta a kezét, ami most nedvesen csillogott.

Egy hosszú percig semmi sem történt, mintha a kétélű átgondolná magában az elkövetkező eseményt. Aztán két elhibázott kezdet után ujjai ismét érintkeztek.

- Kétélűcske - mondta Henry, és megszorította a zöld kezét.

A kétélű egyetlen rövid szorítás után erősen, hosszan visszaadta a kézfogást. E példán szemmel láthatóan a többiek is felbuzdultak, és közelebb húzódnak felajánlották praclijukat.

Erre a másik három Vakarcs is átevickélt a sáron, és ők is odanyújtották benedvesített kezüket.

- Ez fura - csodálkozott Irene. - Valahányszor kezét fogok velük, mindig a hajra kell gondolnom.

- A hajra? - fordult meg Max.

- Igen, a mi hajunkra. Mintha egy olyan kép állna előttem, ahol hosszú, fehér hajat látok, amely egyenesen felfelé mered a napba. - Irene önkéntelenül megérintette a saját sima, fehér haját.

- Nahát! - kiáltott fel hirtelen Henry. - Most, hogy mondod, én is ugyanezt veszem észre. De csak akkor, amikor kezét fogok velük.

- Velel mi a helyzet, Arthur? - kérdezte Max. Arthur igent intett.

Max elmosolyodott, és öklét a tenyerébe tette. - Ez a telepátia egyik primitív fajtája. Ahhoz túl gyenge, hogy fizikai kontaktus nélkül működjék, és csak néhány egyszerű gondolatot képes továbbítani.

- De miért pont a haj, papa?

- Talán azért, mert elsősorban a hajunk vonzza őket. Még sohasem láttak ehhez foghatót, és... ej, hogy magyarázzam meg a pszichológiájukat?

* A Phib megnevezése, amit a novella szereplői a kétélűekre használnak, az "Amphibious" (kétélű) szóból képzett "becenév". (A fordító megjegyzése)

Max hirtelen odatérdelt a víz mellé, és benedvesítette magasan égnek meredő haját. A víz szinte beleremegett, amint a nagy, zöld, kétéltű testek közelebb húzódtak. Az egyik zöld mancs lágyan az égnek meredő fehérség felé nyúlt, amit izgatott, habár hangtalan beszélgetés követett. Egymás hegyén-hátán tolongtak, hogy megszerezzék maguknak Max haja megérintésének kiváltságát.

- Most talán életre szóló barátságot kötöttünk vélte Max. - Igazán szép dolog ezektől az állatoktól.

Irene észrevette, hogy az egyik kétéltű csoport nem jön közelebb hozzájuk.

- Hát ezek miért nem jönnek ide? - kérdezte. Odafordult az egyik legelő álló állat felé, és nagy kézmozdulatokkal a hátramaradók felé mutogatott. Ám csupán némán rámeredő szem volt a válasz.

- Ezzel nem sokra mégy, Irene - jegyezte meg Max halkán. Kinyújtotta a kezét, és megragadta az egyik vonakodó kétéltűt, majd néhány pillanattal mozdulatlanul állt. Amikor elengedte a zöld kezét, az állat a vízbe csusszant és eltűnt. A tunya kétéltűek egy pillanat múlva megjelentek a parton.

- Hát ezt hogy csináltad? - bámult Irene.

- Telepátiával! Miközben a kezét szorongattam, egy elszigetelt kétéltűcsoport képét jelenítettem meg, és egy hosszú kezét, amelyik kinyúl a vízből, hogy kezét fogjon velük. Biztos, hogy intelligensek - mosolygott Max -, különben nem értették volna meg azon nyomban.

- Nini, ezek nőstények! - ujjongott Arthur, és a szája is tátva maradt a meglepetéstől. - A mindenségit! Ezek szoptatják a kicsinyeiket!

Az újonnan érkezett kétéltűek karcsúbbak és világosabb színűek voltak a többinél. Szégyenlősen mozogtak, odamentek a merészebb hímek közelébe, kezüket óvatos üdvözlésre nyújtották.

- Óóóó! - kiáltotta Irene. - Nézzétek!

Letérdelt a sárba, és karját a legközelebbi nőstény felé nyújtotta. A többiek megilletődött csendben figyelték, amint az ideges kétéltű-nőstény Irene vékony karját a kebléhez öleli.

De Irene apró, hívogató mozdulatokat tett a kezével. - Kérlek, kérlek! Olyan aranyos! Nem bántom! Soha nem derült ki, vajon a kétéltű-anya megértette-e a kérést, de hirtelen mozdulattal Irene karjába tette a kis batyunyi zölden mocorgó életet.

Irene felkelt, örömeben sikongatott. Apró, úszóhártyás lábcskák kalimpáltak az ölében, és nagy, kerek, riadt szempár bámult rá. Mindnyájan Irene köré sereglettek, és kíváncsian nézegették a kis teremtményt.

- Ez a legaranyosabb, amit valaha láttam! Nézzétek a fura szájacskáját! Meg akarod fogni, Henry?

Henry úgy ugrott hátra, mint akibe belecsíptek. - Nincs az a pénz! Még elejteném.

- Nem tudsz átvenni tőle valamilyen képet, Irene? - kérdezte Max elgondolkozva.

Irene töprengett, szemét egészen összehúzta az erőfeszítéstől.

- N-nem. Talán ez még túlságosan fiatal. Talán... ó, igen! Ez... ez éhes!...

Megfordult, és visszaadta anyjának az apró kétéltű bébit. Az anya szája szélesre húzódott örömeben, és izmos karja szorosan átölelte a kis porontyot. Az apróság menten odahajította zöld fejét az anyja vállára.

- Barátságos teremtmények - szögezte le Max. És intelligensek. A tó és a folyó az övék maradhat. Mi majd a földet foglaljuk el, és nem zavarjuk meg őket.

A Scanlon-orom tetején egy magányos Vakarc állt, és messzelátóját a dombtetőn álló Vízvásztóra szegezte. A Vakarc öt percen át nézett a látcsőbe, mereven, mint valami figyelő szobor. Folyton ugyanarra a sziklára tekintett.

Azután a látcső leereszkedett, és a Vakarc arca elsápadt. Lerohant a meredélyről, és befutott Vénuszváros gondosan őrzött, föld alatti bejáratán.

Az örökhöz egyetlen szót sem szólva, leereszkedett a mélyebben fekvő rétegekbe - ahol az irányított szuperenergia-nyalábok ösztüze alatt a szilárd sziklafal anyaga másodpercek alatt semmivé vált -, maga mögött hagyva az előre kiszámított módon elhelyezett oszlopokat, támfalakat, tereket.

Arthur Scanlon felpillantott, és a hirtelen katasztrófa előérzetével megállította a sziklaporlasztókat.

- Mi a baj, Sorrell?

Sorrell előrehajolt, és egyetlen szót suttogott Arthur fülébe.

- Hol? - kiáltott fel Arthur.

- Az orom másik oldalán. Épp most jönnek át a Vízvásztón, és felénk tartanak. Észrevettem, hogy a nap megcsillan a fémen, és... - jelentőségteljesen felemelte a látcsövet.

- Úristen! - Arthur lesújtvá megdörzsölte a homlokát, aztán odafordult az irányítóberendezés mellől nyugtalanul figyelő Vakarcokhoz. - Folytassatok mindent a terv szerint! Semmi változás!

Arthur kisietett a bejárat szinthez, és gyors parancsokat osztogatott.

- Azonnal háromszorozzátok meg az őrséget. Rajtam kívül, vagy azokon kívül, akik velem vannak, senki sem mehet el. Küldjétek azonnal embereket minden elcsatangoló után, és mondjátok meg nekik, hogy keressenek menedéket, és ne üssenek semmi felesleges zajt.

Azután visszasietett, és felkereste az apját.

Max Scanlon felnézett számításából, és lassan végigsimította elkomorodó homlokát.

- Helló, fiam. Valami baj van? Újabb ellenálló réteg?

- Nem, nem erről van szó. - Arthur becsukta maga mögött az ajtót, és lehalkította a hangját. - Földlakók!

Max egy pillanatra nem mozdult. Arcvonásai megdermedtek, aztán hirtelen nagy lélegzetet véve hátravetette magát székében. Homloka még jobban elsötétült.

- Telepesek?

- Olyasformák. Sorrell szerint nők és gyermekek is vannak közöttük. Mindössze néhány százan vannak, és errefelé tartanak.

Max felnyögött.

- Ó, ilyen a mi szerencsénk! Mennyi üres helyet választhattak volna a Vénuszon, és épp ide kell jönniük! Gyere, vessünk rájuk egy pillantást.

Hosszú, kígyózó vonalban közeledtek a Vízálasztó felől. Keménykötésű pionírok, agyondolgozott asszonyokkal és szabadjárá engedett, félbarbár, vadonban született gyermekekkel. Az alacsony, széles "vénuuszjáró kocsik" nehézkesen haladtak előre a kitaposatlan úton. Rájuk halmozták a háztartásban szükséges limlomok alakatlan motyóit.

Vezetőik áttekintették a terepet, és rövid, kaffogásszerű szavakkal beszélgettek.

- Erre át, Jem. Mindjárt átérünk a dombon.

- Jó föld látszik amott - válaszolta a másik. Letelepedhetünk és megművelhetjük - sóhajtott fel. Szörnyű volt ez az utolsó hónap. Örülök, hogy már vége!

Az orom tetejéről - a völgy előtti utolsó oromról a Scanlonok, apa és fia nehéz szívvel figyelték az újonnan érkezőket.

- Ez az egyetlen dolog, amire nem tudunk felkészülni - és pont ez következett be!

Arthur lassan, megfontoltan beszélt.

- Kevesen vannak és fegyvertelenek. Egy óra alatt lerohanhatjuk őket. - Majd hirtelen tüzzel hozzátette. - A Vénusz a miénk!

- Igen, egy óra alatt lerohanhatjuk őket, sőt akár tíz perc alatt is. De visszajöhetnek, és akkor már több ezren lesznek, erősen felfegyverezve. Mi nem vagyunk felkészülve arra, Arthur, hogy az egész Föld ellen harcoljunk.

A fiatalember az ajkába harapott, és szinte szégyenkezve bökte ki a szavakat.

- A faj érdekében, papa, meg is ölhetnénk őket.

- Soha! - kiáltotta Max, és öreg szeme fellángolt. - Nem mi leszünk azok, akik először ütnek! Ha megöljük őket, akkor a Földtől nem számíthatunk kegyelemre; és mi nem ezt érdemeljük.

- De apám, mit tehetnénk? Az biztos, hogy a Föld nem kegyelmezne nekünk. Ha észrevesznek, ha egyáltalán megsejtik a létezésünket, az egész menekülésünk hiábavaló volt, és már a kezdet kezdetén elvesztünk.

- Tudom. Tudom.

- A tervünkön nem változtathatunk - folytatta Arthur szenvedélyesen. - Hónapokat töltöttünk Vénuszváros felépítésével. Hogyan kezdenénk újból?

- Nem is kezdenék - értett egyet tompa hangon Max. - Hacsak megmozdulunk, menten felfedeznek. Mi csak...

- Úgy élhetünk ezentúl, mint a vakondok. Mint a menekülők, akikre vadásznak. Mint a megrettent száműzöttek! Ezt akarod?

- Akárhogy csüröd-csavarod Arthur, bujkálnunk kell, és el kell temetkeznünk.

- Meddig?

- Amíg én - vagy mi - tökéletesítjük a kétdimenziós alátámasztó sugarat. Ha áthatolhatatlan védelemmel leszünk körülvéve, akkor feljöhethetünk a napvilágra. Ez évekig is eltarthat, de lehet, hogy már egy hét múlva megoldjuk. Nem tudom.

- Közben pedig nap mint nap megkockáztatjuk a lelepleződést. A tisztavérűek serege bármely nap ránk ronthat, és kikergethet. Egy hajszálon függ az életünk napról napra, hétről hétre, hónapról hónapra...

- Rá kell jönnünk - sziszegte Max összeszorított ajakkal. Szeme jegesen kék volt.

Lassan visszalopakodtak Vénuszvárosba.

Nagyon csendes napok következtek. Minden szem a felszín és a kijárat felé fordult. Odakint volt a levegő, a napfény, a tágas terek - valamint a földlakók.

A földlakók a folyótól néhány mérföldnyire telepedtek le. Durván ácsolt házaik szinte egyik napról a másikra nőttek ki a földből. A körülöttük lévő földeket megtisztították, farmokat létesítettek, növényeket ültettek.

A Vénusz belsejében pedig ezeregyszáz Vakarcis ült homályos odújában, és arra várt, hogy egy öregember rátaláljon a nehezen megfejtető egyenletre, amely a sugarat kétdimenziósra tudja kiterjeszteni és meghajlítja.

Irene egy szikla csücskén ülve szomorúan merengett, és a kijárat felé nézett, amerről halványszürke fénysugár sejtett fel. Formás lábát előre-hátra lóbálta. Henry Scanlon kétségbeesve próbálta magára vonni a pillantását. - Tudod mit, Henry?

- Tessék?

- Fogadni mernék, hogy a kétéltűek segíthetnének nekünk.

- Miben segíthetnének, Irene? - Elkergetni a földlakókat.

- Miből gondolod?

- Hát abból, hogy olyan okosak. Okosabbak, mint hinnénk. Igaz, másképp gondolkodnak, mint mi. De azért valahogy mégis így érzem. - Hirtelen visszahúzta a kezét. - Nem kell okvetlenül fognod, Henry.

- Én... én csak úgy gondoltam, hogy kényelmetlenül ülsz - nyelt nagyot Henry. - Vagy hogy leeshetsz.

- Ó! - nézett le Irene a "félelmetes", három lábnyi mélységbe. - Van benne valami. Csakugyan iszonyú ez a mélység.

Henry rájött, hogy csak ugratják, és elhallgatott. Egész komolyan fontolgatta, hogy ezentúl egy kicsit hűvösebben fog viselkedni, de mielőtt még elhatározását végiggondolhatta volna, Irene ismét megszólalt.

- Voltaképpen azt akartam mondani, Henry, hogy miért nem megyünk ki meglátogatni a kétéltűeket?

- Papa a fejemet venné, ha ilyesmivel csak megpróbálkoznék is.

- Pedig olyan mulatságos lenne.

- Az igaz, de veszélyes is. Nem kockáztathatjuk meg, hogy bárki is meglásson bennünket.

Irene közönyösen vállat vont.

- Ha félsz, akkor ne is beszéljünk róla többé. Henry elvörösödött. Micsoda sértés!

- Ki fél? Mikor akarsz indulni?

- Most azonnal, Henry. Ebben a minutumban. Irene arca egészen kipirult az izgalomtól.

- Na jó, nem bánom. Gyere már. - Csaknem futólépésben indult neki, karjánál fogva vonszolva maga után a lányt. Aztán mintha eszébe jutott volna valami, hirtelen megtorpant.

Felindultan fordult a lány felé.

- Majd megmutatom én, hogy félek-e. - Egy pillanat múlva karjai átölelték Irene-t, akinek aprócska sikkantása mindenestül elfulladt valami váratlan, puha melegségben.

- Atyaisten- mondta Irene, ahogy szóhoz jutott-, micsoda merő brutalitás!

- Naná. Világszerte ismernek a brutalitásomról zihálta Henry, amint sikerült összeszednie magát. Egy ideig még mintha lebegett volna, s a szemei sem egészen oda néztek, ahova ő szeretett volna. - Na, gyerünk azokhoz a kétéltűekhez - folytatta -, és ne felejtse el szelni, mikor én leszek az Elnök, hogy emlékművet állíttassak a pasinak, aki felfedezte a csókolózást.

A fiatalok átsurrantak a sziklák szegélyezte folyosón, odaértek a hátsó, rejtett kijáratához, keresztülmásztak a jól álcázott nyíláson, és már kint is voltak a felszínen.

A déli horizonton füst szállt a magasba - amely eszükbe juttatta az ember jelenlétét szomorú valóságával -, mikor két ifjú Vakarcs bekúszott az erdő sűrűjébe. Rövidesen odaértek a kétéltűek távához.

Lehetséges, hogy a kétéltűek a maguk különös módján menten megéreztek barátaik jelenlétét. Irene és Henry ezt soha nem tudta meg, ám ahogy a partra értek, a víz alatti zöldes-szürke tolakodásból kiderült, hogy a teremtések közelebb jönnek.

Széles, kidülledő szemű fej bukkant fel a víz színén, és egy másodperc múlva még sok-sok zöld, békához hasonló fej kukkantott ki a tóból.

Henry benedvesítette a kezét, és megragadta a barátságosan kinyújtott mellső végtagokat.

- Helló, Phib-jeim!

A széles szájak a vigyorgástól még szélesebbre húzódtak, és hangtalanul válaszoltak.

- Kérdezd meg őket a földlakókról, Henry! - sürgette Irene. Henry türelmetlen mozdulatot tett.

- Várj egy kicsit! Ehhez idő kell. Megteszek mindent, ami tőlem telik.

A Vakarcs és a kétéltű két hosszú percig mozdulatlanul egymásra meredt. Azután Phib Kétéltű elfordult és távozott, majd mintha valami néma parancsra történe, a többi teremtés is eltűnt, faképnél hagyva a két Vakarcsot.

- Mi történt? - kérdezte értetlenkedve Irene.

- Nem tudom - vont vállat Henry. - A földlakókat próbáltam gondolatban megjeleníteni, és azt hiszem, megértették. Azután arra koncentráltam, hogy a földlakók megtámadnak minket és megölnék, ő pedig azt a képet vetítette elém, hogy sokan vagyunk, ők meg kevesen, majd harcolunk, és mi öljük meg őket. En azonban újabb képet képzeltem el, azt, hogy mégiscsak ők ölnek meg bennünket, és rengetegen jönnek, és...

- Ó egek! - siránkozott Irene, és meggyötörten fülére tapasztotta a kezét. - Nem csoda, ha a szegény teremtések nem értették meg. Jó, hogy bele nem örültek.

- Én mindent megtettem, amit csak tudtam - védekezett Henry. - Különbösen is, az egész a te csacska ötleted volt.

Irene már épp arra készült, hogy visszavágjon, de még a száját sem nyithatta ki, amikor a tó újra nyüzsgögni kezdett a kétéltűektől.

- Visszajötték! - ujjongott Irene.

Az egyik kétéltű odajött hozzájuk, és megfogta Henry kezét, a többiek pedig nagy izgatottan köréjük gyűltek. Néhány pillanatig csönd volt, aztán Irene izegni-mozogni kezdett.

- Na? - sürgette.

- Maradj nyugton. Nem értem, mit akarnak. Valami nagy állatokat próbálnak mutatni... akkorák, mint egy szörnyeteg, vagy... - hangja elhalt, és homloka egészen összeráncolódott a feszült figyelemtől.

Azután bólintott, először csak kissé bizonytalanul, majd roppant élénken.

Henry elfordult a kétéltűektől, és szorosan megfogta Irene kezét.

- Megvan! Ez lesz a tökéletes megoldás. Mi ketten, a kétéltűek segítségével megmenthetjük Vénuszvárost, ha holnap reggel eljössz velem a fennsíkra. Magunkkal kell hoznunk egypár Tonite-pisztolyt, élelmet, és ha a folyómedret követjük, akkor mindössze két-három napba telik az egész, és ugyanannyi a visszaút. Mit szólsz ehhez, Irene?

Az ifjúságra nem jellemző a megfontoltság. Irene egy kicsit habozott, de csak a hatáskeltés miatt.

- Nos, lehet, hogy nem bölcs dolog, ha csak magunk megyünk... de veled... veled elmegyek. - Az utolsó néhány szót szinte suttogva, alig hallhatóan ejtette ki.

Tíz másodperc múlva már úton is voltak Vénuszváros felé. Henry egész idő alatt azon töprengett, hogy végül is nem kellene-e mégis inkább két emlékművet állítani annak a jóembernek, aki feltalálta a csokolózást.

A tűz vörössárgán fellobbanó fénye vörös árnyalatot adott Henry kevélyen felmeredő hajának, és eltöprengő arcára örülten táncoló árnyakat varázsolt.

Hőség volt a felföldön, és a tűztől még nagyobb lett a meleg, Henry mégis közelebb húzódott az alvó Irene-hez, és le nem vette róla a szemét. A vénuszi dzsungel nyüzsgő élete tiszteletteljesen fogadta a tüzet, és a lángok biztonságot nyújtottak.

Már harmadik napja voltak odafenn a síkon. A patakból langyos, lassú sodrású folyó lett, a part szegélyét sűrű, zöldes alga borította. A kellemes erdőséget felváltotta a dzsungel aljnövényzettel és liánnal benőtt szövedéke. Az élet különféle hangjai összekeveredtek, és zajos crescendóvá erősödtek. A levegő melegebb és nyirkosabb lett; a talaj mocsarasabbá, az egész környezet hihetetlenül ismeretlenné vált.

De ez még mindig nem jelentett valódi veszélyt amit Henry pontosan tudott. A Vénuszon nincsenek mérgező harapású állatok, és ami a dzsungelben uralkodó durva bőrű szörnyeket illeti, azokat éjszaka a tűz, nappal meg a kétéltűek tartották vissza.

Két alkalommal fordult elő, hogy egy Centoszaurusz fülhasogató ordítása és a fák recsegése-ropogása nagy ijedelmet okozott a fiatal Vakarcoknak. Ijedtükben szorosan összekapaszkodtak, de a vadállatok odébb mentek.

Ez tehát a harmadik éjszaka volt, és Henry nyugtalanul mocorgott. A kétéltűek aznap reggel szemmel láthatóan bizakodtak, hogy hazamehetnek, és Vénuszváros elképzelése is nagyon vonzónak tűnt. A kaland és az izgalom jó dolog, minden elmúló óra csak növeli becsületét Irene szemében... de azért Vénuszvárosra és a barátságos felföld képére szívesebben gondolt vissza.

Hasra fordult, és morózusan a tűzbe bámult, miközben arra gondolt, hogy már csaknem húszéves.

- A fenébe - töprengett, miközben fűszálakat tépkedett maga mellett -, ideje lenne a nősülésre gondolni. - Erre önkéntelenül a tűz mellett szendergő Irene-re pillantott.

A lány mintegy válaszként felnyitotta a szemét, és mélykék pillantása Henry szemébe fűrődött.

Irene felült és nyújtózkodott.

- Nem is bírtam aludni - panasolta, fehér haját félresepelve. - Olyan meleg van!

- Órákon át aludtál - közölte Henry. - Mellesleg pedig úgy hortyogtál, akár egy trombita.

- Nem hortyogtam! - tiltakozott Irene tágra meresztett szemmel. Aztán szinte tragikus hanghordozással így szólt. - Ugye nem?

- Hát persze hogy nem! - nevetett fel Henry, aztán hirtelen abbahagyta, mert Irene cipőjének orra veszedelmes közelségbe került az ő hasához. - Au! - kiáltotta.

- Egy szót se többet, Mister Scanlon! - fenyegetőzött Irene ridegen.

Most aztán Henry fogta tragikusra a dolgot. Pánikszerű aggodalommal felugrott, és egy lépést tett a lány felé. Ebben a pillanatban felhangzott a Centoszaurusz rettentő üvöltése. Mire Henry feleszmélt, Irene már a karjában volt, szorosan hozzábújva.

Aztán a lány vörös arccal kibontakozott, ám amint másodszor is felhangzott a Centoszaurusz bömbölése, újból csak odaszaladt a menedékéhez.

Henry annak ellenére, hogy karja ilyen védelmet nyújtott, egészen elsápadt.

- Azt hiszem, a kétéltűek kelepcebe csalták a Centoszauruszokat - suttogva. - Gyere velem, megkérdem tőlük.

A kétéltűek egymás hegyén-hátán heverték a pirkadatban. Amerre a szem ellátott, egyik sor a másik után dőlt el. Csupán egyetlen egy látszott szabadnak, és amikor Henry a kéznyújtás után felállt, így szólt.

- Három Centoszauruszt tudtak befogni, ennyivel bírnak elbánni. Azonnal vissza kell indulnunk a felföldre. A kelő nap már a folyótól két mérföldnyire találta a fiatal párt. A Vakarcok a part közelében maradtak, és közben óvatosan szemmel tartották a dzsungelt. A meg-megcsillanó lombok között hatalmas, szürke tömegek bukkantak fel. A hullók szinte egyvégtében üvöltöztek.

- Sajnálom, hogy magammal hoztalak, Irene - jegyezte meg Henry. - Már nem vagyok benne biztos, vajon a kétélűek elég óvatosak-e a szörnyekkel.

Irene megcsóválta a fejét.

- Minden így van jól, Henry. Én akartam veled jönni. Csak arra gondolok, bár inkább azt próbáltuk volna megértetni a kétélűekkel, hogy ezeket a bestiákat vigyék magukkal. Ránk nincs itt semmi szükség.

- De igen! Ha valamelyik Centoszaurusz megbolondul, egyenesen nekirohan a Vakarcsoknak, és senki sem állíthatja meg őket. Azért kellett magunkkal hozni a Tonite-pisztolyokat, hogy megöljük őket, ha a legrosszabb bekövetkezik. - Henry elhallgatott, és lenézett a derekán függő halálos fegyverre, amiből némi - meglehetősen hátborzongató - megnyugvást merített.

Az első éjszaka a Vakarcsok egy szemhunyaszt sem aludtak. Valahol a folyó láthatatlan mélységeiben a két élűek telepátikus kapcsolatot létesítettek a húslábnyi, aprócska agyú Centoszauruszokkal. A dzsungelben három száztónnás szörny tiltakozott üvöltve az ellen az erő ellen, amely végighajkurászta őket a folyóparton, és akaratuk ellenére láthatatlan korlát terelte őket előre, folyvást előre, a folyó felé.

A tűz mellett pedig ott üldögélt a két Vakarcso, egyik oldalon ott tornyosultak a retentő húshegyek, a másik oldalon ott volt a törékeny telepátikus védelem, és ők ketten folyton a negyvenmérföldnyi messzeségben lévő felföld után áhítottak.

Lassú haladás volt ez. Amikor a kétélűek elfáradtak, a Centoszauruszok megmakacsolták magukat. A levegő lassacskán lehűlt. A sűrű dzsungel ritkulni kezdett, és Vénuszváros egyre közelebb került.

Henry hatalmas, megkönnyebbült sóhajjal üdvözölte az ismerős, enyhet adó erdő első jeleit. Csupán Irene jelenléte akadályozta meg, hogy felhagyjon ezzel az egész hősi szerepjátszással.

Már alig várta, hogy végre túlessenek ezen az ábrándkergető kiránduláson, de csak ennyit mondott.

- Az üvöltözés kivételével, Irene, gyakorlatilag befejeződött. Fogadni mernék, hogy akkor is nagy kiabálás lesz, amikor hazamegyünk. Mi leszünk a nap hősei, te meg én.

Irene nem mutatott különösebb lelkesedést.

- Fáradt vagyok, Henry. Pihenjünk. - Lassan a földre roskadt, és Henry, miután jelt adott a kétélűeknek, szintén melléheveredett.

- Mennyi ideig tart még, Henry? - kérdezte Irene, és akaratlanul a fiú vállára hajtotta a fejét.

- Még egy nap, Irene. Holnap ilyenkor már otthon leszünk. - Henry nagyon boldogtalannak látszott. Arra gondolsz, hogy nem kellett volna egyedül nekivágnunk, ugye?

- Nos akkor, amikor kitaláltuk, olyan jó dolognak tűnt.

- Tudom - keseredett el Henry. - Észrevettem, hogy rengeteg olyan ötletem van, ami olyan jónak látszik, de valahogy aztán sohasem sikerül igazán. - Filozofikusan megcsóválta a fejét. - Nem tudom, miért, de valahogy mindig így van.

- Én csak annyit tudok - szögezte le Irene -, hogy azt se bánom, ha soha életemben egy lépést sem moccanok. Nem bírok felkelni innen, és...

Hangja elhalt, és gyönyörű kék szemének pillantása jobbra vetődött. Az egyik Centoszaurusz ott cammogott a mellékfolyó vizében. Hatalmas, kígyóforma teste tíz zömök lábán a vízben dagonyázott, és rémségesen csillogott. Rút fejét égnek emelve borzalmas hangon üvöltözött. Már a másik is ott volt mögötte.

- Mire vársz, Henry? - ugrott talpra Irene. - Gyerünk! Fussunk!

Henry megmarkolta Tonite-pisztolyát, és Irene után rohant.

Arthur Scanlon már az ötödik bögre feketekávéját szüröcsölte, és nagy erőfeszítéseket tett, hogy az audiomittert az optikai fókuszba hozza. Úgy látszik, gondolta, hogy a szeme túlságosan makacs. Bosszúsan megdörzsölte kivörösödött, karikás szemét, és a vállán keresztül egy pillantást vetett a kanapén heverő, nyugtalanul szendergő alakra.

Odament és megigazította a takaróját.

- Szegény mami - suttogetta, és lehajolt, hogy csókot leheljen a sápadt arcra. Azután visszafordult a műszeréhez, és megrázta az öklét. - Várj csak, majd adok én neked, te ostoba jószág!

Madeline felriadt.

- Sötét van még?

- Nem - füllentette Arthur kedveskedve. - Naplemente előtt fog hívni, mami. Aludj csak, én meg hadd foglalkozzam ezzel a jószággal. Papa az emeleten dolgozik, és azt mondja, szépen halad a sugárstatikával. Még néhány nap, és minden megoldódik. - Csendesesen odaült anyja mellé, és megfogta a kezét. Madeline újból lehunyta fáradt szemét.

Felgyulladt a jelzőfény, és Arthur még egy pillantást vetve anyjára, kilépett a folyosóra.

Az ott várakozó Vakarcso tisztelgett előtte.

- John Barno azt mondja, hogy vihar készülődik közölte, és átadta a hivatalos jelentést.

Arthur épp csak belepillantott.

- Jó messze vagyunk ettől, nem? Mi várható a Vénuszon?

- Az előrejelzések szerint különlegesen rossz lesz. A barométer rendkívüli módon esett. A felső atmoszféra ionkoncentrációja a maximumon áll. A Beulah-folyó kilépett medréből, és gyorsan árad.

Arthur összehúzta a szemöldökét.

- Vénuszváros minden bejárata legalább ötvenlábnyira a folyó szintje felett van. Ami pedig az esőzést illeti, a csatornarendszerünk készen áll. - Hirtelen elfintorította a száját. - Menj vissza, és mondd meg Barnónak, hogy tőlem kitörhet a vihar, és akár negyven nap, negyven éjjel is tarthat. Hátha elsodorja a földlakókat.

Elfordult, de a küldönc visszatartotta.

- Bocsánat uram, de nem ez a legrosszabb. A mai napi felfedezőút...

- Felfedezőút? - pördült meg Arthur. - Ki adta a parancsot, hogy kimenjenek?

- Az édesapja, uram. Kapcsolatba akartak lépni a kétéltűekkel. Hogy miért, azt nem tudom.

- Jó, akkor most menj.

- Uram, a kétéltűeket nem lehet lokalizálni. Arthur most először igazán megrettent.

- Elmentek?

A Vakarcs bólintott.

- Talán a vihar elől keresnek menedéket. Ezért van az, hogy Barno a legrosszabbtól tart.

- Azt mondják, hogy a patkányok elhagyják a süllyedő hajót - mormolta Arthur. Remegő kezébe temette arcát. - Istenem! Minden egyszerre! Minden egyszerre!

Sötétedő félhomály ereszkedett alá, majd lassan feketébe fordult, és beborította a hegyvidéket. A sötétség még jobban kiemelte a folytonosan fel-felvillanó fényeket. Irene megborzongott.

- Hogy feltámadt a szél, és milyen hideg lett, ugye? - Ez a hideg szél a hegyekből jön. Azt hiszem, viharba kerülünk - mondta Henry tétován. - Mintha a folyó is szélesebb lenne.

Hallgatott egy kicsit, majd felélénkülve folytatta.

- De nézd, Irene, már csak néhány mérföld van a tóig, azután gyakorlatilag odaérünk a földlakók falujához, és akkor az egésznek vége.

- Örülök - bólintott Irene. - Magunk miatt is, meg a kétéltűek miatt is.

Az utóbbi megállapítást okkal tette. A kétéltűek most egyre lassabban úsztak. Az előző napon újabb különítmény érkezett a folyó felső szakaszáról, de még ezzel az erősítéssel is csak lépésben tudtak haladni. A soklábú hullóket megdermesztette a számukra szokatlan hideg, s bár felsőbbrendű szellemi erők befolyása alatt álltak, öntudatlan ellenállásuk egyre erősödött.

Az első esőcseppek akkor kezdtek hullani, amikor épp a tóhoz értek. Már teljesen besötétedett, és a fák között bujkáló kékes villámfényben kísérteties szellemujjak kapkodtak az égbolt felé. Egy távoli villám belecsapott az egyik fába.

Henry elsápadt.

- Menjünk oda a tisztásra. Ilyen időben veszélyes a fák között maradni.

A tisztás, amelyről Henry beszélt, a földlakók falujának közvetlen közelében volt. A durván ácsolt kunyhók aprónak és nyersnek tüntek ahhoz, hogy ellenálljanak az elemek dühének, de az imitt-amott feltünedező fények az ember jelenlétéről árulkodtak. Amikor az első Centosauruszok odacammogtak a fák között, a vihar teljes erővel kitört.

A két Vakarcs közelebb húzódott egymáshoz.

- A kétéltűek irányítják őket - kiabálta Henry, hogy túlharsogja az eső és a szél zaját. - Remélem, meg tudják csinálni!

A három hatalmas szörny egyenesen a házikók felé tartott. Gyorsan mozogtak, ahogyan a kétéltűek minden szellemi erejüket rájuk sugározták.

Irene beletemette nedves fejét Henry szintúgy nedves vállába.

- Nem akarom látni! Ezek a házacskák úgy roskadnak majd össze, akár a gyufaskatulyák! Jaj, szegény emberek!

- Nem, Irene, nem! Megállítják őket!

A Centosauruszok gonoszul vájkálták a talajt, és iszonytató üvöltésük a vihar bömbölését is túlharsogta. A megrettent földlakók kirohantak kunyhóikból.

Amikor a teljesen felkészületlen emberek kiszaladtak - a legtöbbjük álmából riadt fel -, és szemben találták magukat a Vénusz retentő viharával, valamint a rémálomba illő vénuszi szörnyekkel, szóba sem jöhetett, hogy ez valami szervezett akció lehet. Abban az egy szál ruhában, ami rajtuk volt, futásnak eredtek.

Elképesztő zűrzavar támadt. Egy-két ember még némi kísérletet tett, hogy összeszedje józan eszét, és voltak, akik leadtak néhány lövést az előttük tornyosuló húshegyekre, aztán ők is eliramodtak.

Amikor már látszott, hogy az összes ember eltűnt a porondról, az óriás hullók még egyszer nekiveselkedtek, és ahol valaha házikók álltak, csak valami pépes massa maradt.

- Nem jönnek vissza, Irene, soha többé nem jönnek vissza - mondta Henry. Egészen odavolt attól, hogy ilyen jól sikerült a terve. - Hősök vagyunk, Irene. Hangja hirtelen megbicsaklott, és szinte felsikoltott. Irene! Vissza! Rohanj a fák alá!

A Centoszaurusok ordítása valahogy még inkább elmélyült. A legközelebb álló felágaskodott a hátsó lábára, és hatalmas kobakja - kétszáz lábnyira a talaj felett borzalmas sziluettet rajzolt a villámló égen. Mennydörgő robajjal ismét visszazökkent, és a folyó felé vágta, s ez a vágta a viharral súlyosbítva most valódi földrengésnek hatott.

A kétélűek elvesztették felettük az ellenőrzést! Henry hirtelen félrelökte Irene-t. Tonite-pisztolya néhányszor egymás után felvillant. Irene vissza is húzódott, majd maga is felemelte revolverét.

A bíborvörös fénylabda épp az egyik Centoszaurusba vágódott, s a szörny fájdalommal felcsapta iszonytató méretű farkát a körülötte lévő fákra. Elvakult, és még egyszer felágaskodott vérző lábaira.

A második bíbor sugár is kilövellt, amelyet mennydörgésszerű robaj követett, a szörny utolsó, rémítő üvöltése. A másik két saurusz azonban a fiatalok felé rohant.

A dühtől vakon sodródtak az erőforrás felé, amely csaknem egy héten át fogolyként őrizte őket; őrijöngve, teljes erővel, ész nélküli gyűlölettel zúdultak a folyó felé. A gyilkos erő útjában pedig csak a két védtelen Vakarcst állt.

A fortyogó áradat már a hátuk mögött trappolt. Az erdő egyetlen nyögő vadonná vált, fülhasogató zajjal recsegték-ropogtak a fák.

Aztán a Tonite-pisztolyokra hirtelen távoli válasz érkezett. Bíborvörös villámok... szélrohamszerű lökések... szaggatott kiáltások - azután minden elcsendesedett, még a szél is elült, mintha a legutóbbi jelenet túl félelmes mivolta pillanatnyi békeséget teremtett volna.

Henry örömeben felkurjantott, és rögtönzött haditáncot lejtett.

- Vénuszvárosból jönnek, Irene! - kiabálta. - Eltalálták a Centoszaurusokat, és mindennek vége! Megmentettük a Vakarcstokat!

Mindez lélegzetvételnyi idő alatt történt. Irene elhajtotta a pisztolyát, és megkönnyebbülésében sírva fakadt. Odszaladt Henryhez, de ekkor megbotlott... és a folyó magával ragadta.

- Henry! - A szél elnyelte kiáltását.

Henry egy borzalmas pillanatig mozdulni is képtelen volt. Csak bután bámulta azt a pontot, ahol Irene az imént még ott állt, és nem hitt a saját szemének. Aztán a vízbe vetette magát. Ott kalimpált a felszínen, sötét kétségbeesésben.

- Irene! - Már alig bírt levegőt venni. Az áradat magával sodorta. - Irene! - Semmi válasz, csak a szél füttyülése. Már ahhoz sem volt ereje, hogy ússzon. Ha egy másodperc múlva nem jön fel a felszínre, megszakad a tüdeje.

- Irene! - Semmi. Csak a rohanó ár és a feketeség. Aztán Henry valami érintést érzett. Önkéntelenül odakapott, de az érintéshől szorítás lett. Érezte, hogy valami a levegőbe emeli. Meggyötört tüdeje levegő után kapkodott. Vigyorgó kétélű pofa meredt az arcába, aztán megint a semmi, csak a hideg, sötét víz.

Végül magához tért. Először is azt látta, hogy a fák alatt ül valami takarón, és még egy rakás takaró van ráterítve. Majd az atómlámpa meleg sugárzásának érzése is elhatolt hozzá, aztán a tényét is megpillantotta. Seregnyi ember tolongott körülötte, és az eső már elállt.

Elgyötört körülpillantott. - Irene!

Irene is ott volt mellette, éppúgy takarókba bugyolálva, mint ő, és halványan rámosolygott,

- Jól vagyok, Henry. A kétélűek engem is kihúztak. Most Madeline hajolt fölébe, és Henry mohón nyelte a forró kávét.

- A kétélűek elmondták nekünk, hogy ti ketten mit csináltatok az ő segítségükkel. Nagyon büszkék vagyunk rátok, fiam. Rád és Irene-re.

Max atyai büszkeséggel a fiára mosolygott.

- Tökéletes pszichológiát alkalmaztatok - mondta. - A Vénusz óriási méretű, és túlságosan sok barátságos területe van ahhoz, hogy a földlakók visszatérjenek egy olyan helyre, ahol Centoszaurusok garázdálkodnak, legalábbis jó darabig nem kell számítani rájuk. De ha mégis visszamerészkednek, addigra már itt lesz a kétdimenziós védőpajzsunk.

Most Arthur Scanlon sietett előre a félhomályból. Megpaskolta öccse vállát, és megszorongatta Irene kezét. - A gyámod és én - súgta a lánynak -, egy kis ünnepséget csapunk holnap. Most légy jó és pihenj. A legnagyobb dolog lesz, amit valaha láttál.

- Ünnepség? - ült fel Henry. - No majd én megmondom, mit kell tenned. Ha vége lesz, be kell jelentened egy eljegyzést.

- Eljegyzést? - pillantott fel Madeline érdeklődve. - Ezt hogy érted?

- Eljegyzést. Megházasodom - vágta rá türelmetlenül Henry. - Gondolom, elég idős vagyok már hozzá. Ma bebizonyítottam!

Irene kíváncsian felnézett a füből. - Kik veszel el, Henry?

- Hogy kit? Hát természetesen téged. Miért, az ég szerelmére, ki mást vennék el?
- De hiszen még meg sem kértél! - hangsúlyozta Irene lassan, neheztelő hangon.
Henry elvörösödött, majd elvigyorodott.

- Nos, nem is foglak. Közlöm veled és kész. Mit szólsz hozzá?

Közelebb hajolt Irene-hez, Max Scanlon elmosolyodott, és intett a többieknek, hogy húzódjanak hátrébb. Lábujjhegyen elsomfordáltak.

Homályos alak jelent meg mellettük, és a fiatal pár zavartan szétrebbent. Egészen megfélekedtek a többiekről.

De az illető nem Vakarcs volt.

- Nini! Hiszen ez Phib! Ez egy Kétéltű! - kiáltotta Irene.

A kétéltű esetlenül imbolygott a nedves fűben, alig tudta vonszolni magát izmos karján. Amikor odaérkezett melléjük, hasra vágta magát, és kinyújtotta a mellső lábát.

Szándéka világos volt. Irene és Henry megragadták egy-egy pracliját. Egy-két pillanatig csend volt, és a kétéltű szeme fényesen csillogott az atomlámpa sugarában. Azután Irene hirtelen zavarba jött, Henry pedig szégyenlősen elmosolyodott. A kapcsolat megszakadt.

- Te is azt az üzenetet kaptad, amit én? - kérdezte Henry.

Irene lángvörös volt.

- Igen... Egy csomó kétéltű-gyerek, vagy tizenöt... - Ha nem húsz - tette hozzá Henry.

- Hosszú, fehér hajjal!

Astonishing Stories, 1940.

História

Ullen karcsú keze lassan, megfontoltan vezette a stylust a papíron; rövidlátó szeme vastag üvegen át kísérte mozgását. A jelzőfény kétszer gyulladt fel, mire válaszolt rá.

Lapozott egyet, majd így szólt:

- De vagy az, Johnnie? Gyere be, kérlek. - Kedvesen bölintett, keskeny, marsi arcán könnyű mosoly ült. - Ül le, Johnni... de előbb enged le a redőnyt. A de földi napod fénye igen zavaró. Így jó lesz. Mosd akkor ül le, és helyezd magad kényelembe, merd nekem sok a dolgom.

John Brewster félretolt egy halom papírt, és leült. A szomszéd székről felemelt egy nyitott könyvet, lefújta róla a port, és szemrehányón nézett a marsi történészre.

- Még mindig ezekkel az ősi dolgokkal piszmogsz? Nem fáradtál még bele?

- Kérlek, Johnnie - Ullen fel sem pillantott. Elvédeked a könyved. Az odd William Sdeward "A hidleri korszak"-a, és igen nehéz olvasmány. Sok olyan szó van benne, amid nem magyaráz el.

Amikor Johnnie-ra pillantott, tekintetében egyfajta rosszalló ingerültség villant.

- Sosem magyarázzák el a szavaikad. Az olyan dudománydalan. A Marson mielődd bármibe is belefognánk, azd mondjuk: "Idd a lisdája a meghatározásoknak, amiked használni fogunk." Egyébként hogyan dudnánk érdelmesen dársalogni? Hm? Osdoba földiek.

- Hát persze, Ullen. Felejtsd el. Miért nem nézel rám? Nem veszel észre semmit?

A marsi felsóhajtott, levette a szemüvegét, gondosan megtörölgette, és visszatette az orrára. Kifejezéstelen pillantást vetett Johnnie-ra.

- No, azd hiszem, új ruhád viselsz. Jól ládom?

- Új ruha! Ez minden, Ullen? Ez egyenruha. A Honi Védelem tagja vagyok. - Gyermeikien túlradó büszkeséggel állt fel.

- Mi az a "Honi Védelem?" - kérdezte Ullen erőtlenül.

Johnnie nyelt egyet, és tétován leült.

- Hát, valójában számítottam rá, hogy nem hallottál róla, hogy a Föld és a Vénusz a múlt hét óta háborúban áll egymással. Fogadok, hogy nem tudtad.

- Sok vold a dolgom. - Összevonta a szemöldökét, és kissé lebiggyesztette vastag, vértelen ajkát. - A Marson nincsen háború, legalábbis eddig nem vold. Egyszer harcoldunk ugyan, de az nagyon régen vold. Egykor nagy dudósok voldunk, de az is régen vold. Mosd már csak néhányan maraddunk, és már nem harcolunk. Az nem vezed jóra. - Mintha megrázta volna magát, egy kissé gyorsabban kezdett beszélni. - Mondd, Johnnie, de Judod, hol kell udánanézni annak, hogy mid jelend a "nemzedi méldóság?" Ennél megakaddam. Nem Judok dovábbmenni, amíg ezd nem érdem.

Johnnie felállt, s a Terrestriális Szolgálat zöld egyenruhájában kihúzta magát. Gyöngéd elnézéssel mosolygott.

- Reménytelen vagy, Ullen... te vén csibész. Nem is kívánsz nekem szerencsét? Holnap útra kelek.

- És az veszélyes?

Harsány nevetés követte a kérdést. - Veszély? Mire gondolsz?

- Hád akkor... keresed a veszélyd. Ez osdobaság. Miérd csinálod?

- Úgysem értenéd, Ullen. Csak kívánj jó szerencsét, és mondd, hogy reméled, megúszom az egészet.

- Hád persze! Nem akarom, hogy bárki meghaljon. - Kezét belecsúsztatta a feléje nyújtott erős kézbe.

Vigyázz magadra, Johnnie... De várj, mielődd elmész, add vissza a Sdeward-könyved. Idd a Földön minden olyan nehéz... és a szavaknak nincs meghatározásuk.

Sóhajtott, majd mihelyt Johnnie kiosont a szobából, visszabújt a könyveibe.

- Micsoda barbár emberek - morogta magában álmosan. - Háború! Ezd mondják a gyilkolásra. - Hangja halk mormogással tompult, miközben szemével a könyv lapjain kaparászó ujját figyelte.

"Az angolszász világ közös kormány alatt unióba szerveződött, de már 1941 tavasza óta nyilvánvaló volt, hogy a végzetes..."

- Ezek az osdoba földlakók!

Ullen a mankóira támaszkodva állt az Egyetemi Könyvtár lépcsőjén, és egyik kezével beárnyékolta a szemét a borzalmas földi nap előz.

Az ég kék volt, felhőtlen és zavartalan. Mégis odafent, a bolygó légkörén túl acélburkolatú hajók fordultak egymás ellen, és vívták ádáz csatájukat. Lent pedig a városra sorban hullottak az apró "halálecseppek", az apró radioaktív bombák, amik hangtalanul és kivédhetetlenül martak tizenöt láb átmérőjű krátert oda, ahová estek.

A város lakóit óvóhelyekre terelték, vagy aki tehetett, saját ólomfalú bunkerében mélyen a föld alatt rejtőzött el. Az emberek égre emelt arccal, nyugtalan tekintettel vonultak el Ullen mellett. Egyenruhás örök próbáltak rendet erőltetni a gigantikus romlásra, támogatták a botladozókat, nógatták a lemaradozókat.

A levegő megtelt harsogó vezényszavakkal.

- Menj az óvóhelyre, kisöreg! Jobb, ha indulsz. Te is tudod, hogy nem álldogálhatsz itt.

Ullen az őr felé fordult, amelyik megszólította, és lassan letapogatta csodálkozó gondolatait.

- Sajnálom, földlakó... de én nem dudok gyorsan mozogni a dihadalmas bolygódokon. - Egyik mankójával a márvány lépcsőre koppintott. - Idd minden olyan súlyos. Ha elvegyülnék a dömegekben, biztosan elsodornának. - Kedvesen felmosolygott az őrre, aki az állát vakarta.

- Na jó, kisöreg, majd segíték. Olyan lesz, mintha a Marson volnál. Tüntesd el a mankóidat az útból. Hirtelen ölbe kapta a marslakót.

- Szorítsd az oldaladhoz a lábadat, mert gyorsan fogunk menni.

Az őr hatalmas testével utat tört a földlakók között. Ullen lehunyta a szemét, mert a nagy sebesség és a szupernormális gravitáció miatt felkavarodott a gyomra.

Mire újra felpillantott, már az alacsony mennyezetű óvóhely félhomályában voltak.

Ott az őr óvatosan letette, és a hóna alá illesztette a mankóit.

- Oké, kisöreg. Vigyázz magadra.

Ullen körülnézett, és kiválasztotta az óvóhely végében az egyik alacsony fekhelyet. A háta mögül az ólomajtó fémes dördülése hallatszott.

A marsi történéssz apró tábláscskákat halászott elő a zsebéből, és lassan róni kezdte a sorokat. Nem vett tudomást a körötte zajló nyüzgésről és az ideges mondatfoszlányokból álló zsvivajról.

Amikor ceruzája végével megvakarta a homlokát, tekintete összetalálkozott a szomszédjával, aki mereven bámult rá. Futólag rámosolyodott, majd folytatta a jegyzetelést.

- Te marslakó vagy, ugye? - kérdezte a szomszédja vékony, visító hangján. - Különösebben nem kedvelem az idegeneket, de a marslakókkal semmi bajom. Ezek a vénusziak viszont...

Ullen halk hangja szakította félbe.

- A gyűlölet nem szép dolog, azd hiszem Ez a háború sok bajd okoz - nagyon sokad. És a munkámad is zavarja. Jó volna, ha abbahagynádok. Nincs igazam?

- Lefogadhatod, hogy abbahagyjuk - hangzott a lelkes válasz. - Csak előbb alaposan odavágunk a nyavalyás vénusziáknak.

- Úgy érded, megdámadjádok a városaikat? - hunyorgott fontoskodva a marslakó. - Azd hiszed, akkor jobb lesz?

- Az isten verje meg, azt. Ez...

- De figyelj! - Ullen csontvázvékony ujját a tenyerére szorította, és folytatta a szelíd meggyőzést: - Nem volna egyszerűbb a hajókad szédszedő-fegyverrel felszerelni? Nem gondolod? Vagy dalán a vénusziáknak van védőernyőjük?

- Miféle fegyverről beszélsz? Ullen eltűnődött.

- Azd hiszem, nem ez a neve... de én kevesed dudok a fegyverekről. Mi a Marson "skellingbeg"-nek nevezzük, ez angolul valami olyasmi, hogy "szédszedő-fegyver." Így már érded?

Közvetlen választ nem kapott, ha leszámítjuk azt az érthetetlen motyogást, amit a másik hallatott. A földlakó elfordult, és idegesen fixírozni kezdte a szemközti falat.

Ullen megértette az elutasítást, és fáradtan megvonta az egyik vállát.

- Nem mindha különösebben érdekelne ez az egész. De a háború egy nagy budaság. Már vége lehedne sóhajtott. - De engem nem érdekel!

Ujjai alig kezdtek új sorokat róni a táblára, amikor újból felpillantott.

- Mondja kérem, hogy hívják azd az országod, ahol Hidler meghald. A maguk földi nevei olyan komplikáltak. Azt hiszem, M-mel kezdődik.

A szomszédja majd felnyársalta a pillantásával. Azután továbbállt.

Ullen csodálkozva nézett utána. Ekkor felhangzott a feloldó-szignál.

- Hád persze! - kiáltott fel Ullen. - Madagaszkár! Milyen hülye név!

Johnnie Brewster egyenruhája már igen megviselt volt; a gallérja és a válla a szokásosnál gyűröttebb, a térdénél és a könyökénél a szokásosnál kopottabbnak tűnt.

Ullen végigsimította ujjával a Johnnie jobb kézfején éktelenkedő sebhelyet.

- Már nem fáj, Johnnie?

- Á, csak egy karcolás. Elkaptam a vénuszt, amelyik csinálta. Most már valahol a Holdon álmodik.

- Sokáig völdál a kórházban, Johnnie?

- Egy hétig. - Cigaretára gyűjtött, lesöpörte a port a marsi asztaláról, és leült. - A többi időt a családommal töltöttem, de látod, módját ejtettem, hogy téged is meglátogassalak.

Előrehajolt, és megsimogatta a marsi vastag bőrű arcát. - Ugye azt akarod mondani, örülsz, hogy látsz? Ullen levette a szemüvegét, és a földlakóra meredt. - Mi az, Johnnie, nem vagy biztos benne, hogy örülsz, hogy ládlak, ezérd akarod, hogy szavakkal is kifejezzem? - Egy ideig hallgatott. - Ezd megjegyzem. Di osdoba földiek mindig ilyen egyszerű dolgokad monddok egymásnak. De mégsem hiszdek benne. A Marson...

Amíg beszélt, gondosan megtörölgette a szemüvegét, s most visszatette az orrára.

- Johnnie, nekdek földieknek nincs "szédszedőfegyver"-edek? Egyszer az egyik óvóhelyen dalálkozdam egy emberrel, aki nem dudda, miről beszélek.

Johnnie a szemöldökét ráncolta.

- Ami azt illeti, én se. Miért kérdezed?

- Merd nagyon furcsa, hogy ilyen kemény harcra kell vívnodok a vénusziakkal, amikor azoknak nincs is védőernyőjük. Johnnie, én az szeretném, ha a háborúnak már vége volna. Mindig félbe kell hagynom a munkámat, hogy óvóhelyre vonuljak.

- Nyugalom, Ullen. Ne hányd a szikrákat. Mi ez a "szétszedő-fegyver"? Egy dezintegrátor? Mit tudsz róla? - Én? Én nem tudok róla semmi. Azd hiddem, de dudsz, ezérd kérdezem. Odahaza a Marson a dördénészek azd mondják, hogy a háborúban ilyen fegyver használunk. De ennél döbbed nem tudok a fegyverről. Mindenesedre osdobaság, merd az ellenség folydon azd hiszi, hogy dud védekezni ellene, azdán meg kiderül, hogy nem. Johnnie, mid gondolsz, meg dudvád nekem szerezni Higginbodam "Az uralás kezdedei" című munkád?

A földlakó ökölbe szorította a kezét, és tehetetlenül rázta.

- Ullen, te átkozott okostóni, hát nem érte, hogy ez fontos? A Föld hadban áll! Háború! Háború! Háború! - Hád akkor hagyjádok abba a háborúd. - Ullen hangjából türelmetlenség érződött. - A Földön sehol sincs béke és nyugalom. Bárcsak az enyém volna ez a könyvdör. Johnnie, légy óvados. Kérlek, mid csinálsz? Ez fáj!

- Sajnálom, Ullen, de velem kell jönnöd. Ennek utána kell nézni!

Johnnie a gyenge ellenállást tanúsító marslakót egy tolószékbe gyömösölte, még mielőtt a mondat végére ért volna.

A rakétataxa a Könyvtár lépcsőjének tetején állt. A sofőr segítségével székestől beemelték a marslakót a taxiba. Üstököscsóvát húzva maguk után elindultak.

Ullen halkán felnyögött a hirtelen gyorsulás miatt, de Johnnie nem is vett róla tudomást.

- Húsz perc múlva Washingtonban leszünk-mondta a vezetőnek. - A jelzőfényekkel ne törődjön.

A merev tartású titkár rideg monotonióval darálta:

- Korzakov admirális várja önöket.

Johnnie elnyomta utolsó cigarettája csikkjét, az órájára pillantott, és felmordult.

Amint a tolószék megmozdult, Ullen felriadt nyugtalan álmából. Megigazította a szemüvegét.

- Végre beengedtek, Johnnie?

- Csitt!

Ullen szenvtelen pillantással végigmérte a helyiség pazar berendezését, a falon a Föld és a Vénusz hatalmas térképét, és középuitt az impozáns tárgyalóasztalt. Tekintete átfutott az asztal mögött ülő kövérkés, szakállas alakon, és megállapodott a mellette helyet foglaló nyurga, vörösesszőke férfin.

A marsi hirtelen felegyenesedett a székében.

- Ön nem Dr. Dorning? Davaly dalálkozdam önnel Princedownban. Nem emlékszik rá? Engem akkor válaszodnak díszdodorrá.

Dr. Thorning közelebb lépett, és kezét rázott vele. - Természetesen. Ön akkor a marsi történetírás metódusairól tartott előadást, ugye?

- Ó, hád emlékszik? De boldog vagyok! De örülök, hogy újból dalálkozunk. Mondja, mind dudósnak mi a véleménye az elméledemről, mely szerind a Hidleri éra dársadalmi bizonydalansága völd a közvedlen oka a...

Dr. Thorning elmosolyodott.

- Ezt majd később megbeszéljük, Dr. Ullen. Most Korzakov admirális olyan információkat vár öntől, aminek segítségével remélhetőleg befejezhetjük a háborút.

- Pontosan - helyeselt Korzakov éles hangon, mihelyt a tekintete találkozhatott Ullenével. - Mint marsi, feltételezem, ön tiszteletben tartja a szabadságeszményt és az igazságot, nem úgy, mint azok az ostoba vénuszi zsarnokok.

Ullen elbizonytalanodva pillantott rá.

- Ez ismerősen hangzik, de még nem gondolkodtam róla. Esedleg arra gondol, hogy be kellene fejezni a háborúd?

- Győzelemmel, igen.

- Ó, a "győzelem" osdoba szó. A dördénelem azd bizonyídjá, hogy a katonai fölényel indíodó háború a megdörlás és a bosszú daláján derem. A figyelmébe ajánlom James Calkins e démában írd esszéjéd. 2050-ben jelent meg.

- Drága uram!

- Hogy befejezhessék a háborúd, dényleg befejezhessék, mondja meg a vénusziaknak, hogy szükségdeln harcolni. Csak dárghaljanak...

Egy ököl csattant az asztalon, amit heves káromkodás kísért.

- Az isten szerelmére, Thorning, kérdezze meg, amit akar. Öt percet kap rá.

Thorning visszafogta a kuncogást.

- Dr. Ullen, azt akarjuk, hogy elmondja nekünk mindazt, amit arról a dezintegrátorról tud.

- Dezintegrátor? - Ullen csodálkozva emelte ujját az arcához.

- Amiről Brewster hadnagynak is beszélt.

- Hm! Ó! Úgy érdekel, a "szédszedő" fegyverről? Semmi nem dudok róla. A marsi dördénelem megemlídi néha, de senki nem dud róla semmi - úgy érdekel, technikailag.

A vörhenyes fizikus türelmetlenül bólintott.

- Tudom, tudom. De mi az, amit mondanak róla? Miféle fegyver az?

- Hád, amid mondanak róla az az, hogy a fémeked részecskéire bondja. Hogy hívják azd, ami összedardja a fémeked?

- Intramolekuláris erők?

Ullen a szemöldökét ráncolta, majd megfontoltan azt mondta:

- Lehed. Elfelejtettem a marsi szód... csak azd Judom, hogy hosszú. Mindenesedre ez a fegyver azd csinálja, hogy a fémeked összedardó erőd nem lédezővé alakítja, mire a fémek porrá hullanak széjjel. De csak három fémnél működik, a vasnál, a kobakinál és... olyan furcsa neve van!

- Nikkel?

- Igen, igen, nikkel! Thorning szeme felcsillant.

- Aha, a ferromágneses elemek. Ezeknek oszcilláló mágneses terük van. Mi van ezekkel, Ullen?

A marsi felsóhajtott.

- Milyen osdoba földi szavak. No nézzük; a fegyverről jobbára Hogel Beg egyik munkájából dudok egyed s másd. Azd hiszem, "A Harmadik Marsi Birodalom kuldúrájának és dársadalmának dördénele" volt a címe. Jó hosszú, huszonnégy ködedes, de szerindem csak egy közepszerű munka, A módszere...

- Kérem - könyörgött Thorning -, a fegyver... - Ó, persze! - Ullen kihúzta magát a toloszékben, és az erőlködéstől grimaszt vágott. - Elekdromosságról van benne szó, ami gyorsan áramlik ide meg oda. Nagyon gyorsan, és a nyomása... - tétován elhallgatott, és ártatlan pillantást vetett a szakállas admirális haragos arcára. - Azd hiszem, nyomásról van szó, de nem dudom, merd nehéz lefordítani. Marsi nyelven úgy mondjuk, "cransdad". Ez segéd?

- Azt hiszem, "potenciál"-ra gondol, Dr. Ullen! Thorning hangosan sóhajtott.

- Hád, ha maga mondja! Mindenesedre ez a "podenciál" is nagyon gyorsan változik, és ha azd valahogy szinkronizálják a mágnességgel, az... elmozdul, és ez minden, amid dudok róla. - Bizonytalanul elmosolyodott. - Mosd pedig vissza szeretnék menni. Ennyi elég völd, nem?

Az admirális nem válaszolt.

- Ki tudott hámozni valamit ebből a zagyvaságból, doktor?

- Átkozottul keveset - vallotta be a fizikus -, de adott némi ötletet. Megpróbáljuk megszerezni ennek a Begnek a könyvét, de nem hiszem, hogy okosabbak leszünk tőle. Ugyanaz lesz benne, amit itt hallottunk. Dr. Ullen, az ön bolygóján vannak tudományos művek?

A marsi elszomorodott.

- Nincsenek, Dr. Dorning, a kalyniai reakció minded megsemmisídedde. A Marson mi nem hiszünk a dudományban. A dördénelem megmudadda, hogy abból nem származik boldogság. - A mellette ülő földlakó felé fordult. - Johnnie, mosd menjünk, kérlek.

Korzakov egy kézmozdulattal elbocsátotta őket.

Ullen elmélyülten a sűrűn teleírt kézirat fölé hajolt, és beszűrt egy szót. Derűsen pillantott fel Johnnie Brewsterre, aki megrázta a fejét, és egyik kezét a marslakó karjára tette. Homlokán elmélyültek a ráncok.

- Ullen - mondta nyersen. - Bajban vagy.

- He? Én? Miérd lennék, Johnnie, ez nem igaz. A könyvemnek sikere lesz. Az első köded már készen van, csak finomítani kell rajda, és mehed a nyomdába.

- Ullen, ha nem adsz meg minden információt a kormánynak a dezintegrátorról, nem felelek a következményekért.

- De mindend elmonddam, amid duddam...

- Az nem elég. Többre kell emlékezned, Ullen, többre kell.

- De a dudás odd van, ahol semmi sem lehededlen; ez egy régi axióma. - Ullen felegyenesedett a székben, és a mankójára támaszkodott.

- Tudom - nyögte Johnnie, és kínjában elhúzta a száját. - De meg kell értened. A vénusziak ellenőrzik a világűr, az aszteroida-garnizonjainkat elsöpörték, a múlt héten a Phobos és a Deimos is elesett. A Föld és a Hold között megszakadt a kapcsolat, és ki tudja, hogy a Lunáris Hadosztály meddig tart ki. A Föld sincs biztonságban, egyre sűrűbben bombáznak. Ó, Ullen, hát nem érted?

A marsi arcára kiült a zavartság. - Elesik a Föld?

- Istenem, igen!

- Akkor adjádok fel! Ez a kövedező logikus lépés. Egyáldalán minek kezdédek el? Osdoba földlakók. Johnnie a fogát csikorgatta.

- De ha a miénk volna a dezintegrátor, akkor nem veszítenénk.

Ullen vállat vont.

- Ó, Johnnie, ez már kezd fáraszdó lenni. Di földlakók mind egyformán gondolkodok. Nézd, biztosan megnyugodnál, ha elolvasnád a kéziratomad. Sód denne az intellektusodnak.

- Rendben van, Ullen. Te akartad. Ha nem mondd el Thorningnak, amit tudni akar, letartóztatnak, és hazaárulásért elítélnek.

Hosszú csend következett, majd zavart dadogás.

- H-hazaárulás? Úgy érdekel, eláruldam... - A marsi történész levette a szemüvegét, és reszkető kézzel megtörölgette. - Ez nem igaz. Csak rám akarsz ijeszteni.

- Ó nem, dehog. Korzakov azt hiszi, hogy többet tudsz, mint amennyit elmondta. Azt hiszi, ellenszolgáltatást vársz, vagy még inkább, hogy elmondta a titkot a vénusziaknak.

- De Dorning...

- Thorning biztos a dolgában. Neki is megvan a maga baja. A földi kormányok meg nem arról híresek, hogy vész helyzetben ésszerűen gondolkodnának. - Hirtelen könnycsepp jelent meg a szemében. - Ullen, valamit tenned kell. Nem csak magadért... a Földért is.

Ullen nehezen vette a levegőt.

- Azd hiszik, hogy eladom a dudományos ismeredeim? Ez olyan, ami sérdi az edikai érzékenységed, a dudományos diszdességed.

A hangjából harag érződött, és Johnnie amióta csak ismerte, most első ízben hallotta, hogy torokhangú marsi nyelvre vált.

...Emiadd egy szód sem mondok - fejezte be. Zárjanak csak be, lőjenek csak le, de ez az inzultus nem felejdem el!

A szeméből határozottság sugárzott, és Johnnie teljesen magába roskadt. A földlakó fel sem pillantott a jelzőfény villanására.

- Felelj a fényre, Johnnie - figyelmeztette a marslakó halkán -, értem jönnek.

A szoba egy perc alatt megtelt zöld egyenruhásokkal. Csupán Dr. Thorning és két társa viselt civil ruhát. Ullen lábra tápázkodott.

- Uraim, ne mondjanak semmit. Híred veddem, hogy azd dardják, eladdam, amid dudok... hogy pénzérd eladdam. - Szinte köpködté a szavakat. - Ilyed ezelődök nekem sose monddak. És nem is szolgálom rá! Ha úgy dedszik, mosd azonnal bördönbe zárhadnak, de akkor sem mondok döbbed... és a dovábbiakban semmi közöm a Föld kormányához.

Egy zöld ruhás tiszt előrelépett, de Dr. Thorning visszaintette.

- Nos Dr. Ullen - mondta kedélyesen -, nem eszik olyan forrón a kását. Csak azért jöttem, hogy megkérdézzem, nem jutott-e eszébe valami újabb részlet. Bármi, nem számít, ha apróság...

Fagyos csend lett, Ullen teljes súlyával a mankójára támaszkodott, de mozdulatlan maradt.

Dr. Thorning higgadtan leült a történész asztalára, és felvett néhány kéziratlapot.

- Ah, ez az a kézirat, amiről az ifjú Brewster beszélt. - Gyanakvó pillantással méregette a lapokat. - Nos, ugye azt tudja, hogy viselkedése következményeként mindezt elkobozhatjuk?

- He? - Ullen határozott tekintete rémültre váltott. Mankója súlyosan csattant a széken.

A fizikus elhárította a kézirat után nyúló kezét.

- Vigye innen a mancsát, Dr. Ullen. Tudok én erre vigyázni. - Zajosan átpergette a lapokat. - Nézze, ha letartóztatják árulásért, a papírjai felforgató irománynak minősülnek.

- Felforgadó! - csattant Ullen hangja. - Dr. Dorning, ön nem tudja, mid beszél. Ez az én... legnagyobb munkám. - A hangja rekedtessé vált. - Kérem, Dr. Dorning, adja vissza a kéziratomat.

Amaz a marsi reszkető keze elé tartotta a papírokat. - Ha! - mondta.

- De hád nem dudora!

A történész sápadt arcát előntötte a veríték. Hangja erőtlenné vált.

- Időd! Adjon idő! Hagyjanak gondolkodni... és kérem, ne bándsa a kéziratomat!

A másik Ullen vállára tette a kezét.

- Akkor igyekezzen, mert öt perc múlva meggyújtom a kéziratát...

- Várjon, megmondom. Valahol - nem dudora hol - hallodtam, hogy a fegyverben valami különleges fémek alkalmaznak, valami vezedékféleségnek. Nem dudora, milyen fémek, de a víz dönkredezsi és a levegő is.

- Szentséges Jupiter - kiáltott fel hirtelen Thorning egyik társa. - Főnök, nem emlékszik Aspartier öt évvel ezelőtti tanulmányára a nátriumvezeték viselkedéséről argongázban?

Dr. Thorning erősen gondolkodott.

- Várjon, várjon, várjon... az isten verje meg! Mindvégig itt volt az orrunk előtt!

- Dudom! - visított fel Ullen hirtelen. - A Karisdón dördénd. A Gallione elesdéről völd szó, és azd monddák, ennek a fémnek a hiánya okozza a vereséged... és azd is monddák...

De már csak az üres szobának beszélt. Jó ideig meglepetten állt.

Azután: - A kézhad! - Lehajolt, és összeszedegte a padlóról a szétszóródott lapokat, és minden gyűrődést gondosan kisimított rajta. - Barbárok! Ilyed denni egy ilyen hatalmas dudományos munkával!

Ullen kihúzta az egyik fiókot, és belekotort. Azután belökte, s ingerülten körbepillantott.

- Johnnie, hová deheddem azt a bibliográfiád? Nem láddad?

Az ablak felé pillantott.

- Johnnie!

- Várj egy kicsit, Ullen - csitította Brewster. Megint jönnek.

Odalent az utcán színes kavalkád nyüzsgött. A tengerészgyalogosok zöld sorai mereven vonultak végig a tömegben, felettük konfetti-hóesés meg serpentin-zuhatag örvénylett. A tömeg tompán morajlott.

- Ó, az osdobák - tűnődött Ullen. - Annak is örüldek, amikor elkezdődőd a háború. Akkor is így parádéznak. Osdobák! - Visszazökkent a székébe.

Johnnie követte a példáját.

- A kormány egy új múzeumot nevezett el rólad, Ugye?

- Igen - hangzott a rideg válasz. Ullen bambán bámult az asztalára. - Az "Ullen Hadimúzeum"-od. Delerakdák régi fegyverekkel, a kőbaldádól kezdve az úrhajóelháridóig mindenfélével. A Földön már csak így értelmezik a dolgokat. Hol a fenében leped az a bibliográfia?

- Itt van - húzta elő Johnnie Ullen mellényzsebéből. - A győzelmünk a fegyverednek köszönhető. Bármilyen régi is, a célnak nagyon megtelelt.

- Győzelem! Hád persze! Amíg a Vénusz újra fel nem fegyverkezik, és fel nem készül a bosszúra! Az egész dördénelem erről szól. De ne dörödj vele. Semmi értelme a vidának. - Hátradőlt a székében. - Gyere, megmudadom neked, mi az az igazi győzelem. Felolvasok neked a művem első ködedéből. Már kinyomdaddák, mind dudod.

Johnnie felnevetett.

- Láss neki, Ullen. Most végighallgatnám akár az egész kötetet is.

Ullen gyengéden elmosolyodott.

- Az igen jód denne az indellekdusodnak...

Super Science Stories, 1941.

Átöröklés

Dr. Stefansson megsimogatta az előtte tornyosuló vaskos papírköteget.

- Mind itt van, Harvey. Huszonöt év munkájának eredménye.

A jámbor természetű Harvey professzor lustán pöfékelt a pipájával.

- Hát a te munkádnak ezzel vége; és Markeyének is a Ganymedesen. Most már az ikreken van a sor.

Mély csend következett, amit végül Dr. Stefansson tört meg:

- Ugye közlöd a hírt Allennel?

A másik csendben bólintott.

- Végeznünk kell, mielőtt még elindulunk a Marsra, és minél előbb, annál jobb. - Egy percig hallgatott, majd feszültebb hangon hozzátette: - Kíváncsi volnék, milyen érzés az, amikor az ember huszonöt év után megtudja, hogy van egy ikertestvére, akit még sosem látott. Istenverte meglepetés lehet.

- George hogy fogadta?

- Először nem hitte el, amiért nem is hibáztatom. Markeynak igen sok munkájába került, amíg meggyőzte, hogy nem beugratásról van szó. Azt hiszem, nekem legalább annyira nehéz dolgom lesz Allennel. - Kiverte a hamut a pipájából, és megrázta a fejét.

- Legszívesebben én is elmennék a Marsra, hogy lássam, amikor találkoznak - jegyezte meg Dr. Stefansson vágyakozva.

- Te csak ne csinálj ilyesmit, Stef. Ez a kísérlet elég régóta tart már, és túl sokat jelent ahhoz, hogy ilyen ostoba lépésre szánd el magad.

- Tudom, tudom! Öröklődés kontra környezet! És a végén talán ott van a határozott válasz. - Félig-meddig magában beszélt, mintha egy ősrégi formulát ismételne. - Két egypetéjű iker, akiket születésükkor szétválasztottak; egyikük a civilizált Földre került, a másik a Ganymedes egyik úttörője. Azután huszonöt év múlva első ízben találkoznak - a Marson. Istenem! Bárcsak Carter megérhette volna ezt. Ezek az ő gyerekei.

- Nagy kár! De mi itt vagyunk, akárcsak az ikrek. Hogy iránta való tiszteletből befejezzük a kísérletet.

Első pillantásra senki nem mondaná meg, hogy a Gyógyászati Termékek Rt. Marsi Fiókvállalatát minden oldalról sivatag veszi körül. Látni itt hatalmas, felszín alatti kamrákat, amikben hatalmas területen egy természetes marsi gombafaj virul. A bonyolult szállítórendszer, amely a négyzetmérföldes gombamezők minden pontját a központi épülettel összeköti, teljesen láthatatlan. Az öntözőrendszer, a légtisztító berendezés, a vízelvezető csatornák is mind rejtve vannak.

Minden, ami a széles, lapos, vörös téglalapban látható, vörös és száraz.

Ezt látta George Carter is, amikor rakéta-taxiján megérkezett, de őt legalább nem vezették félre a külsőségek. Furcsa is lett volna, ha így történik, mert a Ganymedesen eltöltött élete alatt vezérigazgatóként volt alkalma megszokni az ilyesmit. A föld alatti kavernák minden hüvelykjét ismerte, hiszen azokban nőtt fel.

Most pedig itt ül Lemuel Harvey professzor kis irodájában, és egykedvű ábrázatán enyhe elégedetlenség látszik. Jégkék szeme a professzor tekintetét kereste.

- Ez az... ikertestvérem... Hamarosan itt lesz?

- Már úton van ide - bólintott Harvey.

George Carter leeresztette karba font kezét. Arc kifejezésére csendes vágyakozás ült ki.

- Hasonlít egy kicsit rám?

- Igen, eléggé. Tudja, maguk egypetéjű ikrek.

- Hm! Naná, hogy azok vagyunk! Bárcsak mindig ismertem volna... a Gannyn. - A szemöldökét ráncolta. - Mindig a Földön élt, mi?

Halvány érdeklődés futott át Harvey professzor arcán. - Maga nem kedveli a földlakókat? - kérdezte hirtelen.

- Nem, nem igazán - hangozott a gyors válasz. - A földlakók mind zödfülűek. Mán akiket ismerek.

Harvey kényszeredetten elmosolyodott, s ezzel a társalgás abba is maradt.

Az ajtó szignálja rázta fel a professzort álmodozásából, és ugrasztotta ki George Cartert a székből. Harvey megnyomott egy gombot az asztalán, mire kinyílt az ajtó.

A küszöbön álló alak bejött a helyiségbe, és megállt. Az ikertestvérek egymásra néztek.

Feszült, rezzenéstelen pillanat volt, s Harvey professzor puha székébe süppedve, ujjhegyeit összeérintve, feszülten figyelt.

A két fiú mereven állt tíz lépésnyire egymástól, egyikük sem moccant. Különös kontrasztjai voltak egymásnak, amit a közöttük lévő hasonlóság csak kiemelt.

Fagyos, kék szemek tekintettek fagyos, kék szemekbe. Mindkettő a hosszú, egyenes orra alatt kissé összeszorította telt, piros ajkát. Az erős pofacsont mindkettőnél olyan hangsúlyos volt, mint amilyen szögletes az előreugró áll. Még a félig felvont szemöldök és az enyhén kihívó tekintet is ugyanaz volt.

De az arccal a hasonlóságok sora véget is ért. Allen Carter ruhájának minden négyzetcentiméterén ott virított New York nyoma. A bő ingtől a sötét bíbor térdnadrágon és a lazacszínű cellulit harisnyán át a csillogó szandálig a teraszdivat eleven megtestesítője volt.

George Carter egy röpké másodpercre esetlennek érezte magát, ahogy ott állt ganyamedesi vászonból készült szűk ujjú, zárt nyakú ingében. Kigombolt mellénye és túlméretezett nadrágja, vastag talpú csizmája esetlennek és vidékiesnek tűnt. Egy pillanatra ezt még ő is érezte.

Ingzsebéből Allen cigarettás dobozát vett elő - ez volt az első mozdulat, amióta a testvérek találkoztak kinyitotta, és kivett belőle egy karcsú, papírba csomagolt dohányhengert, ami az első szippantásra magától meggyulladt.

George egy pillanattal tétovázott, majd a következő mozdulata felért egy kihívással. Benyúlt belső zsebébe, és előhúzott egy ganyamedesi, zöld levélből sodort, fonnyadt cigarettát. Láng lobbant hüvelykujja végén, s testvérét utánozva beleszívott a cigarettába.

Azután Allen különös, fejhangú nevetése harsant:

- A te szemeid, azt hiszem, egy kicsit közelebb ülnek egymáshoz.

- Naná, hogy közelebb. Neked meg máshogyan áll a hajad. - Hangjából enyhe rosszallás érződött. Allen keze önkéntelenül végigsimított világosbarna, a végén gondosan göndörített tincsein, miközben szemét a másik precíz copfba font, meglehetősen hosszú hajára szegezte.

- Azt hiszem, meg kell szoknunk egymást. Én megpróbálom.

A két testvér végre kitárt karokkal megindult egymás felé.

- Naná. Nekem is teccik az ötlet. - Megszorították egymás kezét.

- Allen a neved, mi? - mondta George.

- Te pedig George vagy, ugye?

Azután nagyon sokáig nem szóltak egy szót sem. Csak álltak, és mosolyogtak egymásra - huszonöt évnyi szakadékot kellett hirtelen áthidalniuk.

George Carter személytelen tekintete végigsiklott a kaverna végtelenbe vesző, szögletes ágyásaiban pompázó, bíborszínű virágszőnyegen. Az újságok és az újságírók joggal rajonghattak a Mars "gomba-arany"-áért, azért a tiszta kivonatért, amiből pár unciányit tudnak előállítani egy hektári virágból, s ami nélkülözhetetlen a Rendszer gyógyszergyártásában. Ópiumszármazékok, vitaminok, különleges kivonat a tüdőgyulladás ellen - a virágok közel annyit értek, mint a súlyuk aranyban.

De George Carter számára csak virágok voltak; virágok, amiket természetien kellett, aratni, bálázni, és hajón az Aresopolisi Laboratóriumba küldeni.

Terepkocsiját fél sebességre kapcsolta, és dühösen kilesett az ablakon.

- Hé, te lápi macska! Te ott, te koszos képű! Figyedd, hogy miccsinász; a csatornába öncsed a vizet. Visszaült, és a kocsit megint nekilődült. A ganyamedesi rosszindulatúan dörmögött magában:

- Ezek a francosok csak piszkájják az embert, semmi hasznuk sincsen. Amit csinálnak, azt gépek is megcsinálhatták, ezeknek úgyis mindig szabacskágon van az agyuk, a francba.

A terepjáró megállt, és George kiszállt. A gombaágyásokat kerülgetve egy csoport férfi felé tartott, akik egy póklábú gép mellett állogáltak.

- Hát itt vagyok. Mi a baj, All'n?

Allen feje előbukkant a gép mögül. Kezével intett az embereknek:

- Állítsák le egy percre! - Azzal az ikertestvére elé ugrott.

- George, ez működik. Lassú és esetlen, de működik. Még javítani kell rajta, és megszabadulunk a primitív munkától. Így rövid időn belül képesek leszünk...

- Na várjál csak, All'n. Itt a Gannyn ráérünk. Ezért aztán sokáig élünk. Mit kerestél ott?

Allen hallgatott, és megtörölte a homlokát. Arca fénylett a verejtéktől és az izgalomtól.

- Azóta dolgozom ezen, amióta elhagytam a kollégiumot. Ez módosítása annak, ami a Földön már létezik, de a módosítások sora végtelen. Ez egy mechanikus virágszedő.

Egy nagy ív összehajtogatott papírt húzott elő a zsebéből, és szétteregette a földön.

- Mostanáig a virágszedés a vállalkozás leggyengébb láncszeme volt. Hogy mást ne mondjak, a leszedett virágok 15-20 százaléka veszendőbe ment, mert vagy kifejeletlen, vagy elvirágozott volt. Végül is az emberi szem csupán egy emberi szem, és a virágok... Íme, nézd!

Allen a leterített papír mellé guggolt. George a válla fölül figyelte.

- Nézd! Ez a fluoroszkóp és a fotoelektrikus rekesz kombinációja. A virág érettsége a benne lévő spórák állapotából határozható meg. Ez a készülék úgy van beállítva, hogy érzékelje az érett spórákról visszaverődő világos és sötét foltokat, ami beindítja a megfelelő áramköröket. Másrészt, ez a második áramkör... de könnyebb, ha megmutatom.

Lelekesen dudorászva felállt. Egyetlen ugrással a szedőgép ülésében termett, és meghúzta a kart.

A gép azon nyomban a virágok felé fordította "szemét", és hat hüvelyknyire a talaj felett pásztázni kezdte az ágyást. Amint érett virág fölé ért, egy ollós kar pattant ki belőle, lenyúlt a virágért, levágta, és az alul elhelyezett csúszdára tette. A gép hátuljában hamarosan egy halom virág gyűlt össze.

- Később majd bálázót is szerelünk rá. Figyelted azokat a virágokat, amikhez nem nyúlt hozzá? Azok még éretlenek. Csak várj, amíg egy túlrett virághoz ér, majd meglátod, mit csinál.

Győzelemkiáltást hallatott, amikor egy perc múlva a >ép félrehajított egy virágot.

Megállította a masinát.

- Látod? Egy hónapon belül munkába állíthatjuk a földeken.

George Carter savanyú képpel tekintett ikertestvére.

- Több lesz az, mint egy hónap. De jobb vóna, ha örökké tartana.

- Mit értesz az alatt, hogy örökké? Ez meggyorsítja...

- Assé bánom, ha pirosra festi a virágokat. Az én földemre ez nem köll.

- A te földre?

- Ja. Az enyimre - hangzott a hűvös válasz. - Van itt elég melós. Aszondom, jobb lesz, ha nem keversz itt ezzel a micsodával. Az vóna a legjobb, ha evinnéd innen a francba. Nem köll ez itt.

Allen leszállt, és a bátyja arcába nézett.

- Beleegyeztél, hogy kísérleteket végezzek itt. Megígérted, hogy nem szólsz bele, hát ehhez tartsd magad. - Na jó, de a francos gépedet tarcsad távol a földemtől.

A földlakó lassan odament a testvérehez. Szemében tűz villant.

- Nézd, George, nem tetszik, ahogy viselkedsz, és az sem tetszik, hogy mindenbe beleszólsz. Nem tudom, a Ganymedesen mihez szoktál hozzá, de ez itt egy nagyobb vállalkozás, és a vidékies szokásaidat le kellene vetköznöd.

- Maj ha kedvem tartja. Ha nem bírsz elviselni, bújj vissza az irodádba. Nem szeretem, ha beleköpnék a levesembe.

Az út vissza a Központba baljós csendben telt el. George magában füttyörészett, Allen pedig karba tett kézzel, tüntető érdeklenséggel figyelte az előttük elterülő földeket. A csend azután is folytatódott, hogy beléptek a földlakó irodájába. Allen kurtán intett az egyik szék felé, s a ganymedesi szó nélkül leült rá. Elővette elmaradhatatlan zöldlevél cigarettáját, és várta, hogy a másik megszólaljon. Allen a szék szélére kuporodott, és előre dőlve az asztalra támasztotta könyökét. Hirtelen rákezdett.

- Sok olyasmi van ebben a szituációban, George, ami rejtélyes a számomra. Azt nem tudom, téged miért vittek a Ganymedesre, engem meg a Földre, és azt sem tudom, miért nem beszéltek nekünk sosem a másiról, vagy miért tettek most társakká bennünket, mégpedig egyenlő beleszólási joggal; de azt tudom, hogy ez a helyzet igen hamar elviselhetetlenné fog válni. Ennek a vállalkozásnak modernizálásra van szüksége. Te mégis folyton beveted a vétőjogod minden újítással szemben, amit én be akarok vezetni. Még nem tudom, mi a te nézőpontod, de az a gyanúm, még mindig azt hiszed, hogy a Ganymedesen vagy. Ha még mindig az isten háta mögött érzed magad, figyelmeztetek, igyekezz elszakadni onnan. Én a Földről jöttem, és ez a vállalkozás földi hatékonysággal és földi szervezethez fog dolgozni. Megértted?

George illatos dohányfüstöt fújt a mennyezetre, mielőtt válaszolt. De amikor megszólalt, szeme élesen villant, és hangja metszőn csendült.

- Föld, mi? Földi hatékonyság, mi? Nézd All'n, én kedvellek téged. Nem tehetek róla. Olyan sokat jelentesz számomra, hogy ha nem bírnalak, az annyi vóna, mintha magamat nem bírnám. Utálom kimondani, de te rossz nevelést kaptál. - A hangja komorrá, vádlóvá vált: Te földlakó vagy. Hát nézz magadba. Egy földlakó csak félelme, mert folyton csak a gépekre támaszkodik. De el tudsz képzelni engem, hogy gépekké' dógozok? Csak gépekké'? Hát mire való az ember?

- Arra, hogy kezelje a gépeket - hangzott a rövid, de dühös válasz.

A ganymedesi felállt, és öklével az asztalra csapott. - A gépek hajtják az embert, te is tudod. Először te használod őket; azután már tőlük függsz; a végén meg a szolgájuk leszel. A te drága Földeden mi van? Csak gép, meg gép, meg gép; és mi a vége? Megmondom. Csupa félelme. - Felegyenesedett. - Még mindig szeretlek. És szeretlek annyira, hogy azt kívánjam, bárcsak ott lettél' vóna velem a Gannyn. Az isten verje meg, a Jupit embert faragott vóna belőled.

- Befejezted? - kérdezte Allen. - Fogjuk rá!

- Akkor mondd nekem valamit. Semmi baj nem volna veled, ha az egész életedet azon a decens planétán töltenéd le. Mert te a Ganymedeshez tartozol. De azt tanácsolom, térj vissza ide.

George igen halkán válaszolt:

- Csak nem akarsz bemosni egyet?

- Nem, nem bírnám megütni a tükörképemet. De ha csak egy kicsit is különböznél tőlem, most szívesen adnék egy kis előleget.

- Képes lenné' rá... egy ilyen földlakó, mint te? Na ülj le szépen. A'szem mind a ketten izgatottak vagyunk egy kicsit. Így semmit nem lehet elintézni.

Megint leült, néhányszor beleszippantott a cigaretájába, de hiába. Undorodva beledobta a szemétkosztóba.

- Van vized? - mordult fel.

- Nem bánád, ha gép szolgálna fel? - vigyorgott Allen, és grimaszt vágott.

- Gép? Milyen gép? - A ganyamedesi gyanakvóan pillantott körbe.

- Figyelj! Egy hete állítottam üzembe. - Megnyomott egy gombot, mire az asztal alól egy kattanas hallatszott. Ezt egy másodpercre csurgó víz hangja követte, majd a földlakó jobbánál az asztal lapján félrecsúszott egy korong, és egy pohár víz emelkedett ki a lyukból.

- Vedd el - biztatta Allen.

George gyorsan felkapta és megitta. Az üres poharat a szemétkosztóba dobta, majd hosszan, elgondolkozva meredt testvére.

- Megnézhetem a vízadagolódat?

- Persze. Itt van az asztal alatt. Gyere, csinállok neked helyet.

A ganyamedesi az asztal alá mászott, Allen bizonytalan ábrázattal figyelte. Hirtelen egy barna kéz nyúlt ki az asztal alól, és egy tompa hang azt mondta:

- Adj egy csavarhúzó. - Hé, mit akarsz csinálni?

- Semmit. Egyáltalán semmit. Csak meg akarom nézni ezt a szerkentyűt.

Odaadta a csavarhúzó, és pár percig kotorászáson kívül más hang nem hallatszott az irodában. Végül George kipirosodott arccal előbújt, és elégedetten igazgatta az inge ujját.

- Melyik gomb indítja el?

Allen megmutatta, George pedig megnyomta. Vízcurgás hallatszott. A földlakó kétkedően pillantott testvére. Akkor észrevette, hogy vízben áll.

Felugrott, lepillantott, és rémületében nagyot rikoltott. - Hé, az isten verjen meg, mit csináltál?

Vékony vízér kigyózott elő az asztal alól, miközben a csobogás tovább hallatszott.

George ráérsően az ajtó felé indult.

- Csak rövidzárlat. Itt a csavarhúzó, megjavíthatod. - S mielőtt még bevágta volna az ajtót, visszaszólt: Ennyit a drága masináidról. Mindig a legrosszabbkor mennek tönkre.

A berregő kitartóan zümmögni kezdett, s Allen Carter ingerülten nyitotta ki az egyik szemét. Még sötét volt.

Nagyot sóhajtvá kinyújtotta a kezét, és elhallgattatta az audiomittert.

Az éjszakai műszakvezető, Amos Wells reszkető hangja idegesen harsant. Allen teljesen kinyitotta a szemét, és felült.

- Te megőrültél? - dörögte, de eközben már bújt is bele a nadrágjába. Tíz másodperc múlva pedig már hármával vette a lépcsőket lefelé. Ikertestvére mögött egy lépéssel rontott be a központi irodába.

A helyiség zsúfolt volt, a bent lévők mind reszkettek. Allen elsimította a haját a szeméből.

- Kapcsoljátok fel a térvilágítást.

- Már fel van! - mondta valaki tanácstalanul.

A földlakó az ablakhoz szaladt, és kinézett rajta. Az ablakon kiszűrődő fénysugár pár lábnyira kinyúlt, majd beleveszett a páras homályba. Megrántotta az ablakot, mire az pár hüvelyknyire kinyílt, azután elakadt. Odakint szél süvöltött, a helyiségben pedig köhögéskoncert kezdődött. Allen becsukta az ablakot, és kezével könnybe lábadt szeméhez kapott.

George egy sor tüszentés közepette azt mondta:

- Mi nem a porviharok zónájában vagyunk. Ez nem az lehet.

- Ez az - biztosította Wells sípoló hangon. - A legrondább, amit valaha is láttam. A semmiből támad fel, mint most is. Leveri az embert a lábáról. Mire mindent be tudok csukni, már túl késő.

- Túl késő! - Allen figyelmét homokkal telt szeméről a szavakra összpontosította. - Túl késő, de mire? - Túl késő, hogy megvédjük a guruló raktárainkat.

A rakétáink is mind tönkremennek. Egyiküknek sem használ a homok. Ugyanez a helyzet a víztisztítóval meg a szellőzőrendszerrel is. A lenti generátorok biztonságban vannak, de minden egyebet szét kell szedni, és újból összerakni. Egy hétre le kell állnunk. Talán még hosszabb időre is.

Rövid, jelentőségteljes csend következett, majd Allen szólalt meg:

- Lásson neki, Wells. Ossa be az embereket dupla műszakba. Kezdjék a víztisztítókkal. Azoknak huszonnégy órán belül működniük kell, különben a fél termés kiszárad és ránk rothad. Várjon, magával megyek.

Megfordult, hogy induljon, de az első lépés után megtorpant, mert Michael Anders, a kommunikációs tiszt rohant fel a lépcsőn.

- Mi a baj?

Anders lihegve válaszolt:

- Az egész átkozott bolygó megőrült. A történelem legnagyobb földrengése zajlik, a centruma tíz mérföldnyire van Aresopolistól.

- Micsoda? - kiáltották a jelenlévők kórusban, majd szitkozódni kezdtek. Az emberek nyugtalanul csoportokba verődtek. Sokuknak rokonuk, feleségük élt a marsi metropolisban.

Anders izgatottan folytatta:

- Teljesen hirtelen tört rájuk. Egész Aresopolis lángokban áll. Részleteket nem tudunk, és öt perce az aresopolisi laboratóriumunkkal is megszűnt a kapcsolat.

Bábeli hangzavar támadt. A hír már eljutott a Központ legtávolabbi zugába is, és az izgalom már-már a pánik határát súrolta. Allen kiabálni kényszerült.

- Csendet kérek. Aresopolisszal nem tudunk mit kezdeni. Nekünk is megvannak a magunk problémái. Ez a különös vihar összefüggésben lehet a földrengéssel. Nekünk most ezzel kell törődnünk. Mindenki menjen vissza a munkájához, és végezze a dolgát. Aresopolisnak hamarosan szüksége lesz ránk. - Andershez fordult: - Maga! Üljön vissza a rádióhoz, és addig ne mozduljon, amíg helyre nem áll a kapcsolat. George, velem jössz?

- Nem, a'szem nem - hangzott a válasz. Te csak törődj a gépeiddel, én Andersszel megyek.

Mire Allen visszatért a Központba, már hajnalodott. Sötét, fénytelen hajnal volt ez. Allenen fáradtság vett erőt. Testben és lélekben is, és ez meg is látszott rajta. Belépett a rádiós szobába.

- Elég nagy a baj. Ha...

Hirtelen sístérgés hallatszott a rádióból, és George hevesen csendre intette. Allen elhallgatott. Anders az adóvevő fölé görnyedt, ideges ujjjaival apró gombokat forgatott.

A rádiós felpillantott.

- Semmi, Mr. Carter. Nem tudom befogni őket.

- Rendben van. Maradjon itt, és tartsa nyitva a fülét. Ha van valami, értesítsen.

Karon fogta a testvérét, és kísérték a helyiségből. - Mikor lesz a következő behajózás, All'n?

- Minimum egy hét múlva. Semmink nincs, ami repül vagy gurul, az aratást meg csak késve kezdhetjük meg.

- Van valamennyi tartalékunk?

- Van néhány tonna válogatott virág - többnyire bíborvörösek. A múlt heti földi járat szinte mindent elvitt.

George elmélázott. Testvére egy percig várt, majd élesen rászólt:

- Nos, mi jár a fejedben? Mi hír Aresopolisról?

- A francba, semmi jó. A rengések letarolták a város háromnegyed részét, a többi meg ég, a'szem. Úgy ötvenezren fognak a szabadban aludni. Ez a marsi őszben nem semmi, hát még ha nem működik a gravitációs rendszer se.

- Tüdőgyulladás! - füttyentett Allen.

- És közönséges megfázások, meg influenza, meg még egy tucat más betegség, nem beszélve a megégett emberekről. Az öreg Vincent meg veri a huppot.

- Virág kellene neki?

- Kétnapi készlete van. De ennél több kéne neki.

Mindketten nyugodtak voltak, majdhogynem közönyösek. Alaposan alábecsülték a válságot, ami most rájuk szakadt. Csend lett, majd George szólalt meg:

- Mit kéne csinálni?

- Most egy hétig semmit; semmi olyasmit, ami az életünkbe kerülhet. Ha a vihar elmúltával át tudnak küldeni egy hajót, akkor felrakhatjuk rá a pillanatnyi készletünket, közben leszedjük a termést.

- Ostobaság még csak rá gondolni is. Az aresopolisi repülőter romokban hever. Egyetlen hajójuk sem maradt. Ismét csend lett, majd Allen szólalt meg halk, feszült hangon:

- Mire vársz? Mi ez a kifejezés az arcodon?

- Arra várok, hogy beismerd, az átkozott masináid pont most romlottak el, amikor a legnagyobb szükség volna rájuk.

- Beismerve - mordult fel a földlakó.

- Jó. Akkor most megmutatom, mire képes az emberi leleményesség. Itt az üzenet, amit Vincentnek küldtem. - Egy ív papírt nyújtott át a bátyjának.

Allen hosszasan meredt a testvéreire, majd lassan elolvasta a ceruzával rótt sorokat.

"Harminchat órán belül mindent leszállítunk, amink van. Remélem, ez kitart addig, amíg egy teljes szállítmányt tudunk küldeni. A dolgok kissé rosszul mennek errefelé."

- Hogyan akarod megcsinálni? - érdeklődött Allen, amikor befejezte az olvasást.

- Majd megmutatom - válaszolta George, és Allen csak most vette észre, hogy már elhagyták a Központot, és a kavernában járnak.

George még öt percig ment, majd megállt egy, a homályban feketén derengő tárgy mellett. Felkapcsolta a helyi világítást, és így szólt:

- Homokjáró!

A homokjáró nem volt valami szemrevaló szerkezet. Az alacsony vezetőfülke, meg a mögötte lévő három tömzsi, nyitott tetejű tartály igazi ősrégi ócskaságnak látszott. Ezeket már tizenöt éve kiszorították a homokszánok meg a rakéta-szállítóhajók.

A ganyamedesi magyarázni kezdett:

- Alig egy órája ellenőriztem, minden rendben van. Tokozott csapágyai vannak, légkondicionált vezetőfülkéje, és belső égésű motorja.

A másik gyanakvóan pillantott rá. Tekintetéből ellenszenv sugárzott.

- Úgy érted, kémiai üzemanyagot éget el?

- Ja! Benzint. Ezért szeretem. A jó öreg Gannyra emlékeztet. Ott is volt egy benzinmotoros...

- Na várj csak. Nekünk viszont nincs benzinünk. - Nem, a'szem nincs. De rengeteg folyékony hidrokarbon van erre felé. Ott a Solvent D. Tiszta oktán. Csak örülhetünk neki.

- Értem - mondta Allen. - De csak ketten férnek bele.

- Tudom. Én vagyok az egyik. - Én meg a másik.

George felmordult.

- Gondoltam, hogy ezt mondod... de ez nem ám olyan gombnyomogató masina. Azért elboldogulsz vele, földlakó?

- Azt hiszem, lassan én is... Gannie leszek.

Mire a homokjáró motorja életre kelt, a nap már két órája fent volt, ám odakint a homály, ha lehet, még jobban elmélyült.

A kavernák közötti főúton nagy volt a nyüzsgés. Groteszk alakok álltak meg elhaladtukban, és meredtek csodálkozva rögtönzött sisakjuk üvege mögül a homoktalpakkal felszerelt széles kerekű járműre, amely most lomhán megindult előre. A mögéje akasztott három kocsiban magasra púpozva állt a bíborvörös virág, amit ponyvával takartak le. Felharsant a kapunyitásra szólító jel.

A nyitókar megmozdult, és a kettős ajtó a homoktól csikorogva kettévált. A nyíláson szürke porfelhő örvénylett be, a jármű kihajtott, s mögötte a sisakjukat törölgető alakok becsukták az ajtószárnyakat.

Amint elhagyták a kavernák védelmező gravitor mezejét, a ganyamedesi szokásokon edződött George Carter egyetlen sóhajrással konstataálta a hirtelen gravitáció-változást. Kezével keményen markolta a kormányt. Terrestriális testvére egészen másképpen viselte el ugyanezt. A

Gyomrát szorító émelygés csak lassan oldódott, és jó időbe telt, mire hörgő, szabálytalan légzése újból normálissá vált.

Míndeközben tisztában volt azzal, hogy testvére oldallpillantásokat vet rá, s olykor elmosolyodik.

Éppen elég erőfeszítésébe került, hogy lenyelje a nyögést, de a gyomorizmai úgy görcsbe rándultak, hogy az arcát kiverte a hideg veríték. A mérföldek csigalassúsággal fogytak, de a mozdulatlanság érzete majdnem olyan teljes volt, mint odakint a világűrben. A táj szürkén, egyformán, monoton változatlansággal vette őket körül. A motor hangosan dübörgött, a hátuk mögött a légtisztító álmosítón kattogott. Időnként heves szellőkés zúdult rájuk, s a szélvédőnek csapódó homokszemek milliányi koppanása folyamatos ropogássá olvadt össze.

George mereven az előtte lévő kompaszra meresztette szemét. A csend már szinte nyomasztóvá vált.

Azután a ganyamedesi oldalt fordította a fejét, és felmordult:

- Mi van azzal a francos ventilátorral?

Allen az alacsony mennyezet felé nyújtotta a nyakát, azután sápadtan vigyorgott:

- Leállt.

- Órákba tehet, mire eláll a vihar. Addig is levegőre lesz szükségünk. Mássz hátra, és indítsd el - parancsolta rideg, ellentmondást nem tűrő hangon.

- Itt a szerszám - tette hozzá, amikor a térsa a vállá fölé a kocsik hátlujába mászott. - Húsz perced van, tisztán megfulladunk. Mán most áporodott a levegő.

A homokfelhők egyre hevesebben zúdultak rájuk, és a halvány, sárga fény a fejük felett egyre nehezebben tudott lehatolni hozzájuk.

Hátulról motoszkalás zaja hallatszott, majd Allen hangja:

- Istenverte kötél. Minek van ez itt? - Kalapálás hallatszott, majd utálkozó káromkodás.

- Ezt elmarta a rozsdá.

- Elromlott még valami? - szólt hátra a ganyamedesi.

- Nem tudom. Várj, amíg kitisztul. - További kalapálás, majd folyamatos csikorgás, ropogás hallatszott.

Allen visszakecmergett az ülésbe. Arcáról rozsdás izzadságcseppek gördültek le, s ezen az sem segített, hogy rozsdás kézfejjével megpróbálta letörölni.

- A szivattyú olyan lyukas, mint egy perforált szűrő, a rozsdá teljesen elette. Teljes fordulatra állítottam, de már csak az imádság tartja össze.

- Akkor láss neki imádkozni - vetette oda George gorombán.

A földlakó összevonta a szemöldökét, és komoran, szótlanul meredt maga elé.

Délután négy körül a ganyamedesi kijelentette:

- Úgy látom, tisztul a levegő.

Allen felriadt. A benti levegő rossz szagú és nyirkos volt. A ventilátor sziszegve erőlködött, minden kattánása között hosszabb idő telt el. Már nem sokáig bírja.

- Mekkora utat tettünk meg?
- A táv egyharmadát - hangzott a válasz.
- Hogy bírod?
- Egészen jól - csattant Allen éles hangja. Visszasüpedt az ülésbe.

Már leszállt az éjszaka, és az első csillag is ott hunyorgott a marsi égbolton, amikor a ventilátor egy hosszú, de hiábavaló szisszenéssel kilehelte a lelkét.

- Aszcenségit! - kommentálta George. - Már nem bírom ezt a búzt. Nyisd ki az ablakot.

A metszőn éles marsi szél befújta az ablakon az utolsó homokfelhőt. George köhögött, és a szája elé húzta a gyapjú álarcot, majd felkapcsolta a fűtést.

- Még egy darabig ezen fogunk rágódni. Allen sóvárogva pillantott az égre.
- Ott van a Föld... mellette meg a Hold.
- A Föld? - ismételte George elégedetten. Ujjával előre mutatott. - Ott meg a jó öreg Jupit. - Azzal hátravetette a fejét, és öblös baritonján énekelni kezdett:

Jove, tündöklő arany sugár,
fényedtől izzik a táj,
az én szívem csak arra vár,
hogy visszatérjek, mert ott rám
a jó öreg Ganymeeeeeedes vár!

Az utolsó sor rezegve trillázott, egyre hangosabban és hangosabban énekelt, a végére fel is gyorsult, míg nem fülsértővé vált az egész.

- Allen elkerekedett szemmel meredt a bátyjára. - Ezt hogy csináltad?

George elvigyorodott.

- Ez a Ganny-kesergő. Még sosem hallottad? A földlakó megrázta a fejét.
- Hallottam róla, ez minden.

A másik erre egy kissé barátságosabbá vált.

- Hát igazán a ritka légkörben lehet jól énekelni. A Gannyn kellene hallanod. Hej, várj, amíg benyelek egy kis kávé, akkor eléneklek neked mind a huszonnégy versszakát.

Nagy levegőt vett:

Kedvesem, egy szőke leány
a Jove fényében áll,
és csak énreám vááááár!

Azután...

Allen megragadta a karját, és megrázta. A ganymedesibe beleszorult a szó.

- Mi a baj? - kérdezte éles hangon.
- Valami huppant fent a tetőn. Van odakint valami. - Fogd a kormányt - bámult felfelé George. Felmegyek.

Allen megrázta a fejét.

- Majd én. Nem tudnám vezetni ezt a primitív szerkentyűt.

A következő pillanatban már kint is volt a fellépőn. - Menj csak tovább - kiáltotta, és egyik lábát átlendítette a tető peremén.

Azonnal mozdulatlaná merevedett, mihelyt észrevette, hogy két sárga szem bámul az övébe. Egy szempillantás alatt felismerte, hogy egy keazellel néz farkasszemet. Ez körülbelül annyira volt kellemetlen szituáció, mintha odahaza a Földön csörgőkígyót találna az ágyában.

Nem sok idő volt a helyzetet fontolgatni, mert a keazel máris feléje lendült, méregfogai megcsillantak a sötétben.

Allen visszahúzódott, de elveszítette az egyensúlyát. Lassú zuhanással a homokba huppant, és a pikkelyes marsi hulló máris rajta termett.

A földlakó ösztönösen reagált. Kezét kinyújtva megragadta a lény pofáját.

Ember és állat ebben a helyzetben szoborrá merevedett. Az ember reszketett, s a szíve hevesen vert. Mozdulni sem mert. A szokatlan marsi gravitációban nem tudta megbecsülni a mozdulatait. Az izmai akkor rándultak görcsbe, amikor akartak, a lábai akkor mondták fel a szolgálatot, amikor nem kellett volna.

Megpróbált mozdulatlanul feküdni és gondolkodni. A keazel megmozdult, és a száját, amire a földi izmok lesújtottak, borzalmas visítás hagyta el. Allen keze az izzadságtól sikamlóssá vált, és érezte, hogy az állat pofája megmozdul a tenyerében. Réműletében szorosabban kezdte markolni. Egy keazel fizikai szempontból nem

ellenfele egy földlakónak, még ha az kimerült, rémült és az ismeretlen gravitáció miatt esetlen is, ám egyetlen harapás, és a sorsa meg van pecsételve.

A keazel hirtelen összerándult. Begörbítette a hátát, és a farkával vadul kapálózott. Allen két kézzel tartotta, és nem bírta elengedni. Sem kése, sem pisztolya nem volt. A kopár sivatagban kő sem akadt, amivel a fejére sújthatna. A homokjáró már régen eltűnt a marsi éjszakában, s ő egyedül maradt - egyedül, a keazel társaságában.

Kétségbeesetten fordult meg. A keazel a fejét rázta. Allen hallotta sípoló lélegzetvételét, majd megint felharsant a fojtott visítás.

Allen fölékerült, és térdével a pikkelyes hasára nehézkedett. Amaz tovább mozgatta a fejét. A keazel kétségbeesetten küzdött, de Allen földi bicepsze keményen szorította. Érezte az állat agóniáját, azután minden erejét összeszedte, és akkor valami hirtelen roppant egyet.

Az állat elcsendesedett.

Szinte zokogott, amikor végre felállt. A mars éjszakai szele a testét szabdalta, a verejték a bőrére fagyott. Egyedül volt a sivatagban.

Visszatértek a reakciói. A füle erősen zúgott. Alig bírt megállni a lábán. A szél marta a bőrét, de ő már nem érezte.

A fülében a zúgás hanggá állt össze; egy hanggá, amely őt szólongatta a marsi szélben.

- All'n, hun vagy? A szencségit, te ződfülű, hun vagy? All'n! All'n!

Friss élet költözött a földlakóba. Vállára vetette a keazel tetemét, és elindult a hang irányába.

- Itt vagyok, Gannie. Erre! Vakon a bátyja karjába zuhant.

- Te francos földlakó, nem bírsz megmaradni egy vánszorgó homokjárón? Akár meg is... - A hangja értelmetlen gagyogásba fulladt.

- Egy keazel volt a tetőn - lihegte Allen fáradtan. - Majdnem elkapott. Itt van, csinálj vele valamit. Aresopolisban száz dollárt adnak minden keazel-bőrért.

A következő fél órából nem sok mindenre emlékezett. Amikor megint magához tért, a járműben ült, és a szájában meleg kávé ízét érezte. A motor megint járt, és a fűtőtestek is kellemes meleget árasztottak.

George csendben ült mellette, szemét az előttük elterülő sivatagra meresztette. Hébe-hóba megköszörülte a torkát, és szikrázó szemét a testvére emelte. Arcán különös kifejezés ült.

- Figyelj - szólalt meg Allen -, szeretnék ébren maradni; meg aztán te is kimerültnek látszol, úgyhogy mi volna, ha megtanítanál arra a Ganny-dalra. Akkor talán életben maradhatunk.

A ganymedesi tekintete megkeményedett, majd mogorván azt mondta:

- Na akkor figyelj az ádámcsutkámat, amíg énekelek.

A nap már félúton volt a zenit felé, amikor a csatornához értek.

Egy órával hajnal előtt már hallatszott a zúzmara ropogása a súlyos kerekek alatt. Ez a sivatag végét jelezte, s azt, hogy közelednek a csatorna-óázishoz. Ahogy a nap egyre feljebb került, a ropogás abbamaradt, és nyúlós sár kezdte lassítani a homokra tervezett kerekek haladását. Szürkészöld cserjék szájalmas foltjai törték meg a lapos vidék egyhangúságát; ez volt az első változatosság a vörös homokon azóta, hogy útra keltek.

Akkor Allen előrehajolt, és megragadta testvére karját.

- Nézd, ott a csatorna előttünk.

A "csatornában", ami a Jefferson-csatorna egyik mellékága volt, az évnek ebben a szakában éppen csak csörgedezett a víz. Egy kanyargó, koszos sárpatak volt, semmi több. Mellette mindkét oldalon fekete mocsár, ami földévenként csak egyszer változik rohanó, jéghideg áradattá.

A homokjáró óvatosan ereszkedett lefelé az enyhe lejtőn, tekervényes nyomsvot hagyva maga után, ahogy kerülgette a szétszórt kőtömböket, amiket a tavaszi áradás görgetett ide, s az ár elvonultával itt felejtett.

Keresztülcuppogott a sáron, néha beletoccsant a tócsákba. Csattogva átzötyögött a sziklákon, és kerékagyig merült el a csatornában, majd a túloldalon kievickélt.

Azután olyan hirtelen, hogy a két vezető kizuhant az ülésből, váratlanul oldalt csúszott, s hiábavalónak tűnt mindenfajta erőfeszítés, nem bírt továbbmenni.

A testvérek kikászálódtak, hogy felmérjék a helyzetet. George minden eddiginél ékeőbb akcentussal káromkodott.

- A szencségit neki, most aztán jó nagy szarban vagyunk. Ez meg itt dagonyázik, mint valami vaddisznó. Allen fáradtan simította hátra a haját.

- Mindenesetre nem állhatunk itt, miközben csak bámulunk. Még legalább száz mérföldre vagyunk Aresopolistól. Ki kell szednünk innen.

- Ki hát, de hogyan? - Szitkozódása lihegessé szelídült, miközben a jármű hátuljából egy tekercs kötelet vett elő. Gyanakvó pillantással méregette.

- Szállj be All'n, és amikor húzom, nyomd a gázt, ahogy belefér.

Amíg beszélt, a kötelet az első tengelyhez erősítette. A hátán átvette, és kievickélt a bokáig érő sárból. A kötél megfeszült.

- Jóvan, most gyerünk! - kiáltotta. A hátán megfeszültek az izmok, arca kivörösödött. Allen a fülkében a padlóig nyomta a pedált... a motor felbőgött, hátul felsírtak a kerekek. A jármű megemelkedett, majd visszahuppant.

- Ez így nem megy - dühöngött George. - Nem bírok megállni. Ha száraz volna, jobban menne.

- Ha száraz volna a talaj, nem sülyednék el - válaszolta Allen. - Add ide azt a kötelet.

- Asziszed, te megcsinálod, amikor én nem bírtam? - hangzott a dühös válasz, de Allen már kiszállt a kocsiából.

Kiválasztott egy nagyobb követ, ami mélyen beágyazódott a sárba, s megkönnyebbülten tapasztalta, hogy a kötél elér odáig. Feszésre húzta, és a végét a kő köré tekerte. Sebtében megkötötte, s megvizsgálta, tart-e?

George kihajolt a kocsi ablakán, majd visszabújt, és megrázta hatalmas ganymedesi öklét.

- Hé, te hólyag! Micsinász? Asziszed, a kő maj' kihúz?

- Kussolj - kiabált vissza Allen, - és nyomd a gázt, amikor meghúzom.

Megállt félúton a kocsi és a kötömb között, és húzni kezdte.

- Nyomás! - kiáltotta, és hirtelen mozdulattal két kézzel maga felé rántotta a kötelet.

A kocsi kimozdult, a kerekei meg tudtak kapaszkodni. Egy pillanatra megtorpant, a motor teljes fordulaton bőgött, és George keze remegett a kormány rázkódásától. Azután kikapaszzkodott a gödörből. Szinte ugyanabban a pillanatban a kötömb is hangos cuppanással kifordult a sárból, és az oldalára dőlt.

Allen kioldozta a kötelet, és a járműhöz szaladt.

- Tartsd mozgásban - kiáltotta, és menet közben felugrott a fellépőre. A kötél a földön kígyózott utánuk. - Ezt meg hogy csinátad? - kérdezte George csodálkozástól elkerekedett szemmel.

- Most nincs erőm elmagyarázni. Majd ha már Aresopolisban leszünk, és kialudtuk magunkat, felvázolom neked az erőháromszöget, és elmagyarázom, hogyan működik. Izomerőre nincs is szükség. Ne nézz rám úgy, mintha én volnék Herkules.

George elfordította a tekintetét.

- Erőháromszög, mi? Sose hallottam róla, de ha amiatt vót, akkor az iskola nagy dolog.

- Csillagfüst! Maradt még kávé? - Felvette az utolsó termoszt, szomorúan megrázta a füle mellett, és azt mondta: - Nos hát akkor inkább gyakoroljuk az éneklést. Az is van olyan jó, mint egy kávé, és már majdnem tudom is végig. - Hatalmasat ásított. - Estére odaérünk?

- Talán.

A csatorna már mögöttük volt.

A vöröslő nap lassan bukott le a Déli Hegylánc mögé. A Déli Hegylánc a Marson megmaradt két hegyvonulat egyike. Dombos hegyvidék ez; ősi, idő koptatta, erodált dombok sora. Mögöttük ott van Aresopolis.

A Mars egyetlen említésre méltó vidéke ez, meredek hegyoldalaira hullanak a bolygó egyre száradó légkörének utolsó esői.

Egy ganymedesi és egy földi emberből álló pár minden bizonnyal tétlen szemlélődéssel töltené itt az idejét, de a Carter-ikrek esetében erről most szó sem lehetett.

A kialvatlanságtól duzzadt szemek egy utolsó pillantást vetettek a horizonton húzódó hegyekre. Az erőlködéstől görnyedt testek újból felegyenesedtek.

A jármű nekiilódult... a dombok mögött már ott van Aresopolis. Az út többé nem egy sík terepet átszelő csapás, amit iránytűvel kell követni, hanem a köves talajba vált keskeny ösvény.

Már Twin Peaksnél jártak, amikor a motor néhányat köhintett, és megállt.

Allen felegyenesedett az ülésben, és fáradtan, undorral a hangjában szólalt meg:

- Most meg mi a baj ezzel az átkozott masinával? A testvére vállat vont.

- Semmi olyasmi, amire nem számíhattam az utolsó órában. Kifogyott a nafta, de nem számít. Twin Peaksnél vagyunk. Innen csak tíz mérföld a város. Egy óra alatt ott lehetünk. Majd ideküldünk valakit a virágokért.

- Tíz mérföld egy óra alatt! - tiltakozott Allen, Te megőrültél. - Az arca hirtelen gyötrelmes görcsbe rándult. - Te jó isten! Három óra sem elég hozzá, és nemsokára besötétedik. Ennyi időt senki nem bír ki a marsi éjszakában. George, mi...

George erővel kirángatta a fülkéből.

- A Jupira, te istenverte zödfülű, most ne jácd meg magad. Egy óra alatt ott vagyunk és kész! Futottál már kis gravitációban? Olyan, mintha repülnél. Csak engemet figyelj!

Máris nekiilódult, s a lába alig érintette a talajt. Hatalmas ugrásokkal egy perc alatt fent volt a hegyoldalban.

Intett, és öblös hangján lekiáltott:

- Gyere!

Allen elindult... és a harmadik ugrásnál szétvetett karral, terpesztett lábakkal ért földet. A ganymedesi harsányan felnevetett.

Allen dühösen felállt, és leporolta magát. Azután komótos léptekkel felballagott a hegyre.

- Ne haragudj, Allen - kacarászott George. - Van ennek egy trükkje, amit a Gannyn gyakoroltam. Csinálj úgy, mintha tollakon futnál. Ritmikusan csináld, nagyon lassú tempóban, és maradj a talaj közelében, ne ugorj magasra. Így ni. Figyelj engem!

A földlakó megpróbálta, de a szemét közben a bátyján tartotta. Első bizonytalan ugrásai után léptei egyre határozottabbakká és hosszabbakká váltak. Kezét-lábát szétvetve utánozta a bátyját.

George bátorítólag biztatta, és meggyorsította a lépteit. - Kisebbecket ugorj, All'n. Ne rugaszkodj el, amíg a lábad biztosan nem érinti a talajt.

Allen szeme csillogott, még a fáradságról is megfeledkezett.

- Ez óriási! Mintha repülnék! Mintha rugó lenne a cipőmön.

- Ott kellett volna élned velem a Gannyn. Volt ott egy szubgravitációs gyakorló pályánk. Egy gyakorlott versenyző akár negyven mérföldet is megtett óránként. Nekem harmincötöt sikerült. Ott persze alacsonyabb a gravitáció, mint itt a Marson.

Hosszú haja lobogott mögötte, a bőre kipirult a metsző szélben. A nap vörös sugarai egyre magasabbra kúsztak a hegyoldalon, a csúcsokon mintha megrezdültek volna, azután kihunytak. A rövid marsi félhomály gyorsan sötétségbe fordult. Az "Esthajnalcsillag" - a Föld - már fényesen ragyogott, kísérője, a Hold most közelebb volt hozzá, mint előző éjjel.

A percek Allen számára észrevétlenül múltak. Túlságosan is elmélyedt a szubgravitációs futás élvezetében, s csak arra ügyelt, hogy a bátyja nyomában maradjon. Még a növekvő hidegről sem vett tudomást.

Végül George volt az, akinek az arcán a rosszallás rémületté változott át.

- Hé, All'n, ájj meg! - kiáltotta. Hátradőlve egyetlen kecses mozdulattal megállt. Allen megpróbálta utánozni, de kiesett a ritmusból, és arccal előre a földre zuhant. Hangos szemrehányások közepette állt fel.

A ganymedesi úgy tett, mintha nem is hallaná. Tekintete komoran villant.

- Tudod, hol vagyunk, All'n?

Allen torka összeszorult, amikor rápillantott. A dolgok félhomályban másmilyennek látszanak, de most még szokatlanabbak voltak, mint lenniük kellett. Lehetetlen, hogy ennyire másmilyenek legyenek.

- Ugye már látunk kellene Old Baldyt? - kérdezte remegő hangon.

- Már régen meg kellett volna pillantanunk - érkezett a válasz. - Az az átkozott rengés. A földcsuszamlások megváltoztatták az út nyomvonalát. A hegyek is mintha magasabbak lennének. - Hangja az izgalomtól egészen elvékonyodott. - All'n, ezt sose hittem volna. Tejjesen eltévedtünk.

Egy percig csendben és tétován álltak. Az ég vörös volt, a hegyek beleolvadtak a sötétségbe. Allen száraz nyelvvel megnyalta kékülő ajkát.

- Csak pár mérföldnyire lehetünk. Ha látnánk a sötétben, biztosan megpillantanánk a várost.

- Gondold át a helyzetet, földlakó - hangzott az ingerült válasz. - Ez itten egy marsi éccaka. A hőmérséklet nulla alatt van, és egyre süllyed. Nincs időnk nézgelődni, el kell jutnunk a városba. Ha nem érünk oda fél órán belül, akkor sehová sem érünk már el.

Allen ezt nagyon is jól tudta, és a növekvő hideg csak megerősítette rossz előérzetét. Bélelt kabátját szorosabbra fogta, és vacogó fogakkal azt mondta:

- Rakhatnánk tüzet. - A javaslat jónak tűnt, de ösztöne máris azt súgta, hogy nincs semmi alapja.

- Mivel, mi? - kérdezte mellette George némi rosszallással a hangjában. - Ilyen messzire eljutottunk, és most itt fagyunk meg egy mérföldnyire a város határától. Gyere, fussunk. Száz az egyhez az esélyünk.

De Allen visszafogta. Lázás tűz villant a földlakó szemében.

- Tábortűz! - mondta mintegy mellékesen. - Van egy lehetőség. Nem akarsz kipróbálni, hogy működik-e?

- Nincs mit tenni - morogta a másik. - Fussunk. Minden perc...

- Ne törődj velem. Csináld, amit mondok; rohanj a széllal!

Allen nem áltatta magát hamis reményekkel, csak futott; átbotorkált az első köveken, csúszkált a lejtőkön - mindig a széllal a háta mögött. George mellette futott. Mintha az árnyéka lenne.

A hideg egyre metszőbb lett, de még nem annyira, hogy megbénítsa a földlakó érzékeit.

A halál kellemetlen dolog!

Azután a következő ugrásnál győzelemkiáltás hagyta el George torkát:

- A Jupira, a szentségit!

Előttük, ameddig a szem ellátott, tábortűzek égtek. Ott terült el a lerombolt Aresopolis, amelynek otthontalan lakói apró tüzekkel igyekeztek elviselhetőbbé tenni az éjszakát.

Fentről, a dombok felől két fáradt figura közeledett a tüzek felé, örömeikben felszabadultan, harsányan nevettek, borostás arcukat a hidegtől elgémberedve egymáséhoz szorították.

Végre megérkeztek!

A város peremén épült Aresopolis Laboratórium az egyik olyan épület volt, amely még állt. Odabent ideiglenes fényforrások mellett az elgyötört kémikusok az utolsó csepp kivonatot desztillálták. Az épületen kívül a város rendőrségének maradéka kétségbeesetten igyekezett megtisztítani az értékes palackok számára az utat,

hogy azok eljuthassanak a romokban heverő marsi metropolis különböző helyein felállított és tábortüzekkel óvott elsősegélyhelyekre.

Az öreg Hal Vincent felügyelte az egész procedúrát, s megviselt arcát egyre gyakrabban fordította a közeli dombok felé, s reménykedve, de egyben kételkedve várta az ígért virágszállítmányt.

Egyszer csak két figura tántorgott elébe, majd összeestek a fáradtságtól.

Aggodalomtól telve támadt rájuk:

- A virágok! Elhoztátok? Hol vannak?

- Twin Peaksnél - tátopta Allen. - Több mint egy tonna, ott van a homokjárón. Küldj érte.

Mielőtt befejezhette volna, egy raj rendőr már útnak is indult.

- Homokjárón? Miért nem hajóval küldted? Egyáltalán, mi van veletek odakint? A rengés...

Nem kapott közvetlen választ. George megviselt arcán üdvözült mosollyal roskadt le a legközelebbi tábortűz mellé.

- Aaaaah! De jó meleg! - Lassan összegömbölyödött, és a földre heverve elaludt.

Allen levegő után kapkodva köhögött.

- Hah! A ganyamedesi újonc! Nem bírja!

Akkor a talaj felemelkedett, és arcul csapta. Elaludt.

Allen arra ébredt, hogy az esti napfény a szemébe süt, s hogy az orrát sült szalonna illata izgatja. George feléje nyújtotta a serpenyőt, és teli szájjal mondta:

- Egyél.

A labor mellett álló üres homokjáróra mutatott:

- Kirakták a szajrét.

Allen nem szólt. George a kézfejjével megtörölte a száját, és azt mondta:

- Mondd, All'n, hogy találtad meg a várost? Nem bírok rájönni.

- A tábortüzek - hangzott a válasz. - Ez az egyetlen módja, hogy az emberek meleget csináljanak. A tüzek pedig négyzetmérföldes területen felmelegítették a levegőt, ami felfelé szállt, és a dombok felől elszívta a levegőt. - Szavait gesztusokkal kísérte, úgy folytatta: - A szél a dombok között a város felé fúj, nekünk csak az irányát kellett követnünk. Ez a természetes iránytű mutatta meg, merre kell mennünk.

George hallgatott, az előző esti tábortűz hamvait kotorászta.

- Figyelj All'n, én félreismertelek tégedet. Nekem te csak egy zödfülű földi vótá! - Mély lélegzetet vett, majd hirtelen kimondta: - Hát a Jupira is, a tesóm vagy, én meg büszke vagyok terád. A Carter-vér nem veszhet ki a Földről!

A földlakó szóra nyitotta a száját, de a testvére a tenyerével befogta.

- Maraggyá má, míg befejezem. Ha visszamegyünk, befejezheted a szedőgépedet, meg mindent, amit csak akarsz. Nem pofázok bele. Ha a földi gépek ennyire segítenek az embernek, hát legyen. De ugyanakkor némi szomorúság költözött a hangjába- ismerd el, hogy amikor elromlik egy vízcsérélő, homokjáró, rakétamotor vagy ventilátor, azt minden marsi technológia ellenére az ember javítja meg...

Allen kiszabadította az arcát testvére szorításából. - Azért a gépek is megteszik a magukét - dörögte, de nem haraggal.

- Igaz, de ez minden, amire képesek. Ha baj van, az ember veszkölődik velük.

A másik hallgatott, bólintott, majd hevesen megszorította testvére kezét.

- Nem is vagyunk mi annyira másmylenek. A Föld meg a Ganymedes külsőre másmylennek formált minket, de belülről...

Elhallgatott. - Gyerünk, zendítsünk rá arra a Gannie-nótára!

És a két testvér torkából oly hangosan és fülsértőn szállt fel az ének, hogy olyat még marsi szél nem hordott a hátán.

Karácsony a Ganymedesen

Olaf Johnson orrhangon dudorászott magában, s porcelánkéek szemét álmodozón legeltette a könyvtár sarkában álló impozáns fenyőfán. Jóllehet a könyvtár a Dóm legtágasabb helyisége volt, Olaf ez alkalommal kevésbé találta tágasnak. Lelkesen nyúlt bele a mellette álló hatalmas ládába, és húzta elő az első tekeres zöld-piros krepp-papírt.

Hogy miféle szentimentalizmus szállta meg a Ganymedes Products Corporation, Inc. vezetőit, hogy komplett karácsonyi dekorációt küldtek a Dóm számára, azt most nem volt ideje kigondolni. Olafnak nyugalmas beosztása volt, és önként vállalt fődekorátori elfoglaltsága is elégedettséggel töltötte el.

Hirtelen elkomorult, és halkán káromkodni kezdett. Az Általános Gyülekező fényjelzése hisztérikusan villogni kezdett. Sértődötten tette le a kalapácsot - amit éppen akkor emelt ütésre -, utána a krepp-papírt, majd lesöpörte a hajába ragadt aranylamét, és elindult a gyülekezőhely felé.

Mire Olaf belépett, Scott Pelham parancsnok már az asztal végén álló mély karosszékben ült. Tömpe ujjával mindenféle ritmus nélkül dobolt az üveg asztallapon. Olaf félelem nélkül tekintett a parancsnok izzó szemébe, mert húsz ganymedesi fordulat óta semmi különös nem történt ebben a részlegben.

A helyiség gyorsan megtelt emberekkel, s Pelham tekintete megkeményedett, amikor számba vette a megjelenteket.

- Mindenki itt van? Emberek, válságnak nézünk elébe!

Enyhe nyugtalanság támadt. Olaf a mennyezetre emelte a tekintetét, és megpróbált megnyugodni. A Dómban fordulatoként átlagosan egy válság ütötte fel a fejét. Az is rendszerint az oxid-kitermelés kvótájának felemelése, vagy az utolsó karenszállítmány gyengébb minősége miatt volt. Mindazonáltal a következő mondatra összerendezte.

- A válsággal kapcsolatban egy kérdést szeretnék feltenni. - Pelham kellemes baritonját a harag reszelősre változtatta. - Melyik imbecillis bajkeverő terjeszti az oszík között azokat az istenverte tündérmeséket?

Olaf idegesen megköszörülte a torkát, s ezzel egy csapásra a figyelem középpontjába került. Ádámsutkája remegni kezdett, a homlokát mély barázdák szántották. Megborzongott.

- Én... én... - dadogta, majd hirtelen elhallgatott. Hosszú ujjú kezével mentegetőző gesztust tett. - Úgy értem, tegnap kint voltam, miután berakták az utolsó karenszállítmányt, és úgy találtam, hogy az oszík valami miatt lelassultak...

Megtévesztő kedvesség terült szét Pelham arcán. Elmosolyodott.

- Beszél azoknak a népeknek a Mikulásról, Olaf? A mosoly kezdett kényelmetlenné válni. Mintha egy farkas vizsgálgatná áldozatát. Olaf teljesen összetört. Idegesen bölintott.

- Ó, valóban? No lám, beszélt nekik a Mikulásról! Amelyik az égből száll alá egy szánkón, amit nyolc rénszarvas húz, mi?

- Miért, nem úgy van? - kérdezte Olaf szerencsétlenül.

- És még képeket is mutogatott a rénszarvasokról, hogy lássák, nem hazudik. Meg hogy a Mikulásnak fehér szakálla van, hosszú, vörös köpenye, fehér szegéllyel.

- Igen, így van - rebegte Olaf csodálkozó arccal. - És hatalmas zsákja van, tele ajándékokkal meg csokoládéval a jó kisfiúk és a jó kislányok számára, és a kéményen át onnan be a házakba, hogy az ajándékokat a gyerekek harisnyájába dugja.

- Hát persze.

- Azt is mondta, hogy nemsokára eljön az ideje, ugye? Hogy még egy fordulat, és meglátogat bennünket. Olaf halványan elmosolyodott.

- Igen parancsnok, ahogy már említettem. A fát is felállítottam már, és...

- Kuss! - A parancsnok sípolva vette a levegőt. Tudja-e, hogy az oszík mit akarnak?

- Nem, parancsnok.

Pelham az asztal fölött Olaf felé hajolt, úgy ordította:

- Azt akarják, hogy a Mikulás meglátogassa őket! Valaki felnevetett, de a parancsnok dühös pillantására erőltetett köhögésre váltott.

- S ha a Mikulás nem látogatja meg őket, az oszík beszünteti a munkát! Beszüntetik, azaz sztrájkolnak! Ezután már nem nevetett senki, de még csak mozgolódás sem támadt, mint egyébként szokott. Ha volt, aki nem ugyanarra gondolt, mint a többi, akkor annak nem adta jelét. Olaf viszont kimondta:

- De mi lesz akkor a kvótával?

- Na mi lesz vele? - horkant fel Pelham. - Kell-e különösebben ecsetelgetnem? A Ganymedes Productsnak évente száz tonna volframot, nyolcvan tonna karenszállítást és ötven tonna oxidot kell kitermelnie, különben elveszíti a koncessziót. Azt hiszem, nincs köztünk olyan, aki ezt ne tudná. Történetesen két fordulat múlva vége az évnek, és mi öt százalékkal le vagyunk maradva. Nyomasztó csend támadt.

- Erre az oszík kijelentik, hogy nem dolgoznak, ha nem jön el a Mikulás. Nincs munka, nincs kvóta, nincs koncesszió - nincs állás! Ezt kapjátok ki, ostoba idioták! Ha a Társaság elveszíti a koncessziót, mi elveszítjük a Rendszer legjobban fizető állását. Búcsút inthetünk neki, hacsak...

Elhallgatott, Olafra szegezte a tekintetét, úgy folytatta. - Hacsak a következő fordulatig nem szerzünk szánt nyolc rénszarvassal meg egy Mikulással. De a Szaturnusz összes gyűrűjére, megszerezzük, különösen a Mikulást!

Az arcok halottsápadtra változtak.

- Van valami ötlete, parancsnok? - kérdezte valaki olyan hangon, ami inkább brekegésre emlékeztetett.

- Igen, ami azt illeti, van.

Hátradólt a székében. Olaf Johnsont kiverte a víz, amikor észrevette, hogy a kinyújtott mutatóujj órá szegeződik.

- Ó, parancsnok - hebegte reszkető hangon. De a mutatóujj nem mozdult.

Pelham berontott az előtérbe, és levette arcáról a maszkot, hátáról a palackot. Egyenként levetette gyapjú felsőruháit, végül fāradt sóhajtással lehúzta űrszizmáit is.

Sam Pierce abbahagyta az utolsó karenlevél-szállítmány ellenőrzését, és szemüvege fölött reményteljes pillantást vetett parancsnokára.

- Nos? - kérdezte. Pelham vállat vont.

- Megígértem nekik a Mikulást. Mi más tehettem volna? Megdupláztam a sugáradagot is, úgyhogy megint nekiláttak dolgozni.

- Úgy érte addig, amíg a beígért Mikulást meg nem kapják. - Pierce felegyenesedett, és a nyomaték kedvéért egy karenlevéllel a parancsnokra mutatott. - A legostobább dolog, amit valaha is hallottam. Nem szabad megtenni. Nem kell Mikulás!

- Mondja ezt az oszík! - Pelham kifejezéstelen arccal roskadt az egyik székbe. - Benson hogy áll?

- A repülő szānra gondol, amit megígért, hogy összetákol? - Pierce jobb kézzel felemelt egy levelet, és kérdőn nézett. - Benson egy űtődött, ha engem kérdez, A vén csibész még reggel lement a mélysintre, és még most is ott van. Csak annyit tudok, hogy szétkapta a tartalék lektro-disszociátort. Ha bármi történik a másikkal, itt maradunk oxigén nélkül.

- Nos - mondta Pelham lassan -, én remélem, hogy megfulladunk. Úgy kerülnénk ki legkönnyebben ebből a bajból. Lemegyek hozzá.

Kiment, és becsapta maga mögött az ajtót. A mélyszínt zavartan pillantott körbe, mert mindenütt krómozott gépalkatrészek heverték. Jó időbe telt, mire megállapította, hogy azok egy napja még egy komplett lektro-disszociátort alkottak. Mintegy anakronisztikus ellentétként, a rendetlenség közepén ott állt egy fāból készült, rozsdavörös, csūsztalpakkal felszerelt szān. Kalapálás hallatszott alōla.

- Hé, Benson! - szólította Pelham.

Maszatos, izzadt arc bukkant elő a szān alól, s hirtelen dohánylé spriccelt a közeli kōpōcsészébe.

- Minek kiabál itt? - méltatlankodott Benson. Ez egy finom munka.

- Mi az űrdōg ez a furcsa szerkezet? - érdeklōdött Pelham.

- Repülő szān. Az én ötletem. - Lelkesedés villant Benson vizenyős szemében, s mikōzben beszēlt, a bagó a szājában az egyik oldalról a másikra vāndorolt. - A szānt még a régi idōkben hozták ide, amikor még azt hitték, hogy a Ganymedest is hó borítja, mint a többi Jupiter-holdat. Nekem csak annyi a dolgom vele, hogy a disszociátorból kiszerezelt gravorepulzorokat az aljāra erōsitem, így ha rákapcsolják az áramot, lebegni fog, A többi a légsűrítők dolga.

A parancsnok kétkedōn harapdálta az ajkát.

- Fog ez működni?

- Hāt persze. Sokan azt hiszik, hogy a repulzorokat űrutazáshoz is lehet használni, pedig az nem megy, különösen nagy gravitāciójú helyeken. De itt, a Ganymedesen, egyharmad gravitāciónál és ritka atmoszfērāban még egy gyerek is elboldogul vele. Még Johnson is tudná használni, pedig nem siratnám meg, ha kitōrné azt az istenverte nyakát.

- Rendben van, akkor figyeljen ide. Van itt nekünk egy halom deszka az itteni bīborfāból. Vegye maga mellē Charlie Finnt, és építsenek a szānra egy emelvényt. Azt egy kifutóval hosszabbítsák meg úgy hūs lábnyira, és lássák el körben korlāttal.

Benson kōpōtt egyet, majd megvakarta bozontos szemöldökét.

- Minek az, parancsnok?

Pelham rövid vakkantásokkal nevetett.

- Azok az oszík rénszarvast akarnak, hāt lesz rénszarvas. De azoknak is állniuk kell valamin, nem?

- De... De várjon csak! A Ganymedesen nincsenek rénszarvasok!

Pelham parancsnok kifelē menet megállt. Összevonta a szemöldökét, mint mindig, ha Olaf Johnson az eszébe jutott.

- Olaf kiment, hogy begyűjtsön néhány tuskéshátút. Mindegyiknek van négy lába, az egyik végén feje, a másikon farka. Ennyi csak elég lesz az oszignak, nem?

Az öreg mérnök elrágódott a hallottakon, és kuncogni kezdett.

- Jó! Remélem, tetszeni fog az ostobáknak.

- Én is remélem - vicsorgott Pelham.

Kiment, Benson pedig még mindig pislogva visszamászott a szán alá.

A parancsnok leírása a tuskéshátúról tömör volt és találó, csak nem tért ki néhány érdekes részletre. Például arra, hogy a tuskéshátúnak hosszú, mozgékony ormánya, két előre-hátra lengő lapátfüle, és érzéki, bíborszínű szeme is van. A hímek hátán karmazsinvörös, hajlékony tuskék sorakoznak, amik szemmel láthatóan tetszenek a nőstényeknek. Ehhez képzeljünk hozzá egy hosszú, hegyes farkat, meg egy alig középszerű agyat, és máris kapunk egy tuskéshátút - de az a legbiztosabb, ha fog az ember magának egyet.

Ilyen gondolatok jártak Olaf Johnson fejében, miközben lassan lopózott a sziklák között a bozótban legelő mintegy huszonöt fős csorda felé. A legközelebbi tüsi Olafra pillantott, aki vastag bundát viselt, és oxigénmaszkjában meglehetősen groteszkül hatott. Bár a túsiknek nem volt természetes ellenségük, bágyadt szemükkel ellenséges pillantásokat vetettek az emberre, majd tovább fogyasztották ropogós, mégis tápláló ételmüket.

Olafnak nem volt határozott terve. Belenyúlt a zsebébe, kivett belőle egy kockacukrot, és kitarította:

- Ide, cicc, cicc...

A legközelebb álló tüsi füle meglibbent. Olaf közelebb lépett, és feléje nyújtotta a cukrot.

- Gyere főnök! Gyere főnök!

A tüsi megpillantotta a cukrot, és rászegelte a tekintetét. Ormányát feltartva kiköpte az utolsó falat növényt: A nyakát nyújtogatta, úgy szaglászott. Azután egy gyors, gyakorlott mozdulattal elkapta a feléje nyújtott cukrot, és a szájába dugta. Olaf másik keze a semmibe csapott.

Sértődötten vett elő egy másik cukrot.

- Ide, hercegem! Gyere, Fido!

A tüsi mély, rezonáló torokhangot hallatott. Ez az öröm kifejezésére szolgált. Ez a fura szörnyeteg itt biztosan megbolondult - gondolhatta -, hogy folyton kis darab koncentrált édeslével eteti őt. Ugyanolyan gyorsan, mint az előbb, elkapta ezt is, majd visszavonult. De mert Olaf ezúttal szorosabban fogta a cukrot, majdnem leharapta az egyik ujját.

Olaf kiáltása ezúttal őszinte volt. Akárhogy is, amelyik harapást a vastag kesztyűn át is megérezni, az már harapás!

Rávetette magát a túsire. Valamitől megpezdült Johnson vére, és felébredt benne az ősi viking szellem. Ennek egyik oka a harapás lehetett, amit ráadásul egy földönkívüli állat ejtett rajta.

Bizonytalan tekintet villant a lassan hátráló tüsi arcán. Most nem dugdosnak kis fehér kockákat az orra alá, és fogalma sincs, hogy mi következik. Amikor két kesztyűs kéz hirtelen megragadta a fülét, és húzni kezdte, ez a bizonytalanság eltűnt az arcáról. Hangosan visítani kezdett, majd előrelendült.

A túsinek volt némi méltóságérzete. Nemigen kedvelte, ha a fülét húzogatják, kivált nem olyankor, amikor a többi tüsi, köztük számos érintetlen nőstény is látja.

A földlakó elvágódott, és egy időre mozdulatlaná merevedett. Tisztességből a tüsi hátrált pár lépést, így adott időt Johnsonnak, hogy felállhasson.

Az ősi viking vér tovább forrt Olafban. Miután megtapogatta a zúzódásait, amiket az oxigénpalack okozott, felpattant, de elfeledkezett a ganymedesi gravitációról. Őt lábnyira a tüsi fölé lendült. Ez az impozáns ugrás kivívta az állat tiszteletét, ugyanakkor meg is zavarta. A manővernek látszólag semmi értelme nem volt.

Olaf a hátán landolt, megint az oxigénpalackon. Kezdett zavarba jönni. A körben álló szemlélődők irányából határozottan kuncogást vélt hallani.

- Nevessetek csak! - morogta keserűen. - Még el sem kezdtem a küzdelmet.

Lassan, óvatosan közelítette meg a túsit. Körözni kezdett, várta a kedvező pillanatot. Az állat ugyanazt tette. Olaf csinált egy cselt, mire a tüsi lehúzta a fejét. Utána amaz tett egy cselt, és Olaf húzta be a fejét.

Mindeközben folyamatosan káromkodott. A tüsi torkából felszakadó rekedt "Hrrr!" sem túlságosan illett a karácsony szeretetteljes szelleméhez.

Hirtelen suhogó hang hallatszott. Olaf érezte, hogy valami a bal füle mögé csapódik. Ezúttal egy hátraszaltó után a tarkóján landolt. Harsány röhögés hallatszott, a tüsi pedig diadalittasan lengette a farkát.

Olaf úgy tett, mintha tudomást sem venne arról, hogy mekkorát repült. Ingadozva talpra állt.

- Figyelj, a farkadat nem ér használni! - szögezte le.

Hátraugrott a fark újabb támadása elől, majd hirtelen előrelendült. Megragadta a tüsi lábát, aki méltatlankodva felkiáltott, és a hátára zuhant.

Most a földi izmok küzdöttek a ganymedesi izmok ellen, s Olafnak bizony brutális ereje volt. Feltápaszkodott, a tüsi pedig csodálkozva tapasztalta, hogy az idegen vállán lóg.

A tusi hangosan méltatlankodott, s hevesen csapkodott a farkával. De nem a megfelelő pozícióban volt, így a farka elzúgott Olaf feje mellett.

A többi tusi szomorú arccal adott utat a földlakónak. Nyilván az elfogott állat barátai voltak, és most gyűlölték a társukat, amiért elvesztette a küzdelmet. Méla egykedvűséggel folytatták az evést, egyszerűen elkönyvelték, hogy ilyen a végzet.

A sziklapárkány túloldalán Olaf elérte az előkészített ketrecet. Némi küzdelem árán sikerült ráülnie a tusi fejére, hogy kötéllel összekötözhesse a jószágot.

Néhány órával később, amikor a nyolcadik tüskéshátú is befogta, már némi gyakorlatra tett szert. Értékes tanácsokkal szolgálhatott volna a földi cowboyoknak a marhák befogását illetően. De a rakodómunkásoknak is adhatott volna leckét káromkodástanból.

Karácsony előestéje volt, és az egész Dómot szupernova-robbanást megszügyenítő felfordulás, fülsiketítő zsvivaj és nyüzsgés töltötte meg. A rozsdaszínű szánkó körül, a bíborfa emelvényen öt földlakó vívott elkeseredett küzdelmet egy tüsivel. Halvány fogalma alakulhatott ki arról, hogy mi fog vele történni, de legvalószínűbben az izgathatta, hogy nem mehet szabadon oda, ahová a kedve tartja. Ebbéli aggodalmát úgy fejezte ki, hogy a fejét, a farkát, három tüskéjét, meg négy lábát az összes lehetséges irányba, és teljes erővel rázta.

De a földlakók kitaróak voltak, ha nem is gyengédek. Hangos visítozása ellenére a tusit feltették az emelvényre, és erőszakkal bekötötték a hámba.

- Oké! - kiáltotta Peter Benson. - Lökde ide az üveget.

Egyik kezével megragadta a tüsi orrát, a másikkal pedig meglengette előtte az üveget. Az állat éktelen visítozásba fogott. Benson leöntött némi folyadékot az állat torkán. Gurgulázó nyeldeklés hallatszott, majd panaszos siránkozás. A tüsi a nyakát nyújtogatta.

Benson felsóhajtott.

- A legjobb brandynk.

A szájához emelte az üveget, majd félíg üresen levette. A tüsi szemei veszettül forogtak, miközben az állat valami észbontó, vidám dzsiggelésbe fogott. Mindez nem tartott sokáig, mert a ganyamedesi szervezete rendkívül gyorsan dolgozta fel az alkoholt. Az állat izmai megmerevedtek, és egy hangos csuklás kíséretében összeroskadt.

- Jöhet a következő! - kiáltotta Benson.

Egy órán belül mind a nyolc tüskéshátú merev részeg állapotba került. A fejükre agancs gyanánt villa alakú faágat erősítettek. Az összhatás durva és felületes volt, de itt megjárja.

Benson éppen meg akarta kérdezni, hogy hol van Olaf Johnson, amikor megpillantotta őt: három bajtársa támogatta. Ugyanolyan merev részeg volt, mint a tüskések. Csakhogy ő meglehetősen harsányan adott hangot az észrevételeinek.

- Sehová se megyek ebben a maskarában - gurgulázta a hozzá közelebb eső bajtársa fülébe.

- Hallod, amit mondok?

Ellenkezésének nyilvánvaló oka lehetett. Olaf sosem volt egy szívtipró figura, de mostani állapotában leginkább egy tusi rémálom és egy picassói felfogásban megrajzolt pátriárka keverékére emlékeztetett.

A hagyományos Mikulás-öltözéket viselte. Űrruhájára vörös krepp-papír csíkokat varrtak, a "hermelin" díszítést pedig vattacsomók helyettesítették. A szakálla szintén vattából készült, ezt egy vászoncsíkra ragasztották fel, s lazán lógott a fülére akasztva. Mindez az oxigénmaszkkal kiegészítve olyan együttest alkotott, amittől még a legedzettebb idegzetű ember és tusi is elfordította a tekintetét.

Olafot nem engedték tükörbe nézni. Mégis az, amit önmagából látott, s amit hozzá el tudott képzelni, villámcsapásként érte.

Végül is sikerült felültetni a szánkóra. Mire a többiek felségítették, már csak magában füstölgött, és a hangja is alábbhagyott.

- Gyerünk! - morogta. - Gyerünk! Egyenként gyertek rám. Na mi lesz!

Csak azért járt a szája, hogy lássák, nem fél. De a súlyos kezek azt sem engedték, hogy a kisujját megmozdítsa.

- Szállj be! - utasította Benson.

- Menj a francba! - tátogott Olaf. - Nem vagyok hajlandó kockára tenni az életem. Üljetek fel ti a nyavalyás szánkókra...

- Figyelj - szakította félbe Benson. - Pelham parancsnok az út végén vár, és elevenen megnyúz, ha nem bírsz ki fél órát ebben a szánkóban.

- Pelham parancsnok elviheti a szánkóját oda...

- Akkor gondolj az állásodra! Gondolj a heti százötvenre. Meg a hátralévő éveidre. Gondolj Hildára, aki lent vár a Földön, és aki nem fog hozzád menni, ha nincs állásod. Ezekre gondolj!

Johnson elgondolkodott, és vicсорított. Azután még egy keveset gondolkodott, majd beszállt a szánba, lerakta a zsákját, és bekapcsolta a gravorepulzerokat. Borzalmas káromkodások közepette beindította a hajtóművet.

A szán előrelódult, ő hátrazuhan, átbillent a szán peremén, és ott lógott rajta. Belekapaszkodott a szán oldalába, és jobb híján a bizonytalanul kacsázó jármű mellett elsuhanó dombokat figyelte.

Ahogy feltámadt a szél, a hullámozgás is felerősödött. Amikor a Jupiter is felkelt, sárga fényt vetett a sziklás táj minden részletére, amely felett a szán haladt. S mire a hatalmas bolygó egész teste a horizont fölé került, az alkohol jótéteménye is kezdett elillanni a tüskeshátúak szervezetéből...

Először a leghátulsó tüsi tért magához, megnyalta a szája szélét, és fogadalmat tett, hogy soha többé nem iszik. Ezek után a környezetével már nem is törődött. A társai sem érdekelték. Csak fokozatosan jutott el a tudatáig, hogy a talaj, vagy akármi is az, amin áll, nem olyan stabil, mint a Ganymedes felszíne szokott lenni. Ingadozik és hullámozgik, és ez igencsak szokatlan.

Mindezt először mámoros állapotának tulajdonította, mignem óvatlanul lepillantott a korlátok között, amihez odakötözték. Nincsenek feljegyzések arról, hogy egy tüskeshátú valaha is szívrohamban halt volna meg, de ez a példány majdnem úgy járt.

Rémületében és kétségbeesésében akkorát visított, hogy a társai azon nyomban fejfájós öntudatukra ébredtek. Egy ideig dobhártya hasogató vartyogás hallatszott, amint az állatok megpróbálták kiűzni a fejlikből a fájdalmat és a látványt. E kettős szándék következménye fejvesztett pánik lett. Túl sokat nem értek el vele, mert szorosan a korláthoz voltak kötözve. Őrült iramban futni kezdtek, ám egy helyben topogtak, nem jutottak sehová. A szán viszont ettől hánykolódni kezdett.

Olaf elkapta az állat ormányát, mielőtt az letépte volna a fülét.

- Hé! - kiáltotta.

Mintha a hurrikánnak mondta volna, hogy "csitulj, csitulj!"

A szán hisztérikus táncba fogott. Neki-nekilódult, mintha a Ganymedes felszínén akarná öngyilkos módon darabokra törni magát. Olaf eközben imádkozott és káromkodott, rángatta és cibálta a sűrített levegős hajtóműveket.

A Ganymedes pora felkavarodott, a Jupiter elhomályosult. Lehet, hogy éppen a Jupiter pislákolása volt az, ami lecsillapította a tüsiket. Sokkal inkább, mint az, hogy elfáradtak. Mindenesetre megálltak, érzékeny búcsút vettek egymástól, megbánták a bűneiket, és várták a halált.

A szán hánykolódása lecsillapodott, és Olaf is visszanyerte a lélekjelenlétét. Csakhogy lélegzete egy pillanat múlva megint elakadt, mert megpillantotta a Ganymedes felszínét. A különös táj a feje felett, a fekete égbolt a Jupiterrel pedig a lába alatt hevert.

Ez volt az a pillanat, amikor ő is megbékélt a sorsával, és várta a véget.

Az "oszi", a Ganymedesen honos lény, egyfajta strucc, csak rövidebb a nyaka, nagyobb a feje, és a tolla olyan, mintha éppen ki akarna hullani. Ehhez járul két ványadt, tollas kéz, amely három tömpe ujjban végződik. Az oszik tudnak angolul, de aki már hallotta őket, azt kívánja, bárcsak sose lett volna része ilyen élményben.

Mintegy ötvenen gyülekeztek a bíborfából ácsolt fészkerben, ami a "kulturterem" szerepét töltötte be. A fészker előtt felhalmozott földrakáson - amit a tövig égett, bűdös, bíborfa fáklyák alig világítottak meg - ott állt Scott Pelham parancsnok és öt embere. Előttük ott parádézott a leglomposabb oszi, felfújtt melléből ritmikus, bűgő hangot hallatva fújta ki a levegőt.

Egy percre abbahagyta, és a mennyezeten tátongó lyukra mutatott.

- Látod? Kémény. Mink csinálta - rikoltozta. Pelham elismerően röffent egyet. Az oszi büszkén kotyogott. Azután a bódé falán lógó, száraz fűszálakból szőtt zsákokra mutatott.

- Látod? Harisnya. Ajándék tesz bele Mikola!

- Ja! - mondta Pelham különösebb lelkesedés nélkül. - Kémény meg harisnya. Nagyon jó. - A szája szegletéből odasúgta Sam Pierce-nek:

- Még fél óra ezen a szemétdombon, és kifekszem. Hol marad ez a hülye?

Pierce kényelmetlenül feszengett.

- Figyelj - súgta -, kitaláltam valamit. Mindennel rendben vagyunk, csak abból a nyavalyás karenlevélből van négy tonna lemaradásunk. Ha egy órán belül befejezzük ezt a baromságot, elkezdhetjük a következő műszakot, és dupla teljesítményre kényszeríthetjük az oszikat. - Hátradőlt. - Igen, azt hiszem, meg lehet csinálni.

- Feltéve, hogy ez a Johnson nem talál ki megint valamit - válaszolta Pelham komoran.

Az oszi tovább karattyolt, mert az oszik szeretik jártatni a szájukat. Most azt mondta:

- Minden évben lenni Kaláncsa. A Kaláncsa jó, mindenki szeret. Oszki szereti Kaláncsa. Te szeret Kaláncsa? - Igen, persze - vicsorogta Pelham udvariasan.

Béke a Ganymedesen, jóakarát az embereknek... különösen ennek a Johnsonnak. Hol van már ez az idióta? Ideges lett, az oszi meg ugrándozni kezdett, nyilván csak a gyakorlás kedvéért. Később táncleépésekkel kombinálta az ugrándoást, miközben Pelham ököbe szoritotta a kezét, mintha éppen fojtogatna valakit. Csak a falba vágott, és "ablak"-nak csúfolt lyuk felől hallatszó izgatott vijjogás akadályozta meg abban, hogy oszigyilkosságot kövessen el,

Az oszúk mind egy irányba fordultak, és a földlakók követték a tekintetükkel. A Jupiter sárga háttérében egy repülő szán körvonala jelent meg nyolc rénszarvással, ahogy illik. Aprócska volt ugyan, de kétségtelenül ez az, amire vártak. Jött a Mikulás.

Csak egyetlen hiba volt a képben. Az egész száguldó szerkezet a szarvasokkal együtt a feje tetején állt.

Az oszúk borzalmas hangzavart produkáltak.

- Mikola! Mikola! Mikola!

Pelham vadul ordított, összefüggéstelen szavai köhögésbe fulladtak, mert folyton elfelejtette, hogy az orrán át kell vennie a levegőt. Azután elhallgatott, és rémültem bámult. A szán ugyanis ereszkedni kezdett. Mintha Tell Vilmos egyenesen az ő szeme közé célozna.

- Mindenki a földre! - kiáltotta, és lehasalt.

A feje felett elsuhanó szán szele felborzolta az arcán a szőrt. Egy pillanatra hallotta Olaf hangját, de csak rövid időre, és alig érthetően. A szán mögött a vízpára kondenzcsíkot alkotott.

Pelham a Ganymedes földjére borulva reszketett. Azután remegő térdekkel felállt. A szán rohamától rémülten szétszóródott oszúk újból gyülekezni kezdtek. A messzi távolban a szán visszafordult.

Pelham látta, amint megbillen, egy pillanatilag egyhelyben lebeg, majd megfordul, és a Dóm irányába lódul, az oldalára dől, visszabilen és felgyorsul.

A szán fedélzetén Olaf úgy dolgozott, mint akit megszállt a démon. Lábát szétvetette, hogy megőrizze az egyensúlyát. Verejtékezett és káromkodott, s minden igyekezetével azon volt, hogy ne nézzen "le" a Jupiterre. Mindeközben egyre vadabb ingadozásra kényszerítene a szánt, amely most éppen 180 fokos fordulatot tett. Ettől felfordult a gyomra.

Lélegzetét visszafogva a jobb lábára helyezte a testsúlyát, de közben elengedte a gravo-repulzort, amitől a szán még a Ganymedes gyenge gravitációjától is a talaj felé közelített. Mivel a gravo-repulzor a szán alján volt elhelyezve, a szán a zuhanás közben a súlypont áthelyeződése miatt talpra alít.

Ez azonban nem túlságosan nyugtatta meg Pelham parancsnokot, aki történetesen a szán útjának vonalában tartózkodott.

- A földre! - kiáltotta, és megint hasra vágódott. A szán elhúzott a feje felett, hatalmas csattanással nekicsapódott egy sziklatömbnek, amitől mintegy huszonöt lábnyira a levegőbe szökkent, majd egetverő robajjal a földre zuhant. Olaf átrepült a korláton, és a földre nyekkent.

A Mikulás megérkezett.

Olaf hatalmas szusszanással leemelte a válláról a zsákot, megigazította a szakállát, és kedvesen megveregette az egyik türelmesen szenvedő tusi fejét. Ha halál, akkor legyen halál - valójában még örült is volna neki -, de akkor is emelt fővel várja, ahogyan egy igazi Johnsonhoz illik.

A konyhá belsejében, ahol az oszúk megint összegyűltek, egy hangos hump! jelezte, hogy a zsák megérkezett a tetőre, majd egy lump! hogy a Mikulás is ott van már. A tetőn ütött lyukban megjelent egy kísérteties arc.

- Boldog Karácsonyt! - brekegte Olaf, és átmászott a lyukon. Szokása szerint az oxigénpalackján landolt, de már fel sem vette.

Az oszúk izgalmukban úgy ugráltak, mint a gumilabdák.

Olaf odalépett az első harisnyához, és beletett egy tarkán kifestett üveggömböt, amit a zsákjából halászott elő, és ami eredetileg a karácsonyfadísz szerepét volt hivatva betölteni. Egyenként megtöltötte mindegyik harisnyát.

Befejezve a munkát, kimerülten roskadt a földre, és a szeme sarkából figyelte a további eseményeket. A Mikulásokra hagyományosan jellemző jó kedély és harsány humor belőle valahogy teljes egészében hiányzott.

Az oszúk vad extázisban törtek ki. Amíg Olaf el nem helyezte az utolsó gömböcskét is, csendben maradtak a helyükön. Ám mihelyt végzett, a levegő megtelt fülsiketítő visítózással. Fél másodpercen belül mindegyik oszúk kezében volt egy üveggömb.

Vadul cseverészttek egymás között, forgatták a gömböcskéket, és szeretetteljesen szorongatták a mellükhöz. Majd megnézegették egymását, és akinél egy szebb példányt találtak, azt gyorsan körbeállták.

A legmosdatlanabb oszúk odament Pelhamhoz, és megrángatta a kabátja ujját.

- Mikola jó - kárálta. - Nézd, tojást adott! Rajongással nézegette a gömböcskét, úgy mondta:

- Kisebb oszútojánál! Biztos ez Mikolatozás, he? Aszott ujjával Pelham hasára bökött.

- Nem! - kiáltott fel Pelham vadul. - A pokolba is, nem!

De az oszúk nem figyeltek rá. Bedugta a gömböt a tollai melegébe, úgy mondta:

- Szép színes. Mikor bújjik ki Mikola? És mit eszik kicsi Mikola? - Felpillantott. - Majd gondoz kicsi Mikola. Megtanít, és okos lesz meg szép, mint oszúk.

Pierce megragadta Pelham parancsnok karját.

- Ne vitatkozzon velük - sutogta dühösen. - Mit törődik vele, ha azt hiszik, hogy ez a Mikulás tojása? Jöjjön. Ha behúzzunk, még összejöhet a kvóta. Lássunk neki.

- Jól van - egyezett bele Pelham. Az oszihoz fordult. - Mondd meg a többieknek, hogy menjenek. Majd hangosabban folytatta: - Munkára. Megértettétek? Gyerünk, gyerünk, gyerünk! Rajta!

Intett a kezével. De a mosdatlan oszi nem mozdult. Csak lassan azt mondta:

- Mi dolgoz, de Johnson mond, Kalácnsa van minden év.

- Egy Karácsony nem elég nektek? - dörögte Pelham.

- Nem! - mondta az oszi. - Jövőre megint kell Mikola. Meg tojás. És utána év megint sok tojás. És utána. És utána. Sok tojás, sok kis Mikolatojás. Ha Mikola nem jön, oszi nem dolgoz.

- Addig még sok idő van hátra - sziszegte Pelham. - Majd akkor beszélgetünk róla. Addigra én biztosan megbolondulok, ti meg elfeledkeztek róla.

Pierce szóra nyitotta a száját, majd becsukta, kinyitotta, becsukta, végül megszólalt:

- Parancsnok, azt akarják, hogy minden évben legyen Karácsony.

- Tudom. De lehet, hogy jövőre elfeledkeznek róla. - Az nem biztos. A Ganymedesen egy év a Jupiter egy fordulata. Ez földi mértékkel hét nap és három óra. Ezek minden héten akarnak egy Mikulást...

- Minden héten! - tátozta Pelham. - Johnson azt mondta nekik...

Egy percig minden szikrázva bukfencet hányt a szemé előtt. Nem kapott levegőt, s szemével automatikusan Johnst kereste.

Johnson a csontja velejéig megdermedt, lassan felállt, és az ajtó felé oldalgott. Ott megállt, mert hirtelen eszébe jutott az ilyenkor illendő jókívánság. Billegő szakállal kiáltotta:

- Boldog karácsonyt mindenkinek, és szép jó éjszakát!

Mínta Hádész valamennyi ördöge üldözné, beugrott a szánba. Ha az ördögök nem is, de Pelham parancsnok a nyomába eredt...

Startling Stories, 1942

Az átverés

Az Arcturus második bolygóján, az Eronon székelő Arcturus Egyetem campusa a nyári szünidőben meglehetősen unalmas hely, ráadásul meleg is, így nem csoda, hogy Myron Tubal másodéves hallgató az életet egyhangúnak és kényelmetlennek tartotta. Aznap már ötödik alkalommal kukkantott be a társalgóba, és kétségbeesetten próbált ismerős arcot találni, míg végre siker koronázta kitartását, és megpillantotta Bill Sefant, a Vega ötödik bolygójáról való zöld bőrű ifjút.

Sefan Tubalhoz hasonlóan megbukott bioszociológiából, és itt maradt a vakáció idejére, hogy felkészülhessen a pótvizsgára. Az ilyesmi szoros köteléket alkot másodéves és másodéves között.

Tubal valami üdvözlésfélét mormogott, szőrtelen testét - ő az Arcturus-rendszerből való volt - belevetette a legnagyobb székbe, és azt mondta:

- Láttad már az új gólyákat?
- Már! Még hat hét van hátra a következő szemeszterig!

Tubal ásitott.

- Ezek egy különleges fajhoz tartoznak. A legelső csoport a Sol-rendszerből. Tízen vannak.
- A Sol-rendszerből? Úgy érted, abból a rendszerből, amely három-négy éve csatlakozott a Galaktikus Föderációhoz?

- Ez az. A világfővárosukat Földnek hívják, azt hiszem.
- Nos, mi van velük?
- Semmi különös. Csak itt vannak, ez minden. Némelyiküknek haj van a felső ajka fölött, ami nagyon hülyén néz ki. Egyébként ugyanúgy festenek, mint a többi humanoid; ezekből tizenkettő egy tucat.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, és a kis Wri Forase rontott be. Ő a Deneb egyetlen bolygójáról jött, s a fejét meg az arcát borító szürke, rövid bunda most idegesen remegett, bíborvörös szeme izgalomtól csillogott.

- Mondjátok - csicseregte levegő után kapkodva -, láttátok már a földlakókat?

Sefan sóhajtott.

- Hát senkinek sincs más témája? Tubal épp az imént beszélt róluk.
- Igen? - Forase elégedetlennek látszott. - És az is mondta, hogy ez abnormális faj, amelyik azt a kalamajkát csinálta, amikor a Sol-rendszer belépett a Föderációba?

- Nekem normálisnak tűntek - mondta Tubal.
- Nem fizikai szempontból értettem - mondta a denebi némi ellenszenvvel. - Az eset mentális kihatásaira gondoltam. Pszichológia! Erről van szó! - Forase valamikor pszichológusnak készült.

- Ó, csak nem? No és mi a baj velük?
- Mint fájnak a tömeg-pszichológiájuk teljesen hibás - bökte ki Forase. - Ahelyett, hogy a nagy létszámú közösségekben az érzelmek kevésbé dominálnának, ahogyan ez a többi humanoid esetében ismeretes, náluk az érzelmek felerősödnek! Csoportba verődve ezek a földlakók lázadozni kezdenek, pánikba esnek, tisztára megbolondulnak. Minél többen vannak, annál rosszabb. Segíthetnél. Nézd, most állítottunk fel egy új matematikai jelrendszert, amivel jellemezni tudjuk a problémát. Figyeld!

Gyors mozdulattal előkapta a jegyzetabláját meg a stylusát, de Tubal lefogta a kezét, mielőtt még a stylus nyomot hagyott volna a táblán.

- Húha! - kiáltotta. - Van egy szenzációs ötletem. - Figyelj ide - erősködött Sefan.

De Tubal rá sem hederített. Elmosolyodott, és kezével elgondolkozva végigsimította kopasz fejét.

- Figyelj! - mondta hirtelen felélénkülve. Hangját, mint az összeesküvők, lehalkította.

Albert Williams egykori földlakó arra riadt álmából, hogy egy ujj bökdösi a második és a harmadik bordája között. Felnyitotta a szemét, a fejét elfordította, és ostobán bámult. Azután eltátotta a száját, felpattant, és a villanykapcsoló után kapott.

- Ne mozdulj - förmedt rá az ágya mellett álló árnyékfigura. - Halk kattanás hallatszott, és a földlakó egy zseblámpa fénykörében találta magát.

- Ki a franc vagy te? - kérdezte hunyorogva.
- Kelj fel - mondta a kísértet közönyösen. - Öltözz, velem jössz.

- Majd ha akarok - vigyorgott Williams vadul. Nem kapott választ, de a lámpa fénysugara az árnyalak másik kezére kúszott. Abban egy "idegkorbács" nyugodott, egy helyes kis fegyver, ami képes megbénítani a hangszalagokat, s csomót kötni az idegekre. Williams nagyot nyelt, és kikászálódott az ágyból.

Csendben felöltözött, majd azt mondta:

- Oké, most mit csináljak?
- Indulj előre - noszogatta az idegen.

William kiment a szobából, végig a csendes folyosón, le nyolc emeletnyit, mindeközben hátra sem mert nézni. A campuson kívül megállt, mert fémszonda nyomódott a hátába.

- Tudod, hol van Obel Hall?

Williams bólintott és elindult. Elhaladt az Obel Hall mellett, az University Avenue-nál jobbra fordult, majd fél mérföld után letért az útról, és a fák közé ment. Ott egy űrhajó várakozott a sötétben, és csak halvány lámpafény jelezte, hogy hol van a zsilipajtó.

- Befelé! - Felkísérték egy keskeny lépcsőn, be egy apró helyiségbe.

Hunyorogva körbepillantott, és hangosan számolni kezdett.

...hét és nyolc és kilenc, és velem együtt tíz. Feltételezem, velem együtt mindenkit elkaptak.

- Ez nem feltételezés - mordult fel Eric Chamberlain keserűen -, hanem bizonyosság. - A kezeit dörzsölgette.

- Én már egy órája itt vagyok.

- Mi a hézag a kesztyűddel? - kérdezte Williams. - Pofán vágtam vele a patkányt, amelyik idehozott. - Olyan kemény volt, mint az űrhajó páncélja.

Williams törökülésben a fal mellé kuporodott, és fejét a falnak támasztotta.

- Van valakinek valami ötlete, hogy mi lehet ez az egész?

- Gyermekrablás! - kiáltotta a kis Joey Sweeney fogvacogva.

- Mi a fenének? - horkant fel Chamberlain. - Nem tudok róla, hogy valamelyikünk is milliomoscmete lenne. Én nem, az biztos!

- Figyelj, nem kell bepörögni. A gyerekrablás meg ilyesmi ki van zárva. Ezek az emberek nem bűnözők. Nyilvánvaló, hogy egy olyan civilizáció, amelyik a Galaktikus Föderáció létrehozásához alkalmas pszichológiával rendelkezik, könnyűszerrel megszabadulhatott a bűnözéstől.

- Kalózok - horkant fel Lawrence Marsh. - De ez csak feltételezés.

- Ostobaság - intette le Williams. - A kalózkodás határmenti jelenség. Az űrnek ez a régiója már többször tíz millennium óta civilizált.

- Az mindegy; fegyverük van - vetette közbe Joe és ez nem tetszik nekem - Mivel a szemüvegét a szobájában felejtette, most rövidlátón pislogott.

- Az nem túl sokat számít - válaszolta Williams. - Nos, gondolkodtam. Itt vagyunk mi, tíz újonnan érkezett földlakó az Arcturus U-n. Az első éjszaka titokzatos módon kizargatnak a szobáinkból, és ideterelnek erre a fura űrhajóra. Ez sugall nekem valamit. Ti mit szóltok hozzá?

Sidney Morton felemelte karjára hajtott fejét, és álmosan motyogta:

- Én is gondolkodtam. Úgy tűnik, a bolondját járatják velünk. Uraim, azt hiszem, a helyi okostónik egy kis tréfát akarnak üzni velünk.

- Pontosan - helyeselt Williams. - Van valakinek valami ötlete?

Csend. - Rendben, akkor nincs mit tenni. Várunk. Ami engem illet, én alszom egyet. Majd felébrednek, ha akarnak valamit.

Abban a pillanatban a helyiség megingott, s elveszítette az egyensúlyát.

- Felszállunk... akárhová is mehetünk.

Pár perccel később Bill Sefan némi tétovázás után belépett a vezérlőbe. Ott az igen izgatott Wri Forase-szal találta szemben magát.

- Hogy megy? - kérdezte a denebi.

- Szarul - válaszolta Sefan savanyú képpel.

- Átkozott legyek, ha ezek pánikba estek. Lefeküdtek aludni.

- Aludni! Mindegyikük? De mit mondtak?

- Honnan tudjam? Nem galaktikul beszéltek, a pokoli idegen habogásukból meg nem tudtam semmit kihámozni.

Forase utálkozva tárta szét a karját. Végül Tubal szólalt meg:

- Figyelj, Forase. Bioszocból már így is kihagytam egy előadást. Te garantáltad, hogy működni fog a dolog. Ha nem sikerül, annak nagyon nem örülnék.

- Hát a Deneb szerelmére - csikorgatta a fogait Forase kétségbeesve -, ti aztán szép pár vagytok. Azt hittétek, kiabálni kezdenek, és a fátat rugdossák? Sístergő Arcturus! Várjatok, míg a Spica-rendszerbe érünk, jó? Majd ha kiteszük őket egy éjszakára...

Hirtelen kuncogni kezdett.

- Ez lesz a legjobb hecc, amióta azokat a bűzös denevéreket a kromatikus orgonához kötötték a koncertteremben.

Tubal elvigyorodott, de Sefan hátradőlt a székében, és elgondolkozva megjegyezte:

- Mi lesz, ha valaki - mondjuk Wynn elnök tudomást szerez róla?

Az arcturf a vezérlőpultnál vállat vont. - Ez csak egy tréfa. Majd úgy kezelik.

- Ne légy ostoba, M. T. Ez nem gyerekjáték. A Spica Négyest - valójában az egész Spica-rendszert - tilos megközelíteni, ezt ti is tudjátok. Szubhumán faj él rajta. Úgy hitték, minden külső segítség nélkül képesek a fejlődésre, mignem kitalálták a saját csillagközi utazásukat. Ez a törvény, és igen szigorúan veszik. Ez a világűr törvénye. Ha rájönnek, jó kis slamasztikába kerülünk.

Tubal megfordult a székében.

- Honnan veszed, hogy Prexy Wynn az Arcturulon - ami az isten háta mögött van - rá fog jönni, hogy mit csináltunk? Hát ami engem illet, nem ígérem meg, hogy a sztori a campuson belül marad, mert mit ér az a tréfa, amit magunkban tartunk? De a neveket nem fogja megtudni senki. Senki nem fog köpni. Ezt ti is tudjátok.

- Oké - mondta Sefan, és vállat vont. Ekkor Tubal bejelentette:

- Felkészülni a hipertérre!

Megnyomott néhány gombot, és a fülkében egy rázkódás jelezte, hogy a hajó elhagyta a normál űrt.

A tíz földlakó igen kimerült volt, s ez meg is látszott rajtuk. Lawrence Marsh megint az órájára sandított.

- Kettő harminc - közölte. - Már harminchat órája tart. Nem bánám, ha abba hagynák már.

- Ez nem átverés - morogta Sweeney. - Ahhoz túl hosszú.

Williams elvörösödött.

- Mitől vagytok ilyen félholtak? Rendszeresen kapunk enni, nem? Nem vagyunk megkötözve sem. Azt is mondhatnánk, hogy egészen jól tartanak bennünket.

- Vagy - szólt Sidney Morton vontatottan - éppen hizlalnak.

Elhallgatott, és mindenki megdermedt a gondolatra. Tisztán érezték a hajó rándulását.

- Ezt kapjátok ki! - kiáltotta Eric Chamberlain hirtelen támadt dühvel... - Megint visszaléptünk a normál térbe. Ez azt jelenti, hogy egy-két óra múlva megérkezünk, akárhová is igyekszünk. Valamit tennünk kell!

- Jól van, jól van! - horkant fel Williams. - De mit?

- Tízen vagyunk, nemde? - kiáltotta Chamberlain a mellét düllesztve. - Én csak messziről láttam egyiküket. Ha legközelebb bejön, ami hamarosan esedékes, mert hozza az ennivalót, akkor lerohanjuk.

Sweeney elsápadt.

- És mi lesz az idegkorbáccsal, ami mindig nála van? - Az nem öl meg senkit. Meg aztán nem is lesz ideje használni, ha leütjük.

- Eric - mondta William nyersen -, te hülye vagy. Chamberlain elvörösödött, és tömpe ujjai lassan ökölbe szorultak.

- Most volna éppen kedvem egy kis vitára. Mondd csak még egyszer!

- Ül le! - utasította Williams, és még csak fel sem pillantott. - És ne akarj rászolgálni a jelzőre. Mindegyikünk ideges, de ez nem jelenti azt, hogy meg is kell bolondulnunk. Még nem, egyelőre. Először is, a korbács megszerzése és őrzőnk lerohanása nem lehet túl eredményes. Csak az egyiküket láttuk, az pedig az Arcturus-rendszerből való. Több mint hét láb magas, és legalább háromszáz fontot nyom. Egyetlen ökölcsapással leterítene mind a tízünket. Gondolom, te egyszer már összeakaszkodtál velük, Eric.

Sűrű csend lett. Williams hozzátette:

- És még ha sikerülne is leütni, ki tudja, hány van még belőle a hajón? És a leghalványabb fogalmunk sincs arról, hogy hol lehetünk, hogyan juthatunk vissza, de még a hajót sem tudjuk vezetni. - Csend. Azután: - Nos?

- Ostobaság. - Chamberlain elfordult, és csendbe burkolózott.

Az ajtó kivágódott, és belépett az óriás arcturf. Egyik kezével kiürítette a zsákot, amit hozott, a másikkal meg készenlétben tartotta az idegkorbácsot.

- Az utolsó vacsora - morogta.

Megindult a veszekedés a felmelegített konzervek után. Morton undorral szemlélte a sajátját.

- Mondd csak - dadogta akadozva, galaktik nyelven -, nem lehetne valami mást? Már unom a vacak gulyásotokat. Ez már a negyedik konzerv!

- Minek? Ez az utolsó kajátok - vágta rá az arcturf, és távozott.

Rémült döbbenet telepedett rájuk.

- Mit akart ezzel mondani? - kérdezte valaki rekedt hangon.

- Meg fognak ölni minket! - Sweeney szeme elkerekedett, hangjából rémület érződött.

Williams szája is kiszáradt, ő ráadásul feleslegesen dühítette magát Sweeney ragályos félelme miatt. De nem szólt neki - a fiú még csak tizenhét éves -, csak rekedten annyit mondott:

- Befognád a szád? Egyél!

Két óra telt el, amikor a hajó rázkódásaiból érezték, hogy útjuk a végéhez közeleg. Ez idő alatt, bár senki nem beszélt, Williams érezte, hogy a félelem perceről percre mélyül bennük.

A Spica vörösen bukott a horizont alá, s hideg szél kezdett fújni. A tíz földlakó a sziklával teleszórt dombtetőn gyülekezett, és mogorván méregette fogvatartóit. A nagy termetű arcturf, Myron Tubal beszélt hozzájuk, míg a zöld bőrű vegai, Bill Sefan, meg a szőrös kis denebi, Wri Forase békésen a háttérben maradt.

- Kaptatok tüzet - zengte az arcturf mogorván -, fa van bőven, tudtok rárakni. Az majd távol tartja a vadállatokat. Mielőtt elmegyünk, kaptok még két korbácsot is, azzal védekezhettek, ha a bolygó bennszülöttei zaklatnának titeket. Ami az enni- meg innivalót illeti, azt nektek kell megszereznetek.

Elfordult. Chamberlain hirtelen előrelendült, és az arcturfra ugrott, ám az egyetlen kézlegyintéssel visszaverte.

Az ajtó becsukódott a három másik világról való mögött. A hajó szinte ugyanabban a pillanatban felemelkedett a talajról, és eltűnt a magasban. A csendet Williams törte meg.

- Itt hagyták a korbácsokat. Az egyik az enyém, a másikat fogd te, Eric.

A földlakók egyenként leültek a tűz köré. Mind reszkettek a félelemtől.

Williams erőltetett vigyorral azt mondta:

- Hát nem fogunk unatkozni. A vidék tele van erdővel. Ugyan már, mi tízen vagyunk, ezek meg valamikor csak visszajönnek. Mutassuk meg nekik, mire képes egy földlakó! Mit szólnak hozzá, fiúk?

Hasztalan beszélt. Morton kedvetlenül azt mondta:

- Miért nem kussolsz már? Semmivel sem könnyíted meg a dolgunkat!

Williams feladta. Már az ő gyomra is összeszorult. A félhomály éjszakává sötétedett, és a tűz tényköre apró, imbolgó foltta zsugorodott, de az is árnyékba veszett. Marsh lélegzete elakadt, a szeme elkerekedett.

- Ott... valami közeledik!

A hirtelen támadt mozgólódás lélegzet-visszafojtott figyeléssé szelídült.

- Te bolond vagy - kezdte Williams rekedten, de elhallgatott, mert ő is meghallotta a csoszogó hangokat.

- Fogd a korbácsot! - üvöltötte Chamberlainnek. Joey Sweeney hirtelen felnevetett, de a nevetés idegesen erőltetettre sikeredett.

És akkor hirtelen visítás hasított a levegőbe, és az árnyékok rájuk zúdultak.

Ilyesmi bárkivel megesik.

Tubal hajója Bill Sefannal a vezérlőpultjánál egyre távolodott a Spica Négyestől. Tubal a saját kuckójában gubbasztott, és két kortyintásra kiürített egy hatalmas flaska denebi italt.

Wri Forase szomorúan szemlélte a műveletet.

- Ebből hús kredit egy flaska - mondta rezignáltan -, és már alig néhány maradt.

- Ne spóroljunk már velem! - ugratta Tubal. - Gyere, igyunk versenyt! Én bírni fogom!

- Egy ilyen korty - mordult fel a denebi -, nekem elég volna a pótvizsgáig.

De Tubal nem is figyelt rá.

- Ez - kezdte - biztosan belekerül a campus történetébe, olyan jó hecc...

Ebben a pillanatban éles, pengő pin-g-gg hallatszott, s a hajó burkolata megremegett. A fények kialudtak.

Wri Forase érezte, hogy valami a falhoz szorítja.

Tátogva kapkodott levegő után.

- A... az űr... ö... összes ördögére! Teljes gyorsuláson va-vagyunk! Mi lehet az ekvalizerrel?

- A francba az ekvalizerrel! - dörögte Tubal, és talpra tápászkodott. - Mi lehet a hajóval?

Kibotorkált a sötét folyosóra. Forase utána. Amikor berontottak a vezérlőbe, ott találták Sefant a villogó vészjelzők fényében. Zöld testéről patakzott a veríték.

- Meteorok - krákogta. - Tönkrement az energiadisztribútor. Minden teljes kapacitásra állítódott. A fények, a fűtés, a rádió, minden megbolondult, a ventilátorok meg alig forognak. - Még hozzátette: - És a Négyes Szektor léket kapott.

Tubal vad pillantást vetett rá.

- Te idióta! Miért nem tartottad a szemed a tömegindikátoron?

- Azon tartottam, te gyurmaagyú - üvöltötte Sefan -, de az semmit nem regisztrált! Nem regisztrált! Mit vársz egy használt batártól, amit kétszáz kreditért béreltél? A képernyő folyton a tiszta űrt mutatja.

- Kuss legyen! - mordult fel Tubal, és kinyitotta az úrruhák szekrényét. - Ez itt mind arcturf modell.

Ellenőrizhettem volna. Tudod valamelyiket használni, Sefan?

- Talán. - A vegai kétkedőn vakarta meg a fülét. Öt perc múlva Tubal bemászott a zsilipbe, Sefan pedig esetlenül botorkált utána. Ez fél órával azelőtt volt, hogy visszafordultak.

Tubal levette a sisakot. - Függöny!

Wri Forase elcsodálkozott.

- Úgy érted, nincs nagyobb baj? Az arcturf a fejét rázta.

- Meg tudjuk javítani, de időbe telik. A rádió tönkrement, úgyhogy segítséget nem kérhetünk.

- Segítség! - Forase ijedtnek látszott. - Már csak az hiányozna nekünk. Mit mondanál, mit keresünk a Spica-rendszer kellős közepén? Inkább az öngyilkosság, mint hogy a rádiót használjuk. Amíg egyedül vissza tudunk menni, addig biztonságban vagyunk. Ha kihagyunk még néhány előadást, az sem fog fájni.

Sefan fakó hangon azt mondta:

- De mi lesz azokkal a rémült földlakókkal ott a Spica Négyen?

Forase szóra nyitotta a száját, de nem mondott semmit. Vonásai megkeményedtek, és ha egy humanoid valaha is elsápadt, akkor az Forase volt.

Am nem sejtették, hogy ez még csak a kezdet. Másfél napba került, mire megjavították az űrbárka elektromos rendszerét. További két nap kellett a lassuláshoz. Négy nap alatt érték el a Spica IV-et. Ez összesen nyolc nap.

Amikor a hajó megint ugyanott lebegett, ahol kitették a földlakókat, már jócskán délelőtt volt. Tubal a televízióon át pásztázta tekintetével a tájat. Végül megtörte a feszült csendet.

- Azt hiszem, elkövtük az összes baklövést, amit csak lehetett. Egy település mellett tettük ki őket. Nyomuk sincs a földlakóknak.

Sefan gyászosan rázta a fejét. - Ronda úgy ez.

Tubal térdére támasztott kezére hajtotta a fejét.

- Ez a vég. Ha mi nem rémisztettük őket halálra, akkor a bennszülöttek megtették. A tiltott rendszerekbe való behatolás az egy dolog. Ez azonban, azt hiszem, egyszerűen gyilkosság.

- Nem tehetünk mást - szögezte le Sefan -, mint hogy leszállunk, és megpróbáljuk kideríteni, életben vannak-e még. Ennyivel tartozunk nekik. Végül is...

Nyelt egyet. Suttogva fejezte be.

- Végül is kirúghatnak az egyetemről, azután pszicho-revizíó után mehetünk fizikai munkásnak.

- Felejtse el! - vakkantott Tubal. - Szembenézünk azzal is, ha kell.

Lassan, nagyon lassan köröztek lefelé, és azon a sziklás tisztáson szálltak le, ahol nyolc napja a földlakókat hagyták.

- Hogyan bánjunk a helybéliekkel? - fordult Tubal Forase felé felvont szemöldökkel (amin természetesen nem nőtt szőr).

Forase megvonta a vállát, de szőrös arca tanácstalanságot tükrözött.

- Én is éppen erre gondoltam, Tubal. De ennél tovább nem jutottam.

- Micsoda?! - tört ki Sefan és Tubal egyszerre. - Senki nem tud bánni velük - tette hozzá a denébi sietősen. - Ez tény. Végül is, nem engedhetünk szubhumanoidokat a Föderációba, amíg nem válnak teljesen civilizáltakká. Addig pedig karanténban a helyük. Gondolod, nekünk több lehetőségünk nyílik a pszichológiájuk tanulmányozására?

Az arcturuli visszahuppant a székébe.

- Ez egyre jobb lesz. Gondolkozz, szőrösképű! Van valami javaslatod?

Forase megvakarta a fejét.

- Hát... ööö... a legjobb, ha normális humanoidként kezeljük őket. Ha lassan közelítünk feléjük, feltartott kézzel és széttárt ujjakkal, és nem teszünk hirtelen mozdulatot, akkor sikerülhet. Ne feledjétek, azt mondtam, sikerülhet. De nem vagyok biztos benne.

- Menjünk, francba a bizonyossággal - csattant fel Sefan türelmetlenül. - Most már úgyis mindegy. Ha itt hagyjuk a fogunkat, legalább nem kell hazamennünk. Arcára az üzött vad tekintete ült ki. - Ha arra gondolok, mit fog szólni a családom...

Kiléptek az űrhajóból, és beleszipantottak a Spica Négyes atmoszférájába. A nap már delelőn állt, s mint egy óriási narancssárga kosárlabda lebegett a fejük felett. Az erdőből egy madár rekedt vijjogása hallatszott, majd tökéletes csend lett.

- Hm! - dörmögte Tubal karba tett kézzel. - Ennyi elég ahhoz, hogy elálmosodjam, Semmi életjel. Mégis, merre van a falu?

Háromféle vélemény alakult ki, de a vita nem tartott sokáig. Az arctusival az élen elindultak lefelé a lejtőn, a ritkás erdő felé.

Alig száz méternyit jutottak be az erdőbe, amikor a fák megelevenedtek, és a fejük feletti ágakról bennszülöttek hullottak hangtalanul a nyakukba. Wri Forase zuhant elsőként a földre. Bill Sefan megtántorodott, egy pillanatig még tartotta magát, azután egy röffenés kíséretében ő is felbukott.

Csak a hatalmas Myron Tubal maradt állva. Széttvetett lábakkal, rekedt kiáltozások közepette jobbra-balra vagdalkozott. A helybéliek rárontottak, de úgy peregtek le róla, mint a vízcseppek a forgó kerékről. Szélmalomszerű karcsapásokkal egy fa mellé kezdett hátrálni.

Ezzel követte el a hibát. A fa legelső ágán egy, a többiekénél óvatosabb és eszesebb bennszülött gubbasztott. Tubal annyit észrevett, hogy a lénynek hosszú, izmos farka van, s ezt a tényt el is raktározta magában. Az egész Galaxisban csupán a Homo Gamma Cepheus fajnak van farka. Amit nem vett észre, az az, hogy ez kapaszkodófarok.

De hamarosan ezt is megtudta, mert a feje feletti ágon gubbasztó bennszülött kinyújtotta a farkát, a nyaka köré tekerte, és húzni kezdte.

Az arcturf kétségbeesetten küzdött, de a támadó elhúzta a fától. Egy ideig a nyakánál fogva lógott, de mert a bennszülött nem bírta megtartani, megacélozta farkának szorítását.

A világ elsötétült. Tubal eszméletét veszítette, még mielőtt elérte volna a talajt.

Tubal lassan tért magához, nyakának merevségét égő fájdalomként észlelte. Megpróbálta kidörzsölni belőle a fájdalmat, de csak néhány másodperc múltán jött rá, hogy szorosan össze van kötözve. Ettől megrémült. Először azt állapította meg, hogy a hasán fekszik; azután meghallotta maga körül a fülsiketítő lármát; harmadszor azt vette észre, hogy mellette Forase és Sefan is gúzsba vannak kötve; végül azt, hogy képtelen megszabadulni a kötélkeiktől.

- Hé Sefan, Forase! Hallotok?

Sefan volt, aki megkönnyebbülten válaszolt.

- Te vén draconi kecske! - mordult fel az arcturf. - Már azt hittük, véged van.

- Nem nyúlok ki olyan könnyen - morogta Tubal. - Hol vagyunk?

Rövid csend következett.

- Gondolom, a bennszülöttek falujában - mondta Wri Forase gyászosan. - Hallottatok már valaha ilyen ricsajt? A dobok nem hallgattak el azóta, hogy idehoztak minket.

- Láttatok valamit...

Kezek ragadták meg Tubalt, s csak annyit érzett, hogy megfordítják. Most ülő helyzetbe került, de a nyaka jobban sajgott, mint valaha. Zöld fatörzsekből épített, düledező, zsúptetős kunyhókat látott a kora délutáni napsütésben. Körülöttük körben sötét bőrű, hosszú farkú helybélieliek figyeltek csendben. Több százan lehettek, mindegyik tolldíszot viselt a fején, a kezében pedig durván faragott lándzsát tartott. Néhányan előreléptek.

Szemüket a dühös Tubalra meg a földön gubbasztó titokzatos alakokra függesztették. Nyilván ezek voltak a törzs vezetői. Tarka, bojtos köpenyt viseltek, ami rosszul kikészített bőrből készült. Barbár megjelenésüket azzal tokozta, hogy fából faragott maszkot viseltek, amire az emberi arc karikatúráját mázolták fel.

A humanoidokhoz legközelebb álló álarcos rémség most közelebb lépett.

- Helló - mondta, és levette a maszkot. - Ilyen gyorsan visszajöttetek?

Tubal és Sefan jó ideig nem szólt egy szót sem, Wri Forase pedig heves köhögésbe fogott.

Végül Tubal nagy lélegzetet vett. - Te az egyik földlakó vagy, nem?

- Úgy van. Al Williams vagyok. Szólíts Alnak.

- Még nem ölték meg?

Williams jókedvűen mosolygott.

- Egyikünket sem ölték meg. Ellenkezőleg, uraim hajolt meg udvariasan -, ismerkedjete meg az új törzsi... hm... istennel.

- Az új törzsi micsodákkal? - tátogott Forase. Még mindig köhögött.

- Hát... istennel. Sajnálom, de nem tudom a megfelelő galaktik szót.

- Ezek az "istenek" mit képviselnek?

- Mi amolyan természetfeletti személyek vagyunk... olyasmik, akiket imádni szokás. Ugye érted?

A humanoidok boldogtalanul bámultak.

- Nos, az a lényeg - vigyorgott Williams -, hogy mi olyan személyek vagyunk, akik óriási hatalommal rendelkeznek.

- Miről beszélsz? - kiáltott fel Tubal felháborodottan. - Honnan veszik ezek, hogy nektek óriási hatalmatok van? Ti földiek fizikailag jóval az átlag... alatt vagytok!

- A dolog lényege a pszichológiában van - magyarázta Williams. - Mivel látták, hogy hatalmas, csillogó szerkezettel érkezünk ide, amely titokzatos módon a levegőben közlekedik, és tüzet okád magából - hát természetfeletti lényeknek hittek minket. Ez alapvető barbár pszichológia.

Forase szeme majd kiesett az üregéből, amint Williams folytatta.

- Csak úgy mellékesen, ti minek vagytok megköötözve? Azt hiszem, ez valami átverés lehet, nem gondolod? - Figyelj csak - tört ki Bill Sefan -, én azt hiszem, te marhaságokkal etetsz minket. Ha ezek azt hiszik rólatok, hogy istenek vagytok, rólunk miért nem hiszik ugyanazt. Nekünk is van hajónk...

- Hát ez az - mondta Williams -, amiben különbözni kezdünk egymástól. Elmagyaráztuk nekik - képek és jelbeszéd segítségével -, hogy ti vagytok az ördögök, és ha majd visszatértek - mondanom sem kell, mennyire örültünk, amikor visszajöttetek -, tudni fogják, mit kell tenniük.

- Mi az hogy "ördög"? - kérdezte Forase nem kis félelemmel a hangjában.

Williams felsóhajtott.

- Hát ti nem tudtok semmit?

Tubal lassan megmozdította sajgó nyakát.

- Nem akartok még kiszabadítani minket? Görcs állt a nyakamba.

- Nem kell úgy sietni. Végül is azért hoztak ide titeket, hogy feláldozzanak a tiszteletünkre.

- Feláldozzanak!

- Hát persze. Fel lesztek transzírozva. Réműlt csend lett.

- Ne etess ilyen ostobasággal - mordult fel Tubal végül. - Mi nem földiek vagyunk, hogy megijedjünk, tudod?

- Ezt tudjuk! Emiatt nem is kell szégyenkeznetek a világ előtt. De a vadak pszichológiája egyszerűen mindig áldozat bemutatásába torkollik...

Sefan mocorogni kezdett a kötelékei alatt, megpróbálta mérgében Forasera vetni magát.

- Azt hiszem, azt mondtad, hogy senki nem ismeri a szubhumánok pszichológiáját! A tudatlanságodat akartad leplezni vele, ugye, te töpörödött, szőrös, golyószemű fattyú, akinek vegai félszerzet gyík volt az anyja! Forase elhúzódott tőle.

- Hé, várjatok! Csak...

Williams úgy döntött, ennél tovább nem megy el a tréfával.

- Nyugodjatok meg - csillapította őket. - Ti nagyokos heccelődök a saját csapdátokba estetek. Jól ráfázatok, de mi nem csináljuk ezt tovább veletek. Azt hiszem, jól elszórakoztattunk benneteket. Sweeney most éppen a törzsfőnöknek magyarázza, hogy el fogunk innen menni, és titeket magunkkal viszünk. Őszintén szólva, már éppen ideje, hogy menjünk. Várj egy kicsit, Sweeney akar valamit.

Amikor Williams két perc múlva visszatért, arcán különös kifejezés ült. Az ábrázata percről percre zöldebb lett.

- Úgy tűnik - tátogta torokhangon -, hogy mi is beleestünk a kontraheccünk csapdájába. A törzsfőnök ragaszkodik az áldozathoz!

Csend lett, a három humanoid még egyszer átgondolta a helyzetét. Percekig egyikük sem tudott megszólalni. - Azt mondtam Sweeneynek - közölte Williams mogorván -, hogy mondja a főnöknek, ha nem lesz áldozat, valami borzalmas dolog fog történni a törzssel. Blöffnek szántam, de ő komolyan vette. Sajnálom, fiúk. Azt hiszem, túl messzire mentünk. Ha komolyra fordul a helyzet, elvágom a köteleidet, hogy harcolhass.

- Most vágd el őket! - morogta Tubal, és az ereiben meghűlt a vér. - Végezzünk minél előbb.

- Várjatok! - kiáltotta Forase tombolva. - Most fitogtassák a földiek a pszichológiai tudásukat. Gyerünk, földiek! Gondolkozzatok csak!

Williams addig törte a fejét, míg az megfájdult.

- Nézzétek - súgta halkán -, már éppen eleget vesztítettünk isteni presztízisünkéből, amikor nem tudtuk meggyógyítani a törzsfőnök feleségét. Tegnap meghalt. Most valami hatásos csodára volna szükségünk. Nektek nincs valami a tarsolyotokban?

Leguggolt melléjük, és keresgélni kezdett. Wri Forasénál talált egy stylust, egy jegyzetlapt, egy ritka fogú fésűt, valami viszketés elleni port, néhány kreditlapot, meg egyéb ilyen vacakokat. Sefannál egy halom leírhatatlan dolog volt.

Tubal farzsebéből viszont előkerült egy apró, fekete, pisztolyszerű tárgy, aminek hatalmas markolata és csöve is volt.

- Ez mi?

- Hát ezen ültem egész ideig - mordult fel Tubal. - Ez egy hegesztőpisztoly, ezt használtam a meteor ütötte lyukak javításánál. Nem sokat ér, már majdnem teljesen üres.

De Williams szeme megcsillant. Egész teste reszketett az izgalomtól.

- Ezt hiszed te! Ti humanoidok sosem láttok tovább az orrotoknál. Miért nem jöttök el egyszer a Földre, hogy tanuljatok egy kis fantáziát?

Williams máris a társai felé igyekezett.

- Sweeney - üvöltötte -, menj, és mondd meg annak a majomfarkú főnöknek, hogy egy perc, és meg fogok haragudni rá, és a fejére omlasztom az egész égboltot. Igyekezz!

De a törzsfőnök nem várta meg az üzenetet. Intett a kezével, mire a helybéliek egy emberként rohanni kezdtek. Tubal ordított, és megpróbálta eltépni a kötelekeit. Williams kezében a hegesztőpisztoly gyengécske lángot köpött maga elé.

A legközelebbi kunyhó lángot fogott. Azután a másik, majd még egy, azután a negyedik, és akkor a pisztoly kialudt.

De ennyi elégnek bizonyult. Egyetlen bennszülött sem maradt talpon. Mind a földön hasalt, arcát a porba temette, úgy könyörgött kegyelemért. A főnök visítózott a lehangosabban.

- Közöld a főnökkel - kiáltotta Williams Sweeneynek -, hogy ez csak ízelítő abból, amit velük akarok csinálni.

Miközben elvágta a humanoidok kötelekeit, odavetette nekik:

- Csak egy kis pszichológia.

Már újból az űrhajóban ültek, és a világűrben száguldottak, amikor Forase ábrázatára kiült a büszkeség.

- Azt hittem, a földiek sosem fejlesztették ki a matematikai pszichológiát! Honnan ismered ezt az egész szubhumán dolgot? Ilyen messzire az egész Galaxisban nem ment még el senki!

- Hát - vigyorgott Williams -, van némi gyakorlati tapasztalatunk a civilizálatlan lényekkel kapcsolatban. Nézd, mi egy olyan világról jöttünk, ahol a beszédkultúráját illetően a legtöbb ember még civilizálatlan. Így hát ismernünk kellett!

Forase lassan bólintott.

- Dilis földiek! Ebből az esetből azonban legalább egyvalamit mi is megtanultunk.

- Micsodát?

Forase most másodízben váltott földi szlengre:

- Sose kezdj ki dilisekkel, mert kiderülhet, hogy dilisebbek, mint hitted!

A kis ember a földalattin

(Szerzőtárs: James MacCreigh)

A metróállomások azok a helyek, ahol az emberek le szoktak szállni, így amikor az Atlantit Avenue állomáson az első kocsit senki sem hagyta el, Cullen kalauz, az IRT alkalmazottja nyugtalanodni kezdett. Tulajdonképpen senki nem szállt ki onnan, amióta Flatbush felé elindultak, pedig minden megállóban több tucat felszálló volt.

Különös! Igen különös! Ez pontosan olyan probléma, amelynél a tapasztalt kalauzok leveszik a sapkájukat, és megvakarják a fejük búbját. Cullen kalauz is így tett. De ez sem segített, ezért a következő állomáson, a Bergen Streetnél, ahol megint nem szállt ki senki az első kocsiból, megismételte a mozdulatot. A Grand Army-nál pedig a fejkavarás mellé hangosan kiejtett néhány olyan ősi gael szót, ami már évszázadok óta apáról fiúra száll. Ezek ugyan megpezsdítették a levegőt, de a problémát nem oldották meg.

Az Eastern Parkway-nél Cullen végzett egy kísérletet. Nem nyitotta ki az első kocsi ajtaját. Kíváncsian kihajolt, a nyakát nyújtogatta, de semmilyen csoda nem történt. A New York-i metró utasai sem nem félénk, sem nem türelmes emberek, így ha egy ajtó nem nyílik ki azonnal, vagy elég hamar, akkor belerúgnak. Ám ezúttal sem rugdosás, sem kiabálás, de még egy hangos szó sem esett. Cullen szeme elkerekedett.

Feldühödött. A Franklin Avenue-nál szitkozódva nyitotta ki az ajtókat. Az összes ajtó ontotta magából a mindkét nemű, mindenféle korú utasokat, csak az első kocsié nem. Annak ajtajain három férfi, és egy igen fiatal leány szállt fel, bár Cullen a nagy tömeget nem látta pontosan.

A Flatbush Avenue felé haladva Cullen teljesen megfélemedezett az első kocsirol, az utolsó állomást várta, ahol mindenkinek ki kell szállnia. Mindenkinek! Megjárták a President, a Church és a Beverly Road állomásokat, s Cullen azon kapta magát, hogy számolja a Flatbush végállomásig hátralévő megállókat.

Ugyanolyan utasoknak tünnek, mint a többi. Újságot olvastak, bámulták az ablak mögött suhanó feketeséget, vagy a szemközti ülő lányok lábát, vagy éppen csak meredtek maguk elé, mint minden közönséges utas. Csak leszállni nem akartak. Még a következő kocsi sem volt kedvük átmenni, pedig ott akadt még ülőhely is. Képzeljék el: akadnak olyan New York-iak, akik nem mennek át egy ülőhely kedvéért a másik kocsi csak azért, hogy elkülönülhessenek.

No de itt a Flatbush Avenue! Cullen összedörzsölte a kezeit, kinyitotta az ajtókat, és a lehető legerőtelenebb módon hangosan azt kiáltotta:

- Végállomás! Nemmettovább! - Még kétszer-háromszor elismételte, mire abból az istenverte első kocsiból többen ránéztek. Szemrehányás villant a szemükben. Mintha azt mondanák: Ez nem hallott még a polgármester csendreleletéről?

A szerelvény többi kocsiját elhagyták az utolsó utasok is, és páran már be is szálltak a visszafelé útra. Néhányan kíváncsi pillantást vetettek az első kocsira. A New Yorkiak mindent, amit nem értenek, valamiféle mutatványnak tekintik.

Cullen megint elővette a gael kifejezéseket, és a peronon elindult a vonatvezető fülkéje felé. Erkölcsei támaszra volt szüksége. A vonatvezetőnek már ki kellett volna szállnia a fülkéjéből, hogy megtegye az előkészületeket a visszaútra, de nem tett ilyesmit. Cullen jól látta őt az ajtó üvegén át, amint a műszerfal fölé hajolva kifejezéstelen tekintettel bámulja az ütközőket,

- Gus! - kiáltotta Cullen. - Gyere ki! Pokoli egy... Ebben a pillanatban a torkára fagyott a szó. Nem Gus volt az. Egy kis öregember mosolygott rá udvariasan, és üdvözlésképpen az ujjait lengette feléje.

Patrick Cullen ír lelke fellázadt. Harsány kiáltással megragadta az ajtó peremét, és megpróbálta kifeszíteni. Tudnia kellett, hogy nem fog menni. Mély lélegzetet vett, elmondta az írek istenéhez intézett fohászatát, és az első kocsi nyitott ajtaján át berontott a zsúfolt kocsi. Mögötte feltápaszkodtak utastársaik öléből, akiket fellökött, és igazi New York-i udvariassággal (ami morgásból, nyögéshől és grimaszból áll) bocsánatot kértek egymástól, majd visszabújtak az újságaikba.

Akkor meghallotta a forgalomirányító csengőjét. Elérkezett az ideje, hogy a vonat elinduljon. Szólítja a kötelesség! Emberfeletti igyekezettel araszolni kezdett a kijárat felé, de az ajtó becsukódott, mielőtt le tudott volna szállni, s a vonat elindult.

Cullennek eszébe villant, hogy most első esetben elmulasztott jelentést tenni, mire azt mondta:

- Az isten verje meg! - Úgy ötven lábnyi út után megállapította, hogy rossz irányba mennek, de ezúttal nem szólt semmit.

Végül is, amit mondani akart, arra még a gael nyelvben sincs kifejezés.

A Flatbush Avenue-ről a szerelvény nem tud rossz irányba menni. Nincs tovább sín, nincs tovább alagút. A sínpár végén ott az ütköző, hogy megakadályozza az izgága vonatvezetőket abban, hogy fúrjanak egyet. Ez abszurdum. Erre még az Új Gazdagságpolitika sem képes.

De mégis arra mentek!

Az új alagútban is voltak állomások - helyes kis megállók, éppen egy kocsi számára valók. Ez helyénvaló is volt, mert csak egy kocsi haladt arra. A többi valahogy lemaradt, s most biztosan rutinútját járja vissza a Bronx Parkba.

Talán egy tucat állomás volt, s mindegyik különös nevű. Cullen csak néhányat jegyezett meg, mert nem mindegyiket látta tisztán. Az egyik az Arkangyal sugárút, a másik a Szeráf utca, megint másik a Kerub sétány nevet viselte.

Akkor a szerelvény befutott egy hatalmas állomásra, ami inkább egy rendkívüli barlangnak tűnt, és ott megállt. Az állomás úgy háromszáz láb magas lehetett, és félgömb alakú volt. A sínek pontosan a középpontja felé tartottak, ahol a peron látszólag a levegőben lebegett.

Már csak a kalauz állt a kocsiiban, a többiek kiszálltak a Hozsánna téren. Cullen ernyedten lógott az egyik porcelán kapaszkodón, és egy ajakrúzs hirdetést bámult. A vezetőfülke ajtaja kinyílt, és a kis ember kilépett rajta. Cullenre pillantott, megfordult, majd visszanezített.

- Hé - kurjantott -, maga kicsoda?

Cullen lassan feléje fordult, de még mindig a kapaszkodót szorongatta.

- Csak a kalauz. Velem ne törődjön. Úgyis kiléptem volna. Nem szeretem ezt a munkát.

- Ó, kedves uram, erre nem számítottam. - A kis ember megcsóválta a fejét. - Én Mr. Crumley vagyok - magyarázta. - Azzal foglalkozom, hogy mindenfélét lopok. Jobbára embereket. Olykor metrókocsikat - de azok túl nagyok és esetlenek, nem gondolja?

- Mister - mordult fel Cullen. - Két órája, hogy abbahagytam a gondolkodást. Az nem vezet sehová. Ki maga egyáltalán?

- Mondtam már. Mr. Crumley vagyok. Az Istenség természetét gyakorlom.

- A pissentést?

- Dehogysis, nem - vont a össze a szemöldökét Crumley. - "Istenséget" mondtam, mint Jehova. Nézze! - Kimutatott az ablakon. Odakint az egyik szikla megingott, majd felemelkedett. Crumley megmozdította az ujját, mire az egyik szirt kis "h" betű alakját vette fel.

- Ez a jelképem - közölte Crumley szerényen. Különleges, nem? De ez még mind semmi. Várja meg, amíg mindent összerendezek. Kedvesem, kedvesem, én csodákat művelek!

Cullen hol a lebegő sziklára, hol a vigyorgó Crumleyra pillantott, mígnem elszedült, s akkor abbahagyta.

- Figyeljen - krákolta rekedten. - Hogyan tudta azt a kocsit továbbhozni a Flatbush Avenue-ről? Honnan indul az az alagút. Csak nem idegenek...

- Ó, dehogy! - válaszolta Mr. Crumley. - Én magam csináltam, de így akartam, hogy senki ne vegye észre. Elég nehéz volt. Kiszívta belőlem az ektoplazmát. Ha embereket is belevonok a csodatételbe, akkor sokkal nehezebb, mert akkor meg kell küzdenem az akaratukkal is. Ha nincs megfelelő számú hívőd, nem tudod megtenni. Én most, hogy több mint ezer hívem van, meg tudtam tenni, de volt idő - elgondolkozva rázta meg a fejét -, amikor még egy bébit sem tudtam levitálni, vagy egy leprást sem tudtam meggyógyítani. De ne vesztegessük az időt. Már a legközelebbi gyárban volna a helyünk.

Cullen felderült. A "gyár" szó olyan prózai volt.

- Volt egy bátyám - kezdte -, aki egy kizsákmányoló gyárban dolgozott, de...

- Ó, Istenem, Mr. Cullen. Én a Hívő Gyárra gondoltam. Tanítanom kell az embereket, hogy higgyenek bennem, ugye? És ezért sokat kell prédikálni. Én pedig hiszek a tömegtermelésben. Azt szeretném, ha egy napon Utópia Henry Fordjának tartanának. Éppen ezért csak Brooklynban tizenkét gyáram van, de ha elegendő hívőt termelek ki, benépesítem velük az egész világot.

Felsóhajtott. - Te jó isten, bárcsak volna elegendő hívem! Millió hívőre van szükségem, mielőtt szabadjára engedem a fejlődést, és belemerülhetnek a részletekbe. Ez olyan unalmas! Ma még folyton figyelmeztetnem kell őket arra, hogy ki vagyok - még a Tanítványokat is. Mellékesen Cullen - olvasok a gondolataiban, innen tudom a nevét -, természetesen maga is hívő akar lenni.

- Nos hát... - kezdte Cullen idegesen.

- Ó, menjen már. Némelyik isten feldühödne a maga betolakodása miatt, és egy szempillantás alatt - pattintott az ujjával - elbánná magával. Ezt én nem teszem, mert úgy vélem, az emberölés tapintatlan, elhamarkodott cselekedet. Magának pedig hősnek kell lennie.

Patrick Cullen intelligens férfi volt. Hitt a szellemek, a koboldok és a Kis Manók létezésében, és a lelke nyitva állt a kopogó szellemek, a vérfarkasok, a vámpírok és az ilyesfajta idegen aljanép előtt. Túl művelt volt ahhoz, hogy ne vessen a természetfeletti dolgokon. Mindazonáltal nem érezte úgy, hogy ez kompromittálná a vallását. Teológiai ismeretei felszínesek voltak, de úgy vélte, ha egy halandó istennek adja ki magát, abban van egy adag eretnokség, istenkáromlás és szentségtörés.

- Maga egy csaló - kiáltotta merészen -, és azon az úton, amelyre rálépett, éppen a Pokol felé tart.

Mr. Crumley csettintett a nyelvével.

- Milyen borzalmas dolgokat mond. És milyen feleslegesen! Maga természetesen hisz bennem.

- Ó, valóban?

- Nos, hát ha ön ilyen önfejű, mutatok magának egy kis csodát. Lehet, hogy nem éppen helyénvaló - bal kezével tévoa mozdulatot tett -, de hinni fog bennem.

- Hát persze - mondta Cullen sértődötten. - Mint mindig. És hogyan imádkozhatnám önt? Szeretném tökéletesen csinálni.

- Csak higgyen bennem, ennyi az egész. Most menjen a gyárba, azután majd az otthonába bocsátjuk - ahol észre sem fogják venni a távollétét-, és mint hívó élheti le hátralévő életét.

A kalauz elragadtatottan mosolygott.

- Ó, boldogság! A gyárba akarok menni.

- Természetesen mehet - válaszolta Mr. Crumley. - Jó crumleita válik magából, ugye? Jöjjön! - A kocsi ajtajára mutatott, mire az kinyílt. Kiszálltak, s Crumley mutogatni kezdett. Előttük szétvált a szikla, mögöttük pedig újból egybeolvadt. Cullen követte a kis alakot, aki most már az ő istene is volt.

Mert az, gondolta Cullen. Amelyik isten ilyesmit tud, az átkozottul jó isten, és abban érdemes hinni. Megérkeztek a gyárba - egy másik barlangba, csak ez kisebb volt. Mr. Crumley, úgy tűnik, kedveli a barlangokat.

Cullen nem sokat törődött a környezetével. Mindazonáltal nem is sokat érzékelt belőle a halványlila ködtői, ami akadályozta a látásban. Az volt az érzése, hogy valamilyen futószalagon áll, ami mellett itt-ott emberek álldogáltak. A Tanítványok, gondolta. A futószalagot pedig biztosan nem-hívók, vagy egyéb alantas teremtmények mozgatják.

Egy férfi mosolyogva figyelte őket. Egy Tanítvány, gondolta Cullen, és természetes mozdulattal mutatta feléje a jelet. Eddig még sosem tett ilyet, de könnyedén ment. A Tanítvány hasonló módon válaszolt.

- Az Úr már szólt, hogy ön jönni fog - búgta a Tanítvány. - Különleges csodát készített elő az ön számára, azt is mondta. Ez valóságos kivételezés. Kívánja, hogy körbevezessem?

- Eltalálta.

- Nos, ez itt az Egyes Gyár. Itt van az összes többi gyár idegközpontja. A többi csak előkészítő tanfolyamokat tart, és csak Hívókat nevel. Mi Tanítványokat.

- Ó, Tanítványokat! És én is Tanítvány leszek? kérdezte Cullen mohón.

- A mirakuláció után természetesen. Tudja, maga különleges valaki. Csak öt olyan ember van, akivel Mr. Crumley személyesen lépett kapcsolatba.

Csodálatosan mennek a dolgok. Minden, amit Mr. Crumley tesz, az maga a csoda. Micsoda egy isten! Micsoda egy isten!

- Maga is így kezdte?

- Persze - válaszolta a Tanítvány higgadtan.

- Én is fontos ember vagyok, De azt szeretném, ha még fontosabb lehetnék.

- Ugyan már, minek? - kérdezte Cullen, hangjában némi megdöbbenéssel. - Csak nem Mr. Crumley (éljen soká) diktátumai ellen morgolódsz? Hisz ez szentségtörés!

A Tanítvány kényelmetlenül mocorgott.

- Nos, vannak elképzeléseim, és szeretném kipróbálni őket.

- Vannak ötletei, mi? - károgtta Cullen baljóslatúan. - Mr. Crumley (örökéletű lehet) tud róla?

- Hát, őszintén szólva nem! De csak az számít... a Tanítvány óvatosan körbepillantott, majd közelebb húzódott. - Nem én vagyok az egyetlen. Sokan gondoljuk azt, hogy Mr. Crumley (akit áldunk) egy kissé régimódi. Például behozta ide a fényt.

Cullen felnézett. Ugyanolyan világítótesteket látott, mint amilyenek az alagútban voltak. Valamelyik IRT metróvonalról lophatta őket. Tökéletesen ugyanolyan stoplámpák és kijárat-jelzők.

- Mi a baj vele? - kérdezte. A Tanítvány elmosolyodott.

- Hiányzik belőle az eredetiség. Az ember arra számít, hogy egy A osztályú isten valami újat talál ki. Amikor embereket szerez, a metróalagutat használja, és betartja a metró közlekedési szabályait. Megvárja a forgalomirányító indító jelzését, megáll minden állomáson, durva elektromosságot használ, meg ilyesmi. Amire nekünk szükségünk van - a Tanítvány szélesre tárt karokkal kiáltotta -, az még több vállalkozó szellem, még több újonc. Fel kell gyorsítanunk a dolgokat, hatékonyságra, tetterőre van szükségünk.

Cullen indulatosan meredt rá.

- Maga egy eretnek - vádolta. - Magát ki fogják átkozni. - Dühösen pillantott körbe valamilyen harang, síp, gong vagy dob után, amivel megidézhetné a nagy Crumley-t, de nem talált semmit.

A másik sűrűn pislogott.

- Lássuk - mondta kényszeredetten -, mennyi az idő... Kifutok az időből. Jobb lesz, ha fellép a konvejor szalagjára, hogy megkaphassa az első leckét.

Cullent idegesítette lompos kísérője. Mr. Crumley azért különb volt ennél a Tanítványnál, de hát a lecke az lecke, ájtatosan fogadta a dolgot, és követte a férfit. Döcögős mozgása ellenére a mozgójárda kényelmesnek bizonyult. A Tanítvány Cullent az első tanítóhoz kísérte - egy másik Tanítványhoz -, aki egy táblaféle előtt állt. Amíg Mr. Crumley-vel beszélgetett, Cullen megfigyelte a kérdés-felelet játék módszerét, és jól megjegyezte.

Ennek következtében meglepődött, amikor a második Tanítvány ahelyett, hogy súlyos mutatópalcájával a táblán indukálta volna a kérdéseket, a fejére tette azt.

A fények kialudtak.

Amikor magához tért, lent volt az üreg legalján. Ki volt kötözve, mint egy Lator, s hárman is beszéltek hozzá.

- Nem lehet meggyőzni - mondta éppen a Tanítvány -, pedig Crumley dupla kezelést írt elő neki.

- Ez az első dupla kezelés, amit Crumley valaha előírt - mondta a kis kövér.

- Reméljük, az utolsó is. Hogy kezdődött?

- Hát igen. Nos hát igen. Úgy két órája a Négyes Szektorba teleportáltuk magunkat. Tökéletes kis csoda volt.

- Nagyszerű! - lelkesedett a Tanítvány. - És hogy vannak a Négyesben?

A kis kövér az ajkát biggyesztette.

- Hát nem sok gondjuk van. Valami oknál fogva régimódi effektusokat használnak. A csodák csak úgy megesnek. Még a közönséges crumleitek is képesek rá. Néha meg csak úgy maguktól megtörténnek. Elég zavaró.

- Hm. Ez nem jó. Ha túl sok a sikeres csoda, Crumley gyanút fog. Ha csak egyet is kinyomoz, rögtön rájön a többire is, és akkor a támogatásuk nélkül gyengék leszünk ahhoz, hogy kiálljunk vele szemben.

- Most még - szólt a kövér nyugtalanul - nem vagyunk elég erősek. Nem szabad hebehurgyán cselekednünk. Elég régóta gyengítjük őket ahhoz, hogy új istent állítsunk, és akkor...

- Egy új istent, mi? - mondta a másik, és megfontoltan bólintott.

- Persze - válaszolta a Tanítvány. - Egy új isten, akit mi kreálunk, s akit csak mi semmisíthetünk meg. Teljesen a mi uralmunk alatt lenne, és akkor az egyszemélyes zsarnokság helyett tanácsunk lehetne.

E szavakat általános vigyorgás követte, s mindenki elégedettnek tűnt.

- De a továbbiakról majd máskor tárgyalunk - folytatta a Tanítvány. - Addig is higgyünk, de csak egy kicsit. Crumley nem ostoba, ezt tudjátok, s nem akarjuk, hogy lazaságon kapjon bennünket. Most menjünk. Mindannyian.

Behunyták a szemüket, koncentráltak egy keveset, majd sóhajtva kinyitották.

- Nos - mondta a kis kövér -, ezzel készen volnánk. Jobb lesz, ha visszamegyek.

Odalentről Cullen figyelte őt. Pontosán úgy nézett ki, mint a fa ágán gubbasztó csirke, amint a lábát kimerevítve felfelé bámul. Azután még jobban hasonlított hozzá, mert karját széttárva felugrott, és elrepült.

Cullen csak a másik három szemének mozgását figyelve tudta nyomon követni. Mindhárman felfelé néztek, majd még feljebb, mintha a barlang legmagasabb pontja felé repült volna. Azokból a szemekből önelégültséget olvasott ki. Nagyon tetszett nekik a csoda.

Azután mind elmentek, s Cullen ottmaradt szent megbotránkozásával együtt. Lényének legmélyét fenekestől felkavarta ez a bűnös lázadás, ez a hitehagyás, ez a, ez a... nem talált rá szavakat, pedig a gael nyelvet is segítségül hívta,

Elképzelte azt az istent, aki a teremtőinek uralma alatt áll. Ez antropomorf eretnecség (hol is hallotta már ezt a kifejezést?), amely valamennyi vallást alapjában rendíti meg. Ő meg csak fekszik ott, és figyel, amint alapjában rengetnek meg minden vallást. Tanúja lesz annak, hogy megbuktatják Crumleyt?

Soha! Csakhogy a kötelek erősen tartották, úgyhogy ottmaradt a helyén.

És akkor megszakadtak a gondolatai. Mély, búgó hangot hallott, ami akár emberi is lehetett volna, ha nem olyan mérhetetlenül mély. Azonnal felfigyelt a belőle áradó fenyegetésre. Cullen reszketni kezdett a kötelékei alatt, de a többiek, akik nem voltak lekötözve, még jobban reszkettek.

A Lator Tanítvány térdre roskadt, és mindenkinél jobban remegett.

A hang újból felharsant, ezúttal érteni is lehetett: HOL VAN AZ A CSAVARGÓ CRUMLEY? - dübörögte. Nem várt választ. Árnyfelhő gyülekezett az üreg közepén, és fekete villám csapott ki belőle. Tűzcsóva villant a nyomában, s fröccsent szerteszét. Amint elcsitult, hatalmas lyuk tátongott a helyén. Mindez Cullentől messze történt, s jó nagy zűrzavar keletkezett a nyomában.

Cullen nagyon szeretett volna csatlakozni a küzdelemhez, de sajnos a Tanítvány, aki kikötözte őt, valószínűleg volt cserkész. Mert hiába izgett-mozgott, a csomó nem engedett. Ezért azután megint gael szókészletét hívta segítségül, és azt kívánta, bárcsak szabad lehetne. Hogy ne legyen lekötözve. Hogy minél távolabb legyen a tűztót. Sok mindent kívánt, de ezek egy része nem tűri a nyomdafestéket.

És akkor valami simogatást érzett, megszűnt a szorítás, és a kötél többé nem volt több, mint a lába körül felhalmozott növényi rost. Nyilván a lázadók által felszabadított erők itt is elszabadultak, mint a Négyes Szekcióban. Mit is mondott a kis kövér ember? "A csodák csak úgy megesnek. Minden közönséges crumleita képes rá, néha meg csak úgy magától megesik."

Minek vesztegetni az időt? A kőfalhoz rohant, és azt kívánta, hogy váljon szét. Többször is elismételte, gael jelzőkkel is kiegészítve, de a fal még csak meg sem lágyult. Vadul a falra meredt, s akkor észrevette a lyukat. A barlang oldalában volt, vele ellentétes oldalon, mintegy három emeletnyivel feljebb. De a spirális konvektor csak lefelé volt ép.

Valahogy sikerült elugrania, és megkapaszkodott a spirális szállítószalag alsó peremében. Felmászott, és futni kezdett. Az emésztő tűz messze mögötte maradt. Három szintet futott felfelé, s közben arra sem maradt ideje, hogy elszédüljön a körkörös futástól. De amikor a lyukhoz ért, kiderült, hogy hiába látta hívogatóan nagynak, közelebről nézve sem volt sokkal nagyobb, mint lentről.

Lihegve dőlt a falnak. A tűz most kettévált, mindkét irányban húsz lábnyira elégette a szalagot. A barlangban szanaszét mintegy kétszáz ember rohagált, kiabált.

A látvány fura módon megnyugtatta. Lecsillapodott, és újabb kísérletet tett, hogy bejusson a lyukba. Megpróbált felkapaszkodni a meredek falon, de nem sikerült.

Akkor Mr. Crumley dugta ki a fejét a lyukból, és azt mondta:

- Ó, irgalmas én! Micsoda borzalmas fejtelenség! Uramisten! Jöjjön fel, Cullen! Minek maradna odalent? Mélységes béke szállta meg Cullent.

- Üdv, Mr. Crumley - kiáltotta. - Örökké érezze a rózsa illatát!

A másik elégedett pillantást vetett rá.

- Köszönöm, Cullen. - Intett a kezével, mire a kalauz ott termett mellette. Egyszerű levitáció. Cullen lelkének legmélyén megerősödött a gondolat, hogy ő egy isten.

- És most - sürgette Mr. Crumley - sietnünk kell, sietnünk, sietnünk. Erőm jobbára elhagyott, amikor fellázdattak a Tanítványok, és a metrókocsim elakadt félúton. Szükségem van a segítségére. Siessen!

Cullennek nem maradt ideje arra, hogy megcsodálja a folyosó végén az aprócska földalattit. Crumley nyomában leugrott a peronról, és mintegy százlábnyit rohant a veszteglő kocsi felé. Egy kórista lelkesültségével rontott be az első ajtón. Mr. Crumley vigyázta a lépteit.

- Cullen - utasította -, indítsa ezt el, és vigye vissza az igazi vonalra. És legyen óvatos, ő már vár rám. - Kicsoda?

- Az új isten. Képzeld, azok a bolondok - nem, idióták - azt hiszik, hogy ellenőrizhető istent tudnak faragni, amikor maga az istenség lényege nem kontrollálható. Persze amikor istent alkotnak, hogy az megsemmisítsen engem, akkor a Pusztítót alkotják meg, aki mindent megsemmisít, amit én alkottam, a Tanítványokat is beleértve.

Cullen gyorsan dolgozott. Tudta, hogyan kell elindítani a 30990-es kocsit; ezt minden kalauz tudja. A kocsi másik végébe szaladt, és a kontroller karját a legnagyobb sebességre állította. Csak ennyit kellett tennie. A sínek áram alatt voltak, s a fények is kigyúltak. Közöttük és Isten Országá között nem égtek a jelzőfények.

Mr. Crumley leheveredett az ülésekre.

- Maradjon nagyon csendben. Lehet, hogy elhúz mellettünk. Én is meghúzom magam, hátha nem vesz észre. Magát mindenesetre nem fogja bántani - remélem. Édes Istenem, amióta a Négyes Szektorban elkezdődött, nagyon rosszul mennek a dolgok.

Nyolc állomáson haladtak át úgy, hogy semmi nem történt, s akkor az Utópia körtérre értek, és... valójában ott sem történt semmi. Csak az a benyomásuk támadt, hogy a peronon álló emberek heves rosszindulattal bámulnak rájuk. Nem is emberek voltak, hanem egyetlen személy. Nem is egy személy, csupán egy hatalmas szem, ami csak figyelt, figyelt, figyelt.

De továbbmentek, és Cullen szinte azonnal megpillantotta az alagút falán a fehér alapon fekete feliratot: "Flatbush Avenue".

Gyorsan befékezett, mert az állomáson vonat várakozott. A fék azonban nem működött, s a kocsi addig gurult, amíg össze nem ért a szerelvényel. A 30990-es halk koppanással a vonat egyik kocsijává vált.

Persze ez Mr. Crumley műve volt. Ott állt mögötte, és figyelt.

- Nem vette észre magát, ugye? Nem... láttam, hogy nem. Elmúlt a veszély? - kérdezte Cullen nyugtalanul. - Nem hiszem - válaszolta Mr. Crumley szomorúan. - Miután elpusztítja minden teremtményemet, funkciója értelmét veszti, így egyszerűen megszűnik létezni. Ez a hanyag, trehány munka eredménye. Undorodom a humán lényektől.

- Ne mondjon ilyet.

- De mondok - vágott vissza Crumley vadul. - Az emberek nem alkalmasak arra, hogy istenek lehessenek. Túl sok bajt kevernek. Minden valamirevaló istennek ősz haja van, és azt hiszem, maga is úgy gondolja, hogy az ősz haj tiszteletre méltó. A fene egye meg az embereket! Nélkülem semmire sem mennek. Most Afrikába megyek, és a csimpánzokkal próbálkozom. Fogadok, sokkal jobb alanyok lesznek!

- De várjon - jajdult fel Cullen. - Velem mi lesz? Én hiszek magában.

- Ó, kedvesem, ez nem fog menni. Térjen vissza a normális életbe.

Mr. Crumley után nyújtott keze a levegőbe markolt, s az istenfélő ír egy újabb gael szóvirágot engedett útjára. - Várj, te istenverte gazfickó...

De Mr. Crumley már nem volt ott. Csak a forgalomirányító, aki igen udvariasan - és angolul - tudakozódott, hogy mi az isten van vele, hogy még nem indul?

Törvényes rituálék

I.

A csillagok már kihunytak, a nap éppen most merült a horizont alá, és a Sierra Nevada felett vöröses aranyra színezte a nyugati égboltot.

- Hé! - rikácsolta Russell Harley. - Gyere vissza! De a régi Ford motorja túl nagy zajt csapott, és a vezetője nem hallotta a kiáltást. Harley káromkodva figyelte, amint az öreg batár félig lapos kerekein végigszáguld a homokba vájt kerécsapáson. Kígyózó mozgása nyomán egy hatalmas nem harsant a fejében. Nem, ma nem mehetsz el; nem, neked itt kell maradnod, itt kell megküzdened.

Harley felmordult, és felkaptatott a régi faház verandájának lépcsőjén. Mindenesetre jól volt megépítve. A lépcső, bár ötven éve készült, meg sem reccsent a lába alatt.

Harley felszedte a csomagokat, amiket eldobált, amint rájött, hogy társa meggondolta magát, és az avított műbőrből készült málhazsákokat behordta a házba. Ott a poros huzatú pamlagra dobta, és körülnézett.

Fullasztó hőség volt, a kinti sivatag illata bekúszott a szobába. Tüsszentett.

- Víz - mondta fennhangon -, az kell nekem. Végigjárta az összes szobát a földszinten, akkor hirtelen megállt, és a fejére csapott. Vízvezeték - természetes, hogy nyolc mérföldnyire a várostól, a sivatagban nincs vízvezeték! Egy kút lehet már csak a reménye... Ha van.

Besötétedett. Persze villany sem volt. Idegesen botorkált a poros szobákon keresztül a ház hátsó fertályába. A zsalus ajtó fémesen felsikoltott, amint kinyitotta. Az ajtó mellett egy vödör hevert. Felvette, megfordította, és kirázta belőle a homokot. Végignézett a "kiskert"-en. Úgy tizenötezer hektár homokos dombvidék, mindenütt zsálya és tűzvirágú ocotillo kaktusz.

Kút sehol.

A vén bolond csak szerzett valahol vizet, gondolta mérgesen.

Lement a hátsó lépcsőn, és kisétált a sivatagba. A feje felett pislákolnak a csillagok, de a nap már lement, úgyhogy csak homályosan látott. Gyilkos csend honolt. Csak a homok felett suhanó könnyű szellő hallatszott, no meg cipőjének csoszsanása.

Az egyik közeli zsályabokor irányából megcsillan a csillagfény. Elindult feléje. Egy kis tavacskát talált ott, ami beszorult két hatalmas kötömb közé. Kétkedően meredt rá, majd megvonta a vállát. Víz volt. Ez is jobb a semminél. Belemerítette a vödröt. Mivel nem volt gyakorlata az ilyesmiben, a vödör negyedrészt homokkal telt meg, mert végighúzta a medence fenekén. Amikor felemelte a színültig telt vödröt, és beleivott, vadul káromkodva köpte ki az első kortyot.

Azután már okosabban cselekedett. Letette a vödröt, és megvárta, amíg leülepedik a homok, azután a markával merített belőle, és a szájához emelte.

Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP...

- Mi a franc?! - Harley felállt, és kíváncsian körbepillantott. Mintha valahonnan víz csepegne egy forró kályhára, amin sisteregve gőzzé alakul. Nem látott mást, csak homokot, zsályát, meg a langyos vízzel teli medencét.

Patt. HSSSZP...

Akkor meglátta, és kidülledt a szeme. Valahonnan a semmiből ragadós, a víznél sűrűbb, fekete csepp hullott alá, mégpedig lassabban, mint ahogy a gravitáció miatt kellett volna. Amint elérte a víz felszínét, sisteregve szétfutott, és eltűnt. Úgy nyolc lábnyira tőle hullott le, és csak a csillagfényben volt látható.

S ekkor:

- "Tűnj el a földemről!" - szólt egy hang a semmiből.

Harley szót fogadott. De mire három órával később Rebel Butte közelébe ért, már alig tudott járni, és azt kívánta, hogy a pokol minden szörnyűsége ellenére bárcsak ivott volna legalább még egy kortyot. Ezzel szemben öt mérföldet futott. Bátorabb is lehetett volna. Borzongva emlékezett vissza, hogy a meleg párától hogyan változott a sivatag tejtengerré, és fenyegette elnyeléssel.

Amikor megérkezett Rebel Butte első, kerozínlámpával megvilágított kocsmájához, és bebotorkált az ajtón, viharvert öltözékéről a csapos azonnal látta, hogy valami tébolyodottal van dolga, vagy legalábbis olyasvalakivel, akit megrészegített a sivatag dús levegője. A ruhája tetőtől talpig ragacsos volt, s minél jobban dörzsölte, annál jobban tapadt rá. Vér!

- Whisky! - kiáltotta rekedt hangon, és a pulthoz tántorgott. Elővett egy gyűrött bankót, és a csapos elé hajította.

A helyiség hátsó felében abbamaradt a blackjack játék. Harley magán érezte a játékosok, a csapos és a pultnál támaszkodó magas, karcsú alak tekintetét. Mindenki őt nézte.

A csapos mozdult meg elsőnek. Anélkül, hogy odanézett volna, a háta mögé nyúlt, és az üveget Harley elé tette a pultra. Egy kancsóból vizet töltött, és egy nagytóval együtt az üveg mellé tette.

- Meg t'om ám mondani, mi van veled - jegyezte meg mintegy mellékesen -, de úgyse hiszed el. - Így néz ki mindenki, aki találkozik Hankkel, de nem tudja, hogy ott van.

Harleynek eszébe jutott, mennyire szomjas, és kiitta a pohár vizet, majd töltött magának whiskyt, és azt is lenyelte, nem várta meg, míg a csapos tölt neki. Érezte, amint az ital, végigcsorogva a torkán, elúzi belső reszketését.

- Miről beszélsz? - kérdezte végül. Megfordult, és félig ráfeküdt a pultra, hogy elrejtse szennyes öltözékét. A csapos felnevetett.

- Az öreg Hankról - mondta. - Mingyá tudtam, ki vagy, má azelőtt, hogy Tom megmonta, hol hagyott. Te vagy Zeb Harley hitvány unokaöccse, és azér vagy itt, hogy eladd Harley Hallt, pedig az öreg még ki sem hült.

Russell Harley látta, hogy a blackjack játékosok még mindig őt figyelik. Csak a pultnál támaszkodó sovány férfi tett úgy, mint aki nem vesz tudomást róla. Éppen töltött magának, és ez a tevékenység minden figyelmét lekötötte.

Harley elvörösödött.

- Figyelj - keményedett meg a hangja -, nem tanácsért jöttem ide. Inni akarok. Én fizetek érte, te meg fogd be a szádat.

A csapos vállat vont. Hátat fordított, és a blackjack asztalhoz ment. Egy másodperc múlva az egyik játékos is megfordult, és az asztalra dobott egy lapot. A többiek követték a példáját.

Harley megpróbálta legyűrni a büszkeségét, hogy újból megszólítsa a csapot, aki, úgy tűnt, tud egyet s mászt arról, ami őt érdekli. Ekkor a magas férfi megveregette a vállát. Harley megfordult, és majdnem elejtette a poharát. Mivel elmerült a gondolataiban, összerezett: nem vette észre, hogy odajött hozzá.

- Fiatalember - mondta a sovány -, az én nevem Nicholls. Jöjjön velem uram, beszéljünk erről a dologról. Azt hiszem, segíthetnénk egymásnak.

Még a tizenkét hengeres autó is úgy billegett a homokos kerékvágásban, mint egy szénásszekér, amint az öreg Zeb "Harley Hall"-ja felé tartottak.

Russell Harley hátranyújtotta a nyakát, és megszemlélte a pótülésre szórt holmikat.

- Nem tetszik ez nekem - panaszkodott. - Még sosem volt dolgom szellemekkel. Honnan tudjam, mi sül ki ebből?

Nicholls elmosolyodott.

- Hallgasson rám. Nekem már volt dolgom szellemekkel. Mondhatjuk úgy is, hogy szellemirtó vagyok, exterminátor, ha úgy tetszik.

- Akkor sem tetszik - morgolódott Harley. Nicholls éles pillantást vetett rá.

- Azt azért szeretné, ha Harley Hall a magáé lenne, ugye? Meg az a sok pénz, amit a néhai valószínűleg elrejtett valamerre? - Harley vállat vont. - Biztosan szeretné - erősködött Nicholls, és szemét újra az útra szegezte. - Mégpedig jó okkal. Az újságok írtak egy fiatal, magas fickóról.

- Gondolom, maga is amiatt van itt - válaszolta Harley mogorván. - Én megtalálom a pénzt, ami egyébként is az enyém, és valamennyit adok belőle magának. Mennyit kér?

- Erről majd később beszélgetünk - mondta Nicholls. Szórakozottan elmosolyodott, miközben az útra meredt.

- Most beszéljük meg!

A mosoly lehervadt Nicholls arcáról.

- Nem - csattant fel. - Nem beszéljük meg. Én szívességet teszek magának, ifjú Harley. Erre emlékezzen. Viszonzásképpen... azt teszi, amit mondok!

Harley ezen elrágódott, de nem volt túlságosan ínyére a dolog. Várt néhány percet, azután témát váltott.

- Egyszer jártam odakint, amíg az öreg még élt kezdte. - De nem szólt semmiféle szellemről.

- Talán mert érezte, hogy maga mire gondolt... nos, különös - gondolkodott el Nicholls. - És talán igaza is volt. Mikor járt ott?

- Ó, már nagyon régen - válaszolta Harley kitérően. - De egy egész napot töltöttem itt, meg egy fél éjszakát. Az öreg vén hülye volt, de nem tartott szellemeket a padláson.

- Ez a szellem a barátja volt - hangsúlyozta Nicholls -, a bár tulajdonosa biztosan elmondta magának. A néhai amolyan remete volt errefelé. Több tucat mérföldnyire élt a várostól, kint a semmiben, sehová nem járt, és senkivel nem barátkozott. De mégsem volt egészen remete. Ott volt neki társaságnak Hank.

- Szép kis társaság lehetett.

Nicholls komoly tekintettel fordult feléje.

- Ó, azt nem tudom - mondta. - De jól megvoltak egymással. Együtt kártyáztak meg sakkoztak. Hanket nagy zslugásnak tartották, Az itteniek szerint emiatt ölték meg. Rajtakapták, hogy a pakli aljáról oszt, és lelőtték. A golyó átfúrta a torkát, úgyhogy vártócsában halt meg. - Teljes súlyával belekapaszkodott a kormánykerékbe, hogy a kocsit ki tudja ugrasztani a mély keréknyomból. Az érintetlen homokon folytatta útját az öreg ház felé.

- Az a sok vér az - fejezte be, amikor megálltak a veranda előtt -, ami a jelenéssel jár.

Harley lassan kinyitotta az ajtót, de kint maradt, és nyugtalanul nézett végig a viharvert épületen. Nicholls leállította a motort, kiszállt, és rögtön a kocsifelhőz ment.

- Jöjjön ide - hívta, miközben mindenfélét vett elő a csomagtartóból. - Segítsen. Nem bírom el egyedül.

Harley vonakodva odament, s csodálkozva pillantott a száraz rőzsekötegekre, a színes kötéltekercsre, a krétákra, az undorító, száraz gazokra, az apró állatok lerágott csontjaira és a többi, még kevésbé szívderítő vicikvacakra.

Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP...

- Itt van! - vakkantott Harley. - Figyeljen! Itt van a közelben, és minket figyel.

- Ha! Ha! Ha!

A nevetés öblös volt, kellemetlen... és testetlen. Harley kétségbeesetten kezdte keresgélni az árulkodó vérnymot. És megtalálta: a levegőből hullott, pontosan a kocsi mellé, méltóságteljesen érintette a talajt, majd sisterege szétterült és eltűnt.

- Úgy van, figyellek téged - zengte egy bösz hang. - Russell, te egy semmirekellő, züllött alak vagy. Semmi hasznomat nem fogod látni, ahogyan te sem voltál az én hasznomra. Akár élek, akár nem, ez a föld az enyém! A nagybátyáddal megosztottam, te himpellér, de veled nem fogom. Tűnj el innen!

Harley reszkető térdekkal az elülő lökhárítóhoz tántorgott, és leült rá.

- Nicholls... - hebegte zavarodottan.

- Ó, gyürkőzzön már neki - szólt rá Nicholls idegesen, és egy nagy tekercs tarka zsineget dobott Harley felé, amin furcsa csomók éktelenkedtek. Azután a vér felé fordította a figyelmét, s néhányszor belekaszált a levegőbe, mielőtt egy csepp lehullott volna. A szája mindvégig mozgott, de hang nem jött ki rajta, ezt Harley megfigyelte. Zihálás és fojtott vijjogás hallatszott a vércseppek forrásának irányából. Nicholls hangosan tapsolt egyet, majd az ifjú Harley-hoz fordult.

- Fogja azt a zsineget, és feszítse ki a házban utasította. - De ügyeljen arra, hogy minden ajtónak és ablaknak pontosan a közepén haladjon át. Ez nem sok ugyan, de addig megteszi, amíg komolyabb csapdákat tudunk állítani.

Harley bólintott, és reszkető ujjával a csepegő vérré mutatott, ami most sokkal hevesebben sistergett és füstölt, mint korábban.

- Ezzel mi lesz? - kérdezte nagy nehezen. Nicholls önelégülten mosolygott.

- Itt tartom, amíg a tehenek haza nem jönnek mondta. - Gyerünk!

Harley figyelmetlenségében belelegzett egy adagot a bűzös fehér füstbók és addig köhögött tőle, amíg a könny csorogni nem kezdett a szeméből. Amikor magához tért, látta Nichollst, amint egy zöld kötésű, számfűles könyvből olvas valamit. Odaszólt neki:

- Abbahagyhatom már a kevergetést?

Nicholls egy grimaszt vágott, és dühösen megrázta a fejét, de nem nézett rá. Tovább olvasott, ajkai eltorzultak a soha nem hallott nyelv szavaitól.

Azután abbahagyta, becsukta a könyvet, és megtörölte a szemöldökét.

- Nagyszerű - biztatta. - Minél tovább keveri, annál jobb. - Szél felőli oldalról megközelítette a tűzhelyen nyugvó hatalmas edényt, aminek Harley a tartalmát kevergette, és óvatosan belelesett.

- Ezzel készen volnánk - közölte. - Vegye le a tűzről, és hagyja egy kissé kihűlni.

Harley leemelte, majd bal kezével megtapogatta sajtó bicepszét. Az edényben zöld, sűrű halmazállapotú főzet fortyogott.

- És most? - kérdezte.

Nicholls nem válaszolt. Enyhe meglepetéssel pillantott fel, amikor odakintről váratlanul felhangzott egy győzelemkiáltás, amit a szél üvöltése követett.

- Hank biztosan kiszabadult - vetette oda mintegy mellékesen. - Azt hiszem, nem okozhat nekünk kellemetlenséget, de azért jobb, ha folytatjuk. - Belekotort a felhalmozott kacatba, amit a csomagtartóból hordott ide, és kiemelt belőle egy festőecsetet. - Kenje szét ezt az ajtókon és az ablakokon. A bejárati ajtót hagyja csak ki. Arra másvalamit találtam ki. - Ujjával rámutatott valamire, ami leginkább egy öreg T Ford első tengelyére emlékeztetett. - Hideg acél. Tegye csak a küszöbre. Maga átléphet rajta, de Hank nem lesz rá képes. A legjobb ráolvasással edzettem meg.

- Lépjem át - ismételte Harley.

- Minek lépném át, amikor ő odakint van.

- Nem fogja bántani - nyugtatta Nicholls -, mert lesz magánál egy amulett - az ott, ni -, az majd távol tartja. Valószínűleg nem is tudná komolyabban bántalmazni, mert ez egy alacsonyabb rendű szellem, aki nem képes számottevő sűrűségben materializálódni. De nem kockáztatunk, ezért vigye magával az amulettet, és ne maradjon sokáig odakint, legfeljebb fél órát. Ha mindenáron ki kell mennie hosszabb időre, akkor kösse ezt a herbacsokrot a nyaka köré. - Nicholls elmosolyodott. - Ez csak vészhelyzetre van, tudja. Úgy működik, mint az ördöggyökér. A szellemek nem képesek a közelébe menni, de magának sem nagyon fog tetszeni. Meglehetősen... penetráns szaga van.

Fellelkesülten szippantott bele újból az edénybe. Tüsszentett.

- Ez már elég hideg. Igyekezzen, mert megköt. Az emeleten kezdje, és vigyázzon, nehogy egy ablakot is kihagyjon.

- Mit akar csinálni?

- Én - mondta Nicholls élesen - itt maradok. Lásson hozzá.

De mégsem maradt ott. Amikor Harley végzett a kellemetlen feladattal, lejött az emeletről, és Nicholls nevét kiáltotta, de a férfi nem volt sehol. Harley az ajtóhoz ment, kinézett rajta: az autó is eltűnt.

Vállat vont.

Hát jó - motyogta, és kezdte leszedgetni a bútorokról a porvédőt.

II.

Turnbull ügyvéd rideg, törvénytisztelő lelke mélyén a rémálmom és az örület közötti viszonylagos hasonlóságot mérlegelte.

A vele szemben álló karosszékre meredt, amikor enyhe nyugtalansággal észrevette a különös, súlytalan és ismeretlen eredetű vörösséget, amint az a padlót elérve eltűnik, de a szék kárpitján hosszú, sárbarna csíkokat hagy. A hang is kellemetlen volt: Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP.

A türelmetlen hang folytatta:

- A francba az emberi hülyeséggel! Lehet, hogy szellem vagyok, de nem akarom magát rémítgetni. Barátom, maga nem fontos nekem. Vegye úgy, hogy... üzleti ügyben vagyok itt.

Turnbull már megtanulta, hogy kiszáradt nyelvvel nem tudja megnedvesíteni az ajkát.

- Törvényes üzletről van szó?

- Hát persze. Az, hogy erőszakos halállal múltam ki, és most az asztrális szinten folytatom az életemet, még nem jelenti azt, hogy megszűntek a törvényes jogaim, igaz?

Az ügyvéd zavartan rázta meg a fejét. Azt mondta:

- Könnyebben menne, ha nem volna láthatatlan. Nem tud ellene tenni semmit?

Rövid szünet következett.

- Hát, egy percre tudnék materializálódni - mondta a hang -, de az nekem nehéz dolog, átkozottul nehéz. Vannak asztráliszintek, ahol olyan egyszerű megtenni, mintha csak felállnék egy székből, de... Nos, ha muszáj, megpróbálkozhatom vele.

A karosszék körül meglibbent a levegő, tejfehér, ritka füst támadt, ami lassan ingadozó, bizonytalan alakká sűrűsödött. Turnbull nem éppen örömmel konstataulta, hogy az alakon átsejlik a karosszék kárpitja. A jelenség egyre anyagibb lett. De alig alakultak ki Turnbull kidülledt szemei előtt a figura körvonalai, s formálódott ki horgas orra meg bozontos szakálla, a látomás egyet pukkant és eltűnt. A hang halkán annyit mondott:

- Nem gondoltam, hogy ilyen rossz lesz. Már kijöttem a gyakorlatból. Azt hiszem, hetvenöt éve ez volt az első napvilágnál tett materializálódás, amit csináltam.

Az ügyvéd feltette keret nélküli szemüvegét, és köhintett. Ez pokoli, gondolta. Rosszabb, mint amilyennek hittem!

- No igen - kezdte. Azután folytatta, nehogy a látogatója megsértődjön. - Akkor hát mit óhajt? Tudja, én egy kisvárosi ügyvéd vagyok. Jobbára rutinmunkát végeztem...

- Mindent tudok magáról - szólt a hang. - El tudja intézni az ügyemet. A birtokról van szó. Be akarom perelni Russell Harleyt.

- Harley? - vakarta meg az állát Turnbull. - Netán rokona Zeb Harleynek?

- Az unokaöccse... és az örököse is.

Turnbull bólintott.

- Igen, már emlékszem. A feleségem rokonai Rebel Butte-ban éltek, és én is jártam ott. Micsoda véletlen, hogy pont hozzám jött...

A hang felnevetett.

- Nem véletlen az - súgta halkán.

- Ó - Turnbull egy percig hallgatott. Azután: Értem - szögezte le, és lapos pillantást vetett a fotelre. - A pereskedés pénzbe kerül, Mr... úgy emlékszem, nem említette a nevét.

- Hank Jenkins - válaszolta a hang azonnal. Tudom, hogy pénzbe kerül. Nos, nézzük. Hatezer-ötszáz dollár elég lesz?

Turnbull nyelt egyet.

- Azt hiszem, igen - mondta viszonylag közömbös hangon, de a gondolatai egészen másutt jártak.

- Akkor mondjuk úgy, hogy ennyi a tiszteletdíja. Történetesen nagyobb összeget halmoztam fel aranyban, mielőtt... mondhatjuk úgy, hogy asztrális létemet megkezdtem. Biztos vagyok benne, hogy még nem bukkantak a nyomára. Nevezheti majd talált kincsnek. A felét az államnak kell adnia, de összesen tizenháromezer dollárról van szó.

Turnbull megértően bólintott.

- Feltéve, ha megtaláljuk a rejtekhelyet - kacsintott. - Igen, elegendő lesz.

Hátradőlt a székében, és nagyon hivatalosan nézett. Biztos fellépése visszatért.
Fél órával később azt mondta:
- Elvállalom az ügyet.

Lawrence Gimbel bíró azelőtt nagyon szerette a munkáját. De harminc, pulpitus mögött eltöltött év alatt ez a rajongás megkopott, s ma már kelletlenül nyúlt a kalapács után. Ez az ügy túlságosan is zavaros az ő ízlésének.

A törvényszolga befejezte a felolvasást, és a tisztelt bíróság en masse helyet foglalt. Gimbel megvakarta a halántékát, és megkérdezte:

- A felperes képviselője készen áll?
- Igen, uram. - Turnbull, aki egymaga ült az asztal mellett, felállt és meghajolt.
- Az alperes képviselője?

- Készen állok, uram - válaszolt Fred Wilson. Kíváncsian átnézett Turnbull sivár asztalára, majd Russell Harley füléhez hajolva sügött neki valamit. Az ifjú mogorván bólintott, majd vállat vont.

Tudomásul veszem, hogy a Henry Jenkins kontra Russell Joseph Harley ügyben nem kívánják igénybe venni az esküdtbírótságot.

Mindkét ügyvéd bólintott, Gimbel pedig folytatta:

- Tekintettel az eset szokatlan jellegére, úgy vélem, tanácsos volna mellőzni bizonyos formáságokat. A bíróság célja a tények feltárása, s azok ismeretében a megfelelő ítélet kimondása. Nem ragaszkodom az előírásokhoz. Mindenesetre semmiféle zavargást és szükségtelen szabálytalanságot nem tűrök el. A hallgatóság tekintse megtiszteltetésnek, hogy részt vehet a tárgyaláson. Bármiféle tetszésnyilvánítás esetén kiürítetem a termet.

Vadul végignézett a reá meredő fehér, butaságot tükröző arcokon. Nagyot sóhajtott, majd azt mondta:

- A vád képviselője elkezdheti.

Turnbull gyorsan felállt, és a bíró felé fordult.

- Bíró úr - hadarta -, be kívánom bizonyítani, hogy az alperes ügyfelemet, Henry Jenkinst megfosztotta törvényes jogaitól. Mr. Jenkins a 22-es út mentén, Rebel Butte városától nyolcmérföldnyire északi irányban található házában törvényes tulajdonosként eltöltött több mint húsz éve jogán rendelkezik bizonyos jogokkal. Jogi terminológiával ezt az elbirtoklás jogának nevezzük. A laikusok "letelepedési jog"-ként emlegetik.

Gimbel karba tette a kezét, és lazítani próbált. Letelepedési jog - egy szellemnek! Sóhajtott, de figyelmesen hallgatta Turnbull szavait.

- Zebuion Harley halála után a ház - nevezzük ismertebb nevén; "Harley Hall" - tulajdonjoga az alperesre szállt. Ezt a jogát nem vonjuk kétségbe, de kliensemnek is joga van Harley Hallhoz, mégpedig szabad és teljes léte jogán. Vádolt erőszakkal kilakoltatta kliensemét, oly eszközökkel, melyek számára nagy mentális szenvedést okoztak, és a létét is veszélyeztették.

Gimbel bólintott. Ha volna valahol precedens erre az esetre... De hát nincs. Még emlékezett azokra az órákra, amikor bőszen forgatott mindenféle furcsa jogi könyveket, és kutatott bármi után, amit fel tudott használni az ügyeinél. A legjobb döntése az volt, amikor az esetet kivonta a bíróság jogköréből - egy bíró nem engedheti meg, hogy nevetség tárgyává váljon, még ha ambiciózus is. Márpedig ellenkező esetben a nyilvánosság gúnykacaja lett volna az egyetlen, amit ki tudott volna vívni. De Wilson képes olyan vitát szítani, amitől egy bíró elveszíti a béketűrését. Ő sosem viselkedett úgy, mint Wilson.

- Folytassa a tanúk kihallgatásával - intett. Turnbull bólintott, és azt mondta a törvényszolgának:
- Szólítsa Henry Jenkinst a tanúk padjára.

Wilson már állt, mielőtt a törvényszolga kinyithatta volna a száját.

- Tiltakozom! - bömbölte. - Az úgynevezett Henry Jenkins nem minősíthető tanúnak!
- Miért nem? - érdeklődött Turnbull. - Mert halott!

A bíró egyik kezével magmarkolta a kalapács nyelét, a másikat meg a homlokára tette. Az asztalra csapott, hogy lecsendesítse a termet.

Turnbull csendben, mosolyogva állt.

- Önnek - szólt a bíró - természetesen bizonyítania kell ezt az állítását.

Wilson felmordult.

- Természetesen. - A jegyzeteibe pillantott, úgy folytatta: - Az úgynevezett Henry Jenkins a szelleme, a kísértete, a hazajáró lelke annak a Henry Jenkinsnek, aki egy évszázada arany után kutatott ezen a környéken. Egy, néhai Long Tom Cooper pisztolyából származó golyó ölte meg, amely áthatolt a torkán. 1850. szeptember 14-én törvényesen is halottnak nyilvánították. Coopert gyilkosságért felakasztották. Nem számít, miféle hókuszpókusszal próbálja meg a vád ennek az ellenkezőjét bizonyítani, a halál törvényes megállapítása érvényben marad.

- Milyen bizonyítéka van arra vonatkozóan, hogy a kliensem ezzel a Henry Jenkinsszel azonos? - kérdezte Turnbull bőszen.

- Talán tagadja?

- Én nem tagadok semmit - vont vállat Turnbull. - Nem nekem kell a keresztkérdéseket feltennie. Mindazonáltal a tanúskodás egyetlen előfeltétele az, hogy eskü alatt történjen. Henry Jenkinst John Quincy Fitzjames professzor, a Dél-Kaliforniai Egyetem pszichológia professzora tesztelte le. A birtokomban van Dr. Fitzjames esküvel megerősített nyilatkozata - amit be fogok mutatni a bíróságnak -, amelyben kijelenti, hogy kliensem intelligenciahányadosa jóval az átlagos felett van, és a pszichiátriai vizsgálat kizár minden olyan lényeges aberrációt, ami miatt kliensem nem volna alkalmas tanúnak. Javaslom, hallgassuk meg tanúvallomását.

- De hát halott! - rikácsolta Wilson. - Jelenleg is láthatatlan!

- A kliensem - sziszegte Turnbull mereven - pillanatnyilag nincs jelen. Kétségtelen, tudnunk kell, ön szerint mi számít láthatatlannak. - Megvárta, míg a helyeslő mormogás abbamarad. A dolgok a legjobb úton haladnak, gondolta mosolyogva. - A birtokomban van még egy eskü alatt tett írásbeli nyilatkozat - folytatta. - Elihu James és Terence MacRae írta alá. Az urak ugyanazon egyetem fizikai és biológiai tanszékének vezetői. Ebben tanúsítják, hogy kliensem rendelkezik mindennemű életjellel. Felkészültem rá, hogy ha szükséges, mindhármójukat tanúként beidézsem.

Wilson felmordult, de nem szólt semmit. Gimbel bíró előrehajolt.

- Nem látok okot arra, hogy visszaautsítsam a felperes bizonyítékait - zárta le a vitát. - Amennyiben három szakértője készen áll arra, hogy a nyilatkozatukban tett állításait a tanúk padján is megismételjék, úgy Henry Jenkins is a tanúk padjára léphet.

Wilson dühösen leült. A három szakértő rövid volt... és unalmas. Wilson a legközönségesebb keresztkérdéseket tette fel nekik.

A bíró rövid szünetet rendelt el. Odakint a folyosón Wilson és kliense cigarettára gyűjtöttek, és ellenséges pillantásokkal méregették egymást.

- Nagyon hülyén érzem magam - kelletlenkedett Russell Harley. - Pert indítani egy kísértet ellen!

- A pert a kísértet indította - emlékeztette Wilson. - Ha csak néhány hét haladékot kaphatnánk, addigra másik bíró kerülne a pulpitusra, ki tudnám söpörni ezt az ügyet a bíróságról.

- És miért ne várhatnánk?

- Mert magának olyan rohadtul sietős! - csattant fel Wilson. - Maga, meg az az idióta Nicholls olyan biztosak voltak benne, hogy az ügy nem kerül a bíróság elé.

Harley vállat vont, és keserűen gondolt arra, miért is nem végeztek teljesen Hank Jenkins szellemével. Minden összezavarodott. Jenkins kiszabadult a bűvös körből, amit abban a reményben vontak köréje, hogy azon belül marad, amíg a távolléte miatt elveszíti a pert.

- Van még egy dolog - mondta Wilson tompán. Hol van Nicholls?

Harley megint vállat vont.

- Nem 'tom. Utoljára a maga irodájában láttam. Közvetlenül azután akart velem találkozni, hogy a háznál megleptek a házkutatási paranccsal. Magához kísért... azt mondta, maga bízta meg, hogy vigyázzon rám. Azután hármában egy ideig az ügyről beszélgettünk. Miután kölcsönzött némi pénzt, hogy ki tudjam fizetni a maga tiszteletdíját, kiment. Azóta nem láttam.

- Szeretném tudni, hogy engem ki ajánlott neki morogta Wilson bösen. - Nem hiszem, hogy valaha is fog még valakit ajánlani. Nem tetszik nekem ez az eset - és maga sem...

Harley felmordult, de nem szólt semmit. Elpöckölte a cigarettáját. Olyan íze volt, mint a szemétnak, amit a nyaka körül hordott. Mindennek olyan íze-szaga volt. Nicholls igazat mondott, amikor közölte vele, hogy neki sem fog jobban tetszeni a herbafü, mint Jenkins szellemének, akit távol kellett tartania. Búzlótt.

A törvényszolga kijött a folyosóra, bömbölt valamit, mire az emberek kezdtek visszazállingózni a tárgyalóterembe. Harley és a képviselője is velük tartott.

Amikor a bíróság összeült, a hivatalnok azt mondta:

- Henry Jenkins!

Wilson azonnal talpra ugrott. A szolga kinyitott egy oldalajtót, és halkán mondott valamit. Azután hátralépett, mintha valakinek utat adna.

Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP.

A hallgatóság visszafogott lélegzettel figyelte, amint a csepegő vér lassan a tanúk padjához vonul. A szellem volt az, a jogtudomány történetének kétségtelenül legkülönösebb felperese.

- Jól van, Hank - suttogta Turnbull. - Jó sokáig kell majd materializálódnia, hogy a törvényszolga hajlandó legyen felesketni.

A szolga hátrátáborodott, amikor megpillantotta az előtte anyagiasuló tejfehér füstoszlopot, ami enyhén humanoid alakot vett fel. Egy félig átlátszó fantomkéz nyúlt ki belőle, és megérintette a Bibliát. A szolga hangja reszketett, amint levezette az eskütételt, s hallgatta a füstoszlop belsejéből hallatszó válaszokat.

A füst úgy deréktájban furcsán meggörcbült, és a tanúk székébe dőlt, majd egy pukkanással szétfoszlott.

A bíró vadul kalapált, mire a hallgatóság soraiban támadt riadt zsvivajgás elült.

- Ismét figyelmeztetek mindenkit - jelentette ki a bíró -, hogy a rendbontást nem tűröm. A felperes kihallgatása folyik.

Turnbull a tanúk padjához sétált, és megszólította a semmit.

- Neve?
- A nevem Henry Jenkins. - Foglalkozása?

Rövid szünet után:

- Nincs. Azt hiszem, mondhatjuk úgy is, hogy visszavonultam.
- Mr. Jenkins, mi köze van önnek a Harley Hall néven ismert épülethez?
- Kilencven évig laktam benne.
- Ez idő alatt ismerte meg néhai Zebulon Harleyt, Harley Hill tulajdonosát?
- Nagyon jól ismertem Zebet.

Turnbull bólintott.

- Mikor kezdődött az ismeretségük? - kérdezte. - 1907 tavaszán. Zeb akkor veszítette el a feleségét. Attól fogva egész éven át Harley Hall lett az otthona. Többé-kevésbé amolyan remete vált belőle. Azelőtt sosem találkoztunk, mert ő ritkán járt Hallban. De azután barátok lettünk.

- Mennyi ideig tartott ez a barátság?

- Amíg tavaly ősszel meg nem halt. Ott voltam, amikor meghalt. Még mindig őrzöm azokat a tárgyakat, amiket tőle kaptam. - Halk, nosztalgikus sóhaj szállt fel a tanú székéből, s megzavarta a csepegő vért. A hulló csepp mintha tétovázott volna egy pillanatra, majd a sóhajjal együtt sísteregve szétfoslott.

Turnbull folytatta:

- A vele való kapcsolata tehát jónak mondható.

- Én kiválónak mondanám - válaszolta a semmi határozott hangon. - Minden éjszaka együtt üldögéltünk. Kártyáztunk, sakkoztunk, vagy csak üldögéltünk, és a napi eseményekről beszélgettünk. Még most is megvan a füzet, amibe a játék eredményeit jegyeztük fel. Zeb a saját kezével írta fel az eredményeket.

Turnbull egy percre elfordult a tanútól. A bíróra pillantott, és elmosolyodott.

- Bizonyítékként felajánlom az említett füzetet mondta. - Úgyszintén a gyűrűt, amit a néhai adományozott Mr. Harley-nak, továbbá a Gilbert és Sullivan szindarabjait tartalmazó kötetet. Ebbe bele van írva, hogy "A jó öreg Hanknek", mégpedig Harley kezeírásával.

Megint az üres, vérfoltos szék felé fordult.

- Harley Hallban való tartózkodása alatt mondta-e Zebuion Harley, hogy költözzön el onnan, vagy hogy fizessen lakbért?

- Természetesen nem. Zeb soha! Turnbull bólintott.

- Nagyon jó - helyeselt. - Már csak néhány kérdés van hátra. Elmondaná saját szavaival, hogy mi történt Zebuion Harley halála után, ami arra késztette, hogy pert indítson?

- Nos, ez év januárjában az ifjú Harley...

- Úgy érti, Russell Joseph Harley, az alperes?

- Igen. Január elsején érkezett Harley Hallba. Én kértem, hogy menjen el, amit meg is tett. Másnap visszatért egy másik férfival. Egy talizmánt helyeztek a bejárati küszöbre, és nem sokkal azután a Hall valamennyi ablakát és ajtaját leszigetelték egy olyan szubsztanciával, ami rám nézve mérgező. Mindeközben folyamatosan idéztek halálos ráolvasásokat az Ars Magico rumból. Végül egy mérföld sugarú Kirekesztő Kört rajzoltak az egész épület köré.

- Értem - dörögte az ügyvéd. - Elmagyarázná a bíróságnak ezen tevékenységek hatásait?

- Hát - mondta a hang elgondolkozva -, nehéz azt szavakba foglalni. A Kört jelentős energia-felhasználás nélkül nem tudom átlépni. De ha meg is tenném, a házba nem tudnék bemenni a talizmán meg a pecsétek miatt.

- A levegőből sem tudja megközelíteni? Például a kéményen át?

- Nem. A Kirekesztő Kör valójában egy búra. A próbálkozásba biztosan belepusztulnék.

- Gyakorlatilag tehát a Russell Joseph Harley alperes és meg nem nevezett segítőtársa által tudatosan végrehajtott akciók eredményeként maga teljesen elszigetelődött attól a háztól, amelyben kilencven évig lakott?

- Pontosan.

- Köszönöm. Ez minden - fejezte be Turnbull, és meghajolt.

Wilsonhoz fordult, aki savanyú ábrázattal figyelte a kihallgatást.

- A tanú az öné - biccentett felé.

Wilson talpra ugrott, és a tanúk padjához lépett.

- Ugye azt mondta, hogy Henry Jenkinsnek hívják? - kezdte ellenséges modorban.

- Igen.

- Úgy érti, most ez a neve. Azelőtt hogy hívták? - Azelőtt? - Meglepetés érződött a csepegő vér felől érkező hangból. - Mi előtt?

Wilson átkozódott magában.

- Ne játssza az ártatlant - csattant fel élesen. Természetesen, mielőtt meghalt.

- Tiltakozom! - pattant fel Turnbull szemét Wilsonra szegezve. - Az alperes képviselőjének nincs joga kliensemét feltételezett haláláról faggatni!

Gimbel fáradtan felemelte a kezét, és beléfojtotta a szót Wilsonba.

- A tiltakozást elfogadom. Nem terjesztettek elő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a felperes azonos az 1850-ben meggyilkolt aranyásóval vagy bárki mással.

Wilson szája savanyú vigyorba torzult. Kissé halkabban folytatta.

- Ön azt állította, hogy Harley Hallban lakott kilencven éven át.

- Jövő hónapban lesz kilencvenkét éve, hogy beköltöztem. A Hall - legalábbis jelenlegi formájában 1876-ban készült el, de én már a korábbi épületben is laktam.

- Azt megelőzően mivel foglalkozott?

- Azelőtt? - A hang elbizonytalanodott. - Nem emlékszem.

- Eskü alatt vall! - tüzelt Wilson. A hang határozottá vált.

- Kilencven év hosszú idő. Nem emlékszem.

- Nézzük, hátha fel tudom frissíteni az emlékezetét. Igaz az, hogy kilencvenegy évvel ezelőtt, abban az évben, amikor ön állítólag elfoglalta helyét Harley Hallban, Hank Jenkinst pisztolypárbajban megölték?

- Igaz lehet, ha maga mondja. Én nem emlékszem. - Emlékszik rá, hogy a párbaj nevezett Harley Halltól alig ötven lábnyira zajlott le?

- Lehetséges.

- Nos hát - viharzott Wilson -, akkor nem nyilvánvaló, hogy amikor Jenkins meghalt, a szelleme akkor kelt életre? Hogy neki az a végzete, hogy meggyilkolásának helyén kísértessen az idők végezetéig?

A hang nyugodtan válaszolt. - Erről nem tudok.

- Tagadja, amit mindenki tud a környéken, hogy Harley Hallban Hank Jenkins szelleme kísért?

- Tiltakozom! - kiáltotta Turnbull. - A közvélemény nem bizonyíték!

- Helyt adok. Töröljék a kérdést a jegyzőkönyvből. Wilson elveszítette nyugalmát. Rikácsoló hangon azt mondta:

- A hamis eskü törvénysértésnek minősül. Mr. Jenkins, tagadja, hogy ön Hank Jenkins szelleme?

- Hogy micsoda?

- Maga szellem, ugye?

- Asztrálszinten létező személy vagyok.

- Ha jól tudom, ezt nevezik szellemnek.

- Nem tehetek róla, ha úgy hívják. Magáról is sok mindent mondanak. Az bizonyít valamit?

Nevetés hallatszott a hallgatóság soraiból. Gimbel kalapácsa az asztalra csapott.

- A tanú - mondta - hagyatkozzon a kérdések megválaszolására.

Wilson nyelt egyet.

- Mindazok ellenére, amit mondott, ugye igaz, hogy ön csupán egy erőszakos halált halt emberi lény kísértete? - Megismétlem, hogy én egy asztrálszinten létező személy vagyok - vágott vissza a csepegő vér felől a hang. - Nem tudok róla, hogy valaha is ember voltam. Az ügyvéd felbőszülten fordult a pulpitus felé.

- Bíró úr, kérem utasítsa rendre a tanút, hogy hagyja abba a csűrést-csavarást! Teljesen nyilvánvaló, hogy a tanú szellem, ilyenformán ipso facto egy emberi lény maradványa. A másodlagos bizonyítékok alapján egyértelműen Hank Jenkins szelleme, akit 1850-ben gyilkoltak meg. De nem ez a legfontosabb. A lényeg, hogy olyanvalakinek a szelleme, aki már meghalt, s ezért nem tanúskodhat. Követelem, hogy a vallomását töröljék a jegyzőkönyvből.

Turnbull azonnal reagált.

- A védelem képviselőjének nincs joga szellemnek minősíteni a tanút - azzal szemben, hogy a kliensem ismételtel kijelentette, hogy ő egy asztrálszinten létező személy. Mi a "szellem" hivatalos meghatározása?

Gimbel bíró elmosolyodott.

- A védelem képviselője folytassa a kihallgatást. Wilson képe bíborvörös lett. Egy tarka selyemkendővel megtörölgette a homlokát, és a csepegő, sístergő vérre meredt.

- Akármilyen is maga - dörögte -, válaszoljon a kérdésekre. Át tud menni a falon?

- Ó igen, hát persze. - A semmiből jövő hangból határozott meglepetés érződött. - De az nem olyan könnyű, mint azt néhány ember elképzeli. Igen nagy erőfeszítést igényel.

- Az most nem érdekes. Meg tudja csinálni? - Igen.

- Fizikai értelemben lehet magát korlátozni? Egy bilincs akadályozná? Vagy kötél, lánc, börtönfal, hermetikus tartály?

Jenkinsnek nem volt módja válaszolni, mert Turnbull dühösen félbeszakította.

- Tiltakozom! Nem a tárgyhoz tartozik. Ellenkezőleg! - kiáltotta Wilson hangosan. Szoroson hozzátartozik Henry Jenkins tanúként történő elfogadásához! Követelem a választ a kérdésekre. Gimbel bíró azt mondta:

- Tiltakozás elutasítva. A tanú válaszoljon a kérdésre.

A székből a hang dölyfösen azt mondta:

- Nem bánom, ha válaszolni kell. A fizikai akadályok nem jelentenek semmit a számomra, bármekkora is.

A védelem képviselője győzedelmesen húzta ki magát. - Nagyon jó - mondta elégedetten. - Nagyon jó. - Majd a bíró felé fordulva határozottan és gyorsan így folytatta: - Követelem, bíró úr, hogy az úgynevezett Henry Jenkins ne szerepelhessen tanúként a bíróság előtt. Nincs értelme az eskünek, ha az eskü megsértése nem nyer

azonnali büntetést. Egy olyan embernek, aki hamisan tanúskodik, a kijelentései nem érnek semmit. Követelem, hogy töröljék a jegyzőkönyvből.

Turnbull két lépéssel a pulpitusnál termett.

- Erre számítottam, bíró úr - mondta gyorsan. Pontosan az eset természetéből fakadóan nyilvánvaló, hogy kliensem határozottan korlátozták a mozgásában: ráolvasással, pentagrammal, talizmánnal, amulettel, Kirekesztő Körrel, meg minden egyébbel. Elkészítettem, és átadtam a törvényszolgának egy listát, amiben felsorolom azokat a módszereket, amikkel egy asztrállényt pár perc időtartamtól egészen a végtelenségig terjedően távol lehet tartani egy adott területtől. Továbbá a tárgyalás megkezdése előtt lettem ötezer dollár óvadékot arra az esetre, ha kliensem mint tanút bármilyen törvénysértésben bűnösnek találnák, és ő szökést kísérelne meg.

Gimbel arckifejezése egy pillanatig meglepetésről árulkodott, de lassan megenyhült. Bólintott.

- A bíróság elfogadja felperes képviselőjének bejelentését. Nincs kétségünk afelől, hogy a tanú büntethető. A védelem követelését elutasítom.

Wilson kirobbanni látszott, de csak vállat vont. - Rendben van. Ez minden.

- Ön távozzon, Mr. Jenkins - rendelkezett Gimbel, és elbűvölten figyelte a csepegő vért, meg a padló felett lebegő vértócsát, amint a tanú padjától az ajtóig vonul.

Turnbull megint a pulpitusához ment, és azt mondta: - Bizonyítékként átadom e jegyzeteket, néhai Zebulon Harley naplóját. Múlt ősszel maga Harley ajándékozta kliensemnek. Felhívom a figyelmét az 1917. április hatodikai bejegyzésre, amelyben megemlíti, hogy az Egyesült Államok belépett az Első Világháborúba, és feljegyzi az aznapi, egy "Öreg Hank" néven említett emberrel folytatott kártyajáték eredményeit. A bíróság engedélyével felolvasom ezt a bejegyzést meg továbbiakat az utána következő négy év feljegyzéseiből. Kérem, figyeljék meg a partnerre vonatkozó utalásokat, amik "Jenkins", "Hank Jenkins", és egy igen fontos bejegyzésben "Vén Láthatatlan" néven említik az illetőt.

Wilson magában füstölgött, mialatt Harley naplóját felolvasták. Dühös volt, de figyelmesen hallgatta, és amikor befejezték, azonnal talpra ugrott.

- Szeretném tudni - kérdezte -, hogy a felperes képviselőjének van-e a birtokában az ezerkilencszázhusz utáni évekre vonatkozó bármilyen naplófeljegyzése? Turnbull a fejét rázta.

- Harley nyilván nem vezetett naplót, leszámítva az ebben dokumentált négy évet.

- Akkor követelem, hogy a bíróság ne fogadja el ezt a naplót bizonyítékként, mégpedig két okból - harsogta Wilson, és a két szempontot kipipálandó, feltartotta két ujját. - Először is, mert a bizonyíték komolytalan. Az a néhány, Jenkinsre vonatkozó homályos utalás nem bizonyítja, hogy az illető micsoda: szellem, asztrálszemély vagy bármi más. Másodszor, ha az első szempontom nem elfogadható, a bizonyíték az ezerkilencszázhuszonegy utáni évekre nem vonatkozik. A mi esetünkben csak az utóbbi húsz év érdekes, amikor az úgynevezett Jenkins a feltételezések szerint Harley Hallban lakott. Az pedig ezerkilencszázhuszonegytől kezdődik. A bizonyíték ilyenformán nem helyénvaló.

Gimbel Turnbullra pillantott, aki hűvösen elmosolyodott.

- A "Vén Láthatatlan"-ra vonatkozó utalás korántsem homályos - vitakozott. - Határozott kijelentése annak, hogy ügyfelem asztrálszemély. Továbbá a kliensem és néhai Mr. Zebulon Harley közötti, huszonegy előtt fennálló barátság igenis lényeges, mivel a létrejött baráti kapcsolatok feltételezhetően meghatározatlan ideig tartanak. Hacsak a védelem képviselője nem tudja ennek az ellenkezőjét bizonyítani természetesen.

Gimbel bíró azt mondta:

- A naplót elfogadom bizonyítéknak.

- Befejeztem, bíró úr - mondta Turnbull. A hallgatóság soraiban halk nyüzsgés támadt, mialatt a bíró átlapozta a naplót, majd átadta a hivatalnoknak, hogy vegye nyilvántartásba.

- A védelemé a szó - nézett fel Gimbel. Wilson felállt, és azt mondta a törvényszolgának:

- Russell Joseph Harley - kezdte, ám felállva a tanú székére mutatott. - Az ott csurom vér! Csak nem képzelik, hogy a tanú beleül egy vértócsába?

Gimbel bíró előrehajolt, és megszemlélte a széket. A tanúskodó jelenségből csöpögő vér rajtahagyta a nyomát. A szék ülőkéjét barnás, ragadós foltok borították. Gimbel azon kezdett gondolkodni, hogy egy szellemben hogy férhet el ennyi vér.

- Megértem a kifogását - értett egyet. - Nos, később majd folytatjuk. A törvényszolga ki fogja cserélni a tanú székét. Addig is bejelentem, hogy a tárgyalást holnap reggel tíz óráig elnapolom.

III.

Russell Harley észrevette, hogy a liftesfiú iszonyodva, rosszállón, mogorva tekintettel néz rá. Azt nagyon jól tudta, hogy nem számít népszerű vendégnek a szállodában. Valószínűleg akkor követett el hibát, gondolta, amikor a nyaka köré kötözte a büzlő herbafüvet. A szálloda személyzete meg a többi vendég nem túlságosan örül egy büzlő alaknak.

A bár felé indult, és mit sem törődött a penetráns csóvája nyomán utáni forduló csodálkozó arcokkal. Belépett a vörös kárpit és króm bárba, és tekintetével Wilsont kereste.

Meglepetten hunyorgott, amikor megpillantotta. Wilson nem volt egyedül. A boxban az asztalnál, háttal neki egy magas alak ült. Ennyi elég volt ahhoz, hogy felismerje. Nicholls!

Wilson észrevette.

- Helló, Harley! - kiáltotta, de a mosolya és a kedvesség annak az embernek szólt, akitől majd a pénzt kapja. - Jöjjön, foglaljon helyet. Mr. Nicholls az imént ugrott be hozzám, ezért őt is magammal hoztam.

- Helló - mondta Harley mogorván, mire Nicholls bólintott. A nyakán lüktetett az ér, nyilvánvalóan kényelmetlenül érezte magát Harley jelenlétében. Mégis volt valami vidámság a pillantásában, amikor a fiatalemberre nézett, a hangja pedig, habár gőgös, mégis barátságos volt, amikor azt mondta:

- Helló, Harley. Hogy folyik a per?

- Őt kérdezze - válaszolta Harley, és hüvelykujjával Wilsonra bökött, miközben térdét az asztal alá csúsztatva beült a boksza. - Ő a jogász. Neki kell értenie ezekhez a dolgokhoz.

- És ért hozzá?

Harley vállat vont, és nyakát a pincér után nyújtogatta. - Hát, azt hiszem... Vodkát vízzel! - Figyelte a pincérlányt, amint bólint, és odasétál a pulthoz, majd visszafordult Nichollshoz. - Az a baj - folytatta -, hogy ezt ő hiszi. Én meg azt, hogy elment az esze.

Wilson felvonta a szemöldökét.

- Úgy érti... - kezdte, de Nicholls feltartotta a kezét. - Ne veszekedjünk - csitította társait. - Remélem, válaszol a kérdésemre. Én is érdekelt vagyok benne, tehát szeretném tudni. Hogy folyik a per?

Wilson felöltötte legőszintébb arckifejezését.

- Az igazat megvallva, nem túl jól. Attól tarok, a bíró a másik oldalon áll. Ha rám hallgatnak, kivárjuk, amíg másik bírót kapunk...

- Nincs időm várni - türelmetlenkedett Nicholls. - Pár nap múlva másutt van dolgom. Már most úton kellene lennem. Gondolja, hogy elveszítjük a pert?

Harley élesen felnevetett. Wilson figyelte, amint elveszi a pincérlány tálcájáról az italt, és belekortyol. A mosoly az arcán maradt, mialatt Wilsont hallgatta.

- Nagyon is fennáll a veszélye, igen.

- Hm. - Nicholls a körmeit kezdte vizsgálgatni. Lehet, hogy rossz ügyvédet választottam.

- Úgy bizony. - Harley intett a pincérnek, és rendelt még egy italt. - És tudják, mit gondolok még? Azt, hogy maga rosszul választotta meg a kliensét. Unom már az egészet. Ez a franc itt a nyakam körül meg bűzlik. Honnan tudjam, hogy ér-e egyáltalán valamit? Amennyire én látom, csak bűzlik, és ez minden.

- Kell az - vetette oda Nicholls tömören. - Nem ajánlom, hogy nélküle járkáljon. A néhai Hank Jenkins nem a legerősebb szellem - egy erős szellem már széttépte volna magát, a herbát meg elrágcsálta volna desszert gyanánt -, de ha leveszi a nyakáról, és azt Jenkins megtudja, sok kellemetlensége támadhat.

Letette vörösboros poharát, amit eddig is csak szagolgatott, majd Wilsonra pillantott.

- Ebbe én pénzt fektettem bele. Remélem, el tudja érni, hogy törvényesen befejeződjék az ügy. Már látom, hogy nekem kell lépnem. Most jól figyeljen, mert nem fogom még egyszer elismételni. Van ennek az ügynek egy olyan aspektusa, ami megfelelne a maga megátalkodottan törvényes gondolkodásmódjának. Jenkins azt állítja, hogy ő asztrállény, ami kétségtelenül igaz is. Na már most ahelyett, hogy azt bizonygatnánk, hogy szellem, és már régóta halott, ahogy eddig tettük, sokkal inkább azzal kellene foglalkoznunk...

Gyorsan beszélt, és hamar a mondókája végére ért. Amikor nem sokkal később magukra hagyta a többieket, Wilson feltámogatta Harleyt a szobájába, és ágyba dugta. Az ügyvéd napok óta első ízben boldognak érezte magát.

Russell Joseph Harley enyhén ideges volt, amikor a tanúk padjára szólították.

- Neve? - kérdezte Wilson. - Russell Joseph Harley.

- Ön unokaöccse néhai Zebuion Harleynek, aki önre hagyományozta a Harley Hall néven ismert ingatlant? - Igen.

Wilson a pulpitus felé fordult.

- Mint bizonyítékot, átadom néhai Mr. Zebuion Harley végakarátát. Minden vagyonát egyetlen élő rokonára, az unokaöccsére, azaz a vádlottra hagyta.

Turnbull az asztalától szólt közbe.

- Felperes nem vonja kétségbe alperesnek Harley Hallhoz való jogát.

Wilson folytatta:

- Ön gyermekkorának egy részét Harley Hallban töltötte, és felnőtként is visszatért oda néhányszor, ugye? - Igen.

- Tapasztalta valaha is egy szellem, kísértet vagy asztrállény jelenlétét a házban?

- Nem. Emlékeznék rá.

- Néhai nagybátyja tett-e valaha említést önnek ilyen jelenségről?

- Nem.
- Ez minden.

Turnbull lépett elő, hogy feltegye keresztkérdéseit. - Mr. Harley, mikor látta ön utoljára a nagybátyját a halála előtt?

- Ezerkilencszázharmincnyolcban. Valamikor szeptemberben, úgy tizedike, tizenegyediké táján.
- És mennyi időt töltött el vele? Harley feleletlenül rávágta:
- Ó, csak egy napot.
- Azelőtt mikor látta utoljára?

- Hát, azt hiszem csak egészen kis gyermekkoromban. A szüleim ezerkilencszázhuszban Pennsylvaniába költöztek.

- S azóta - leszámítva azt az egy napot harmincegyben - volt valami kapcsolat ön és a nagybátyja között?
- Nem, azt hiszem, nem. Fura egy figura volt... olyan magának való. Egy kicsit hóbortos volt, azt hiszem.

- Tehát ön a szeretett unokaöcs. Átgondolva mindazt, amit mondott, kissé furcsának tűnik, hogy a nagybátyja nem beszélt önnek Mr. Jenkinsről. Nem is volt rá alkalma, ugye?

- Harmincegyben lett volna, de nem tette - válaszolta Harley kihívóan.

Gimbel unatkozni látszott. Ennél nagyobb tűzijátékot várt. Azt mondta:

- Van a védelemnek más tanúja is? Wilson elvigyorodott.

- Igen, bíró úr - zengte. Ez volt a nagy pillanat, és ő mosolyogva, de udvariasan bejelentette: - Szeretném tanúként szólítani Mr. Henry Jenkinst.

A bejelentést követő döbbszent csendben Gimbel bíró előrehajolt.

- Úgy értem, a felperest szólítja az alperes tanújaként?

- Igen, bíró úr - hangzott a higgadt válasz. Gimbel grimaszt vágott.

- Szólítsa Henry Jenkinst - utasította a törvényszolgát fáradtan, és visszasüppedt a székébe.

Turnbull riadtan nézett. Beharapta az ajkát, megpróbálta kitalálni, hogy mire megy ki a játék, de végül vállat vont, amikor a szolga elkiáltotta a szellem nevét.

A név végigzúgott a folyosón, még az előtérben is meg lehetett hallani. Nyomában felhangzott az ismerős Patt. HSSSZP. Patt. HSSSZP...

- Egy pillanat - mondta Gimbel, amint magához tért. - Nincs kifogásom a tanú ellen, Mr. Jenkins, de az Államok költségvetése nem engedi meg, hogy minden alkalommal kicseréltessem a tárgyalóterem kárpitját. Törvényszolga, keressen valamit, amivel leteríthetjük azt a széket, mielőtt Mr. Jenkins helyet foglal.

Hirtelenében kerítettek egy ponyvát, amit az ülőkére terítettek. Jenkins annyi időre materializálódott, amíg felesküdött, majd helyet foglalt.

- Árulja el, Mr. Jenkins - kérdezte az ügyvéd hány ilyen "asztrállény" - azt hiszem, így nevezte magát - létezik.

- Nem tudom. Több milliárd.

- Más szóval annyi, ahányan erőszakos halált haltak? Turnbull azonnal felállt, de a szellem könnyedén kivédte a csapdát.

- Nem tudom. Csak azt, hogy több milliárd van belőlünk.

A jogász továbbra is olyan ártatlanul nézett, mint a macska, amelyik megette a kanárit.

- És ez a több milliárd asztrállény állandóan itt van közöttünk, csak láthatatlan marad? Így van?

- Ó nem, bár nagyon sokan a Földön maradnak. Természetesen nagyon kevésnek van kapcsolata az emberekkel. A legtöbb ember igen unalmas a számunkra.

- Nos, ön szerint hányan vannak lent a Földön? Százezren?

Turnbull hirtelen közbevágott:

- Szeretném tudni, mennyire fontosak ezek a kérdések. Tiltakozom a kérdéssorozat ellen, nem találom őket helyénvalónak.

Wilson maga volt a megtestesült törvényesség. Azonnal visszavágott:

- Megkísérlek néhány fontos adat birtokába jutni, bíró úr. Ez megváltoztathatja az egész per jellegét. Egykét perc türelmet kérek csak.

- A védelem képviselője folytathatja - vetette oda Gimbel kurtán.

Wilson akkorát vigyorgott, hogy kivillant a szemfoga. Újból a csepegő vér felé fordult.

- Nos tehát, az ön képviselőjének állítása szerint néhai Mr. Harley egy "asztrállény"-nek adott engedélyt, hogy több mint húsz éven át a házában lakjon. Ez meglep engem, lévén teljes lehetetlenség, de pillanatnyilag elfogadhatjuk ezt igaznak?

- Természetesen! Ez az igazság.

- Akkor mondja meg nekem Mr. Jenkins, vannak önnek ujjai?

- Hogy... micsodáim?

- Hallhatta! - csattant fel Wilson. - Vannak ujjai, hús-vér ujjai, amiről ujjlenyomatot lehet venni?

- Miért? Nincsenek. Én... Wilson tovább folytatta.

- Vagy van egy fényképe önmagáról, vagy valami írás, amit a saját kezével írt, vagy bármilyen fizikai bizonyíték? Van valami ilyesmije?

- Hogy érti ezt? - hangzott a panaszos kérdés. Wilson hangja fenyegetően élessé vált.

- Úgy értem, tudja bármivel bizonyítani, hogy ön az az asztrállény, aki Zebuion Harley házában lakott? Hogy ön egyike annak a több százezer alaktalan, arc nélküli, megfoghatatlan teremtménynek, aki az ön állítása szerint a Földön ragadt, s ott kedve szerint bolyong, és semmilyen zár vagy rács nem állja útját? Tudja bizonyítani, hogy ön valaki egyáltalán?

- Bíró úr! - Turnbull hangja szinte visított, amikor talpra ugrott. - A kliensem kiléte sosem volt kérdéses! - Most pedig az! - dörögte Wilson. - Az ellenfél képviselője prezentált egy személyt, akit "Henry Jenkins" néven nevezett. Ki ez a Jenkins? Mi ez a Jenkins? Egyetlen személy ő, vagy kollektív halmaza azoknak a titokzatos "asztrállények"-nek, akikről azt hisszük, hogy mindenütt ott vannak, de látni még senki nem látta őket? S honnan tudjuk, még ha ő mondja is, hogy valóban ő az? Kérjünk tőle bizonyítékot: egy fényképet, születési okmányokat, ujjlenyomatot. Hozzon ide tanúkat, akik ismerik a szellemeket, és készek megesküdni arra, hogy ez a szellem ugyanaz a szellem. Ennek hiányában nem beszélhetünk esetről! Bíró úr, követelem, hogy a bíróság azonnal hozzon ítéletet az alperes javára!

Gimbel bíró Turnbultra pillantott.

- Van mondanivalója? A védelem érvelése helyénvalónak tűnik. Ha nem tud valamilyen bizonyítékkal szolgálni a felperes személyére vonatkozóan, nincs más választásom, mint a védelem javára dönteni.

Egy percig csend volt. Wilson győzelmesen, Turnbull idegesen fészkelődött.

Hogyan lehet azonosítani egy szellemet?

És akkor meghallották a tanúk padja felől a jókedvű hangot.

- Egy kicsit messzire mentek, azt hiszem - dörögte, elnyomva a csepegő vér sistergését. - Úgy gondolom, tudok kielégítő bizonyítékkal szolgálni a bíróságnak.

Wilson arcáról egy szempillantás alatt hervadt le a vigyor. Turnbull visszafogta a lélegzetét, reménykedni sem mert.

- Ön eskü alatt vall. Folytassa - nógatta a bíró. Egyetlen hang sem hallatszott a teremben, amikor a szellem megszólalt.

- Mr. Harley azt állította, hogy harmincegyben meglátogatta a nagybátyját. Ezt tanúsíthatom. Egy napot és éjszakát töltöttek együtt. De nem voltak egyedül. Én is ott voltam.

Senki nem nézett Russell Harleyre, máskülönben észrevették volna, hogy elsápad. A hang folytatta:

- Talán nem lett volna szabad hallgatóznom, de hát az öreg Zebnek sosem voltak titkai előttem. Hallottam, hogy miről beszélgetnek. Az ifjú Harley akkoriban Philadelphiában dolgozott egy banknak. Ez volt az első komoly munkája. Pénzre volt szüksége, mégpedig veszettül. Ugyanis hiány mutatkozott a pénztárban. Egy Sally nevű nő...

- Elég! - kiabálta Wilson. - Ennek semmi köze az ön személyazonosságához. Maradjon a tárgynál!

De Turnbull már kezdte érteni. Ő is kiabálni kezdett, de izalmában nem tudott összefüggően beszélni.

- Bíró úr, engedje a kliensemnek beszélni. Ha tudomása van a néhai Mr. Harley és az alperes közt folyt intim párbeszédéről, az azt bizonyítja, hogy élvezte Mr. Harley bizalmát, ilyenformán quod erat demonstrandum, hogy ő nem más, mint az az asztrállény, aki hosszú ideig Harley Hallban lakott!

Gimbel gyorsan bólintott.

- Hadd emlékeztessen a vád képviselőjét, hogy az ő tanúja beszél. Folytassa, Mr. Jenkins.

A hang újrakezdte:

- Mint mondtam, a hölgy neve...

- Kuss legyen, az isten verjen meg! - üvöltötte Harley. Felpattant, és szinte könyörögve fordult a bíró felé. - Elferdíti a tényeket. Hallgattassák el! Igen, tudtam, hogy a nagybátyám házában van egy szellem. Az ő dolga, rendben van, a francba a vén bolonddal. Tartsa meg a házat, ha akarja. Én eltűnök. Ha kell, az egész nyavalyás államból eltűnök!

Hirtelen dadogni kezdett, és vadul megindult kifelé. Csak az egyik rendőr közbelépése akadályozta meg, hogy elhagyja a tárgyalótermet.

A kalapács kopogása és a törvényszolgák megfeszített munkája eredményeként lassan helyreállt a rend. Gimbel bíró verejtékezve és bosszankodva azt mondta:

- Ami engem illet, a tanú azonosítását tökéletesen elfogadom. A védelemnek van még más tanúja is? Wilson morózusan vállat vont.

- Nincs, bíró úr.

- Felperes képviselőjének? - Nincs, bíró úr. Befejeztem.

Gimbel a kezével beletúrt a hajába, és hunyorított.

- Ebben az esetben a felperes javára döntök. Továbbá elrendelem, hogy az alperes, Russell Joseph Harley távolítsa el Harley Hallból minden pentagrammot, talizmánt és egyéb ördögűző eszközt; továbbá a jövőben álljon el mindenfajta követelésétől és abbéli szándékától, hogy a ház bármely lakóját kilakoltassa; valamint

kijelentem, hogy a felperesnek engedélyezem, hogy Harley Hallt a hozzá tartozó ingatlanokkal teljes joggal használj a.

A kalapács lecsapott.

- Az ügyet lezárom.

- Ne vegye olyan komolyan - szólalt meg egy szelíd hang Russell Harley mögött. Mogorván fordult meg. Nicholls közeledett a járdán a bíróság felől, Wilson a nyomában. Nicholls szólalt meg.

- A pert elveszítette, de megtarthatta az életét. Hadd hívjam meg egy italra. Például ide.

Beterelte egy koktélbárba, és leültette őket, mielőtt még tiltakozhattak volna. Drága karórájára pillantott. - Csak néhány percem van. Azután tényleg mennem kell. Sürgős.

Odakiáltott a mixernek, mindegyiküknek rendelt. Azután az ifjú Harley-ra pillantott, és széles mosollyal egy bankjegyet dobott a tálcára.

- Harley - tagolta. - Van egy mottóm, amit jó, ha megjegyez az ilyen esetekre. Ha úgy tetszik, fogadja ajándékként.

- Mi az?

- "A legrosszabb még csak ezután jön."

Harley mordult egyet, és belekortyolt az italába, de nem válaszolt. Wilson azt mondta:

- Egy dolog azért érdekelne. Miért nem kerestek fel bennünket a tárgyalás előtt ezzel a bájosan törvényellenes tanúval, amit rám szabadítottak? Elintézhettük volna a dolgot bíróság nélkül is.

Nicholls vállat vont.

- Megvolt rá az okunk - mondta. - Végül is eggyel több ördögűzés, mit sem számít. De ez a per precedenst teremtett. Maga jogászféle, Wilson. Tudja, mire gondolok?

- Precedenst? - Wilson leesett állal meredt rá, azután elkerekedett a szeme.

- Látom, érti már - bólintott Nicholls. - Mostantól fogva ebben az államban - és az ország valamennyi, Alkotmányhoz hű államában - a szellemeknek joguk van a házfoglaláshoz!

- Te jó isten! - tátogott Wilson, és nevetni kezdett. Nem hangosan, de az egész teste rengett belé.

Harley Nichollásra meredt.

- Egyszer s mindenkorra - kérdezte suttogva -, mi érdeke fűződik magának mindehhez?

Nicholls megint elmosolyodott.

- Gondolkodjon egy keveset - válaszolta könnyed hangon. - Meg fogja érteni.

Még egyszer beleszagolt a borospoharába, azután óvatosan letette az asztalra...

És eltűnt.

Weird Tales, 1950.

Időcica

Ezt az öreg Mac mesélte el nekem, aki egy rozzant viskóban lakott a házam feletti domboldalon. A '37-es Aranyláz idején bányakutató volt odakint az aszteroidákon, de most ideje java részét azzal töltötte, hogy hét macskáját etetgette.

- Miért szereti annyira a macskákat, Mr. Mac? - kérdeztem tőle.

Az öreg bányász rám pillantott, és megvakarta az állát.

A Pallason tartott kis állataimra hasonlítanak - mesélte. - Asok is ilyen kis maskafélék voltak... a fejük is így nésett ki, és nagyon kedves kis jószágok voltak. De mind elpustultak!

Még én is megsajnáltam őket. Mac nagyot sóhajtott. - Kedves kis jószágok - ismételte. - Négydimenziós maskák voltak.

- Négydimenziósak, Mr. Mac? De hát a negyedik dimenzió az idő.

Ezt idén tanultam, a harmadik osztályban.

- Látom, már járs iskolába, he? - Kivette a szájából a pipát, és lassan azt mondta. - Hát persze hogy a negyedik dimenzió az idő. Azok a cicák egy láb hosszúak voltak, hat hüvelyk magasak és négy láb szélesek, és a jövő hét közepéig értek. Ez négy dimenzió, nem? Amikor megsimogattam a fejüket, úgy két nap múlva kezdtek el dorombolni. A nagyobbak meg csak másnap. Ez így igaz!

Kétkedő pillantást vettem rá, de nem szóltam semmit.

Mac folytatta:

- A legjobb kis házőrzők voltak, minden tekintetben azok. Arra jók is voltak. Amikor észrevettek egy házalót, vagy valamilyen más gyanús személyt, úgy visítotak, mint egy halálmadár. És ha valamelyik ma vett észre egy házalót, tegnap visítotott, úgyhogy huszonnégy óránk maradt, hogy észrevegyük.

- Ez komoly? - tátottam el a számat.

- Az hát! Akarod tudni, hogyan ecettük őket? Megvártuk, míg elalszanak, akkor tudtuk, mikor emésztenek. Mert ezek a kicsi időcicák pontosan három órával azelőtt emésztették meg az ételt, hogy megették azt, mert a gyomruk annyira nyúlt vissza az időben. Szóval, amikor elaludtak, meg szoktuk nézni az órát, és pontosan három órával később táltuk nekik az ennilót.

Újból meggyújtotta a pipáját, és kifújta a füstöt. Szomorúan megrázta a fejét.

- Egyszer ast kisé, hibát követtem el. Segény kis időcsicsa. Csó volt a neve, és ő volt a kedvencem. Reggel kilencekor ment aludni, és én valamiért ast hittem, hogy nyolcs óra van. Perse tisenegykor adtam neki enni. Mindenfelé kerestem, de nem került elő.

- Mi történt vele, Mr. Mac?

Kivette a pipát a szájából, úgy válaszolt.

- Hát, nincs olyan időcica, amelyiknek a szervezete két órával azután befogadná az ételt, hogy megemésztette azt. A kamrában találtam rá, a szerszámoszekrény alatt. Ott pusztult el gyomorrontásban egy órával azelőtt. Szegény kis jószág! Attól fogva vekkert használtam, nehogy még egyszer eltévesszem.

Gyászos csend következett, és én is csak annyit tudtam suttozni:

- Az előbb azt mondta, mindegyik elpusztult. Mindegyik így halt meg?

Mac komolyan megrázta a fejét.

- Nem! Megfáztak, és egy héttől tíz napig terjedően azelőtt haltak meg, hogy megbetegedtek. Nem volt mit tenni. Egy évvel azután, hogy a bányászok a Pallasra költöztek, csak tíz maradt belőlük, azok is mind betegek voltak. A baj az volt, kis barátom, hogy amikor meghaltak, szétestek, olyan gyorsan rothadtak el. Különösen az agyukban élősködő négydimenziós bolhák segítettek ebben. Több millió dollárunkba kerültek.

- Az hogy lehet, Mr. Mac?

- Tudod, idelent a Földön néhány tudós tudomást szerzett a mi időcicáinkról, és tudták, hogy azok el fognak pusztulni még a következő együttállás előtt. Így aztán egymillió dollárt ajánlottak fel minden egyes megóvott példányért.

- És sikerült?

- Hát megpróbáltuk, de nem bírták. Holtukban meg nem sokat értek, ezért eltemettük őket. Megpróbáltuk jég közé rakni őket, de az is csak a külsejüket óvta meg. A belsejük teljesen szétrohadt, a tudósoknak meg pont az kellett volna.

Mivel minden halott időcica egymillió dollárunkba került, nem akartuk, hogy ez megtörténjen. Egyikünk kitalálta, hogy ha az időcicát forró vízbe áztatjuk, amikor haldoklik, a víz teljesen átítatja. Azután, hogy meghalt, lefagyasztjuk benne a vizet, hogy egy tömör jégtömböt kapjunk, és azután már megmaradnak.

Leesett az állam. - És ez működött?

- Próbáltuk fiam, próbáltuk, de nem tudtuk elég gyorsan lefagyasztani a vizet. Mire megfagytak, az agyukban a kis négydimenziós bolhák elvégezték a dolgukat. Egyre gyorsabban és gyorsabban fagyasztottuk a vizet, de nem sikerült. Végül már csak egy időcicánk maradt, és az is már a végét járta. Egészen kétségbeestünk, amikor

az egyik társam kitalált valamit. Fabrikált egy különös szerkentyűt, ami az egész vizet a másodperc tötrésze alatt megfagyasztotta.

Fogtuk az utolsó jószágot, megáztattuk a forró vízbe, azután beletettük a szerkezetbe. A cica egy utolsó pillantást vetett ránk, egyet nyikkant, azután kimúlt. Mi megnyomtuk a gombot, és az egészet egy negyed másodperc alatt egyetlen szilárd tömbbé fagyasztottuk. - Mac ekkor olyan súlyos pillantást vetett rám, hogy az majd egy tonnát nyomott. - De nem ért semmit. Az időcica belseje még tizenöt perc múlva is fortyogott, és mi elvesztettük az utolsó egymillió dollárunkat is.

Visszafogtam a lélegzetemet.

- De Mr. Mac, azt mondta, hogy egy negyed másodperc alatt fagyott meg a cica.

- Úgy is van, kis barátom - mondta lassan -, csakhogy átkozottul gyorsan csináltuk. És az időcica nem bírta ki, mert olyan gyorsan fagyasztottuk le a forró vizet, hogy meleg jég lett belőle!

Astounding Science Fiction, 1942

Szuperneutron

A Tiszteletreméltó Társaság tizenhetedik ülésén esett meg, hogy kollektívánk legnagyobb riadalmára Gilbert Hayes-t választották meg az Örökös Elnök posztjára.

Ez nem nagy Társaság volt. Hayes megválasztása előtt csak négyen voltunk elnökök: John Sebastian, Simon Murfree, Morris Levin és jómagam. Minden hónap első vasárnapján összejöttünk egy vacsorára, és ilyen alkalmakkor mindig igazoltuk Társaságunk nevét, mert úgy csaltunk a számlával, ahogy csak tudtunk.

Összejöveleink szigorú parlamentáris keretek közt folytak le. Minden tagnak, amikor rákerült a sor, el kellett mondania egy történetet, csakhogy szabtuk két feltételt. A történetnek borzalmasnak, bonyolultnak és valótlannak kell lennie, ám igaznak kell hangzania. A többieknek lehetőségük volt - és ezzel éltek is -, hogy bármikor belekössenek az elbeszélésbe, kérdéseket tegyenek fel, vagy magyarázatot követeljenek. Jaj annak a mesélőnek, aki nem tud azonnal válaszolni a kérdésekre, vagy ellentmondásokba keveredik! Akkor az övé a vacsoraszám! Az anyagi veszteség nem igazán nagy, de az erkölcsi annál inkább.

És akkor eljött a tizenhetedik gyűlés ideje - és ott volt Gilbert Hayes is. Hayes egyike volt azok népes táborának, akik nem voltak ugyan tagok, de időnként megjelentek, hogy belehallgassanak a vacsora utáni társalgásba; maguk fizették a számlájukat, de természetesen anélkül, hogy aktívan részt vehettek volna az ügymenetben. Ez alkalommal azonban a rendes tagokon kívül egyedül ő volt jelen.

A vacsora végeztével elnökké választottak (a szokásos menetrend szerint én következtem), sor került a jegyzőkönyv felolvasására, majd Hayes hirtelen előrehajolt és csöndesen így szólt:

- Ha lehetne, uraim, ma élnék a lehetőséggel... Összevontam a szemöldököm és így feleltem:

- Mr. Hayes, a Társaság szemében ön nem létezik. Lehetetlen, hogy részt vegyen.

- Akkor csak azt engedjék meg, hogy egy kijelentést tegyek. A Naprendszer ma délután pontosan kettő után tizenhét perccel elpusztul.

Mindenki egyszeriben fészkelődni kezdett, én pedig az elektromos órára pillantottam, ami a televízió-vevő felett állt. Délután 1:14 volt. Tétován azt mondtam:

- Ha tudja bármivel is igazolni ezt a hihetetlen állítást, az valóban nagyon érdekes lehet. Ma Mr. Levinen van a sor, de ha ő hajlandó lemondani róla, és ha a Társaság többi tagja is beleegyezik...

Levin mosolyogva bólintott, és a többiek is csatlakoztak hozzá.

Kimondtam hát a szentenciát:

- Mr. Hayes-é a terep.

Hayes cigarettára gyújtott, és elgondolkodva nézte a füstöt.

- Alig egy órám van, uraim, de az elején kezdem. Úgy tizenöt évvel ezelőtt történt. Ma már visszavonultam ugyan, de akkoriban a Yerkes Observatórium ifjú és ígéretes asztrofizikusa voltam. Az asztrofizika egyik legnagyobb rejtélyének, a kozmikus sugárzás eredetének a megfejtésével foglalkoztam, és tele voltam ambícióval.

Elhallgatott, majd más hangnemben folytatta:

- Tudják, nagyon különös, hogy az utóbbi két évszázad tudományos fejlődése ellenére még mindig nem találtuk meg ezt a rejtélyes forrást, akárcsak a csillagrobbanás hasonlóképpen titokzatos okát. Mindkettő végtelenül titokzatos, és ma is ugyanolyan keveset tudunk róluk, mint Einstein, Eddington és Millikan korában tudtunk.

Mégis úgy véltem, hogy a kozmikus sugárzás nyomára bukkantam, s felkészültem, hogy kijussak a világűrbe, és megfigyelésekkel ellenőrizzem az elméletemet. Ez egyáltalán nem volt könnyű dolog. Az eset 2129-ben történt, az utolsó háború után, amikor az Observatórium is, minden máshoz hasonlóan, romokban hevert.

Mindent elkövettem, hogy üzembe helyezhessem. Béreltem egy használt '07-es hajót, kihordtam a készülékeimet, és egyedül felállítottam a megfigyelőt. Mi több, okmányok nélkül vittem ki mindent a kikötőből, mert nem akartam áthaladni a megszálló erők ellenőrzési pontján. Mindez persze illegális tevékenységnek számított, de nekem szükségem volt az adatokra, ezért aztán a megfelelő ekliptikus szögben elindultam az Éggömb Sarki Pólusának irányába, és egy billió mérföldnyire eltávolodtam a Naptól.

Az út, amit megtettem, és az adathalmaz, amit összegyűjtöttem, nem nagy jelentőségű. Sem az egyikről, sem a másíkról nem tettem jelentést. A történet arról a bolygóról szól, amit találtam.

Murfree ekkor felvonta bozontos szemöldökét, és felmordult:

- Elnök úr, szeretném figyelmeztetni az urat, hogy egy nem létező szigetről még nem menekült meg senki. Hayes morcosan elmosolyodott:

- Én igen. Hogy folytassam: a tizennyolcadik napon észleltem először a bolygót, mint egy apró, borsó nagyságú korongot. Természetesen tudtam, hogy az űrnek abban a szegletében egy bolygó, az maga a szenzáció. Feléje igyekeztem, és azonnal rájöttem, hogy bizony még a felszínét sem érinthetem. Már a pusztá létezése is különlegességnek számított, de ehhez még az is hozzájárult, hogy egyáltalán nem volt gravitációs mezeje.

Levin borospohara a földön koppant.

- Elnök úr - tátogta -, követelem az úr azonnali diszkvalifikálását. Nem létezik olyan tömeg, amely a gravitációs mezejével ne torzítaná el a környező teret. Lehetetlenséget állított, ezért diszkvalifikálni kell. Levin arca vörös volt a dühtöt.

De Hayes feltartotta a kezét.

- Időt kérek, elnök úr. A magyarázatot nemsokára megkapják. Ha most adnám meg, az csak komplikálná a dolgokat. Folytathatom, kérem?

- Történetének természetét tekintve úgy érzem, elnéző lehetek - helyesltem. - A haladékot megkapja, de kérem, emlékezzen rá, a magyarázattal adósunk maradt. Máskülönben veszíteni fog.

- Rendben van - egyezett bele Hayes. - Pillanatnyilag tehát el kell fogadniuk az állításomat, miszerint a bolygónak egyáltalán nem volt gravitációja. Ezt határozottan állíthatom, mivel a hajón igen érzékeny műszereim voltak, és mind teljesen süketek maradtak.

Ez az ellenkező irányban is működött, mert a bolygó nem reagált más tömeg gravitációs mezejére. Megint ki kell hangsúlyoznom, hogy egyáltalán nem reagált. Ezt akkor nem tudtam ugyan meghatározni, de az egy éves folyamatos megfigyelés bebizonyította, hogy a bolygó egyenes vonalú pályán halad, és a sebessége állandó. Csillag közelében a pályájának elliptikus vagy hiperbolikus alakzatot kellett volna felvennie, de erre látszólag semmilyen csillag nem hatott, független volt mindenfajta gravitációtól.

- Várjon egy pillanatig, Mr. Hayes - szólt közbe Sebastian mogorván, s arany szemfoga megvillant. - Mi tartotta össze ezt a csodálatos bolygót? Gravitáció hiányában miért nem hullott részecskéire?

- Mondjuk a pusztá tehetetlenség miatt! - hangzott az azonnali válasz. - Mert nem volt semmi, ami szétszórja. Egy másik égitesttel való összeütközés megtehetette volna, ha kizárjuk egy a bolygó szempontjából fontos összetartó erő jelenlétét.

Sóhajtott, majd folytatta:

- Ezzel azonban még nem merült ki a bolygó furcsaságainak palettája. Vörös-narancs színe és alacsony fényvisszaverő képessége, vagyis albedója egy másik tényre hívta fel a figyelmemet, és megdöbbenve tapasztaltam, hogy a bolygó a teljes elektromágneses spektrum, a rádió és a kozmikus sugárzások számára átlátszó. Csupán a vörös és a narancs tartományban mutatott némi áttetszőséget. Innen volt a színe.

- És ezt mi okozta? - kérdezte Murfree. Hayes rám pillantott.

- Ez méltánytalan kérdés, elnök úr. Ez annyi, mintha azt kérdeznék, miért átlátszó az üveg ultraibolya tartomány alatt és felett, amikor a röntgensugarakat, a fényt meg a hőt átengedi. Az ilyesmi az anyag tulajdonsága, s mint olyat, magyarázat nélkül kell elfogadni.

Koppantottam a kalapáccsossal.

- A kérdést alkalmatlannak minősítem!

- Tudomásul veszem - törődött bele Murfree. De Hayes figyelmen kívül hagy egyvalamit. Semmi sem teljesen átlátszó. Az üveg is, ha elég vastag, megállítja még a kozmikus sugárzást is. Azt akarja mondani, hogy például a kék fény vagy a hő akadálytalanul áthatolt azon a bolygón?

- Miért ne? - replikázott Hayes. - A teljes átlátszóság csupán a tapasztalataink szerint nem létezik, vagyis nem jelent semmit. Valószínűleg nem tudományos törvényekkel magyarázható a jelenség. Ez a bolygó teljesen átlátszó volt, kivéve a spektrum egy kis régióját. Ez a megfigyeléséből adódó határozott tény.

Kalapáccsom megint lesújtott.

- A magyarázatot kielégítőnek ítélem. Folytassa, Mr. Hayes.

Kialudt a cigarettája, ezért szünetet tartott, hogy újból meggyújthassa. Aztán folytatta:

- Más tekintetben a bolygó normális volt. Nem egészen akkora méretű, mint a Szaturnusz - talán félúton lehetett a Neptunusz és a Szaturnusz átmérője között. Alapos vizsgálatok kimutatták, hogy van tömege, de hogy mekkora, azt nehéz megállapítani - talán a Föld tömegének kétszerese lehetett. No és a tömeggel arányos inerciával és nyomatékkal rendelkezett, csak éppen gravitációja nem volt.

Az óra ekkor 1:35-öt mutatott.

Hayes követte a pillantásomat, és azt mondta:

- Igen, már csak háromnegyed óránk maradt. Igyekezni fogok! Természetesen ez a különös bolygó gondolkodásra késztetett, s ez a megfigyeléseimből adódó tényekkel együtt egy olyan, a kozmikus sugarakra és a novákra vonatkozó elmélet megalkotására sarkallt, aminek igen érdekes a konklúziója.

Mély lélegzetet vett.

- Képzeljék el, ha tudják, hogy a kozmosz... egy olyan felhő, ami... nos, szuperatomokból áll, amik...

- Bocsánatot kérek - kiáltott fel Sebastian talpra ugorva. - Csak nem arra óhajtja alapozni a magyarázatát, hogy párhuzamot von a csillagok és az atomok, vagy a naprendszer és az elektronpályák között?

- Ezt miért kérdezi? - érdeklődött Hayes csendben. - Mert ha igen, azonnali diszkvalifikációt kérek. Az a hiedelem, hogy az atomok miniatűr naprendszerek, a ptolemaioszi világképpel azonos szinten van. Ezt az ötletet egyetlen valamirevaló tudós sem fogadta el, még az atomelmélet hajnalán sem.

- Az úrnak igaza van - bólintottam. - Ilyen analógiát nem fogadunk el magyarázatként.

- Én tiltakozom! - kontrázott Hayes. - Az iskolai tanulmányaink során, amikor a kémia és a fizika alapjait tanultuk, emlékezzenek vissza, a gázok természetét megértendő gyakorta kérték tanáraink, hogy a gázok molekuláit képzeljük el úgy, mint biliárdgolyókat. Jelenti ez azt, hogy a gáz molekulái valóban biliárdgolyók?

- Nem - ismerte be Sebastian.

- Ez csak annyit jelent - folytatta Hayes -, hogy a gázmolekulák a biliárdgolyókhoz hasonlóan viselkednek. Vagyis az egyik viselkedésének tanulmányozása segít megérteni a másikat. Nos hát, ehhez hasonlóan én is csak a világegyetem egy jelenségét igyekeztem megérteni önökkel, s a láttatás kedvéért hasonlítottam azt az atomok általunk jobban ismert világához. De ez nem jelenti azt, hogy a bolygók túlméretezett atomok. Engem meggyőzött.

- Elfogadjuk - döntöttem. - Folytathatja a magyarázatot, de meg kívánom jegyezni, hogy ha a hasonlat pontatlannak bizonyulna, diszkvalifikálom.

- Jó - értett egyet Hayes -, de most egy másik szálon folytatjuk. Emlékeznek még a százhetven éve felállított első atomerőműre, s arra, hogyan működött?

- Azt hiszem - morogta Levin -, klasszikus uránium-fűzést használtak fel energiatermelésre. Urániumot bombáztak lassú neutronokkal, és ezzel mazuriummá, báriummá, gamma sugarakká és neutronokká hasították, ami láncreakcióban ment végbe.

- Úgy van! Nos képzeljék el, hogy az univerzum is úgy működik - hangsúlyozom, ez is csak metafora, nehogy szó szerint vegyék -, mint egy uránium atomokból álló test, amit a neutronokhoz hasonló sugárzás bombáz folyamatosan.

Ha egy ilyen szuperneutron elérné a Napot, az sugárzása és neutronokká robbanna szét. Más szóval nova válna belőle. - Körülnézett, ellenkezést várt.

- Mivel tudja ezt az elméletet bizonyítani? - szólt közbe Levin.

- Két dologgal is, egy logikaival és egy tapasztalattal. Nézzük először a logikát. A csillagok alapjában véve anyag-energia egyensúlyban vannak, mégis olykor teljesen hirtelenül, akár láthatóan, akár nem, felrobbannak. A robbanás instabilitást feltételez, de hol? Nem a csillagban, mert az már évmilliók óta egyensúlyban van. Nem a világegyetem egy pontjában, mert nova mindenütt előfordul, szerte az univerzumban. Kizárásos alapon tehát csak az marad, hogy az univerzumon kívül.

Másodszor nézzük a tapasztalati bizonyítékot. Keresztülhaladtam egy ilyen szuperneutron felhőn!

Murfree méltatlankodva szólt közbe:

- Feltételezem, ezen a gravitáció nélküli bolygón haladt át?

- Úgy van.

- És miből gondolja, hogy az szuperneutron volt? A saját elméletét nem hozhatja fel bizonyítékként, mert éppen a szuperneutronokkal támasztotta alá a saját elméletét. Nem szeretnék ilyen kis körben megrekedni.

- Ezzel tisztában vagyok - jelentette ki Hayes mereven. - Térjünk hát vissza a logikára. Az atomok világában az elektronok és a protonok között az elektromágneses tartományban létezik kohéziós erő. A csillagok világában ez a kohéziós erő a gravitációs tartományban létezik. A kétfajta erő csak nagy általánosságban hasonlít egymásra. Például kétfajta elektromos töltés létezik, pozitív és negatív, de csak egyfajta gravitáció - és még számtalan apróbb különbség akad. Egy hasonlóságot azonban, úgy tűnik, el kell fogadnunk. A neutron atomi szinten nem más, mint atomi kohéziós erővel, azaz töltéssel nem rendelkező tömeg. A szuperneutronnak a csillagok szintjén létező olyan tömegnek kell lennie, aminek nincs stelláris kohéziós ereje. Ezért azután, amikor gravitáció nélküli testtel találkozom, azt kell feltételeznem, hogy az szuperneutronból áll.

- Ezt szigorúan tudományos bizonyítéknak tekinti? - kérdezte Sebastian szarkasztikusan.

- Nem - ismerte be Hayes -, de logikus, nem ellenkezik egyetlen tudományos ténnyel sem, és elfogadható magyarázatot ad a novák létezésére. És a céljainknak pillanatnyilag ennyi megfelel.

Murfree mereven bámulta az ujján a körmöket.

- És most merrefelé tart ez a maga szuperneutronja? - Látom, érti már - mondta Hayes komoran. - Én is ezt a kérdést tettem fel magamnak. Két óra után kilenc és fél perccel eléri a Napot, és nyolc perccel később a következtében fellépő sugárzás elsöpri a Földet.

- Miért nem jelentette mindezt? - mordult rá Sebastian.

- Mi haszna lett volna? Semmit nem lehet tenni ellene. Kozmikus tömegeket nem tudunk irányítani. A Föld valamennyi energiája kevés ahhoz, hogy eltérítse ezt a hatalmas testet. A Naprendszeren belül sincs mód a menekülésre, mert a Neptunusz és a Plútó a többi bolygóval együtt gázzá változik, a csillagközi utazás pedig még nem lehetséges. Amíg az ember nem képes függetlenül létezni az űrben, addig meg van írva a végzete.

Miért mondom el mindezt? Mi lett volna az eredménye annak, ha elmondom, s az emberiség így halálos figyelmeztetést kapott volna? Öngyilkosságok, bűnözési hullám, orgiák, messiások, evangélisták, meg minden rossz, amit csak el tudnak képzelni. Végül is a nova-halál miatt olyan rossz? Gyors és tiszta. 2:17-kor érkezik. 2:18-kor már mindenki gáz halmazállapotú. Ez olyan gyors és könnyű, hogy szinte már nem is halál.

Szavait hosszú csend követte. Én kényelmetlenül éreztem magam. Csupa hazugság, és mégis minden igaznak tűnik. Hayes-nak a szája széle sem rezdült, a szeme sem csillant meg, a győzelemnek semmi jelét nem adta.

Halálosan, halálosan komolyan nézett hallgatóira. Láttam a többiekén, hogy ugyanezt érzik. Levin belekortyolt a borába, de reszketett a keze.

Végül Sebastian hangosan köhintett.

- Mennyi ideje annak, hogy felfedezte a szuperneutront, és hol?

- Tizenöt éve, mintegy billió mérföldnyire a Naptól. - És az eközben folyamatosan közeledett a Naphoz? - Igen, egyenletes, két mérföld per másodperces sebességgel.

- Nagyszerű, most megfogtam önt! - Sebastian szinte felnevetett a megkönnyebbüléstől. - A csillagászok vajon miért nem fedezték fel mindedig?

- Ó, istenem - válaszolta Hayes türelmetlenül. Azt már látom, hogy önök nem csillagászok. Nos hát, ki az az ostoba, aki törődik az Éggömb Északi Pólusával, amikor az ekliptika mentén lakik?

- Csakhogy azt a területet is tanulmányozták már. Fényképek is készültek róla.

- Természetesen! Amennyire én tudom, a szuperneutront is már vagy százszor lefényképezték - ezerszer, ha úgy tetszik -, bár az Északi Pólus a legritkábban megfigyelt vidék. De mi különbözteti meg a szuperneutront egy csillagtól? Alacsony albedója miatt sosem haladja meg a tizenegyedik fényrendet. Végül is a bolygókat mindenképpen nehéz felfedezni. Az Uránuszt is számtalanszor megfigyelték már azelőtt, hogy Herschel rájött, hogy bolygó. A Plútót meg sok évvel azután találták meg, hogy elkezdték keresni.

Jusson eszükbe, hogy gravitáció hiányában nem rendelkezik a bolygókra jellemző perturbációval, ami a felfedezéséhez a legbiztosabb nyomravezető lenne.

- De - vetette közbe Sebastian kétségbeesetten megközelítette a Napot, láthatóan megnőtt a mérete. Egy teleszkópban látható korongként kellene megjelennie. Még ha a róla visszavert fény igen gyenge is, a mögötte levő csillagokat takarnia kell.

- Ez igaz - ismerte be Hayes. - Azt nem állítom, hogy az Északi Pólus feltérképezése során nem bukkantak volna rá, de ilyen térkép meglehetősen régen készült, és a jelenlegi novákra és egyéb látható jelenségekre vonatkozó kutatások nem elég alaposak. Amikor pedig a szuperneutron megközelíti a Napot, csak hajnalban vagy szürkületkor válik láthatóvá - vagyis a reggeli és esti csillagképekben -, amikor igen körülményes a megfigyelés. Ezért aztán nem is fedezték fel, pontosan úgy, ahogyan az várható volt.

Megint csend lett, és én észrevettem, hogy a szívem hevesen ver. Pontosan két óra volt, és mi nem tudunk belekötni Hayes történetébe. Pedig hazugságon kell kapnunk, mert különben belehalok a bizonytalanságba. Mindannyian az órára pillantottunk.

Most Levin lendült támadásba:

- Meglehetősen furcsa véletlen, hogy a szuperneutron pont a mi Napunk irányába halad. Mi az esélye az ellenkezőjének? Ne feledje, ez a kérdés a történet igazára is vonatkoztatható.

Közbeszóltam. - Ez tisztességtelen ellenvetés, Mr. Levin. Valószínűtlenséget számon kérni, bármennyire is kézenfekvő, nem illik. Csak a lehetetlenség és a következetlenség az, ami okán diszkvalifikálhatok valakit.

De Hayes csak legyintett.

- Rendben van. Hadd válaszoljak. Egy magányos szuperneutront és egy magányos csillagot véve alapul, az összeütközés valószínűsége végtelenül kicsi. Jóllehet statisztikailag, ha elegendő szuperneutront lövünk ki az űrbe, csak idő kérdése, hogy mindegyik csillagot eltalálja egy. Az űrben hemzsegnek a szuperneutronok - mondjuk minden köbparaszekre jut egy -, így a csillagok közti irtatlan távolságok és a célpontok viszonylagos parányisága ellenére csak a mi Galaxisunkban évenként mintegy húsz nova fordul elő, ami nem más, mint csillag és szuperneutron összeütközése.

S ez valójában semmiben sem különbözik attól, amikor urániumot bombázunk valódi neutronnal. A több száz millió neutronból csak egy talál célba, de ha időt hagyunk rá, minden neutron felrobban. Ha egy, a világmindenségén kívül élő intelligencia irányítja a bombázást - ez pusztán feltételezés, nem része a magyarázatomnak -, akkor számára a mi életünk egy éve csupán a másodperc parányi, talán billiomod része. A művelet során energia szabadul fel, s a világmindenség gázzá hevül. Mint ismeretes, a világmindenség tágul, mint a gázok.

- A rendszerünkbe belépő első szuperneutron akkor is a Napunk felé tart... - hebegte halkán Levin.

- Jó isten - vágta rá Hayes. - Ki mondta magának, hogy ez volt az első? A geológiai korokban százak haladhattak át a rendszerünkön. Az elmúlt évezredben is át kellett haladnia kettőnek vagy háromnak. Honnan tudhatnánk? Még ha közülük egy a Nap felé tartott is, a csillagászok nem akadtak a nyomára. Lehetséges, hogy ez az első, amely a teleszkóp feltalálása óta erre jár, de azelőtt természetesen... És ne feledjék el, hogy mivel nincs gravitációjuk, áthaladhatnak a rendszerünkön anélkül, hogy hatással volnának a bolygókra. De mire megjelenhetne a csillagkatalógusokban, addigra már késő volna.

Az órára pillantott.

- 2:05! Már látnunk kell a Nap hátterében. Felállt és felhúzta az ablak redőnyeit. A Nap sárga fénye beszökkent a helyiségbe, és poros csikokat rajzolt a levegőbe. A szám olyan száraz volt, mint a sivatagi homok. Murfree a szemöldökét törölgette, de az arcán és a nyakán csurgott a veríték.

Hayes elővett néhány exponált filmnegatívot, és körbeadta.

- Amint látják, felkészültem. - Feltartotta az egyiket a Nap irányába, és behunyorított. - Ott van jegyezte meg nyugodtan. - A számításaim szerint az összeütközés előtt a Föld mellett halad el. Milyen kényelmes, nem?

En is a Nap irányába néztem, és azt hittem, megáll a szívem. A fényes korong előtt jól kivehetően ott volt a tökéletesen kerek, sötét folt.

- Miért nem párologtatja el? - csattant fel Murfree. - Már a Nap atmoszférájában kell lennie.

Tudtam, hogy már nem Hayes sztorijába akar belekötni. Azon már túl van. Most csak az információ érdekl. - Mondtam már - magyarázta Hayes -, hogy szinte valamennyi szoláris sugárzás számára átlátszó. Csak az a sugárzás alakul át benne hővé, amit el tud nyelni, az pedig elenyészően kevés. Meg aztán, ez nem közönséges anyag. Valószínűleg sokkal ellenállóbb, mint bármi a Földön, és a Nap felszíne csak 6000 Celsius.

Ujjával a háta mögé bökött.

- Két óra múlt kilenc és fél perccel, uraim. A szuperneutron megtette a halálos érintést. Nyolc percünk van.

Megnémított bennünket az elviselhetetlen félelem. Emlékszem Hayes hangjára, amint teljesen nyilvánvaló tényként közölte:

- A Merkúrnak vége! - Majd néhány perccel később: - A Vénusznak is vége! - Majd végül: - Uraim, harminc másodpercünk van!

A másodpercek csigalassúsággal múltak, de végül elfogytak, majd még egyszer elfogytak, és azóta is folyamatosan fogynak...

Hayes arcára meglepetés ült ki, ami egyre mélyült. Felemelte az órát, alaposan megnézte, majd még egyszer a Napba pillantott a film segítségével.

- Elment! - Megfordult, és ránk emelte tekintetét. - Ez hihetetlen. Gondoltam ugyan rá, de nem mertem túl messzire menni az atom-analógiával. Tudják, nem minden atommag robban fel, ha neutron ütközik neki. Például a kadmium elnyeli magában, mint a szivacs a vizet. Én...

Megint elhallgatott, mély lélegzetet vett, majd elmélázva folytatta:

- Még a legtisztább urániumtömb is tartalmaz szennyező anyagokat. És az univerzum trilliónyi csillaga ugyanúgy viselkedik, mint az uránium. Mít számít benne pár millió nyomorúságos, kadmiumszerű csillag - semmit! A Napunk mégis egy ezek közül! Az emberiség meg sem érdemli!

Tovább beszélt, megkönnyebbülés érződött a hangjából, de mi már nem figyeltünk rá. Szinte hisztérikusan egybehangzó felkiáltással Gilbert Hayes-t választottuk meg az Örökös Elnök posztjára. A történetét pedig a valaha hallott legjobbnak kiáltottuk ki.

Egyvalami azonban nem hagyott nyugodni. Hayes remekül végzi a dolgát: a Társaság eredményesebben működik, mint valaha, de én úgy érzem, mégis diszkvalifikálnunk kellett volna. A története megfelelt a második feltételnek: igaznak hangzott, de azt hiszem, az első feltételt nem elégítette ki.

Mert szerintem ez volt az igazság!

Astonishing Stories, 1941